

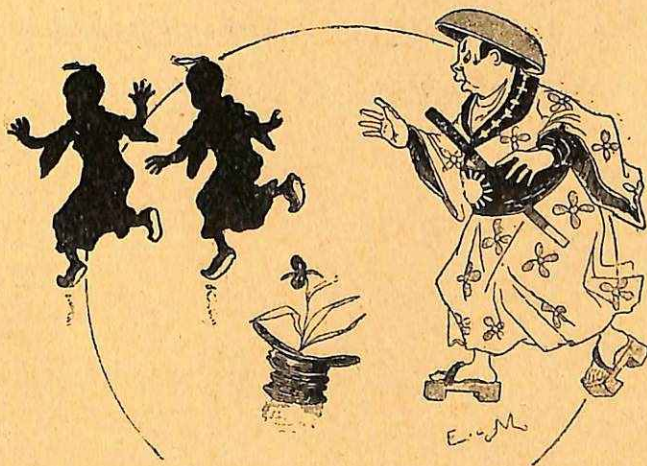
1893 — Α'. + Β'

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ
ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΤΟΝ, 1893 — ΠΡΩΤΗ ΕΞΑΜΗΝΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Ἰδρυθῆν ἐν ἔτει 1879

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΥΔΡΑΙΟΣ

1893

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ ἀδείας ἀναδημοσίευσις τῶν ἐμπεριεχομένων.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἑλλάδι φρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ χρυσᾷ φρ. 6.

Ἡ συνδρομή εἶνε προπληρωτέα καὶ ἔτησία, ἀπὸ 1^{ης} Ἰανουαρίου μέχρι 31^{ης} Δεκεμβρίου.

Ἐγγράφονται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν συνδρομηταὶ καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Ἀδέτου φρ. 2,50 καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου φρ. 2,80
Χαρτοδέτου • 3,50 καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου • 4—

Εὐρίσκονται ὅλοι οἱ μέχοι τοῦδε ἐκδομένου τόμοι

Ἀποτελεῖται δ' ἕκαστος ἐκ 12 φυλλαδίων.

Ἀγαθότης (ἡ) σώζει.....	183	αὐτοσύστασις 141. — Ἀνθρώπινος ἔθνος 61.	
Ἄλας καὶ ἄλυκα.....	90	— Ἀριθμὸς (ὁ) 18 καὶ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος	
Ἀλληλογραφία τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων 15, 31, 47,		142. — Ἀριθμὸς (ὁ) 7, 61. — Ἀριθμὸς (ὁ) 37,	
63, 78, 95, 110, 127, 142, 158, 174, 187		27. — Ἀρσάκης (ὁ) 174. — Ἀρχαῖος ὑπολογι-	
Ἀνακάλυψις νέου κόσμου (μετὰ τριῶν εἰκόνων)...	56	σμός 109. — Ἀφρημένος 110. — Ἀφροδίτη	
Ἀπάντησις εἰς τὸν 34ον διαγωνισμὸν (μετὰ εἰκόνος)	43	(ἡ) τῆς Μήλου (μετὰ εἰκόνος) 125. — Βαρό-	
Ἀποτελέσματα τοῦ 34ου διαγωνισμοῦ (Διηγήματος)	38	μετρον φυσικὸν 93. — Βάρος (τὸ) ἐνὸς μουσικοῦ	
Αὐγοτάριχον.....	61	τεμαχίου 94. — Βῆμα καὶ σύλλογος 14. —	
Βαρόμετρον (τὸ).....	10	Γεωγραφικὴ παράδοσις περὶ Ἡρακλέους 110.	
Βράβευσις (ἡ) τῆς εὐγνωμοσύνης.....	149	— Γῆ (ἡ) βλεπομένη ἀπὸ τὰ ἄστρα 141. — Γη-	
Γαριβάλδη (παιδικὸι χρόνοι τοῦ).....	151	ραιότερον (τὸ) δένδρον 158. — Γιαννάκης (ὁ) 142.	
Γάτα (ἡ) (μετὰ τριῶν εἰκόνων).....	104	— Γλῶσσα (ἡ) μᾶλλον διαδεδομένη 174. — Δέκα	
Γιγαντιαῖα δένδρα (μετὰ εἰκόνος).....	9	(αἱ) ἐντολαὶ τοῦ Γέφερσον 126. — Διατὶ ὁ Φε-	
Γλωσσὸν (ἡ).....	54	βρουάριος ἔχει 28 ἡμέρας 93. — Δύο ἄνθρωποι	
Γούτεμπεργ (Ἰωάννης) (μετὰ εἰκόνος).....	72	μὲ βαρύτητα 126. — Δῶσέ την εἰς κανένα πτω-	
Διαγωνισμὸς 36ος (Λύσεις πνευματικῶν ἀσκήσεων).	16	χόν 14. — Ἐμεγάλωσα εἰς τὸν δρόμον 62. —	
» 37ος (Σύνθεσις παιδικοῦ πνεύματος)...	30	Ἐξημερωθεὶς λέων 78. — Ἐπιφύλαξις (μία) 94.	
» 38ος (Σύνθεσις πνευματικῶν ἀσκήσεων)	30	— Ἐρέθειον (τὸ) (μετὰ εἰκόνος) 109. — Ἐφετει-	
Δουλειᾶς (ἡ) τοῦ Τόμ (μετὰ εἰκόνος).....	184	νὸς (ὁ) χειμῶν 30. — Θησεῖον (τὸ) (μετὰ εἰκό-	
Δύο ἀδελφαὶ (αἱ) (μετὰ εἰκόνος).....	72	νος) 173. — Ἰούλιος Καίσαρ 77. — Καλλιτέχνη-	
Δύο φιλόγυροι (οἱ).....	135	μα (τὸ) τῶν Λαπώνων 157. — Κιρέας (ὁ) 123.	
Δυσάρεστος παρεννόησις (μετὰ τεσσάρων εἰκόνων)	88	— Λαμπρὰ ἐξήγησις 94. — Λέξις (ἡ) ἀμὴν 173.	
Δύσκολον πρόβλημα (μετὰ εἰκόνος).....	37	— Ληστής (ὁ) καὶ συκοφάντης 77. — Μακροβιό-	
Εἰς τὸ νοσοκομεῖον.....	6	της (ἡ) τῶν πτηνῶν 109. — Μασσωλεῖον (τὸ)	
Ἑλαιῶνες (οἱ) τῆς Ἀττικῆς.....	75	(μετὰ εἰκόνος) 13. — Μὲ ποῖον ; 110. —	
Ἑλαστικὸν (τὸ) κόμμι.....	138	Μοναδικὴ διεθνὴς συνέντευξις διδασκάλων 78.	
Ἐντελὴς καθαρισμός.....	6	— Μῦλοι (οἱ) τῶν ἀρχαίων (μετὰ εἰκόνος) 61.	
Ἐξυπνος (ὁ) Σωτήρης.....	107	— Νὰός (ὁ) τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Αἰγίνῃ (μετὰ εἰ-	
Ἐργασία (ἡ).....	185	κόνος) 77. — Νὰός (ὁ) τῆς Ἀπέτερου Νίκης	
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ :		(μετὰ εἰκόνος) 157. — Νοσοκομεῖα διὰ τοὺς	
Ἡ εὐ ἡγμένη κόρη.....	76	σκύλους 93. — Ὀδον-αλγία (κατὰ τῆς)	
Μανδύλιον (τὸ).....	23	173. — Ὀδόντες (οἱ) 78. — Οἰκονόμοι (οἱ) τοῦ	
ὑπόδειγμα εὐ ἡγμένης νεάνιδος.....	60	χρόνου 173. — Πάθημα (τὸ) ἐνὸς φιλαρχαίου	
Ἡ το δύσκολο (μετὰ εἰκόνος).....	168	126. — Παιδὶ μὲ γένεια 173. — Παρὰ πολὺ εὐ-	
Θυμὸς (ὁ) τῆς μελαχροινῆς (μετὰ εἰκόνος).....	24	γένεια 158. — Παρθενῶν (ὁ) 93. — Παράσιτος	
Ἴπποι (οἱ) τοῦ Ἀγίου Μάρκου (μετὰ εἰκόνος)...	121	62. — Παράδοξος ἱατρικὴ τῶν Κινέζων 30. —	
Ἱστορία ἐνὸς λουλουδιοῦ (μετὰ εἰκόνος).....	152	Περίεργον πείραμα 13. — Περιστερᾶς συζυγικὴ	
Καζακοπούλου Σαπφῶ (εἰκὼν βραβευθεῖσης εἰς τὸν		ἀφωσίωσις 78. — Πόλις ἰδρυθεῖσα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ	
29ον διαγωνισμὸν).....	185	93. — Πολλαπλασιασμός 109. — Πολύτιμον χει-	
Κακάον καὶ σοκολάτα.....	123	ρόγραφον 141. — Προστασία τῶν χρησίμων ζώων	
Καλοὶ (οἱ) εἶνε ὠραῖοι.....	54	141. — Πρώτος ἀνάπτυξις μεγάλων ἀνδρῶν	
Καλύθα (ἡ) καὶ τὸ παλάτι.....	92	126. — Πρώτη θερμάστρα ἐν Ἀθήναις 62. —	
Κίνδυνος (ὁ ἐκ τοῦ πλούτου).....	139	Πυραμίδες (αἱ) τῆς Αἰγύπτου (μετὰ εἰκόνος)	
Κυνήγιον τίγρεως εἰς τὰς Ἰνδίας.....	165	29. — Συνάδελφοι 94. — Σύρματα (τὰ) τῆς	
Κληρονόμος (ὁ) τοῦ Ροθινσῶνος. Μέρος Α'. (μετὰ		Νέας Ὑόρκης 77. — Τὰ ἐδοκίμασε ὅλα 158. —	
δώδεκα εἰκόνων) 1, 17, 33, 49, 65, 81, 97, 113,		Τέλος (τὸ) τοῦ κόσμου 13. — Τέσσαρα (τὰ)	
129, 145, 161, 177		θηρία τῆς Ἀφρικῆς 174. — Τραγοῦδι (τὸ)	
Κοριτσάκι καὶ ἀρνάκι (μετὰ εἰκόνος).....	120	καὶ ἡ μακροζωία 13. — Τῶν λοιπῶν !... 62.	
Κυρία (ἡ) Καλόβολη (μετὰ εἰκόνος).....	136	— Ὑγιεινὴ καὶ πρόχειρος θεραπευτικὴ 14. —	
Κώδωνες (οἱ) τῶν Ἐκκλησιῶν.....	140	Χειμῶν (ὁ) τοῦ 1892 ἐν Ρωσσίᾳ 94. — Χιμπα-	
Λέαινα καὶ ναύτης.....	186	τζῆς (ὁ) 157. — Χρῆσις τῶν παγωτῶν 158. —	
Λούλη (Παιδικὴ ἡλικία τοῦ μελοποιῶ).....	11	Ψυχὴ καὶ χρυσάλλης 77. — Ὠφέλιμον φυτὸν 29].	
Μητέρα (ἡ) εἶνε εὐχαριστημένη (μετὰ εἰκόνος).....	137	Ὄνειρο τῆς Ἑλένης (μετὰ εἰκόνος).....	75
Μητὴρ δοκιμασία.....	117	Ὄνος καὶ λύκος.....	167
Μικρὰ (ἡ) Βοσκοπούλα (μετὰ εἰκόνος).....	101	Παιδὶ καὶ σκύλος (μετὰ εἰκόνος).....	169
Μύρμηκες.....	171	Πάθημα (τὸ) τῆς Φωτεινῆς (μετὰ εἰκόνος)...	181
Νοσηροσύνη καὶ στοργὴ ζώου.....	124	Παιδικὸν πνεῦμα 14, 31, 47, 62, 78, 94, 110, 126,	
Ὀλίγον ἀπ' ὅλα 13, 29, 61, 77, 93, 109, 125, 141, 157		142, 158, 174, 186	
[Ἀετὸς ἐν Κίτῳ, 94. — Ἀμαζόνες (μετὰ εἰκόνος),		Πασκὰλ (παιδικὴ ἡλικία τοῦ).....	21
141. — Ἀνατολικὴ παροιμία, 14. — Ἀνεπιτυχὴς		Πάσχα (τὸ) ἔς τὸ χωριό.....	86

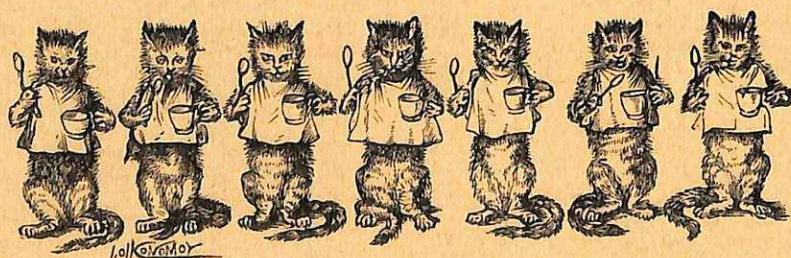
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις 16, 32, 48, 64, 80, 96, 112, 128, 144, 160, 176, 188	Τάφος (ὁ) τοῦ Δεξιλέω (μετὰ εἰκόνας) ...	155
Ποδήλατον (τὸ).....	Τσιμαρόζας (ὁ μουσικός).....	132
Ροῦθενς (Πέτρος Παῦλος) (μετὰ εἰκόνας).....	Φωλεᾶ (ἡ) τῆς χελιδόνος.....	59
Ρουθουνίστρα (ἡ) (μετὰ εἰκόνας).....	Φωλεαὶ τῶν χελιδόνων (μετὰ δύο εἰκόνων).....	153
Συνδιάλεξις.....	Χαρακτήρ (καλὸς καὶ κακὸς) ...	102
	Ψάρια (τὰ) καὶ τὰ μικρὰ των (μετὰ εἰκόνας)....	25

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἄγγελος (ὁ) τῆς ἐν Μαρθῶνι νίκης.....	27	Σύννεφο (τὸ).....	135
Ἐπιστροφή (ἡ) τοῦ ναύτου.....	58	Τραγοῦδι (τὸ) τοῦ πουλιοῦ.....	44
Μίνα (ἡ) καὶ ὁ Χάρος.....	91	Φύλαξ (ὁ) ἄγγελος.....	69
Πετεινός (ὁ) (μετὰ εἰκόνας).....	44	Φωλιά (ἡ).....	124

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 60 εἰκονογραφίας.

ΚΑΘΕΤΑΙ ΗΕΥΧΑ ΗΕΥΧΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΥΝΕΙ Η ΚΥΡΙΑ ΤΟΥ (ἴδε σελ. 6)

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

A'

Ο ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ

«Μία ἐπιστολή, κύριε... Δὲν ἤξεύρω ἀπὸ ποῦ εἶνε...»

Ὁ θαλαμηπόλος παρουσίασε τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ δίσκου, ἡ κάλλιον εἶπεῖν, διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐκράτει ἕνα δίσκον, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς ἔστρεφε καὶ μετέστρεφε καὶ ἐζύγιζεν ὀγκώδη φάκελλον, πλήρη γραμματοσήμων, ἐκ τόπων μακρυνῶν προερχόμενον.

Ἄλλ' ὁ κύριός του, ἀπασχολημένος εἰς τὴν συζήτησιν, δὲν ἔδιδε προσοχὴν εἰς αὐτόν.

«Καλλίτερα νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ νὰ ἐπισκεφθῇς τὴν Βιρμιγγάμην, τὸ Μάντσεστερ, τὸ Λήδς, ὅλα τὰ μεγάλα ἐργοστάσια, τὰ ὅποια ἐπιθυμοῦμε νὰ γνωρίσῃς» ἔλεγε πρὸς τὸν υἱόν του.

«Ἐχομε πάντοτε καιρὸ καὶ γι' αὐτὸ τὸ ταξεῖδι» ἀπήντα ἐκεῖνος. «Ἐσεῖς, πατέρα μου, θὰ εὐχαριστηθῇτε τόσο νὰ ἰδῇτε τὴν Νεάπολιν, τὴν Φλωρεντίαν, τὰς νέας ἀνασκαφὰς τῆς Ρώμης. Πᾶμε καλλίτερα ἔς τὴν Ἰταλίαν.»

Ἦτο Ἰούλιος, ἐπρόκειτο δὲ νὰ λυθῇ τὸ μέγα

ΕΤΟΣ 15^{ον}. — ΤΡΥΧΟΣ 1^{ον}

ζήτημα τοῦ ταξιδίου τῶν διακοπῶν. Ὁ κ. Βενιαμὴν Κλοακὲν καὶ ὁ υἱὸς του Παῦλος ἐπρογευματίζαν, ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ἦτο ἡ τακτικὴ των συνήθεια αὕτη, ἀφ' ὅτου ὁ μὲν εἶχεν ἀρχίσῃ τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Κεντρικὴν Σχολὴν τῶν Βιομηχανῶν Τεχνῶν, ὁ δέ, διὰ νὰ μὴ τον ἀποχωρισθῇ, μετεκόμισε τοὺς ἐφεστίους θεοὺς του ἐκ Νάντης εἰς Παρισίους, ἐν εὐρεῖ οἰκῇματι τῆς ὁδοῦ Βοσγίων. Ἡ φράσις «μετεκόμισε τοὺς ἐφεστίους θεοὺς του» δὲν εἶνε ἀπλὴ μεταφορά. Ὁ κ. Κλοακὲν, ὡς ἐμμανὴς λάτρης τῆς ἐλληνικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς ἀρχαιότητος καὶ ἐνθουσιώδης ἀρχαιολόγος, κατεῖχε συλλογὴν ἀρχαίων ἀγαλμάτων θεῶν, δυναμένην κάλλιστα νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἑκφρασιν. Οὐδέποτε ἀναμφιβόλως, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀπὸ εἰκοσίων αἰώνων βίου των, τὰ χαλκὰ ἐκεῖνα ἢ μαρμαρίνα ἀγαλμάτια ἐλατρεύθησαν θερμότερον ἢ ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ αὐτῶν κατόχου. Τὸ ἐστιατόριον ὁλόκληρον ἐμαρτύρει περὶ τῆς ἀρχαιομανίας τοῦ κ. Κλοακὲν. Οἱ τοῖχοι ὅλοι ἦσαν κεκαλυμμένοι ἀπὸ ἐκμαγεῖα ἀναγλύφων περιφήμων, ἀπὸ τεμάχια ἀρχαίων ἀγαλμάτων, προτομᾶς μὲ ρίνας τεθραυσμένας, λίθους πλήρεις ἐπιγραφῶν λατινικῶν, ἐλληνικῶν, ἱερογλυφικῶν καὶ σφηνοει-

ΤΟΜΟΣ 23^{ος} — 1

δῶν, ἐρείπια τὰ ὁποῖα ὁ ὀρθαλμὸς τοῦ ἀμαθοῦς θὰ ἐξελάμβανεν ὡς λίθους ἄνευ ἀξίας, παπύρους σκωληκοβρώτους, ἀγγεῖα πηλινὰ καὶ ἐτρουσκικά, ἀρχαῖα νομίσματα, δακτυλιολίθους καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐν μέσῳ τῶν λειψάνων τούτων τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ, κομψὸν πρότυπον ἀτμαμάξης, στίλβον ἐπὶ μικροῦ τινος τραπέζιου, ἀπετέλει τὸ μόνον νεώτερον σῆμα καὶ ἦτο ὡς μία διαρμαρτύρησις κατὰ τῆς ἀσφυκτικῆς πληθώρας τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀντικειμένων. Μόνη δὲ ἡ ἀντίθεσις αὕτη ἤρκει νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὸν παρατηρητὴν τὴν ἀντίθεσιν τὴν ἐνυπάρχουσαν ἐν τῷ βίῳ τῶν κατοικούντων ἐν τῷ οἴκῳ ἐκείνῳ.

Ὁ κ. Βενιαμὶν Κλοακὲν, ἄλλοτε ἀρχαιοφύλαξ παλαιογράφος τῆς πόλεως Νάντης, εὐπορήσας ἐξαίφνης ἐκ τῆς κληρονομίας μακρυνοῦ του συγγενοῦς, ἐδυνήθη νὰ ἐπιδοθῇ ἐλευθέρως εἰς ἄλλο στάδιον καὶ ἐπὶ δωδεκαετίαν νὰ καλλιέργησῃ τὴν πρὸς τὰς μελέτας καὶ τὰς ἐρεῦνας τοῦ παρελθόντος τῆς ἀνθρωπότητος κλίσιν του.

Ἦτο ἀνὴρ ἕως πεντηκοντούτης, μὲ βλέμμα δι-
αυγὲς καὶ ὀξύ, μὲ μέτωπον στεφόμενον ὑπὸ κόμης
φαιᾶς, μὲ μακρὰν ῥίνα διαρκῶς ὀσφραϊνομένην, ὡς
κυνὸς θηρευτικοῦ. Βλέπων τις αὐτὸν ἐπιπίπτοντα
κατὰ παλαίου τινος λίθου ἢ νομίσματος πρασινισμέ-
νου, στρέφοντα αὐτὸ καὶ μεταστρέφοντα πανταχόθεν
καὶ προσπαθοῦντα νὰ ἐκτιμήσῃ πόσα πράγματα νέα
τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο θὰ τον ἐμάνθανεν, ἐδύνατο
νὰ ἐννοήσῃ ἀμέσως ὅτι αὐτὸ ἦτο τὸ κύριον ἐν αὐτῷ
καὶ ἐπικρατοῦν πάθος καὶ ὅτι οὐδὲν τῶν περὶ αὐτὸν
ἐδύνατο πλέον νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον του, ἐὰν δὲν
εἶχεν ἐν τῷ κόσμῳ τριῶν ἢ τοῦλάχιστον δύο χι-
λιάδων ἐτῶν ὑπηρεσίαν.

Ἄλλ' εἰς ἀντίθεσιν, τῆς ἀρχαιομανίας ταύτης
ἦτο ἐντελὲς ἀπηλλαγμένος ὁ υἱὸς του. Εἰς τοὺς
ὀφθαλμοὺς τοῦ Παύλου οὐδεὶς λίθος θὰ ἐφαίνετο
ἔχων ἀξίαν, ἐὰν δὲν ἦτο καλῶς κεκοιμημένος καὶ λα-
ξευμένος, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, κατάλ-
ληλος νάποτελέσῃ μέρος ὠρισμένου οἰκοδομήματος.
Δὲν θὰ ἔκαμνεν οὔτε δέκα βήματα αὐτὸς διὰ νὰ ἴδῃ
στήλην αἰγυπτιακὴν ἢ ἐπιγραφὴν τῆς Νινευὶ κεχα-
ραγμένην ἐπὶ πλίνθου, μόλις δὲ θὰ ἤξιον νὰ μετα-
στραφῇ ἐὰν αἰφνης τῷ ἀνῆγγελλον ὅτι ἀνεκαλύφθησαν
οἱ βραχίονες τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου. Δι' αὐτὸν
καὶ ἡ ἐλαχίστη βιομηχανικὴ πρόοδος τῆς σήμερον
ἦτο προτιμότερα ὅλων τῶν θαυμασίων τῆς ἀρχαιο-
τητος, ἐπεφύλασεν ὅλον του τὸν θαυμασμόν εἰς τὰς
ἀνακαλύψεις τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης, διεκέρυττε δὲ
ἀπροκαλύπτως ὅτι ἡ ἀτμομηχανὴ φέρ' εἰπεῖν ἦτο
ἀριστοῦργημα πολὺ περισσότερον θαυμαστὸν τοῦ
Ἀπόλλωνος τοῦ Μπελθεντέρε. Καὶ ἔλεγε τοῦτο
εἰλικρινῶς, διότι τοῦτο ἐσκέπτετο, συμφώνως πρὸς
τὴν φυσικὴν του κλίσιν καὶ πρὸς τὰς σπουδὰς του.
Ὡς ἐκ τούτου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς του

ἐγίνετο πάντοτε ἐν εἶδος πολέμου ὑπαινιγμῶν ἐι-
ρωνικῶν, διὰ τὰ σεπτὰ ἀντικείμενα τῆς ἰδιαιτέρας
ἐκάστου λατρείας. Ὁ κ. Κλοακὲν ὠνόμαζε γελῶν
τὸν υἱὸν τοῦ Βάνδαλον καὶ ἄγριον Ὑανκαῖον. Ὁ δὲ
Παῦλος ἰσχυρίζετο ὅτι ὁ πατήρ του θὰ εἶχε χρη-
ματίσῃ ἄλλοτε ποτε ἱερεὺς τῆς Ἰσιδος, ἢ ἀγγειο-
πλάστης ἐτρουσκικός, ἴσως δὲ καὶ μάγος χαλδαῖος,
παραπλανηθεὶς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτον τοῦ ἀτμοῦ καὶ
τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

«Δὲν δίδω, ἔναν κοχλία μῖας νέας μηχανῆς, δι'
ὅλας τὰς μετόπας τοῦ Παρθενῶνος!» ἀνέκραγεν
ὁ Παῦλος.

«Κ' ἐγὼ προτιμῶ νὰ εἶχα κάμη τὴν ἄκρη τῆς
μύτης τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους, παρὰ νὰ ἐ-
φεύρισκα ὅλας τὰς διαβολομηχανὰς σου!» ἀντέλεγεν
ὁ κ. Κλοακὲν.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐγέγων καὶ οἱ δύο καὶ ἡ
ἔρις των ἔπαυε.

Ὁ Παῦλος ἦτο νεανίας εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, μὲ
μαλλιά κομμένα σύρριζα, μὲ φυσιογνωμίαν ἀποπνε-
ουσαν εἰλικρίνειαν καὶ μὲ ξανθὴν γενειάδα πεταλο-
ειδῆ, προσδίδουσαν εἰς αὐτὸν τῷ ὄντι ὄψιν Ὑαν-
καίου. Πρὸ μικροῦ ὑπέστη ἐπιτυχῶς τὰς ἀπολυ-
τηρίους τοῦ ἐξετάσεως καὶ ἔτυχε διπλώματος πολιτι-
κοῦ μηχανικοῦ. Πρὸ τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Σχολὴν
εἶχεν ὑπηρετήσῃ καὶ εἰς τὸν στρατὸν ἐπὶ ἓν ἔτος·
ἐκ τούτου δὲ διετήρει τὰς κα' ονικὰς καὶ μεθοδικὰς
ἐξεῖς τοῦ στρατιωτικοῦ.

Κατὰ βάθος αἱ δύο αὐταὶ ὑπάρξεις ἐλατρεῦντο
καὶ δὲν ἐσκέπτοντο ἄλλο ἐν τῷ βίῳ των παρὰ πῶς
νὰ θυσιάζωσιν ὁ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου, τὰς ὁρέξεις
των καὶ τὰς προτιμήσεις των. Οὕτω τὴν στιγμὴν
ταύτην ὁ Παῦλος προσεπάθει νὰ πείσῃ τὸν πατέρα
του νὰ προτιμήσῃ τὴν Ἰταλίαν, ἐνῶ ὁ κ. Κλοακὲν
ἠγωνίζετο ὁμοίως, παρὰ τὸν μυστικόν του πόθον, νὰ
ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

«Θὰ περνούσαμεν ἀπὸ τὴν Ἑλβετίαν καὶ θὰ
ἤμπορούσαμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ τὰς ἐργασίας
τῆς σήραγγος τοῦ Ἀγίου Γοθάρδου» ἔλεγεν ὁ υἱός.

«Καὶ νομίζεις ὅτι δὲν θὰ ἔχω νὰ ἰδῶ τίποτε ἂν
πᾶμε εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν;» ἀντέτασεν
ὁ πατήρ. «Αἱ ἀρχαιότητες τοῦ Βρετανικοῦ Μου-
σείου καὶ τοῦ Μουσείου τοῦ Ἐδιμβούργου, δὲν ἀρ-
κοῦν διὰ νὰ περάσω καλὰ τὸν καιρὸν μου;

— Ἐχομεν ἀκόμη καὶ τὰς νέας γραμμὰς τῆς
Σπέτσας, αἱ ὁποῖαι λέγουσι ὅτι ὑπὸ μηχανικὴν ἐπο-
ψιν εἶνε λίαν ἐνδιαφέρονται. . .»

Τίς οἶδεν ἕως πότε ἀκόμη θὰ παρετείνετο ὁ συν-
αγωνισμὸς οὗτος τῆς αὐταπαρνήσιας, ἂν ὁ Γιάν-
νης, ὁ θαλαμηπόλος, δὲν ἀπεγράψῃ νὰ ἐπαναλάβῃ
τὴν φράσιν του.

«Μία ἐπιστολὴ, κύριε. . . Δὲν ἤξεύρω ἀπὸ
ποῦ εἶνε.»

— Μὴν ἀνησυχῆς, παιδί μου, θὰ το μάθουμε ἀμέ-
σως» εἶπεν ὁ κ. Κλοακὲν, μειδιῶν μετ' ἀγαθότητος.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Γιάννης ἐξηκολούθει νὰ μένῃ ὡσεὶ
καθλωμένος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐστιατορίου, ὁ κύριός
του τῷ ἐνευσε νὰ ἐξέλθῃ. Ἀλλὰ κατέτρωγεν ἀναμ-
φιβόλως τὴν ἀπλοϊκὴν ψυχὴν τοῦ θαλαμηπόλου ἢ
περιεργίᾳ, διότι μόλις εἶχεν ἐξέλθῃ καὶ εἰσῆλθε
πάλιν, κρατῶν νέον δίσκον, πρόθυμος νὰ τακτο-
ποιήσῃ τὰ σκεύη τοῦ κυλικείου.

Ἐν τούτοις ὁ κ. Κλοακὲν εἶχεν ἀνοίξῃ τὴν ἐπι-
στολὴν του καὶ τὴν ἐξήταξε.

«Καλκούττα» ἔλεγε χαμηλοφώνως «Ποῖος διά-
βολος μοῦ γράφει ἀπὸ τὴν Καλκούτταν! . . Ἄ,
ἔχομε, βλέπω, σπουδαῖα νέζ. . . Ὁ συνταγμα-
τάρχης Ῥοβινσὼν, ὁ γαμβρός μου. . . μὲ εἰδοποιεῖ
ὅτι ἀπέθανε καὶ ὅτι μὲ διορίζει κηδεμόνα τῶν τέ-
κνων του καὶ ἐκτελεστήν τῆς διαθήκης του. Ποτὲ δὲν
το 'περίμενα αὐτό. . . Ἐνας ἄνθρωπος ἐκεῖ ποῦ
δὲν τὸν εἶδα ποτὲ καὶ ποῦ 'εἶτο διάστημα δεκατριῶν
ἐτῶν δὲν μοῦ ἔγραψε παρὰ μίαν φορὰν, διὰ νὰ μοῦ
ἀναγγεῖλῃ τὸν θάνατον τῆς δυστυχισμένης τῆς ἀ-
δελφῆς μου. . .»

Ὁ Παῦλος ἐγνώριζεν ἀμυδρῶς ὅτι μία ἀδελφὴ
τοῦ πατρὸς του, ἑτεροθαλῆς μάλιστα ἀδελφὴ του,
διότι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου τοῦ πάππου
του, εἶχε νυμφευθῇ ἄγγλον ἀξιωματικόν, τὸν ὁποῖον
ἠκολούθησεν εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἐνεθυμεῖτο ἀκόμη ὅτι
μῖαν φορὰν εἶχεν ἀκούσῃ ὅτι ἡ θεία του ἀπέθανεν
ἀπὸ χολέραν· ἀλλ' ἐκτὸς τῶν στοιχειωδῶν τού-
των, οὐδεμίαν ἄλλην εἶχε πληροφορίαν.

«Μοῦ γράφει ἕνας σο λ ί σ ι τ ο ρ, ἕνας συμβο-
λαιογράφος τοῦ τόπου ἐκείνου» εἶπεν ὁ κ. Κλοα-
κὲν. «Ὅλα τὰ ξεύρουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι! Ἄ-
κουσε 'δῶ :

Καλκούττα, 14 Ἰουνίου 1882.

Κύριε,

Σὰς ἀναγγέλλομεν μετὰ θλίψεως ὅτι ὁ ἐντι-
μώτατος συνταγματάρχης Γεώργιος Πλανταζενέ-
τος, Ῥοβινσὼν Κροῦσος, ἱππότης τοῦ τάγματος
τοῦ Μπαίν, ταξιάρχης τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀστέρος,
διοικητῆς τοῦ 111 συντάγματος τοῦ Ἰνδικοῦ στρα-
τοῦ τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, ἀπέ-
θανε τὴν 8 τρέχοντος μηνὸς ἐν τῷ διοικητηρίῳ
ἐν Καλκούττῃ. Διὰ τῆς ὀλογράφου του διαθήκης,
ὑφ' ἡμερομηνίαν 19 παρελθόντος Μαρτίου, τὴν
ὁποίαν ἔχομεν ὑπ' ὄψει καὶ τῆς ὁποίας ἀντίγραφον,
καταλλήλως κεκυρωμένον, σὰς ἐσωκλείομεν, ὁ
ἀποθανὼν καθιστᾷ ὑμᾶς κηδεμόνα τῶν τέκνων του
καὶ ἑνα τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης του.

Περιμένοντες τὰς ὑμετέρας διαταγὰς
Διατελοῦμεν Πρόθυμοι
ΣΕΛΩ, ΓΚΡΕΧΑΜ ΚΑΙ ΣΑ
Συμβολαιογράφοι

«Εὐμορφο πρᾶγμα!» ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Κλοα-
κὲν μὲ κίνημα δυσαρρεσκείας. «Ἐγὼ ποῦ ἀποστρέ-
φομαι τοὺς ἀριθμοὺς καὶ εἶμαι τόσο πίσω εἰς τὰ χρη-
ματολογικά! Θαύρῳ τὸ μπελᾶ μου δίχως ἄλλο εἰς
τὰς Ἰνδίας. Φαντάσου τώρα τί κυκεῶν ἀπὸ ζητή-
ματα περιπεπλεγμένα, περιουσία εἰς ρούπια καὶ
λίρας στερλίνας, εὐθύναί, ἕνα σωρὸ σκοτοῦρες. . .
Μόνον σ' ἐμένα συμβαίνουν αὐτὰ τὰ πράγματα!
Ἀλλὰ δόξα σοι ὁ Θεὸς δὲν εἶνε γεγονὸς τετελε-
σμένον καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι εἶμαι ἐν καιρῷ νάπο-
ποιηθῶ τὴν ἐνοχλητικὴν τιμὴν ποῦ μοῦ κάμνουν. . .
αὐτὸ θὰ κάμω βέβαια. Ὅθι προβάλλω ὅτι εἶνε ἀδύ-
νατον ἀπὸ τόσῳ μεγάλῃ ἀπόστασιν νὰ εἶμαι κη-
δεμὼν καθὼς πρέπει. . . Ἄ, νὰ καὶ ἡ δια-
θήκη.»

Ὁ κ. Κλοακὲν ἐξεδίπλωσε τὸ ἔγγραφο, ἐν ἀπὸ
τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα χαρτοσημασμένα φύλλα, σχή-
ματος μεγάλου ὡς ἀγγλικῆς ἐφημερίδος, γεγραμ-
μένον εἰς δύο στήλας διὰ λαμπροῦ στρογγύλου χα-
ρακτήρος, ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἀγγλιστί καὶ ἀπὸ τὸ
ἄλλο γαλλιστί.

Ὁ ἀρχαιολόγος ἀνέγνωσεν ὑψηλῇ τῇ φωνῇ :

«Ἐν Καλκούττῃ τῇ 19 Μαρτίου 1882. Αὕτη
εἶνε ἡ διαθήκη μου καὶ ἡ ἔκφρασις τῶν τελευταίων
μου θελήσεων. Ἄν καὶ ὑγιὲς τὸ τε σῶμα καὶ τὸ
πνεῦμα, ἔχω σοβαροὺς λόγους νὰ πιστεύω ὅτι ἡ
ζωὴ μου εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς κίνδυνον, ὡς ἐκ τῆς
ἀλόγου καὶ ἀναιτίου ἐκδικήσεως, τὴν ὁποίαν πνέει
κατ' ἐμοῦ ἐχθρὸς ἄγνωστος, ὁ ὁποῖος ἐσχάτως ἠυ-
δόκησε νὰ με εἰδοποιήσῃ περὶ τοῦ μίσους του. Ἀπε-
φάσισα λοιπὸν νὰ γράψω τὴν διαθήκην μου καὶ νὰ
ἐκφράσω τὰς ἐπιθυμίας μου, τὰς ὁποίας συνιστῶ εἰς
τὴν καλὸσύνην τῶν φίλων μου.

«Μακρὰν τῆς πατρίδος μου σχεδὸν πρὸ τριακον-
ταετίας καὶ μὴ τυχὼν παρὰ τῆς οἰκογενείας μου
ἀνέκχθεν ἡ τῆς ἀδιαφορίας ἐκείνης καὶ τῆς σκλη-
ρότητος ἡ ὁποία, φαίνεται, παρ' ἡμῖν εἶνε ὁ κληρὸς
τῶν δευτεροτόκων υἱῶν, βαθμῆδον ἀπεξενώθην αὐ-
τῆς καὶ ἀπέμεινα εἰς τὸν κόσμον ἔρημος, ἕως οὗ ἐνυμ-
φεύθην τὴν ἀγαπητὴν μου σύζυγον, τὴν Αἰμιλίαν
Κλοακὲν, τὴν μόνην ἐν τῷ κόσμῳ ἀφ' ἧς ἀπῆλθον
ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπῃ. Καὶ αὕτη ὅμως φεῖ! ἐπέπρω-
το νὰ μ' ἐγκαταλείψῃ ταχέως, ἀλλὰ χωρὶς νὰ παύσῃ,
ἂν καὶ παρῆλθεν ἔκτοτε δεκατρία ἔτη, νὰ ζῇ ἀκόμη
ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Γνωρίζω καλῶς τὴν ἐκτίμησιν καὶ
τὴν ἀπεριόριστον ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς
τὸν ἀδελφόν της, τὸν κ. Βενιαμὶν Κλοακὲν, πρῶν
ἀρχαιοφύλακα παλαιογράφου τῆς πόλεως Νάντης,
ἣδ' ἀποκατεστημένον ἐν Παριείοις. Γνωρίζω ἐπί-
σης ἐκ τῶν λογοδοσιῶν τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἐται-
ρειῶν καὶ ἄλλων εἰδικῶν δημοσιευμάτων, μεθ' ὁ-
ποίου ζήλου καὶ ἐπιτυχίας ὁ γυναικάδελφός μου
καταγίνεται εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας, αἱ ὁποῖαι

καὶ δι' ἐμὲ ὑπῆρξαν τὸ πάθος, ἡ δόξα καὶ ἡ τέρψις τοῦ στρατιωτικοῦ μου σταδίου.

«Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους, κρίνω καλὸν νὰ τῷ ἐμπιστευθῶ, ὥς εἰς τὸν μόνον μου συγγενῇ, ἄξιον ἀληθῶς τοῦ ὀνόματος τούτου, ὅ,τι ἔχω προσφιλέστερον, τὴν θυγατέρα μου Ἀνθὴν καὶ τὸν υἱὸν μου Χάνδον. Παρακαλῶ τὸν κ. Βενιαμὶν Κλοακέν, ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸς τὴν μητέρα των, νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πατήρ καὶ ὡς κηδεμὼν εἰς τὰ παῖδιά ταῦτα, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ θυγάτηρ μου θὰ εὕρῃ σύζυγον ἄξιον αὐτῆς καὶ ὁ υἱός μου θὰ ἐξέλθῃ τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς, διὰ τὴν ὁποίαν τον προορίζω.

«Ἡ περιουσία μου συνίσταται 1ον ἐξ 600 λιρῶν στερλινῶν πρὸς 3% κατατεθειμένων εἰς τὴν Τράπεζαν· 2ον ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν μου· 3ον ἐκ τῆς συντάξεως τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος ὀφείλει πρὸς τὴν θυγατέρα μου· 4ον ἐκ τῶν ἐπιπλῶν μου, ἱππῶν, βιβλίων, καὶ καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων· καὶ 5ον ἐκ τῶν χειρογράφων μου, καὶ εἰδικῶς ἐκ σημειώσεων περὶ τῶν κ. μ. ε. ρ. ι. κ. ὡν ἀρχαιοτήτων καὶ σχεδίων ἢ φωτογραφημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπεκόμισα ἐκ τῆς ἐν Καμβόδγῃ ἀρχαιολογικῆς μου ἐκδρομῆς...»

«Διάβολε! ἀνέκραξεν ἐνταῦθα ὁ κ. Κλοακέν, διακόπτων τὴν ἀνάγνωσιν. «Τὸ πρᾶγμα γίνεται πολὺ ἐνδιαφέρον! Ἡ κμερικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, τῆς ὁποίας πρὸ δεκαετίας ἠγνοεῖτο καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα, εἶνε μία τῶν λαμπροτέρων ἀποκαλύψεων τῆς ἀρχαίας ἀσιατικῆς τέχνης...»

— Πρὸκειται βέβαια περὶ παλαιῶν ἀμύρτων ἐρειπίων καὶ τίποτε ἀγαλμάτων χωρὶς μύτην! » εἶπεν ὁ Παῦλος, μ' ἐκφρασιν ἀποστροφῆς, δυσκόλως καταστελλομένης. «Τὸ ξεύρω· φαίνεται ὅτι ἂν εἶχαν μύτη δὲν θὰ ἦσαν ἄξια τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν κυρίων ἀρχαιολόγων.

— Τί! ἄμορφα ἐρείπια καὶ ἀγάλματα χωρὶς μύτη! » ὑπέλαβε μετὰ ζωηρότητος ὁ κ. Κλοακέν· «μάθε λοιπόν, νέε μου βάρβαρε, ὅτι ναυτικοὶ γάλλοι ἀνεκάλυψαν εἰς τὴν Καμβόδγῃ πού ἀκοῦς, μέσα εἰς δάση ἀπρόσιτα σχεδὸν καὶ ἀδιαπέραστα, ἀληθῆ θαύματα ἀρχιτεκτονικά, νεύς καὶ ἀνάκτορα, τῶν ὁποίων τὰ ἐρείπια ἀμιλλῶνται μὲ τὰ λαμπρότερα ἔργα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης! »

Πρὸ τοῦ τέσου ἐνθουσιασμοῦ ὁ Παῦλος ἀπέμεινε σιγῶν καὶ ὁ κ. Κλοακέν ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν του:

«Ὅλα ταῦτα τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ σχέδια εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ἐν Καλκούττα. Σπεύδω δὲ νὰ συστήσω ἵνα αἱ σφραγίδες τεθῶσιν ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατόν μου, καὶ νὰ μὴ ἀφαιρεθῶσιν ἢ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης μου, τοῦ κ. Κλοακέν.

— Τί λέει! ἐπὶ παρουσίᾳ μου! » ἀνέκραξεν ἐνταῦθα ὁ ἀρχαιολόγος. «Μήπως ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς συνταγματάρχης νομίζει ὅτι ἕνας Γάλλος εἰμπορεῖ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Καλκούτταν, μὲ ὅσιν εὐκολίαν πηγαίνει νὰ κάμῃ ἕνα γύρον εἰς τὰς Βερσαλλίας;»

Ἄλλ' ὡς ἐὰν ἡ διαθήκη προέβλεπε τὴν παρατήρησιν ταύτην,

«Ταξείδιον εἰς τὰς Ἰνδίας δὲν εἶνε βεβαίως πολὺ εὐκόλον — ἔλεγε παρακατιῶν, — καὶ δὲν ἀρνούμαι ὅτι τοιαύτην θυσίαν ἀπαιτῶν παρὰ τοῦ λαμπροῦ μου γυναικαδέλφου, εὐρίσκομαι πρὸς αὐτὸν πάρα πολὺ ὑποχρεωμένος, ἀλλὰ τον διαβεβαίω ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς συλλογῆς μου εἶνε ἱκανόν, διὰ πάντα ἀληθῆ ἐπιστήμονα, ν'ἀνταμείψῃ τοὺς κόπους τόσο μακρᾶς ἐκδρομῆς, ἔχω δ' ἐξ ἄλλου σοβαροῦς λόγους νὰ μὴ θέλω νὰ θέσῃ ἄλλος πρὸ αὐτοῦ τὴν χεῖρα εἰς τὰς σημειώσεις μου. Τῷ ἐμπιστεύομαι λοιπόν τὴν ἐπιστημονικὴν ταύτην παρακαταθήκην, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὴν παραλάβῃ αὐτοπροσώπως· παρακαλῶ δ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τοὺς ἐντίμους κ.κ. Σέλβυ, Γκράχαμ καὶ Σαν, —οἱ ὅποιοι πρὸ τετάρτου αἰῶνος διατελοῦσι πελάται μου ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσαρεσκείας ἐκατέρωθεν, νὰ ζητήσωσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὰς ὁδηγίας τοῦ κ. Κλοακέν.

Τπογεγρ. Γ. Π. Κ. ΡΟΒΙΝΣΩΝ.»

«Καὶ τώρα;» ἠρώτησεν ἡμήχανος εἰς ἄκρον ὁ ἀρχαιολόγος μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην. «Καλὲς μπορῶ ἐγὼ τώρα νὰ πηγαίνω εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν ἄκρην τοῦ κόσμου;

— Καὶ γιατί ὄχι;» εἶπε μὲ γλυκύτητα ὁ Παῦλος. «Ἡ Καλκούττα πρῶτον δὲν εἶνε ἢ τὴν ἄκρην τοῦ κόσμου. Τώρα πηγαίνει κανεὶς ἐκεῖ σὲ εἰκοσιδύο ἡμέρες. Δὲν εἶχαμεν ἀκόμη ἀποφασίσῃ τὸ ταξεῖδι τῶν διακοπῶν. Νὰ τώρα ποῦ το ἡύραμεν!

— Τί! θέλεις νὰ πάμε εἰς τὰς Ἰνδίας; — Βεβαίωτατα. Καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι καὶ σεῖς κατὰ βᾶθος τὸ ἐπιθυμεῖτε πολὺ.

— Ἔστω, τὸ ἐπιθυμῶ πολὺ! ἀφ' οὗ σ' ἀρέσῃ νὰ το 'πῶ» εἶπεν ὁ κ. Κλοακέν, συστρέφων μηχανικῶς τὸ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσε πρὸ ὀλίγου «Ἀλλὰ στᾶσου! νὰ ἐδῶ κι' ἄλλος φάκελλος!» ἀνέκραξε παρατηρήσας ὅτι δὲν εἶχεν ἔτι ἐξαντλήσῃ τὸ περιεχόμενον τοῦ δέματος.

Ὁ φάκελλος ἐπεγράφετο εἰς τὸν ὀνόμα του, ἀνοίξας δ' αὐτὸν εὗρεν ἐν ἅπλοῦν ἐπισκεπτήριον

Ὁ ταγματάρχης Ὁμολλοᾶ
προσωρινὸς διοικητὴς τοῦ 111^{ου}
συντάγματος τοῦ Ἰνδικοῦ στρατοῦ.
Καλκούττα.

καὶ τὸ ἀκόλουθον ἐπιστόλιον:

«Ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ προσφέρει τὰ σέβη της εἰς τὸν κ. Β. Κλοακέν καὶ ἐλπίζει ὅτι θὰ λάβῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τον φιλοξενήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν της κατὰ τὴν εἰς Καλκούτταν ἀφίξιν του. Ἡ ἐσώκλειστος φωτογραφία εἶνε τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου.»

«Ἡ ζῶσα εἰκὼν τῆς δυστυχισμένης τῆς ἀδελφῆς μου! » ἀνέκραξεν ὁ κ. Κλοακέν, θεωρῶν μετὰ συγκινήσεως τὸ χάρειν ὁμοῖωμα νεάνιδος δεκαοκταετοῦς ἡ δεκαεπταετοῦς στηριζομένης ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ νεαροῦ τῆς ἀδελφοῦ. «Ἡμποροῦσα νὰ γνωρίσω αὐτὰ τὰ παῖδιά ἀνάμεσ' ἀπὸ χίλια!...»

— Βλέπετε ὅτι εἶχα δίκαιον! » εἶπεν ὁ Παῦλος ἀρχετὰ συγκεκριμένης καὶ αὐτός. «Σὰς λέγω λοιπόν, ἀγαπητέ μου πατέρα, ὅτι θὰ φύγωμεν διὰ τὴν Καλκούτταν με πρῶτον!

— Θὰ ἴδῃς καὶ τὴν διώρυγα τοῦ Σουέζ! » ἀνέκραξεν ὁ κ. Κλοακέν.

«Καὶ σεῖς τὰς Πυραμίδας καὶ τὸ Μουσεῖον τοῦ Βουλᾶκ» ἀπήντησεν ὁ Παῦλος.

— Χωρὶς νὰ λογαριάζωμεν τὰς ἀρχαιότητας τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Καμβόδγης... Ἐπειτα ἱερὸν καθῆκον πρὸς τὸν γαμβρόν μου μοῦ ἐπιβάλλει αὐτὸ τὸ ταξεῖδιον καὶ δὲν θὰ ἡμποροῦσα νὰ το ἀποφύγω χωρὶς τύψιν.

— Αὐτὸ λέγω κ' ἐγώ.

— Πολὺ καλὰ. Λοιπὸν ἀπεφασίσθη· ἀναχωροῦμεν.»

Ὁ Παῦλος, ὡς πρακτικὸς ἄνθρωπος, εἶχεν ἤδη λάβῃ ἕνα «Ὁδηγὸν τῶν Σιδηροδρόμων» καὶ τον ἐξεφύλλιζε πυρετωδῶς.

«Καλκούττα... Ἐταιρεία τῶν θαλασσίων δια-

πορθμεύσεων, ἀτμόπλοιοι γαλλικόν...» εἶπε μετὰ τινος στιγμῆς. Διὰ Μασσαλίας, Σουέζ, Ποανδεγάλης, Πονδixerῆ καὶ Μαντράς... Ἀναχωρεῖ εἰς τὰς 27.

— Μεθαῦριον!

— Προφθάνομεν νὰ ἐτοιμασθῶμεν.

— Βεβαίως.

— Καὶ ἂν θέλωμεν μάλιστα νὰ συντομεύσωμεν ἀκόμη τὸ ταξεῖδιον, εἰμποροῦμεν νὰ γωρήσωμεν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὴν Καλκούτταν διὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐταιρείας. — Εἰμποροῦμεν κάλλιστα.

— Λοιπὸν σήμερα εἶνε Δευτέρα. Αὔριον τὸ βράδυ φεύγομεν μετὰ τὴν ταχεῖαν ἀμαξοστοιχίαν εἰς Μασσαλίαν, καὶ μεθαῦριον Τετάρτην, ἐπιβιβαζόμεθα διὰ Καλκούτταν.

Θόρυβος αἰφνίδιος ἔκαμ· τοὺς κυρίους Κλοακέν, πατέρα καὶ υἱὸν νὰ στρέψωσι τὴν κεφαλὴν. Ὁ Γιάννης, σπεύδων νὰ μεταδώσῃ τὴν μεγάλην εἴδησιν εἰς τοὺς ὑπηρέτας, κατέρριψεν ὀλόκληρον πυραμίδα πινακίων.

| Ἐπεταὶ συνέχεια |

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

«Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΕΡΡΙΨΕ ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΠΙΝΑΚΙΩΝ»

ΕΝΤΕΛΗΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

“Ολοι σας γνωρίζετε βέβαια αγόρια και κορίτσια, τὰ ὁποῖα δὲν ἀγαποῦν τὸ νερόν, τὰ ὁποῖα κλαίουν καὶ θρηνοῦν καὶ χαλοῦν τὸν κόσμον ὅταν τὰ πλύνουν.

Ἐγὼ γνωρίζω ἓνα ἀρνάκι· νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ αὐτὸ δὲν ἀγαπᾷ πολὺ τὸ νερόν· ὅταν μάλιστα δὲν εἶνε ζέστη θὰ ἤθελε νὰ μὴν το βρέξουν· ἀλλὰ ἰδέτε πῶς καθεταί ἡσυχα ἡσυχα καὶ τὸ πλύνει ἡ κυρία του.

Τὸ ἀρνάκι, ὅσον ἀρνάκι καὶ ἂν εἶνε, ξεύρει ὅτι εἶνε πολὺ ὠριότερον, πολὺ συμπαθητικώτερον ὅταν εἶνε καθρόν, ὅτι τότε τὸ ἀγαποῦν περισσότερο, τὸ ἀγκαλιαζοῦν ὅλοι μὲ πολὺ περισσότεραν εὐχαρίστησιν.

Εἶνε ὅλα τὰ αγόρια καὶ τὰ κορίτσια ποῦ γνωρίζετε τόσο φρόνιμα ὅσον τὸ ἀρνάκι ποῦ γνωρίζω ἐγώ; Ἄν δὲν εἶνε, κρῖμά των!... κρῖμα ἓνα ἀρνάκι νὰ εἶνε ὑπειθέστερον καὶ φρονιμώτερον ἀπὸ παιδιά, ποῦ εἶνε ἄνθρωποι καὶ πρέπει νὰ ἔχουν γνῶσι καὶ νὰ ξεύρουν τί νὰ κάμουν καὶ τί νὰ μὴ κάμουν, τί εἶνε τὸ σωστὸν καὶ τί ὄχι.

ΕΙΣ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

Πρώτην φορὰν ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς του, τοὺς καστανούς καὶ ἀθωοτάτους ὀφθαλμούς του, κατόπιν ἐντελοῦς ἀναισθησίας ἐβδομάδων ὀλοκλήρων. Τὸ πτωχὸν παιδίον! Τοὺς ἤνοιξε δειλὰ καὶ ἔριψε βλέμμα ἀπορίας, καὶ ἐκπλήξεως ἐπὶ τῆς μακρᾶς αἰθούσης τοῦ Νοσοκομείου, καὶ ἐψιθύρισεν ὡσὰν νὰ ἐβλεπεν ὄνειρον.

— Ποῦ εἶμαι;

Ἀνῆγειρε τὴν κάτωχρον καὶ σκελετώδη μικρὰν κεφαλὴν του ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων, ἀπεπειράθη ν' ἀνασύρῃ τὸ καλύμμα του ὀλίγον, καὶ ἡσθάνθη πόνον ὀριμὸν τόσο εἶχεν ἐξαντληθῇ. Ἐκ τῶν ὑψηλῶν καὶ κλεισμένων ὑαλοπινάκων τῆς αἰθούσης πλοῦσαι καὶ θερμαὶ διεχύνοντο ἐντὸς αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, γλυκεῖα διηνοίγετο εἰς τὸ βάθος ἡ γλαυκότης τοῦ οὐρανοῦ· ὀλίγοι κλάδοι δένδρων διὰ τοῦ πρασίνου φυλλώματός των περιεπλαισιοῦν τὰ παράθυρα, καὶ ἀναμέσον αὐτῶν ἀπὸ καίρου εἰς καίρον διεγράφετο ἡ φευγαλέα πτήσις τῶν στρουθίων. Ἐμειδία ἔξω ἡ θαλπωρὴ τῆς ζωῆς, πυκνὸν ζόφος ἐπέχυνεν ἐντὸς ὁ θάνατος! Ὁ θάνατος, ὁ τοσοῦτους ὁμοίους του περιβάλλον διὰ τῆς ἀγωνιώδους ἀγκάλης του, ἐκεῖ παρὰ τὸ πλευρόν του, ἐν τῇ μακρᾷ σειρᾷ τῶν κλινῶν. Καὶ εἰς τὸ βάθος ὁ ἰατρός, ἀσκεπής, περιφροντικός, περικυκλούμενος ὑπὸ ὀμάδος φοιτητῶν, ἀνασκαλεύων

ὅλας τὰς κλῖνας, καὶ ἐκθέτων εἰς ἀκαταλήπτους φράσεις καὶ λόγους τὰς παρατηρήσεις του. Καὶ τὸ πτωχὸν παιδίον εἰς τὴν πένθιμον ἐκείνην εἰκόνα κατελήφθη ὑπὸ ἀορίστου φόβου. Ἐκρυψε τὴν κεφαλὴν του βαθέως ἐντὸς τῶν καλυμμάτων του, καὶ συνεσπειρώθη περίτρομον εἰς τὰ βάθη τῆς κλίνης. Καὶ εἰς ἐντελὴ ἀκίνησιν εὐρίσκόμενον, μόλις συνέχον τὴν ἀναπνοὴν του ἀνεπόλησεν ἐντὸς τῆς σκοτισθείσης διανόας του τὸ παρελθόν του. Πῶς εὐρέθη εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην αἵθουσαν, τὴν τόσο πένθιμον, καὶ τόσο τρομεράν; Καὶ βαθμυδὸν ἐπιμόνως ζητοῦν ν' ἀνεύρῃ μίαν φωτεινὴν ἀκτῖνα ἐντὸς τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀπορίας του, ἐνεθυμήθη. Δάκρυα ἐπλήρωσαν τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ σπασμοὶ κατέλαβον τὸ σῶμά του. Ἄ! τὴν τρομεράν νύκτα. Πόσον φοβερόν κίνδυνον διέτρεξεν, πόσας ὑπερβολικὰς δυνάμεις κατέβαλε διὰ νὰ σωθῇ, καὶ πόσον ἀποτροπαία ἦτο ἡ ἀναισθησία, ἥτις τὸ κατέλαβε τέλος. Ἐνθυμεῖται τώρα καλλιτέρα· ἀπασαί αἱ λεπτομέρειαι τοῦ φοβεροῦ δράματος ἐκτυλίσσονται ἐντὸς τῆς μικρᾶς κεφαλῆς του. Ἦτο ἡ δωδεκάτη ὥρα τῆς νυκτός, ὁ ἀφέντης του εἶχεν ἀναχωρήσῃ, τὸ παντοπωλεῖον εἶχε κλείσῃ, καὶ οἱ δύο ἄλλοι ὑπηρεταὶ εἶχον κατακλιθῇ. Ἡ νύξ ἦτο βαθεῖα, σιωπηλή, μόνον ἐκτὸς ἀντήχουν ἀπὸ καίρου εἰς

καίρον τὰ βρέα βήματα τοῦ παραφυλάσσοντος ἀστυνομικοῦ κλητῆρος ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς ὁδοῦ. Εἶχεν ἐξαπλωθῇ ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς κλίνης του, ἤναψεν ἐν κηρίον, καὶ ἤρχισε τὴν συνηθισμένην νυκτερινὴν ἀνάγνωσίν του. Καὶ παραδοθὲν εἰς τὴν ἡδύτητα τῆς ἀναγνώσεως, ἀπεκοιμήθη ἐξηντηγμένον ἐκ τῆς βρεῖας ἐργασίας τῆς ἡμέρας. Καὶ αἰφνης ἐξύπνησεν ἐντρομον. Πυκνὸς καπνὸς περιέβαλεν ἅπαν τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ παντοπωλείου, καὶ ἀναμέσον αὐτοῦ φωτειναὶ φλόγες ἀπῆστραπτον φρικωδῶς. Ἀνετινάχθη εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἠθέλησε νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὰ ἑμπρός. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ βῆμα, ὁ καπνὸς τὸν ἐπνίγε, καὶ αἱ φλόγες τὸν κατεφόβουν. Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καταπεπονημένον, πνιγόμενον ἐξ ἀσφυξίας. Καὶ τίποτε ἄλλο... τίποτε!..

Καὶ τώρα ἐξύπνα ἐντὸς τῆς ἀγνώστου ἐκείνης αἰθούσης, διὰ πρώτην φορὰν. Τὸ πτωχὸν παιδίον! Αἰφνης ἤκουσε θόρυβον ἄνωθέν του, καὶ βήματα προσερχομένων ἀνθρώπων. Ἄ! τί ἤθελον αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, τί ἐζήτησαν; Καὶ ἐνῶ συνεσπειροῦτο βαθύτερον ὑπὸ τὰ καλύμματα του, ἤκουσε γλυκεῖαν φωνήν.

— Πῶς εἶσαι, παιδί μου;

Καὶ μία χεὶρ ἀπέσυρεν ἡσυχῶς τὰ καλύμματα, καὶ παρουσιάσθη ἐνώπιόν του ἡ μειδιῶσα μορφή τοῦ ἱατροῦ, μετὰ τῶν ἱλαρῶν προσώπων τῶν φοιτητῶν του. Καὶ ἀφῆθη ὀλόκληρον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱατροῦ, καταληφθὲν ὑπὸ ἐντελοῦς νάρκης. Ὁ ἰατρός τοῦ ἀπεγύμνωσε τὰ στήθη, τὰς ὠμοπλάτας, τοὺς πόδας, καὶ το ἐξήτασε διαδοχικῶς. Μόνον εἰς τὴν ἐκάστοτε ἐπαφὴν τῆς χειρὸς του ἐπὶ τοῦ σώματος ἡσθάνετο ἄλγος ὀριμύ, καὶ ἐξέβαλεν ὀδύνης φωνήν. Καὶ ὅταν ὁ ἰατρός περατώσας τὴν εξέτασίν του, τὸ ἠρώτησε ἀπερχόμενος διὰ τῆς γλυκεῖας φωνῆς του:

— Πῶς εἶσαι, σήμερα, παιδί μου; μόλις ἠδυνήθη νὰ ψιθυρίσῃ ἓνα σβυσμένον, καὶ ἔψυχον: — Καλλιτέρα, εἶμαι, εὐχαριστῶ.

Πόσον εἶχεν ἐξαντληθῇ οὔτε νὰ ὀμιλήσῃ δὲν ἠμποροῦσεν. Ἐσταύρωσε προσεκτικὰ ἵνα μὴ πονέσῃ, ἐπὶ τοῦ στήθους του τὰς μικρὰς του χεῖρας καὶ ἡμιέκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς. Πόσον ἕκαιον αἱ μικραὶ του χεῖρες, καὶ πῶς ἐφλογίζετο ὀλόκληρον τὸ μικρὸν του σῶμα. Τόσην ἀδυναμίαν ἡσθάνετο ὥστε ἐνόμισεν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα ν' ἀποθάνῃ. Ν' ἀποθάνῃ! Εἰς τόσην μι-

κρὰν ἡλικίαν, μόνον, ἐγκαταλελειμμένον, ξένον, ἐντὸς αὐτῆς τῆς αἰθούσης, αὐτὸ δὲν θὰ το ἤθελε ποτὲ ὁ Θεός. Καὶ ἡ μάνα του, ἡ πτωχή του μάνα, τὸ μικροῦλι ἀδελφάκι του, ἡ μικρὰ ἀδελφή του πῶς θὰ ἔμενον μόνοι εἰς τὸν κόσμον; Ποῖος θὰ εἰργάζετο δι' αὐτούς, ποῖος θὰ ἐφρόντιζε διὰ τὸ μέλλον των; Καὶ τὰ δάκρυα ἐκυλίωντο θερμά, θερμά ἐπὶ τῶν φλογερῶν παρειῶν του. Τί θὰ ἔλεγον; πόσον θ' ἀνησυχοῦν τὰ δυστυχῇ αὐτὰ ὄντα μακράν, ἐκεῖ εἰς τὸ χωρίον του διὰ τὴν στέρησιν πάσης εἰδήσεως καὶ συνδρομῆς τόσας ἡμέρας τώρα; Πόσῃ λύπῃ, πόσῃ ἀνησυχίᾳ τοῖς ἐπροξένεσε! Νὰ μὴ λάβουν ἓνα γράμμα του ἓνα μῆνα ἤδη, νὰ μὴ λάβουν τὰ τριάντα φράγκα τοῦ μισθοῦ του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡγόραζον καὶ αὐτὸν τὸν ἄρτον των! Πῶς ἐπεθύμησε τότε νὰ εὕρισκετο πλησίον των, παρὰ τὸ πλευρόν τῆς πτωχῆς ἐκείνης γυναικός, ἥτις το ἀνέθρεψε διὰ τοῦ αἵματός της, παρὰ τὸ πλευρόν τῶν δύο μικρῶν ἀδελφῶν του, τὰ ὁποῖα θὰ ἐζήτησαν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ψωμί, ψωμί, διὰ κλαυθμηριζούσης φωνῆς. Ἄ! πόσας λύπας, πόσα δυστυχήματα προξενεῖ ἡ ξενιτειά! Καὶ ὅμως δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ εἶνε πάντοτε ξηνητευμένος, πάντοτε μακράν τοῦ χωρίου του, τῆς μητρικῆς ἐστίας, ἀφοῦ ἡ οἰκογένειά του αὐτὸν μόνον εἶχε προστάτην, ἀπὸ αὐτὸν μόνον περιέμενε τὴν εὐτυχίαν της. Ὁ πατέρας του, ὁ δυστυχισμένος ἄνθρωπος εἶχεν ἀποθάνῃ πρὸ χρόνων· μόλις τὸν ἐνθυμεῖτο. Εἶχεν ἐπιστρέψῃ μίαν ἐσπέραν ἐκ τῶν ἀγρῶν, καταβρεγμένος, κρυμμένος, ἄρρωστος πολὺ. Ἐπεσεν εἰς τὸ στρώμα, διὰ νὰ μὴ σηκωθῇ πλέον ἀπὸ ἐκεῖ, ἕως ὅτου ἐξεψύχησε. Τί ἡμέρας δυστυχίας διήλθον τότε. Ἡ μάνα του ἐξενοδούλευε, αὐτὸς εἰργάζετο ὅπου εὕρισκεν ἐργασίαν. Ἀλλὰ τί ἐργασίαν νὰ εὕρῃ εἰς ἓνα μικρὸν χωρίον, καὶ πῶς ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ αὕτη διὰ τὴν διατροφὴν ὅλων των. Καὶ ἐνθυμήθη τώρα τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν ἀπῆρχετο ἀπὸ τὸ χωρίον του, μὲ τὸν μικρὸν σάκκον τῶν ἀσπρορροῦχων του εἰς τὸν ὄμιον, μὲ τὴν ἐλπίδα ἐντὸς τῶν μικρῶν στηθῶν του, καὶ μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ δάκρυα τὰ πικρὰ τὰ ὁποῖα μάτην ἐζήτει ν' ἀποκρύψῃ. Τί ὠραῖον ὅπου ἦτο τὸ μικρὸν χωρίον του, τί εὐτυχές, μὲ τοὺς μικροὺς λευκοὺς καὶ καθαροὺς οἰκίσκους του, ἐρειδομένους ἐπὶ τῆς πρασινίζουσας πλευρᾶς τοῦ

βουνοῦ, μὲ τὸ ὑψηλὸν κωδωνοστάσιον δεσπόζον, ὅλου τοῦ χωρίου, μὲ τὴν μικρὰν πλατεῖαν, ὅπου ἐπαιζον τὰ μικρὰ παιδιὰ, οἱ εὐτυχεῖς συνομήλικοί του, καὶ μὲ τὸ νεκροταφεῖον, ὅπου ἐκοιμάτο ὁ δυστυχὴς πατήρ του! Ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν ἀλλοῦ, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὴν συναρπάζουσαν ἐκείνην εὐτυχίαν, ἔσφιξεν εἰς τὴν ἀγκάλην του τὴν μητέρα του καὶ τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἀπῆλθεν, ἔφυγε μὲ συντετριμμένην ἀλλ' ὑπερήφανον καρδίαν... Καὶ τώρα εὐρίσκετο ἐντὸς τῆς μακρᾶς καὶ πενθούσης ἐκείνης αἰθούσης ἔρμουν, καταμόναχον, μὴ δυνάμενον νὰ ἐργασθῇ διὰ τὰ προσφιλῆ του ὄντα, ἀνίκανον πλέον εἰς τὴν ζωὴν καὶ τοὺς ἀγῶνας, ἐξητλημένον ἐπὶ τῆς μακρᾶς ἐκείνης κλίνης, μὲ τόσους ἄλλους δμοῖους τοῦ ἀγωνιῶντας παρὰ τὸ πλευρόν του. Πόσον ἔτρεμε, καὶ πόσον πικρὰ ἔκλαιε διὰ τὴν δυστυχίαν του τὸ πτωχὸν παιδίον! Ὁ νοσοκόμος διήρχετο ἤδη πρὸ αὐτοῦ. Τοῦ ἐκόμιζε φάρμακον. Μόλις ἔβρεξε τὰ χεῖλη του δι' αὐτοῦ, καὶ ἀπέπτυσε μακρὰν τὸ πικρὸν ὑγρὸν, μουρμουρίζον ἐξ ἀπελπισίας.

— Εἶνε φαρμάκι, αὐτὸ τὸ γιατρικὸ... δὲν το θέλω, δὲν το πίνω!...

Καὶ δάκρυα ἐπλημμύρισαν ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμούς του, τοὺς καστανούς καὶ ἀθροτάτους ἐκείνους ὀφθαλμούς.

Καὶ αἴφνης εἰς τὸ βάθος τῆς θύρας τῆς αἰθούσης ἐν μέσῳ τῆς διακοπτομένης σιγῆς ὑπὸ τῶν ἀλγουσῶν φωνῶν τῶν ἀσθενῶν, θόρυβος ἐξηγέρθη. "Οἱ οἱ ἀσθενεῖς ἀνεσηκώθησαν ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων των. Μία γυνὴ εἰσῆρχετο πενιχρῶς ἐνδεδυμένη, μὲ ὥχραν καὶ ἡλλοιωμένην ὄψιν, ἀκολουθουμένη ὑπὸ δύο μικρῶν παιδιῶν. Ὁ νοσοκόμος προεπορεύετο, ἐρχόμενος πρὸς τὸ μέρος τῆς κλίνης τοῦ μικροῦ παιδιοῦ. Τὸ πτωχὸν παιδίον εἶχεν ἀποκοιμηθῇ, καὶ ἐπὶ τοῦ πελιδνοῦ προσώπου του δύο δάκρυα χονδρὰ ἀπέμεινον ἐπ' αὐτοῦ κολλημένα. Ἐκ τοῦ προσγινομένου θορύβου ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς ἐντρομον. Ἀνέβλεψε περίξ του μετ' ἐκπλήξεως, μερδίαν χαρᾶς διεχύθη ἐπὶ τῶν ὥχρων χειλέων του, καὶ ἐψιθύρυσεν ἐξητλημένον.

— Μάννα μου, καλὴ μου μάννα!...

Καὶ ἡ πτωχὴ γυνὴ ἐκυψε καὶ το ἔσφιγξεν εἰς

τὰς ἀγκάλας της, δακρύουσα, ἐνῷ οἱ μικροὶ ἀδελφοί του εἶχον ἀναβῆ ἐπὶ τῶν ἄκρων τῆς κλίνης μειδιῶντες, καὶ συνθλιβόμενοι πλησίον του. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ εἶχεν ἀψηφίσῃ πάντα κίνδυνον, τὸ πᾶν, καὶ ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ χωρίου της, διὰ νὰ μάθῃ διὰ τὸ πτωχὸν τῆς παιδίον, τὸ ὁποῖον τόσον παραδόξως εἶχε παύσῃ νὰ της γράφῃ. Καὶ μὲ πόσας περιπετειάς, μὲ πόσας ἀγωνίας κατῴρθησε νὰ το ἀνεύρῃ, ἐξητλημένον ἐπὶ μιᾶς κλίνης τοῦ νοσοκομείου, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὰ δύο ὄρφανὰ της. Ἄ! πόσον μεγάλη εἶνε ἡ μητρικὴ καρδία, καὶ πόσον μέγα φίλτρον περιέχει διὰ τὰ τέκνα της. Καὶ τὸ πτωχὸν παιδίον συγκεκινημένον ἐκ τῆς αἰφνιδίου ἐκείνης παρουσίας, ἀνίκανον νὰ ὑποστῇ τὴν μεγάλην ἐκείνην χαρὰν ἐκλινε λιποθυμοῦσαν τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῆς ἀγκάλης τῆς μητρὸς του, δακρύον ἐξ ἀπείρου εὐγνωμοσύνης. Καὶ ὅταν ἤνοιξεν ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμούς ἡ καρδία του εἶχεν ἀνακουφισθῇ μεγάλως. Ἦσθάνετο ὅτι θὰ ἐγίνετο ταχέως καλὰ, καὶ αἱ δυνάμεις του θὰ τῷ ἐπανήρχοντο, διὰ νὰ ἐργασθῇ ἐκ νέου διὰ τὰ ἀγαπητά του ὄντα. Δὲν τοῦ ἐφαίνετο πένθιμος πλέον ἡ μακρὰ ἐκείνη αἴθουσα μὲ τὰς παρατεταγμένας πλησίον ἀλλήλων κλίνας της. Τούναντίον τὴν ἔβλεπε τώρα μεγαλειτέραν ἀπὸ πρότερον, γλυκεῖαν, φιλάνθρωπον, περιθάλπουσαν ἐντὸς τῆς ἀνθρωπίνους δυστυχίας μετὰ μητρικῆς στοργῆς. Πόσον γλυκύτεραι, πόσον φωτεινότεραι διεχύνοντο τώρα ἐκ τῶν ὑψηλῶν καὶ κλεισμένων ὑαλοπινάκων, αἱ ζοφὸνοὶ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου πόσον γλυκύτερον ἐμειδία ἡ γλαυκότης τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πόσον ὠραιότερα ἐπτερύγιζον τὰ μικρὰ στρουθία ἀνάμεσα εἰς τὰ πράσινα φυλλώματα τῶν δένδρων. Καὶ ὅταν ὁ νοσοκόμος παρουσιάσθη ἐκ νέου ἐνώπιόν του, μὲ τὸ φάρμακον ἀνὰ χεῖρας, πῶς το ἤρπασεν ἀπὸ τὰ χεῖρα του, καὶ πῶς το ἐρρόφησε μὲ πόθον ζωῆς, καὶ μὲ ὄρεξιν μεγάλην μέχρι σταγόνας, τὸ πτωχὸν παιδίον, ἐνῷ τὰ ὥχρα του χεῖλη ἐμειδίον ἐκ χαρᾶς ψιθυρίζοντα:

— Τί γλυκὸ ποῦνε τὸ γιατρικὸ, μαννούλα μου!...

ΜΗΤΕΡΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΔΕΝΔΡΑ

Τὰ ὑψηλότερα μέχρι σήμερον γνωστὰ δένδρα τῆς γῆς εἶνε *Εὐκαλύπτοι*, ἀνακαλυφθεῖσαι ὄχι πρὸ πολλοῦ ἐν Αὐστραλίᾳ, ἔχουσαι δὲ ὕψος 130 μέτρων καὶ περιφέρειαν 26 μέτρων.

Ἀμέσως μετ' αὐτὰς ἔρχονται τὰ γιγαντιαῖα δένδρα τῆς Καλιφορνίας, τὰ λεγόμενα *Βελιγκτόνεια*, καὶ φθάνοντα μέχρις ὕψους 100 μέτρων· μέχρι 40 μέτρων ὕψους περίπου ὁ κορμὸς αὐτῶν δὲν ἔχει κλάδους. Τὰ δένδρα ταῦτα ἀνεκάλυψεν ὁ ἀγγλὸς βοτανικὸς Λάμπ (Lobb) τῷ 1850 εἰς τὴν Σιέραν Νεβάδα, ἐπὶ ὕψους 1500 μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Ἡ ξυλεία ἐνός τῶν δένδρων τούτων ἀντιπροσωπεύει ἀξίαν 12 μέχρι 15,000 φράγκων. Τὸ ξύλον τοῦ Βελιγκτονεῖου μολονότι ὄχι σκληρὸν διατηρεῖται πολὺ καὶ φθεῖρεται βραδέως.

Πρὸ ὀλίγου χρόνου ἡ κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐκήρυξε τὰ μεγαλὴν ἀξίαν ταῦτα δένδρα ἐθνικὴν ἰδιοκτησίαν ὅπως τα προστατεύσῃ κατὰ τῆς ἀπληστίας τῶν κερδοσκόπων, οἱ ὁποῖοι ἀπέκοπτον αὐτά.

Ἐν γένει τὰ ὑψηλότερα συγχρόνως δὲ καὶ τὰ γηραιότερα δένδρα ἀνήκουν εἰς τὰς τάξεις τῶν μύρτων, τῶν βαοβάδ, τῶν δρακαινῶν, τῶν κομμισφόρων, τῶν φιλυρῶν, τῶν δρυῶν, τῶν πλατάνων.

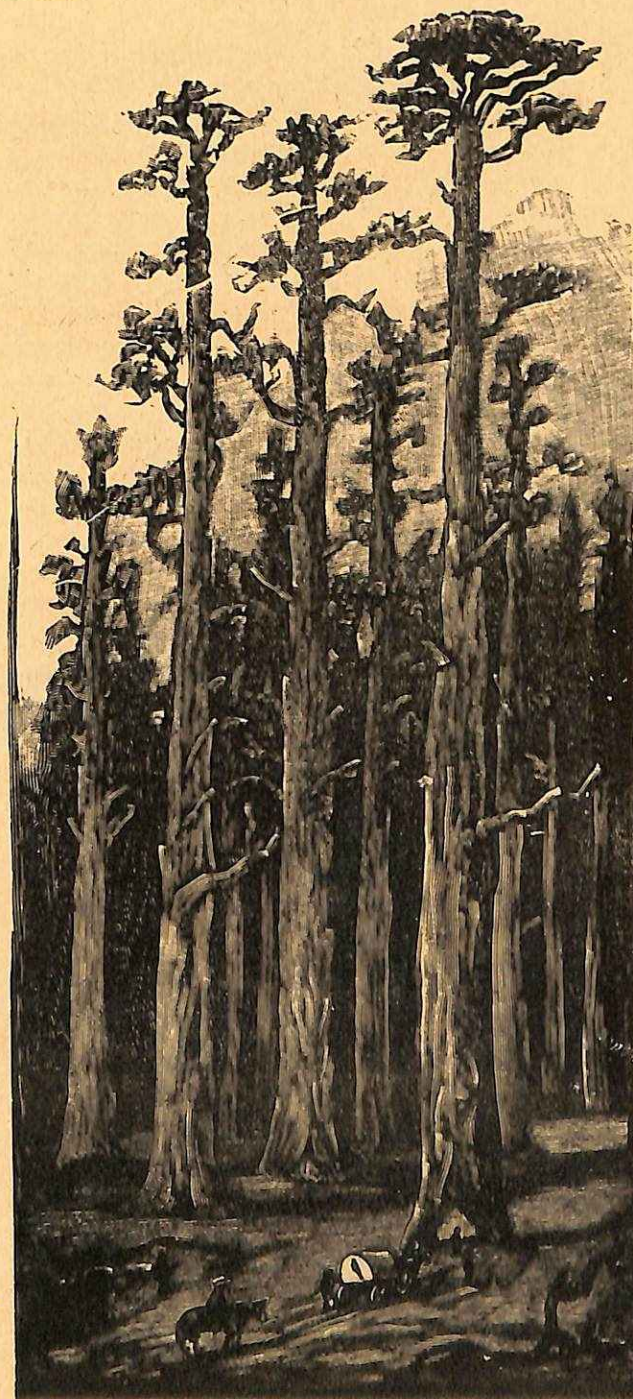
Εἰς τὸ δάσος τοῦ Βουγιούκ δερὲ, προαστείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κειμένου πλησίον τοῦ πρὸς τὴν Μαύρην Θάλασσαν στομίου τοῦ Βοσπόρου, ὕψοῦτο πρὸ ὀλίγου ἀκόμη πλάτανος ἔχουσα ὕψος 28 μέτρων καὶ 15 μέτρων περιφέρειαν. Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος (23—79 μ. Χ.) ἀναφέρει πλάτανον τῆς ὁποίας ὁ κορμὸς εἶχε περιφέρειαν 25 μέτρων.

Ἄλλο δένδρον περιώνυμον διὰ τὸ μέγεθος τῆς περιφερείας του καὶ τὴν ἡλικίαν του εἶνε ἡ βαγανέα τοῦ Νερβουδάχ ἐν Ἰνδία, τὴν ὁποίαν εἶδεν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος κατὰ τὴν ἐκστρατείαν του.

Πλησίον τῆς Βαλακλάβας ἐν Κριμαίᾳ ὑπάρχει καρυὰ παράγουσα 100,000 καρύων κατ' ἔτος.

Ἐν Εὐρώπῃ ἡ μεγαλειτέρα γνωστὴ δρυὶς εὐρίσκεται ἐν Πρωσσίᾳ, εἰς Κορτλιγκχάουσεν· ἔχει 22 μέτρων ὕψος, πλησίον δὲ τοῦ ἐδάφους περιφέρειαν δώδεκα μέτρων· πιστεύεται δὲ ἐν γένει ὅτι εἶνε χιλίων ἐτῶν δένδρον.

Ἀλλὰ πόσον πυγμαῖοι εἶνε οἱ γίγαντες οὗτοι τῆς Εὐρώπης σχετικῶς πρὸς τὰ Βελιγκτό-

νεῖα τῆς Καλιφορνίας καὶ τὰς Εὐκαλύπτους τῆς Αὐστραλίας, τοὺς ἀληθεῖς γίγαντας τῆς δημιουργίας!
ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ

Προχθές ὁ φίλος μου Λ., βλέπων με παρατηροῦντα τὸ βαρόμετρον μοὶ εἶπε·

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ ἴδω ποτε βαρόμετρον, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῶ ἐν ἐπεισόδῳ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σοι διηγηθῶ.

«Ὁ πατὴρ μου εἶχεν ἐν βαρόμετρον, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει πολὺτιμον διότι ἦτο οἰκογενειακὸν κειμήλιον· διὰ τοῦτο τὸ εἶχε τοποθετήσῃ εἰς τὴν καλλιτέραν θέσιν τοῦ ἐστιατορίου.

«Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰωσήφ, ὁ υἱὸς τῆς οἰκονόμου μας καὶ ἐγὼ ἐτρέχαμεν τριγύρω εἰς τὴν τράπεζαν· ἐξαφνα μοῦ ἦλθε μία παράδοξος ἰδέα· ἐν ᾧ ἐτρέχα ἐπίασα τὸ βαρόμετρον ἀπὸ τὸ κάτω μέρος διὰ νὰ το κινήσω. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν ὁρμὴν μεθ' ἧς τὸ ἐκράτησα ἐπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος καὶ αὐτοστιγμὴ ἐγένεθ' ὀρύμματα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα τοῦ ἐστιατορίου ἤνοιξε καὶ ὁ πατὴρ μου ἐφάνη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου. Ποῖος τὸ ἔσπασε; ἠρώτησεν ὠρὸς μὲ τόνον ὀργίλον. Ἐγὼ ἐχαμήλωσα τὴν κεφαλὴν χωρὶς ν' ἀπαντήσω· ἀλλ' ὁ Ἰωσήφ ἀπεκρίθη:—Ἐγώ!

Εἰς τὴν στιγμὴν τον ἤρπασεν ὁ πατὴρ μου καὶ τον ἔσυρεν εἰς τὸ γραφεῖόν του. Ἐκλείσει μὲ βίαν τὴν θύραν, καὶ τον ἔδειρε.

Ὡρμησα διὰ νὰ φωνάξω. Ἐγὼ το ἔσπασα, ἐγώ!

Ἀλλ' ἡ οἰκονόμος μας ἐμάντευσε τὸν σκοπόν μου. Μὲ ἤρπασεν εἰς τὴν ἀγκάλην της, καὶ μοι εἶπε χαμηλοφώνως.

—Σώπα, σώπα. Ὁ Ἰωσήφ βαστᾷ περισσότερον τὸ ξύλο. Δὲν θὰ πάθῃ τίποτα· ἡσύχασε.

Ὁ πατὴρ μου ἤνοιξε πάλιν τὴν θύραν καὶ εἶδομεν τὸν Ἰωσήφ κατακόκκινον, ἀλλὰ μὲ ἀδακρύτους ὀφθαλμούς. Ὁ πατὴρ μου καθὼς εἶδε τὴν οἰκονόμον τῇ εἶπε·

—Εἶσαι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ζημίας τοῦ προκοκομένου υἱοῦ σου. Θὰ κρατήσω ἀπὸ τὸν μισθόν σου τὴν ἀξίαν τοῦ βαρομέτρου.

—Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν αὐτῇ.

Ἐπειτα δὲ μὲ ἤρπασεν εἰς τὴν ἀγκάλην της, κατέβη ὀρμητικῶς τὴν κλίμακα καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Ἐκεῖ ἦτο ἡδὴ καὶ ὁ Ἰωσήφ· ἐκράτηθημεν

καὶ οἱ τρεῖς ἐνηγκαλισμένοι καὶ ἐκλαίοντες ἐν ᾧ ἐκλαία, ἠρώτησα τὴν οἰκονόμον·

—Ἀλήθεια θὰ κρατήσῃ ἀπὸ τὸ μισθόν σου ὅσα κάνει τὸ βαρόμετρο;

Ἐκείνη ἐχαμογέλασε μέσα εἰς τὰ δάκρυά της καὶ εἶπε: Μὴ φοβεῖσαι!

Ἐν τούτοις ἡ συνειδήσίς μου μὲ ἔτυπεν. Ὀλὴν τὴν ἡμέραν ἤμην μελαγχολικός. Ἐκαταλάμβανα ὅτι δὲν ἔκαμα καλὰ. Ἐπρεπε νὰ ἡμολογήσω εἰς τὸν πατέρα μου ὅτι τὸ βαρόμετρον ἐγὼ το ἔσπασα. Ἀφῆσας τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ ἀνανδρίαν νὰ λάβῃ τὴν τιμωρίαν τὴν ὁποῖαν ἐγὼ ἤξιζα, ἐπράξα κακὴν πράξιν.

Τὸ ἔσπερας ὁ πατὴρ μου παρατηρήσας ἐκ τῆς φυσιογνωμίας μου ὅτι ἤμην λυπημένος μὲ ἠρώτησε τί ἔχω. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἀπήντησα. Ἀλλ' ὁ πατὴρ μου ἐπέμεινε καὶ τότε ὤρμησα εἰς τὴν ἀγκάλην του φωνάζων·

—Δὲν πταίει αὐτός! δὲν πταίει αὐτός!

Ὁ πατὴρ μου δὲν ἐνόει τί ἤθελα νὰ εἶπω.

—Ποῖος δὲν πταίει; μὲ ἠρώτησε·

Τότε τῷ διηγήθην τί συνέβη τὸ πρωί. Ὁ πατὴρ μου μὲ ἤκουε μετ' ἐκπλήξεως· συνεκινήθη, ἀφ' οὗ δὲ μ' ἐπέπληξεν ὅπως μοῦ ἤρμोजен εἶπε περὶ τοῦ Ἰωσήφ·

—Ἐχει εὐγενῆ καρδίαν· μὴ λησμονῆς παιδί μου αὐτὴν τὴν περίστασιν εἰς τὴν ὁποῖαν εἰδείξε τόσῃν ἀφοσίωσιν διὰ σέ.

Ἡσθάνθη τὸν ἐκυτόν μου ἐλαφρυνθέντα ἀπὸ τὴν ἡμολογίαν τὴν ὁποῖαν ἔκαμα καὶ ἀπεφάσισα νὰ ἡμολογῶ εἰς τὸ ἐξῆς φανερά τὴν ἀλήθειαν ὅταν κάμνω κανὲν σφάλμα.

Τὸν Ἰωσήφ ἠγάπησα ὡς πιστότατον φίλον. Ἐμεγαλώσαμεν μαζὶ καὶ ποτὲ δὲν δυσηρεστήθημεν ἀναμεταξὺ μας.

Οὐδέποτε ἐλησμόνησα τὸ ἐπεισόδιον τοῦ βαρομέτρου. Διὰ τὴν ἀδικον δὲ τιμωρίαν τοῦ Ἰωσήφ ἐλυπούμην μὲν, ἀλλὰ παρηγορούμην συλλογισόμενος ὅτι ἡ ἀφοσίωσις τὴν ὁποῖαν μοὶ εἶδειξε κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην, ὑπῆρξεν ὁ δεσμός τῆς σταθερᾶς φιλίας μας.

Κατὰ τὸν γάλλον ἀκαδημαζικόν

Maxime Du Camp

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ ΛΟΥΛΗ

Ἡμέραν τινὰ τοῦ ἔτους 1646 εἰς μίαν ἐκ τῶν περισσότερον συχνασομένων ὁδῶν τῆς Φλωρεντίας, πολλοὶ διαδύσονται εἶχον συναθροισθῆ ὅπως ἀκούσουν καὶ ἴδουν ἐν παιδίον δεκατριῶν ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ἐπαίξε βιολίον μὲ πολλὴν τέχνην, κατὰ δὲ τὰ διαλείμματα ἔλεγεν ἐξυπνάδας, αἱ ὁποῖαι ἐκίνουν τοὺς ἀκροατάς του εἰς φαιδρότητα.

Τὸ παιδίον τοῦτο, ἦτο μικρόσωμον, ἰσχυρόν, ἄσχημον, ἀλλ' εἶχε τὴν ἀσχημίαν ἐκείνην τὴν ὁποῖαν ἐξαλείφει ἡ ἔκφρασις τῆς νοημοσύνης.

Μεταξὺ τῶν διαβατῶν, οἵτινες εἶχον σταθῇ διὰ ν' ἀκούσουν τὸν μικρὸν μουσικὸν εὐρίσκετο καὶ εἰς, ὅστις το ἐξήταξε μετὰ πολλῆς προσοχῆς· οὗτος ἐπλησίασε πρὸς αὐτό, ὅτε διεκλύθη τὸ πλῆθος, καὶ τῷ εἶπε·

— Παιδί μου, ἔρχεσαι μαζὶ μου εἰς τὴν Γαλλίαν; θὰ σε συστήσω εἰς μίαν κυρίαν πολὺ ἐπίσημον, ἡ ὁποία στενοχωρεῖται καὶ μοι ἔγραψε πρὸ ὀλίγου νὰ της στείλῃ ἓνα παιδί ἐξυπνὸν καὶ ἀστείον.

— Εὐχαρίστως, ἀπεκρίθη ὁ μικρὸς μουσικός.

— Ὑπόσχεται νὰ εἶσαι πάντοτε εὐθυμὸς;

— Ναί, καὶ πάντοτε ἄσχημος, ἀπήντησε τὸ παιδίον.

— Ἡ ἀπάντησίς σου μ' ἀρέσει· σὲ παίρνω μαζὶ μου. Ἡ Μεγάλη Δεσποινὴς θὰ ἐγκρίνῃ χωρὶς ἄλλο τὴν ἐκλογὴν μου.

Μεγάλη Δεσποινὴς ἦτο ἡ δούκισσα Μομπασιέ, ἐξαδέλφη τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΔ', ὁ διαβάτης ἦτο ὁ ἱππότης τῆς Γυίζης, ὁ δὲ μικρὸς μουσικός ὁ Ἰωάννης-Βαπτιστὴς Λούλης.

Ὁ Ἰωάννης Λούλης ἦτο υἱὸς πτωχοῦ μουλωνα. Μοναχὸς τις, φίλος τῆς μουσικῆς, παρατηρήσας τὴν κλίσιν τοῦ παιδίου ἔδωκεν εἰς αὐτὸ μαθηματὰ τινὰ μουσικῆς. Μετ' ὀλίγον ὁ μικρὸς Λούλης ἤρchiσε νὰ μανθάνῃ μόνος του βιολίον καὶ κατάρθωσε νὰ παίζῃ δημοτικὰ τραγούδια, οὕτω δὲ ἐκέρδιζε τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ὁ ἱππότης τῆς Γυίζης ἐπανελθὼν εἰς Παρισίους μετὰ τοῦ Λούλη παρυσίασεν αὐτὸν εἰς τὴν δούκισσαν Μομπασιέ· ἀλλ' αὕτη λησμονήσασα ἴσως τὴν παραγγελίαν τὴν ὁποῖαν εἶχε δώσει εἰς τὸν ἱππότην, ἀνέκραξε καθὼς εἶδε τὸν μικρὸν φλωρεντινον.

—Ὁ, ἱππὸτα, πῶς σὰς ἦλθε νὰ μου φέρετε αὐτὸ το ἄσχημόπαιδο!

Καὶ διὰ νὰ μὴ το ἀποπέμψῃ ὅλως διόλου τὸ ἔστειλεν εἰς τὸ μαγειρεῖον ὡς παραμαγειρον.

Αἱ ἐλπίδες λοιπὸν τοῦ μικροῦ Λούλη διελύθησαν ὅπως ἡ χιών εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου· καὶ μετενόει πικρὰ διατὶ ἀφῆκε τοὺς δρόμους τῆς Φλωρεντίας, ὅπου ἦτο τόσον ἐλεύθερος καὶ τόσον εὐθυμὸς ἐν τῇ πτωχείᾳ του.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἡ φύσις τῷ εἶχε δώσει χαρὰκτῆρα καλλιτέρον παρὰ τὸ πρόσωπόν του, συνεμορφώθη ταχέως πρὸς τὴν νέαν τύχην του, ἐν ἐλλείψει δὲ τῶν θριάμβων τοὺς ὁποίους ἠλπίζεν, ἤρchiτο εἰς τὰ ὠραῖα φαγητά, τὰ ὁποῖα τῷ παρέιχεν ἡ θέσις του. Ἀλλως τε ὁ ἀρχιμαγειρὸς ἀφινεν αὐτὸν ἐλεύθερον νὰ παίζῃ βιολίον ὅσον ἤθελε, ἀφ' οὗ ἐξετέλει τὴν μικράν του ἐργασίαν.

Ὁ Λούλης κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπέκτησεν ἀρκετὴν φήμην εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑπηρετῶν, ὅπου τον εἶχε ῥίψῃ ἡ τύχη του. Ἐκαστὴν ἑσπέραν εἶδε μόνος συναυλίας, εἰς τὰς ὁποίας συνήρχετο πολὺ ἀκροατήριον, θερμῶς χειροκροτοῦν αὐτόν. Ἀντὶ νὰ διασκεδάσῃ τὴν κυρίαν, ὡς εἶχεν ὀνειροπολήσῃ, ἔτερπε τοὺς ὑπηρετάς, ὁ δὲ ἐνθουσιασμός αὐτῶν, ἂν καὶ κἄπως χυδαῖος, ἠνυχάρισται ἐν τούτοις τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἦτο φιλόδοξον.

Ὅλα ἔρχονται εὐνοϊκὰ εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἤξευρε νὰ περιμένῃ, λέγει μία παροιμία· κάθε καλλιτεχνικὴ ἰδιοφυΐα ἔχει τὴν ὥραν καθ' ἣν φανερόνεται ὅπως κάθε ἄνθρωπος τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀνθίζει. Ἐσπέραν τινὰ ὁ κόμης τοῦ Νοζάν, πηγαίνων εἰς ἐπίσκεψιν τῆς δουκίσσης ἤκουσεν, ἐν ᾧ ἀνέβαινε τὴν κλίμακα, χειροκροτήματα, διὰ τῶν ὁποίων τὸ ὑπηρετικόν, συνηθροισμένον ἐν τῷ μαγειρείῳ, ἐξέφραζε τὴν πρὸς τὸν Λούλην ἐπιδοκιμασίαν του.

Σταματᾷ· ἀκροᾶται· βορυβώδης γέλως καὶ χειροκροτήματα ἀκούονται μετὰ μελωδίαν πολὺ πρωτότυπον, ἡ ὁποία ἀπεδείκνυνε ὅτι ὁ μουσικός εἶχε βαθὺ καλλιτεχνικὸν αἶσθημα συγχρόνως δὲ καὶ μεγάλην ἐπιτηδεϊότητα εἰς τὸ παίζειν.

Ὁ εὐπατρίδης, παρακινηθεὶς ὑπὸ τῆς περιεργίας, διευθύνεται πρὸς τὴν αἴθουσαν τῆς συναυλίας, βλέπει δὲ πρὸ αὐτοῦ τὸν μικρὸν παραμαγειρον, ὅστις ἐπὶ μιᾶς τραπέζης ἐπαίξε

τὸ βιολίον του καὶ διέσκέδαζε τὸ ἀκροατήριόν του.

Ὁ μικρὸς μουσικὸς ἰδὼν τὸν κόμητα διέκοψε τὸ τεμάχιον τὸ ὁποῖον ἐπαιζεν, οἱ δὲ ὑπηρετὰι σηκωθέντες ἐν ταραχῇ ἐχαίρετων ταπεινῶς τὸν εὐγενῆ κύριον· ἀλλ' οὗτος ἀποταθείς εἰς τὸν παραμαγείρον·

— Ἐξακολούθησε, μικρέ, ἐξακολούθησε· ἦλθα ἐδῶ ὅχι διὰ νὰ σ' ἐμποδίσω νὰ παίζης, ἀλλὰ τὸναντίον διὰ νὰ σ' ἀκούσω.

Ὁ Λούλης, ὅστις πρὸ παντὸς ἄλλου ἐζήτησε τὸν θρίκμβον, λαμβάνει θάρρος ἐκ τούτων τῶν λόγων, καὶ παίζει μὲ περισσοτέραν διάθεσιν, μὲ περισσοτέραν ἔμπνευσιν τὰ ὠραιότερα τεμάχια τὰ ὁποῖα ἤξευρε, καὶ ἅτινα ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μελωδία τῆς Φλωρεντίας.

Ὁ κόμης ἤκουε μὲ θαυμασμὸν τὰς γλυκείας ἐκείνας ἰταλικὰς μελωδίας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ζωηρότης καὶ ἡ χάρις τοῦ μικροῦ μουσικοῦ ἐδίδον ἰδιαίτερόν τι θέλγητρον· συγχρόνως δὲ ἐσυλλογίζετο καὶ τὴν παραδοξότητα τῆς τύχης, ἥτις τὸ παιδίον ἐκεῖνο κατέστησε παραμαγείρον.

Οἱ ὑπηρετὰι ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸν κόμητα, μολοντί ἦσαν κατενθουσιασμένοι ἐκ τῆς τέχνης τοῦ Λούλη, δὲν ἐτόλμων νὰ χειροκροτήσωσι. Ἀλλ' ἡ σιωπὴ αὕτη δὲν ἤρεσκε διόλου εἰς τὸν μικρὸν καλλιτέχνην.

— Διατὶ λοιπὸν — ἀνέκραξεν ἑξαφνα εἰς παραδόξον ἰταλογαλλικὸν κῆρυγμα — διότι δὲν ἤξευρεν ἀκόμη καλὰ γαλλικὰ — διατὶ δὲν κτυπάτε τὰ χέρια σας σάν προτῆτερα; Μήπως ὁ ἐρχομὸς τοῦ μεγάλου ἀφέντη ἐδῶ ἐμεγάλωσε τ' αὐτιά σας καὶ δὲν καταλαβαίνετε πλέον ἀπὸ μουσικὴ;

Ἡ ἀστείότης αὕτη καὶ τὸ θάρρος ἐν γένει τοῦ Λούλη ἀπέδειξαν εἰς τὸν κόμητα ὅτι τὸ παιδίον ἐκεῖνο ἦτο ἄξιον προσοχῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἔκαμεν αὐτὸς ἀρχὴν τῶν χειροκροτημάτων, τὸν ἐμιμήθησαν δὲ τότε αὐτοστιγμὴ καὶ οἱ ὑπηρετὰι, ἀνέβη εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς δουκίσσης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνώπιον πολλῶν ἐπισήμων ξένων ἀνεκοίνωσε τί εἶδε καὶ τί ἤκουσε. Ὁ Λούλης προσεκλήθη ἐν τῷ ᾄμα — μὲ τὸ βιολίον του καὶ τὴν στολὴν τοῦ παραμαγείρου ἐννοεῖται — εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ἐξετέλεσε ἐνώπιον τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ἀκροατηρίου τὰ μελωδικὰ τεμά-

μάχια, διὰ τῶν ὁποίων κατέθελγε συνήθως τὸ ὑπηρετικόν. Τόσον δὲ μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία του, ὥστε αὐτοστιγμὴ ἀπὸ παραμαγείρου ἐπροβιβάσθη εἰς ἰδιαίτερον μουσικὸν τῆς Μεγάλης Δεσποινίδος. Ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης τὸν παρέλαβεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ἰδικήν του, καταθελχθεὶς ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν τον ἤκουσε παρὰ τῇ ἐξαδέλφῃ του. Μετὰ τινα δὲ χρόνους ἐγένετο γενικὸς διευθυντῆς (surintendant) τῆς βασιλικῆς μουσικῆς, ἔκτοτε δὲ ἀφωσιώθη εἰς τὴν μελοποίησιν μελοδραμάτων. Τὸ πρῶτον τοῦ ἔργου ἐπέτυχε θριαμβευτικῶς, θερμῆς δὲ ὑποδοχῆς ἔτυχον καὶ τὰ λοιπὰ, τῶν ὁποίων τινὰ ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν τίτλων τῶν (Ἄττις, Κάδμος, Ἀλκυστις, Φαέθων) εἶχον ὑπόθεσιν ληφθεῖσαν ἐκ τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Λούλης ἦτο φίλος τοῦ Μολιέρου, ὅστις πολλάκις ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν νὰ μελοποιήσῃ τὰ ἄσματα τῶν ἔργων του. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ δόξα του ἦτο τόσο μεγάλη ὥστε καὶ ἡ τοῦ μεγαλοφυοῦς κωμωδιογράφου.

Τὰ ἔργα τοῦ Λούλη δὲν παριστάνονται πλέον εἰς τὸ θέατρον· ἀλλ' οἱ μελοποιοὶ μελετοῦν αὐτά, εἰς δὲ τὸ Ὁδεῖον τῶν Παρισίων ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν σπουδαζόντων τὴν μουσικὴν. Ἀλλὰ τίς οἶδεν; ἡ καλαισθησία εἶνε καὶ πῶς ἄστατος εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ἐνδεχόμενον ὁ Λούλης νὰ εὕρῃ καὶ πάλιν τοὺς θερμούς θαυμαστάς του, οἵτινες ὡς ἡ κυρία Σεβινιέ, παραδείγματος χάριν, ἐχαρὰ κτήριζον ἄλλοτε τὰ μελοποιήματα αὐτοῦ, «θελκτικά, γοητευτικά, ἀνώτερα παντὸς ἐπαίνου».

Ὅπως δὴποτε ὁ Λούλης μένει εἰς τῶν μεγαλειτέρων διδασκάλων τῆς Γαλλικῆς μουσικῆς. Αὐτοῦ ἔργον θεωρεῖται τὸ γνωστὸν ᾄσματιον Au clair de la lune, τὸ ὁποῖον ἐμελοποίησε ὅτε ἦτο παραμαγείρος. Λέγεται μάλιστα ὅτι καὶ ἡ μελωδία τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου τῶν Ἀγγλῶν God save the King, παρὰ τὰς ἐκ πατριωτισμοῦ διαμαρτυρίας τούτων, εἶνε ἰδικὸς του. Ἡ μελωδία αὕτη ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ τὸν γερμανικὸν ἐθνικὸν ὕμνον, καὶ παρ' ἡμῖν δὲ εἶνε γνωστὸς διότι κατ' αὐτὴν ψάλλεται ὁ βασιλικὸς ὕμνος: Τὸν βασιλέα μας κτλ.»

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Τὸ Μουσωλεῖον.

Τὸ Μουσωλεῖον, τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο ὡς ἐν τῶν ἐπὶ θαυμάτων τοῦ κόσμου ἦτο πολυτελέστατος τάφος, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν εἰς τιμὴν τοῦ Μουσώλου ἡ σύζυγός του Ἀρτεμισία. Καὶ ἀρχιτέκτονες μὲν αὐτοῦ ὑπῆξαν ὁ Σάτυρος καὶ ὁ Πύθις, τὰ δὲ γλυπτικὰ ἔργα ἐξετέλεσαν οἱ μέγιστοι γλύπται τῶν χρόνων ἐκείνων ὁ Σκόπας, ὁ Λεωχάρης, ὁ Βρύαξις, ὁ Τιμόθεος· ἐξηκολούθησαν δὲ οἱ ῥηθέντες καλλιτέχναι τὸ ἔργον καὶ μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ἀρτεμισίας, ἄνευ ἀμοιβῆς, καὶ ἐπεράτωσαν αὐτὰ χάριν τῆς ἰδίας τῶν δόξης.»

Τὸ περίφημον τοῦτο μνημεῖον συνδόν τὸν ἐκ παραδόσεως ἀρχαῖον βυθμόν τῶν ἀσιατικῶν τάφων μετὰ τῆς χάριτος καὶ εὐρυθυμίας τῆς ἐλληνικῆς τέχνης ἀπετελεῖτο ἐκ τετραγώνου οἰκοδομήματος ἐγκλείοντος τὸν τάφον τοῦ Μουσώλου, καὶ ἐξ ἰωνικοῦ ἐπ' αὐτοῦ ναοῦ τὸν ὁποῖον περιέβαλλον 9 καὶ 11 κίονες· ζωφόρος δὲ διὰ θαυμασιῶν γλυφῶν κεκοσμημένη περιέθεε αὐτόν. Ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἐπεκράθητο κλιμακωτὴ πυραμὶς, ἥς ἡ ἐπίπεδος κορυφὴ ἔφερε μαρμάρινον τέθριππον καὶ κολοσσιαίους ἀνδριάντας τοῦ Μουσώλου καὶ τῆς Ἀρτεμισίας.

Τὸ Μουσωλεῖον κατεστράφη περὶ τὴν δεκάτην μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα μετὰ τῆς Ἀλικαρνασοῦ, ὅτε δὲ οἱ ἱππῶται τῆς Ρόδου περὶ τὸ 1522 ὠχύρωσαν τὴν Ἀλικαρνασσὸν ἐνετείχισαν εἰς τὸ φρούριον τὸ ὀνομαζόμενον Μπουδρόν καὶ πολλὰς πλάκας τῆς ζωφόρου. Τοιαύτας δέκα τρεῖς ἔστειλεν εἰς τὸ βρετανικὸν μουσεῖον τῷ 1846 ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας λόρδος Ρέδκλιφ. Τῷ δὲ 1856 ὁ Νιούτων (Newton) ἀνεκάλυψε τὰ εἱρεπία τοῦ Μουσωλείου, πολλὰ ἄλλα γλυπτικὰ ἔργα καὶ αὐτὸν τὸν ἀνδριάντα τοῦ Μουσώλου· ὅλα δὲ τὰ ἀνευρεθέντα κοσμοῦσι τὸ βρετανικὸν Μουσεῖον.

Τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ σοφοῦ ἁγγλοῦ σὶρ Οὐίλιαμ Θόμψον, καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Γλασκώθης ἐν Σκωτίᾳ, τὸ τέλος τοῦ κόσμου θὰ ἐπέλθῃ ἀκριβῶς μετὰ δέκα ἑκατομμύρια ἔτη, δηλαδὴ

ἡ θερμοκρασία θὰ καταβῇ τόσο πολὺ ὥστε δὲν θὰ δύναται πλέον νὰ διατηρήσῃ τὴν ζωὴν ἐπὶ τῆς σφαίρας μας.

Ὁ ἐπιφανὴς καθηγητὴς ἀνέπτυξεν ἐνώπιον πολλοῦ πληθοῦς ἀκροατηρίου τοὺς ὑπολογισμοὺς διὰ τῶν ὁποίων ἐφθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τοὺς νεαροὺς ἀναγνώστας μας δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἐκθέσωμεν αὐτοὺς ἐν λεπτομερείᾳ· ἀρκεῖ μόνον νὰ εἰπώμεν ὅτι στηρίζονται ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἥλιος εἶνε μεγίστη σφαῖρα ψυχρανομένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ὅτι ἡ ἀκτίς τῆς φωτοσφαίρας (του-

τέστι τῆς φωτεινῆς ἀτμοσφαίρας τοῦ ἡλίου), σμικρύνεται κατὰ ἓν ἑκατοστὸν περίπου εἰς δύο χιλιάδας ἔτη.

Ὅσον ἀσφαλεῖς ὁμως καὶ ἂν εἶνε οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι, οἱ μικροὶ μας φίλοι δὲν πρέπει νὰ κακοκαρδίσουν· δέκα ἑκατομμύρια ἔτη, εἶνε τόσο μακρὰν ἀπὸ ἡμῶν!

Περὶ ἔργον πείραμα.

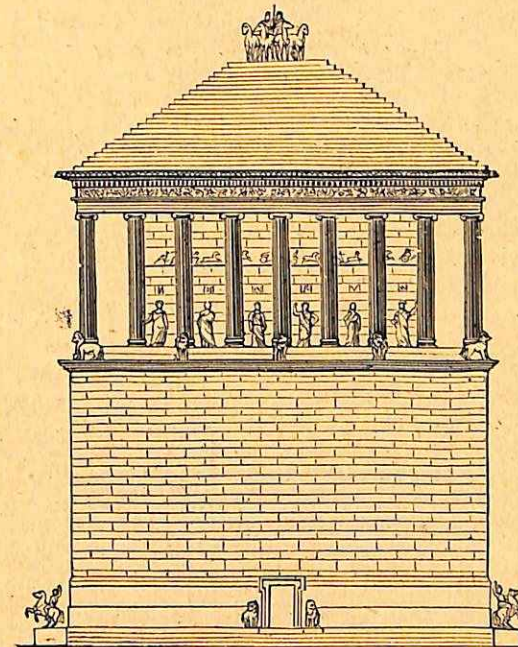
Εἰς ἐργάτης, ἀμφιβόλου χαρακτήρος, δισχυρίζετο ὅτι ἔχασε τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν του ἐν ᾧ εἰργάζετο εἰς ἐν ἐργοστάσιον, καὶ ἐζήτηε ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν ἐργοστασιάρχην.

Εἰς ὀφθαλμοιάτρος προσκληθεὶς ν' ἀποφανθῇ ὡς ἐμπεριονόμων εἶπεν ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἐργάτου ἦτο ὑγιὲς καὶ ἀνεπαφός. Διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ δὲ τὴν ἀπάτην (χωρὶς ἐννοεῖται νὰ εἴπῃ τι εἰς τὸν ἐργάτην) ἐπενόησε τὸ ἐξῆς πείραμα.

Ὡς γνωστὸν τὸ πράσινον καὶ τὸ κόκκινον χρῶμα ἀναμιγνύόμενα παράγουν μαῦρον· ἔγραψε λοιπὸν λέξεις τινὰς μὲ πρασίνην μελάνην ἐπὶ μαύρου χαρτονίου καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν ἐργάτην νὰ φορέσῃ ὀμματογυάλια, τῶν ὁποίων ὁ μὲν δεξιὸς φακὸς ἦτο κόκκινος ὁ δὲ ἀριστερὸς λευκός. Ὁ ψευδομονόφθαλμος ἠδυνήθη ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιγραφὴν, ἐκ τούτου δ' ἐφάνη ὅτι ἡ ἀπαίτησίς του ἦτο ψευδής, διότι ἂν εἶχε μόνον τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὑγιᾶ δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ τοὺς πρασίνους χαρακτήρας ἐπὶ τοῦ μαύρου χαρτονίου, διότι ὁ κόκκινος φακὸς μετέβαλλε καὶ τὰ πράσινα γράμματα εἰς μαῦρα.

Τὸ τραγοῦδι καὶ ἡ μακροζωία.

Ὁ νομαστὸς ἁγγλὸς σοφὸς ὁμιλῶν ἐνώπιον πολλοῦ πληθοῦς ἀκροατηρίου εἶπεν ὅτι ἡ μακρὰ σιωπὴ εἶνε

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Εἰς δλους τοὺς φίλους μου, μικροὺς καὶ μεγάλους εὐ-
χμαι αἰσίων καὶ εὐτυχῶν τὸ νέον ἔτος 1893. Εὐχομαι
προόδους εἰς ὅσους πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον· εἰς τοὺς
γονεῖς εὐχομαι νὰ γίνωνται τοιαῦτα τὰ τέκνα των ὥστε νὰ
τοῦν καύχημα ὅτι εἶνε τέκνα των. Εὐχομαι παιδρὰς
καὶ ἐκπαιδευτὰς μόνον εἰδήσεις νὰ μοι στέλλουν οἱ φί-
λοι μου, μόνον ἐκφράσεις χαρᾶς καὶ εὐτυχίας νὰ λαμβά-
νω. Εὐχομαι ἐκπληρώσιν τῶν πόθων των εἰς δλους, μικροὺς
καὶ μεγάλους.

Εὐχαριστῶ ἐκ καρδίας δλους διὰ τὰς θερμὰς καὶ ἐγ-
καρδίας εὐχὰς τὰς ὁποίας μοὶ ἔστειλαν.

Βεβαίως δύνασαι νὰ λάβῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς
Βοήθει Σάυτον· ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ ἐργασθῇς μετὰ τὴν καρ-
δίαν σου ὥστε νὰ βραβευθῇς.

Ὁ «*Ἥλιος*» *Δίσχυλε Τραγωδία*, εἶνε ἐν ἐκ τῶν δύο
διηγημάτων τῶν ἀποτελούντων τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον *Baïtār*
Zerāh βιβλίον. Τιμᾶται 1,50. Τὸ δὲ «*Παιδικὸν πνεῦμα*»
ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν τομειδίων, τῶν ὁποίων ἕκαστον τι-
μᾶται (ἄδεται) λεπτὰ 50.

Τὸ φύλλον θὰ σοὶ σταλῇ, φίλε Παῦλε Δ. Στα... ἐλ-
πίζω δὲ ὅτι θὰ προσπαθῇς ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον
νὰ στείλῃς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος.

Πολὺ ἐλυπήθην διὰ τὴν μακρὰν καὶ ὀδυνηρὰν ἀσθενείαν
σου, *Πηλεῦ*, ἀλλὰ δόξαες τὸν Θεὸν ὅτι ἐσώθης· εἶμαι
πολὺ εὐτυχὴς διότι εἰς τὰς πικρὰς καὶ ἀνιστὰς ὥρας σ'
ἐπαρηγόρησαν τὰ γραφόμενά μου. Ἐλπίζω ὅτι καὶ τώρα
ὕγια θὰ ἐξακολουθεῖς νὰ σε τέρπουν.

Ἡ παρομοίωσίς σου, *Σκιερὰ Νύξ*, ὅτι ὅπως ὁ Μικρὸς
Λόβος κατάρθρωσε νὰ διαπλάσῃ τὸν χαρακτήρα τοῦ πά-
που οὗτ' κ' ἐγὼ πολλοὺς χαρακτήρας βελτιόω καὶ ἐξ-
ευγενίζω, δὲ εἶνε ἄστοχος. Αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶνε καὶ τὸ
ἰδικόν μου ἰδανικόν, ὁ θερμότερός μου πόθος, δι' αὐτὸ καὶ
ὀνομάζομαι «*Διάπλασις*».

Τόσον κρῦο λοιπὸν ἔχαμεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν,
Προμηθεὺς Δεσμῶτα, ὥστε ἐν ᾧ ἀνέβαινες ἀπὸ τὸν Γα-
λατῶν εἰς τὸ Σταυροδρόμι ἐγγύστερής εἰς τὸν πάγον καὶ
ἐξαπλώθηκες παρὸς πλατὺς; Κ' ἐὼς ἤρχισε νὰ μάς τρέλῃ
τὰ δόντια τοῦ ὁ χειμῶνας, μερικὰς ἡμέρας τώρα, καὶ ἡ
λευκὴ χιών ὅχι μόνον τὰ βουνὰ ἐσκέπασε μετὰ τὸν λευκὸν
της πέπλον ἀλλὰ καὶ τὰς στέγας καὶ τοὺς δρόμους.

Τώρα πλέον ἱκανοποιήθη ἡ φλογερὰ σου περὶ τῆς τύ-
χης τοῦ Κέδρικ ἀνυπομονησία, Σ. Δ. Εὐσταθιάδῃ;

Λίαν εὐχαρίστως θὰ σε συστήσω εἰς τοὺς φίλους μου,
«*Αστρὸν τῆς Ἀγῆς*», θὰ τοὶ εἰπῶ ὅτι εἶσαι ὀκτώ ἐτῶν,
ὅτι εἶσαι καλὸ κορίτσι (ἔχω ἕνα προαίσθημα περὶ αὐτοῦ)
καὶ ὅτι θὰ σε ἀγαπῶ μετὰ τὴν καρδίαν μου. Κύττα
νὰ μου γράψῃς τακτικά, μικρὰ μου.

Ὅσον τρυφερὰ ἦτο ἡ ἐπιστολή σου, «*Ἀττικὴ Νύξ*! ἂν
μὴν ἡμέραν γράψῃς πολὺ εὐμορρὰ δὲν θὰ ἐκπλαγῶ διόλου.

Ὁ *Λύρα* τοῦ «*Ὁρφέως*», πόσον με ἀδικεῖς λέγουσα ὅτι
σ' ἐλισμόνησαι! Σοὺ εὐχομαι περαστικά, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς
καρδίας μου διὰ τὴν καθυστέρησιν λυποῦμαι, ἀλλὰ δὲν
παύω ἐγὼ. Τὰ καθυστεροῦντα ἔλαβες ἤδη πρὸ πολλοῦ.

Πολὺ ὠραῖος καὶ ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια βγαλμένος εἶνε
ὁ πόθος σου, «*Ἀνθρωπόμορφε Γορίλλε*. Τίς οἶδε ἂν δὲν
ἐκπληρωθῇ!...

Τώρα λοιπὸν, *Προμηθεὺς Πυρφόρε* ἀρ' οὐ ἔλαβες ὑπ'
ψιν τὴν παρατήρησίν μου, στέλλε πάντοτε διαλεκτὰ παι-
δικὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα θὰ δημοσιεύωνται εὐχαρίστως,
νὰ εἶσαι βέβαιος. Τὰ στελλόμενα ὅμως νὰ τα γράψῃς ἐπὶ
ἄλλου φύλλον χάρτου. Αὐτὸ τὸ εἶπαμε ἤδη πολλάκις.

Καὶ τὸ ἴδιο πρᾶγμα δὲν πρέπει νὰ το λέγωμεν πολλάκις·
οὔτε δύο φορές μάλιστα λέγουσιν οἱ Λατῖνοι. «*Non bis in
idem*».

Μερικοὶ φίλοι μου γράφουν τόσον ἄσχημα ὥστε ἡ ἀνά-
γνωσις τῶν γραφομένων των καταντᾷ ἀληθινὴν βάσανον.
Ἀρκοῦσα τιμωρία—καὶ δικαία—θὰ ἦτο νὰ μὴ λαμβάνω
τὰς τοιαύτας ἐπιστολάς ὑπ' ὄψει· ἀλλ' ἄς περιορισθῶ ἐπὶ
τοῦ παρόντος νὰ τοὺς εἶπω νὰ διορθώσουν τὰ ὀρθογραφικὰ
λίσματά των.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πρὸς σύνθεσιν διηγήματος *Διη-
γωνισμοῦ*, φίλε Δ. Θ. Δημητράκου, θὰ δημοσιευθῶν μετὰ
ἐν ἡ δύο φυλλάδια, ἀρεστέως. Ἐννοῶ τὴν ἀνυπομο-
νησίαν σου ὅπως καὶ τῶν ἄλλων φίλων μου, ἀλλὰ τί νὰ
γίνῃ;

Παραστικά, «*Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς*. Πέραν τῆς ὠρι-
σμένης προθεσμίας ἀπεφασίσθη ὁριστικῶς νὰ μὴ λαμβά-
νωνται αἱ λύσεις ὑπ' ὄψει. Ἐννοεῖς ὅτι τοῦτο δὲν ἀπορᾷ
τὰς ἰδικὰς σου, αἵτινες ἐφθισάν ἐγκαίρως περίπου.

Εὐρῆκες λοιπὸν τὸν ἀπολεσθέντα Ἀσταρὸν σου *Πικου-
λίττε*; ὅταν σοὺ τον ἔφεραν ἔξαφνα, ἔξαφνα μοῦ γράφεις
ἔτρεψες καὶ τὸν ἀγκάλιασες, σφικτὰ σφικτὰ, ἐν ᾧ δάκρυα
χαρᾶς ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια σου. Ἀλλ' ὅπως μοῦ τον
περιγράφεις τοῦ ἤξιζε τέτοια ὑποδοχή, ἀρ' οὐ εἶνε ἔκτα-
κτον σκυλάκι.

Πολὺ εὐχαριστήθην, *Ἐρμὴ τοῦ Πραξιτέλους*, καὶ ἀπὸ
τὴν ἐπιστολήν σου καὶ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν σου διὰ τὴν
ἐπισκεψίν σου εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. «*Προχέρι*, μου γρά-
φεις, ἡ ἡμέρα ἦτο ὠραία καὶ ὁ ἐξαδελφός μας, μᾶς ἐπῆ-
ρε, τὴν ἀδελφήν μου κ' ἐμὲ καὶ μᾶς ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀκρό-
πολιν. Εἰς τὸν δρόμον μᾶς ἔλεγε τί ἦτο ὁ ναὸς τῆς Ἀ-
πτέρου Νίκης, τί ἦσαν τὰ Προπύλαια, τί ὁ Παρθενών
καὶ τί τὸ Ἐρεχθεῖον. Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ἀκρόπο-
λιν πρῶτα ἐπῆγαμεν εἰς τὸν ἐξώστην ὁ ὁποῖος εἶνε πλη-
σίον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης καὶ εἶδομεν ἐν ἀπὸ τὰ
ὠραιότερα θεάματα τοῦ εἰμπορεῖν νὰ ἰδῇ μάτι ἀνθρώπου.
Κάτω, εἰς τὸν ἀνοιχτὸν ὀρίζοντα, ὁ Σαρωνικὸς ἡστραπτε-
σάν νὰ ἦσαν ἀπὸ χρυσᾶν· εἰς τὸ πέλαγος μερικὰ πλοῖα
μετὰ ἀσπρὰ πανιά ἐφαίνοντο ἀπὸ μακρὰν ὡς γλάροι ποῦ
ἐπετοῦσαν ἀπάνω ἀπὸ τὴν θάλασσαν· ἡ Σαλαμίς, ἡ Ἀλ-
γίνα, διεκρίνοντο μετὰ τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν των καὶ τὰς
ὠραίας γραμμάς των· ὀπίσω ἀπὸ τὴν Ἀγίναν ὡσάν σκε-
πασμένα ἀπὸ γαλὰνδ σύννεφο διεκρίνοντο ἀμυδρῶς τὰ Μέ-
θανα καὶ ὁ Πόρος. Ὁ ἐξαδελφός μου μοῦ εἶπεν ὅτι ἀπὸ τὸν
ἐξώστην ἐκείνον ἐκρημνίσθη τὸν παλαιὸν καιρὸν ὁ Αἰγίως εἰς
τοὺς βράχους ὅταν μακρόθεν εἶδε τὸ μαῦρον πανὶ τοῦ Θεσέως·
ἔμαθα ἀκόμη ὅτι ὁ εὐμορρὸς ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νίκης, ὁ
ὁποῖος εἶνε «*ἀμφιπρόστυλος*» «*τετράστυλος*» καὶ ἰωνικὸς
ῥυθμοῦ (εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔτσι μοῦ τα εἶπες) εἶχε χαλασθῇ
ὅταν ἡ Ἑλλάς ἦτο σκλαβωμένη καὶ εἶχε μεταβληθῇ εἰς προ-
μαχῶνα καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος εὐ-
ρέθησαν ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη καὶ ἐκτίσθη ἐκ νέου.» Ἡ ἐ-
πιστολή τοῦ *Ἐρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους* εἶνε μεγάλῃ περι-
γράφῃ ἀκόμη καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ἐμετὰ τὸν ναὸν καὶ περὶ τῶν
Προπυλαίων καὶ περὶ τοῦ Παρθενῶνος καὶ περὶ τοῦ Ἐ-
ρεχθεῖου· δυστυχῶς δὲν μένει τόπος νὰ δημοσιεύσω καὶ
ἄλλο μέρος αὐτῆς· ἐν τούτοις δίδω ἐν φιλίᾳ ἀπὸ καρ-
δίας εἰς τὸν μικρόν μου φίλον, διότι παρατηρῶ μετὰ χαρὰν
μου καὶ ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον μετὰ τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ διὰ τὰ
ἀθάνατα μνημεῖα τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ ἀπὸ τὸ ψευ-
δώνυμον τὸ ὁποῖον ἐξέλεξεν ὅτι ἔχει καλλιτεχνικὴν
ψυχὴν.

πολὺ βλαβερὰ εἰς τὴν υγείαν, ἐκίνησε δὲ τοὺς ἀκροα-
τάς του εἰς γέλωτα ὅταν ἀνέφερεν ὅτι ὁ κυριώτερος
λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον αἱ γυναῖκες ζοῦν συνήθως πε-
ρισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄνδρας εἶνε ὅτι ὁμιλοῦν περισσό-
τερον αὐτῶν. Μετὰ τοῦ ἀγγλοῦ φυσιολόγου συμφω-
νοῦν καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες, εἰς δὲ ἀμερικανὸς ἰατρός
φρονεῖ ὅτι ἡ φωνητικὴ μουσικὴ πρέπει νὰ θεωρῇται
ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων στοιχείων τῆς ἀνατροφῆς τῶν
νεανίδων, πιστεύει δὲ ὅτι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον αἱ
νεαραὶ γερμανίδες σπανίως πάσχουν αἰμοπτυσίαν καὶ
ἄλλα στηθικά νοσήματα εἶνε ὅτι τραγουδοῦν πολὺ καὶ
ἐπομένως ἐκτελοῦν ὅπως πρέπει μίαν ἐκ τῶν σπου-
δαιοτέρων λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ των.

Υγεινὴ καὶ πρόχειρος Θεραπευτικὴ.
Προφυλάξεις ἀπὸ τὰς χιονίστρας. Πρὶν ἀρχίσῃ
τὸ δριμύ ψῦχος καὶ παρουσιασθῶν αἱ χιονίστρας,
πλύνετε ἐκαστὴν πρῶϊαν μετὰ τὸ τακτικὸν νίψιμον,
τὰς χεῖράς σας μετὰ κοινὸν ὄξος. Μετὰ τὸν τρόπον αὐτὸν
θ' ἀποφύγετε εὐκόλως τὰς ὀχληρὰς χιονίστρας.

Θεραπεία τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν ὀφθαλμῶν. Πολλά-
κις ἐνεκα διαφόρων λόγων, πρὸ πάντων δὲ ἀπὸ μα-
κρὰν ἀγρυπνίαν ἐπέρχεται ἐρεθισμὸς καὶ κούρασις τῶν
ὀφθαλμῶν. Τὸν ἐρεθισμόν τοῦτον ἡμπορεῖτε νὰ θερα-
πεύσετε ἂν νίψετε τοὺς ὀφθαλμοὺς δύο τρεῖς φορές
τὴν ἡμέραν με χλιαρὸν τεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν περιέχει
ζάχαριν. Τοιοῦτοτρόπως ὁ πόνος καταπαύει, τὸ πρή-
ξιμον διαλύεται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ἀποκτᾷ τὴν πρώτην
τοῦ ζωηρότητα καὶ λάμψιν.

Τὰ δύο μυστήρια τῆς μακροβιότητος. Περιφάνος
γάλλος ἱατρός ἔλεγεν ὅτι τὰ δύο μυστήρια τῆς μακρο-
βιότητος εἶνε τὸ καλῶς μασσᾶν καὶ καλῶς περιπατεῖν
—*bien mâcher et bien marcher*. Ἡ μετὰ τὸ φα-
γητὸν ἀνάπαυσις εἶνε ἀναγκασιότατη. Εἶνε δὲ ἀνοησία
ἐπικινδύνος νὰ καταφεύγουμεν διὰ ψύλλου πῆδημα
εἰς τὰ φαρμακεῖα· χιλιάδες ἀνθρώπων καταστρέφουν
τὸν ὀργανισμόν των, κάμνοντες· ὑπερβολικὴν χρῆσιν
φαρμάκων.

Μέσα προφυλακτικὰ τῶν ὀδόντων. Καθριζετε

πρῶτ' καὶ ἐσπέρας τοὺς ὀδόντας σας μετὰ βούρτσαν ἐπὶ
τῆς ὁποίας θέτετε ὀδοντότριμμα ἢ ἄλλο τι ὑγιεινὸν
μίγμα· οὕτω ἐξαλείφεται ἡ ἀκαθαρσία ἥτις ἐσχημα-
τίσθη κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἢ τῆς ἡμέρας.
Πλύνετε τὸ στόμα σας μετὰ τὸ φαγητόν.

Ἀποφεύγετε τὰς μεταλλίνας ὀδοντογλυφίδας καὶ ἐκ
χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀκόμη ἂν εἶνε καὶ μεταχειρίζε-
σθε μόνον ξυλίνας ἢ ἐκ πτεροῦ.

Ἀποφεύγετε τὴν αἰφνιδίαν μετάβασιν ἀπὸ τοῦ ψύ-
χους εἰς τὴν ζέστην καὶ τὰ ἀνάπαλιν εἰς τὰ φαγητὰ
ἢ ποτὰ σας.

Μὴ συντρίβετε σκληρὰ σώματα, οἷον καρδία κλπ.
διὰ τῶν ὁδῶν των, μηδὲ κόπτετε δι' αὐτῶν κλωστίν.

Ἀνατολικὴ παροιμία.

«Ὅσον πλατὺ καὶ ἂν εἶνε τὸ φύλλωμα ἐνὸς δένδρου,
ἐν πτηνὸν ἐπὶ ἐνὸς μόνον κλάδου ἡμπορεῖ νὰ κα-
θίσῃ διὰ μιᾶς· ὅσον πλατὺς καὶ ἂν εἶνε εἰς ποτα-
μός, εἰς λαγῶν δὲν εἰμπορεῖ νὰ πῇ περισσότερον
παρ' ὅσον διψᾷ».

Δωσέ την εἰς κανένα πτωχόν!

Ὁ μέγας γάλλος δραματικὸς συγγραφεὺς Αἰμίλιος
Ὁζιὲ ἔδωκεν εἰς πτωχόν τινα ζητοῦντα ἐλεημοσύνην
δέκα λεπτὰ· ἀλλ' ὁ ἐπαίτης ὦν ἀπὸ τοὺς θρασείας
ἐκείνους οἱ τινες δὲν λείπουν καὶ ἐν Ἀθήναις, ἀντὶ εὐ-
χαριστήσεως εἶπε·

— Καὶ τί νὰ τὴν κάνω μιὰ δεκάρα;

— Δωσέ την εἰς κανένα πτωχόν, ἀπήντησεν ὁ
εὐφυὴς συγγραφεὺς.

Βῆμα καὶ Σύλλογος.

Μερικὰ παιδάρια ἱδρυσαν σύλλογον καὶ παρήγγειλαν
βῆμα εἰς ἕνα ξυλουργόν. Τοῦτο μετὰ τινὰς ἡμέρας ἦτο
ἑτοιμον καὶ μετεφέρθη εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριῶν.

— Τί βῆμα εἶνε αὐτό; λέγει ὁ πρόεδρος εἰς τὸν
τεχνίτην. Τί ἐλεεινὴ ἐργασία!... Αὐτὸ θὰ σπᾷσῃ
ἐντὸς ὀλίγου!

— Ἐννοία σας, κύριε πρόεδρε, ἀπαντᾷ ὁ ἔξυπνος
ξυλουργός, πάντα θὰ βαστάξῃ περισσότερον ἀπὸ τὸν
Σύλλογόν σας.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μιμῆς παίρνει γλυκίσματα ἀπὸ τὸ ἄρμαρι χωρὶς νὰ
ζητήσῃ τὴν ἀδειαν, ἢ δὲ μητέρα του τὸν ἐπιπλήττει δι' αὐτό.
— Μὰ δὲν μοῦ εἶπες, προχθές, ἀποκρίνεται ὁ Μιμῆς,
πῶς εἶνε λαιμαργία νὰ ζητᾷ κανεὶς γλυκίσματα;

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Πικουλίτου.

*

Ἡ Λιλή κάθεται εἰς τὸν καναπέ. Ὁ θεὸς της βλέπων
ὅτι τὸ πῶς τοῦ ἡλίου τὴν κτυπᾷ εἰς τὰ μάτια, σηκώνεται
ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ καταβάζει τὸ παραπέτασμα.

— Εἰπέ εὐχαριστῶ εἰς τὸν θεόν, κόρη μου.

— Γιατί, μητέρα; δὲν μοῦ ἔδωκε τίποτε!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἐωθινοῦ Ἀστέρους.

*

Ἡ μητέρα τοῦ Τάκη τῷ ἐξηγεῖ ἕνα γεω-γραφικὸν
χάρτην.

— Νά, βλέπεις, τῷ λέγει, αὐτοὶ εἶνε οἱ ποταμοί, αὐταὶ
αἱ λίμναι, καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ σημεῖα εἶνε αἱ πόλεις.

Ὁ δὲ Τάκης δεικνύων τὰς γραμμάς αἱ ὁποῖαι παρι-

στάνουν τὰς μοῖρας τοῦ μήκους καὶ τοῦ πλάτους.

— Καὶ αὐτὰ εἶνε τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα αἱ, μαμὰ!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἐρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους.

*

Ἡ ὑπηρετρία φέρει εἰς τὸ τραπέζι ψάρι τὸ λεγόμενον
γλωσσά, ὁ δὲ πατέρας ἐκβάλλει τὸν μέγαν του βαροκόκ-
καλον· ὁ Μιμῆς παρατηρεῖ μετ' ἐνδιαφέρον τὴν ἐγγύερσιν
αὐτῆν.

— Μπᾶ! ἀναφωνεῖ ἔξαφνα γιὰ ἰδὲ ἕνα ψάρι ποῦ ἐκα-
τάπιε μιὰ κτένα!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Μικρῆς Καρδίας.

*

Ἐνας παπᾶς λέγει εἰς τὸν Πέτρον ὅτι φοβεῖται τὸν
θάνατον διότι εἶνε ἀμαρτωλὸς καὶ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει
ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ τρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

— Μπᾶ τί φοβᾷσαι σύ, λέγει ὁ Πέτρος, σὺ δὲν ἔχεις
δόντια!...

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Προμηθεῦς Πυρφόρου.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

Αύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθησόμενων ἐν τοῖς δώδεκα φυλλαδίοις τῆς «Διαπλάσεως» τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου, Ἀπριλίου, Μαΐου καὶ Ἰουνίου.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου δύνανται νὰ λάβωσι μέρος πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ βουλούμενοι ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ νέων συνδρομητῶν τῆς «Διαπλάσεως» συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ, οὗς δημοσιεύομεν ἐν τῇ ἀντικρῇ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Φεβρουαρίου 1893]

1. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον μου πατεῖς, ἀνθεὶ τὸ δεύτερόν μου οἱ Ἀθηναῖοι πᾶν συχνὰ 'ς τὸ σύνυλόν μου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Πικουλίου.

2. Στοιχειόγριφος.

Εἶμαι κουτὸς καὶ ἄμυαλος· μοῦ κόβεις τὸ κεφάλι τί γνῶσι τότε καὶ μυαλό! εἰς τὸ κεφάλι θρίσκομαι ἂν κάτι κόψης πάλι κόβεις ἀκόμα; τὸ κορμὶ 'ς τὸ βόρβορο κυλῶ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους.

3. Λένιγμα.

Ὁλόκληρον ἂν εἶμαι γλυκὰ εὐωδιάζω ἂν μαδηθῶ λιγάκι· τὰ δένδρα ἀγκαλιάζω.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀνθίμνης Ἀμυδαλιᾶς.

4. Λένιγμα δημῶδες.

Ἐνα σακκάκι ἄλεσμα χωρὶς ραφή καὶ τρύπα.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ὁρμανίου Τόζου.

5. Φιλολογικὴ ἐρώτησις.

Ποῖος ποιητὴς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἀπέθανεν ἐν Σμύρνῃ, εἰς ποῖον μέρος αὐτῆς καὶ πότε;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Πικουλίου.

6. Ἀριθμητικὸν παίγνιον.

Τοὺς ἐν τοῖς κατωτέρω τετραγωνίοις ἀριθμοὺς κατὰ τάξιν οὕτως ὥστε τὸ ἄθροισμα ἐκάστης στήλης ὀριζοντίου καθέτου καὶ τῶν δύο διαγωνίων νὰ εἶνε 175.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Εὐζώνου.

7-10. Μαγικὸν γράμμα.

Εἰ τῇ προσθήκῃ δύο γραμμάτων, πάντοτε τῶν αὐτῶν, εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων σχηματίσιν ἄλλας τόσας λέξεις.

Ἦρα, νόμα, αἶξ, ὕλη.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Θεοῦ Χριστοφίδου.

11. Ἱστορικὴ ἐρώτησις.

Ποῖοι εἶνε οἱ δύο μεγάλοι ἄνδρες τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον τὸ αὐτὸ ἔτος;

12. Ἀσθήρ.

Ν' ἀντικατασταθῶσιν οἱ ἀστερίσκοι οὕτως ὥστε καθέτως μὲν ν' ἀναγινώσκονται βασιλεὺς μεγαλονήσου, ὀριζοντίως δεινὴ νόσος, διαγωνίως δὲ ἐκ δεξιῶν μὲν πρὸς τὰριστερὰ γεωμετρικὸν σχῆμα, ἐξ ἀριστερῶν δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ νῆσος.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Στρατιώτου.

13. Μεσοστιχίς.

Διὰ τῶν μεσσιῶν γραμμάτων τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων σχηματίσιν ἀρχαῖον ἑλληνα ποιητὴν.

1, ἐκτός. 2, δυστυχία. 3, νέος. 4, ἄβας. 5, μῖσος. 6, εἰδικός. 7, σοβαρός. 8, ὕψις.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Πυρρόπου.

14. Ἑλλειποσύμφωνον.

αυ—ο—υεαο—η—εαη—ου—ει
αι—αω—ο—εαο—οε—οι—υεεε.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀνθροποκόρου Γορίλλου.

15. Ἑλλειποσύμφωνον.

α—ι—ευαιεαι—αιαω—η—ιαι.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀνθού τῆς Ἀνατολῆς.

16. Φωνηεντόλιπον.

κ—ν—μθ—σκ—τ—τ—*—ρ
τ—μθ—σκ—ντ—*—π—σν.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Νοεμβρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

187. Τριαντάφυλλον (τριάντα - φύλλον).—188. Ἀσιανός, Φασιανός.—189. Λεπτά, ἐπτά.—190. Στόμα, γλῶσσα, ὀδόντες.—191. Σκύρος, Κύρος, Σύρος.—192. Ἡ ὄρεσις, διότι ὅσω περισσότερον τῆς διδεις τόσω ταχύτερον σ' ἐγκαταλείπει.—193. Ὁ κρότος.—194. Ἐν κανάριον, δύο καρδερinas, ὁκτώ ὀρνύκια.—195. Ἐν διδραχμον, ἑνδεκα μονόδραχμα, δύο ἡμίδραχμα.—196. Δ.—197-180. 1, Γαλῆ. 2, Μῦς. 3, ὄνοι. 4, Λύκος.—181. Δ.—182. Ἡ δικαιοσύνη δπου βασιλεύει. Καὶ ἡ εὐτυχία μετ' αὐτῆς ἐδρεύει. ΜΗΔΟΝ.—183. Αἰγέγες (1, Ἑλᾶδα. 2, Ὀρίων. 3, Ἀργός. 4, Ἑλᾶνη. 5, Μῦς. 6, Ἰάσων). Δ.—184.—ΑΡΘΡΙΤΙΣ (1, Ἀλβία. 2, Ράβιος. 3, Θάρρος. 4, Ρίγος. 5, Ἰσχυρός. 6, Ταχύς. 7, Ἰκωνός. 8, Σύνιος.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ DAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 1]

B.

ΕΝ ΚΑΛΚΟΥΤΑ

Εἴκοσιν ἡμέρας μετὰ ταῦτα οἱ κ. κ. Κλοακὲν πατὴρ καὶ υἱὸς ἀφικνοῦντο εἰς Καλκούταν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου Σεράπιον.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ταξιδίου των ἐπραγματοποιήθη ἐν μέρει. Naί μὲν ὁ εἰς εἶδεν ἐν Αἰγύπτῳ τὰς περιφήμους πυραμίδας καὶ τὸ μουσεῖον τοῦ Βουλᾶκ, ἀρτίως πλουτισθὲν, διὰ τῶν σαρκοφάγων τριάκοντα καὶ δύο Φαραίωνων καὶ ἐδυνήθη ὁ ἄλλος νὰ ἐξετάσῃ ἀνέτως τὴν διώρυγα τοῦ Σουέζ νὰ ὑπολογίσῃ τὴν κλίσιν τῶν ὀχθῶν τῆς καὶ νὰ θαυμάσῃ τὴν ἐργασίαν τῶν ἰσχυρῶν βαθυκόρων, τῶν ἀγωνιζομένων ἀκαταπαύστως κατὰ τῆς ἄμμου τῆς ἐρήμου. Ἀλλ' ἅμα ἀπεβιάσθησαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἶδον ὅτι πρὸς λεπτομερῆ ἐξέτασιν ὧν τῶν αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων ἔπρεπε νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν ἑνα μῆνα καὶ τὸ μὲν Ἀγγλικὸν ἀτμόπλοιο ἀνεχώρει εἰς τὴν Καλκούταν ἀμέσως τὴν μεθεπομένην, ὁ δὲ Παῦλος ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ συγκατετίθετο νὰ θυσιάσῃ περισσοτέρας τῶν 90 ἡμερῶν διὰ τὸ ταξίδιον ἐκεῖνο, σκοπῶν νὰ ἐπιστρέψῃ ἀνυπερθέτως τὸν Νοέμβριον εἰς Παρίσιους καὶ νὰ κολοιουθήσῃ τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς τῶν Γεφυροποιῶν ὥστε ὁ κ. Κλοακὲν εὐρέθῃ ἡναγκασμένους νὰ παραμείνῃ ΕΤΟΣ 15^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 2^{ον}

νῇ μόνον 48 ὥρας εἰς τὸ Κράτος τοῦ Κεδίβου.

«Νὰ ἰδοῦμε» εἶπε «πῶς θὰ τα καταφέρωμεν εἰς τόσον ὀλίγον καιρὸν ποῦ μᾶς μένει νὰ ἐπισκεφθῶμεν ὅλα τὰ κυριώτερα μνημεῖα τῶν Ἰνδιῶν.»

Καὶ ἐπεβιάσθησαν ἐπὶ τοῦ Σεραπίου. Δια-

πλεύσαντες τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν ὁλοταχῶς καὶ κάμψαντες τὸν Περσικὸν κόλπον, εἶδον ἐνώπιόν των τὴν μεγαλοπρεπῆ Κεϋλάνην μὲ τὰ γιγάντια αὐτῆς δένδρα. Παρέπλευσαν εἰτα τὴν ἰνδικὴν χερσόνησον καὶ μετὰ δεκατρεῖς ἡμέρας ἀφ' ἧς ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀδεν, τὸ Σεράπιον συνήντησεν ἐν τῶν πλοίων ἐκείνων τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται παρὰ τὰ στόμια τοῦ Γάγγου καὶ χρησιμεύουσιν ὡς φάροι, παρέλαβε δ' ἐξ αὐτοῦ τὸν πεπειραμένον πρωρέα, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ το ὀδηγήσῃ διὰ μέσου τῶν ἐπικινδύνων σάνδ-χ η δ ς, τῶν πελωρίων δηλαδὴ τῆς ἄμμου σωρῶν, τὴν ὁποίαν ὁ ἱερὸς ποταμὸς χύνει εἰς τὸν κόλπον τῆς Βεγγάλης.

Ἡ μεγαλόνησος Σαγγόρη ἐφάνη τότε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, εἰτα ὁ σημαφόρος τοῦ Χάρβουρ παρὰ τὸ στό-

μιον τοῦ Χούγλη. Ἐπὶ δεκαπέντε ὥρας ἔπλεον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου, διὰ μέσου διπλοῦ στοίχου πλοίων, παντὸς εἶδους καὶ πάσης ἐθνικότητος, τὰ ὁποῖα ἐχώρουν πρὸς τὸν λιμένα ἢ ἀνήγοντο πρὸς τὸ πέλαγος. Ἐπὶ τέλους τὴν πρωΐαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ταξιδιωτῶν, ἀποκαμώντες πλέον νὰ πλανῶνται

«Ο ΧΑΝΔΟΣ ΕΧΑΣΕ ΤΗΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΝ ΚΑΙ ΕΠΕΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ» (Σελ. 18)

ἐπὶ τῶν χαμηλῶν ὄχθων, τὰς ὁποίας παρέπλεον ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, διέκρινον διὰ μέσου δάσους ἰστών, τὴν μεγαλοπρεπῆ σειρὰν τῶν μεγάρων τῆς Καλκούτας.

Ἦτο ἕκτη πρωΐνῃ ὥρα καὶ ὁ ἥλιος κατηύγαζε διὰ τῶν χρυσῶν αὐτοῦ ἀκτίνων τὸ ἐξάισιον πανόραμα, ὅτε τὸ Σεράπιον ἠγκυροβόλησε. Οἱ σιδηροὶ πνεύμονες τοῦ ἀτμοπλοίου δὲν εἶχον ἐτι ἀναδύσῃ τὴν τελευταίαν ἐξ αἰμοῦ καὶ καπνοῦ πνοήν των, ὅτε περιεκύκλωσεν αὐτὸ στόλος ὀλόκληρος λέμβων καὶ πλοιαρίων καταφόρτων ἀπὸ ἐμπορεύματα παντοῖα. ἄνθη καὶ καρποὺς ἀχθοφόρους, ἢ ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους σπεύδοντας νὰ ὑποδεχθῶσιν ἐκείνους, τοὺς ὁποίους περιέμενον, — κυκεῶν ἀπὸ σαρίκια λευκά, ἀπὸ ὑφάσματα ἀνοικτά, ἀπὸ πρόσωπα χαλκόχροα, ἀπὸ κραυγὰς ἐκωφαντικὰς. Μακρὰν ἢ παραλία μυρμηκίωσα ἀπὸ πλῆθος ποικίλων καὶ παράδοξον, ἀπὸ ἀμόξας καὶ κάρρα ἐν γραφικῇ συμφορμῇ καὶ ὡς πλαίσιον εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην, ἐν σύμπλεγμα ἀπὸ θόλους, κωδωνοστάσια καὶ μιναρέδες, ὑπεράνω τοῦ πρασί-νου τῶν πυκνῶν δένδρων.

Ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ὁ Παῦλος ἀπὸ τῆς πρυμναίας ἐξέδρας παρετήρουν περιέργως τὸ πάντοτε διασκεδαστικὸν θέαμα τῆς ἐξ ἐφόδου καταλήψεως τοῦ ἀγκυροβολούντος ἀτμοπλοίου. Μετ' ὀλίγον ἢ προσοχῇ των ἐστράφη ἐπὶ μικροῦ ἀκατίου, τὸ ὅποϊον διηύθυνε μετὰ πολλῆς δεξιότητος ἐν παιδίον δεκατριῶν ἕως δεκατεσσάρων ἐτῶν καὶ τὸ ἐσταμάτησεν ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ μέρους, ὅπου εὗρισκοντο αὐτοί.

Τὸ παιδίον ἐκεῖνο δὲν ἀνῆκε προφανῶς εἰς τὴν τάξιν τῶν κείνων λεμβούχων καὶ τῶν ἀχθοφόρων, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην περιεστοίχιζον πολυάριθμοι τὸ ἀτμόπλοιο. Τὰ ἐνδύματά του ἦσαν ἐξ ὑφάσματος λευκοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον κατεσκευασμένα καὶ κομψά. Ἄλλως ἢ λευκὴ καὶ ροδόχρους ἐπιδερμὶς του ἐμαρτύρει ὅτι καὶ ἂν ἐγεννήθη ἐν Ἰνδία, δὲν κατήγετο ὅμως ἐκ γονέων ἰθαγενῶν.

Ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμήν ὁ Παῦλος τὸν παρετήρει, ὁ μικρὸς λεμβούχος ἀφῆκε τὰς κώπας, ὥρμησε δι' ἀποτόμου κινήματος ἐμπρός, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς δύο ἐπιδάτας τοὺς ἠρώτησε γαλλιστί, περιβάλλων τὰ χεῖλη μὲ τὰς δύο του χεῖρας:

«Κύριοι, ἢμπορεῖτε νὰ μου πῆτε, σὰς παρακαλῶ ἂν εἶνε μέσα εἰς τὸ ἀτμόπλοιο οἱ κύριοι Κλοακὲν πατὴρ καὶ υἱός;»

Ὁ Παῦλος ἐσπευσε νὰποκριθῇ, φανερόντων τῶνομά του. Τότε δὲ ὁ μικρὸς ὕψωσε διὰ κινήματος χαρὰς τὸν ἀχύρινον πῖλον του, ἀποκαλύψας οὕτω πυρρὰν κόμην καὶ φυσιογνωμίαν λεπτὴν καὶ εὐγενῆ, καὶ ἀνεφώνησεν:

«Οὐρρα! καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ Χάνδος Ρόβινσον!... Χαίρετε, θεῖέ μου! Χαίρετε, ἐξάδ. . .»

Δὲν ἐπρόφρασε νὰ τελειώσῃ. Μεγάλῃ λέμβος, ἐκ τῶν ἐγγυρίων, διευθυνομένη ὑφ' ἐνὸς μόνου κωπηλάτου καὶ ἐρχομένη μεθ' ὀρμῆς, συνεκρούσθη πρὸς τὸ ἐλαφρὸν του ἀκάτιον καὶ το ἀνέτρεψε, πρὶν δ' ἀκόμη ἐννοήσῃ τὸν κίνδυνον ὁ Χάνδος ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Διπλῇ κραυγῇ φρίκης ἠκούσθη ἐκ μέρους τοῦ κ. Κλοακὲν καὶ τοῦ υἱοῦ του καὶ συναυλία ὕδρων καὶ ἄρῶν κατὰ τοῦ ἀδεξίου ἐκείνου ἢ μοχθηροῦ, ὁ ὁποῖος μὴδὲ στιγμήν σταματήσας, ἀπεμακρύνθη ἐκεῖθεν δι' ὅλης τῆς ταχύτητος τῶν κωπῶν του, ὥστε δὲν ἐφαίνοντο πλέον παρὰ οἱ συγκεντρικοὶ κύκλοι, τοὺς ὁποίους ἐσχημάτιζε τὸ ὑπομέλαν ὕδωρ, εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχε βυθισθῇ τὸ παιδίον.

Ἀμυδρῶς, ὡς ἐν ὄνειρῳ ὁ Παῦλος εἶχε διακρίνῃ ἕνα ἄνθρωπον χαλκόχρου, μὲ μέλη ἀθλητικὰ ὑπὸ δὲ τὴν λευκὴν τοῦ κακοποιοῦ κίθαριν μίαν μύτην μεγάλην καὶ ζεῦγος ὀφθαλμῶν σπινθηρεζούτων μ' ἐκφρασιν ἀγρίας χαρᾶς.

«Ἐνα παιδί στὴ θάλασσα! . . . Γρήγορα σχοινιά, σωσίδια, τρέξετε!» ἠκούοντο ἤδη φωναί.

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου ἢ εἰδησις διεδόθη ἀστραπηδὸν καὶ ἐσπευδον καὶ συνωθούντο.

Ἐξαφνα πλοῦμ! ἠκούσθη ἥχος σώματος, τὸ ὅποϊον διέγραψε παραβολὴν καὶ κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς πρυμναίας ἐξέδρας.

Ἦτο ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἐρρίφθη εἰς τὸ ὕδωρ πρὶν προφθάσῃ κἂν νὰ ἐκβάλῃ τὸν ἐπενδύτην του.

Τὴν ἰδίαν στιγμήν ἢ κεφαλὴ τοῦ Χάνδου ἀνέκυψεν ἐκ τοῦ ὕδατος μειδιώσα καὶ ζωηρά.

«Δὲν εἶνε τίποτε! Ἐνα λουτρὸν ἀπρόοπτον» εἶπε, ρωθωνίζων ὡς νεαρὸς ἵππος καὶ κολυμβῶν πρὸς τὴν μελανὴν πλευρὰν τοῦ ἀτμοπλοίου.

Καὶ ἀρπάσας ἐν σχοινίον, τὸ ὅποϊον ἐκρέματο ἐκεῖ, χωρὶς κἂν νὰ καταδεχθῇ νὰ ρθᾷ εἰς τὴν κλίμακα τὴν ὁποίαν τῷ εἶχον καταβιβάσῃ μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, ἀνερριχθῇ ἐντὸς εἴκοσι δευτερολέπτων μέχρι τοῦ καταστρώματος καὶ δι' ἐνὸς πηδήματος εὐρέθη ἐπὶ τῶν ποδῶν του.

Συγχρόνως δὲ καὶ ὁ Παῦλος, ἰδὼν μετὰ τὴν εὐτυχὴ ἐκβασιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἦτο περιττός, ἀνῆλθεν ἡσύχως διὰ τῆς κλίμακος, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν καὶ τῶν χειροκροτημάτων ὄλων τῶν θεατῶν τοῦ συντόμου τούτου δράματος.

Οἱ δύο νέοι ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους καὶ ἀντήλλαξαν φίλημα ἐγκάρδιον.

«Σ' εὐχαριστῶ ἐξάδελφέ μου, καὶ θά σου το χρεωστῶ,» ἔλεγεν ὁ Χάνδος. «Ἀλλὰ στάσου, ἔχασα τὸ καπέλο μου. . .» Ἐ σὺ, καπετάνιε τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, πιάσε μου τούλάχιστον τὸ καπέλο μου!» ἐφώ-

ναζε, ζητῶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, τὸν χαλκόχρου ἐκείνον λεμβούχον, τὸν αἷτιον ὅλης αὐτῆς τῆς συγκινήσεως.

Ἄλλ' ἦτο ἤδη μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἐκεῖνος, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν οὐδὲ κἂν τὰ χαρακτηριστικά του νὰ διακρίνωσιν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἄλλως ἐπιπτε μία ἄκρα τῆς ὀθύνης, ἢ ὁποία τῷ ἐχρησίμευεν ὡς κίθαρις. Εἶχε λάβῃ ἄρ' γε αὐτὴν τὴν προφύλαξιν. διὰ νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπόν του, ἢ διὰ νὰ προφυλάξῃ τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ τῆς λάμπσεως τοῦ ἡλίου; Δύσκολον ἦτο νὰποφανθῇ τις. Ἄλλ' ἢ κτηνωδία τῆς ὅλης διαγωγῆς του διήγειρεν ὑπόνοιαν προμελέτης. Μετ' ὀλίγον ἐχάθη εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν ἠγκυροβολημένων πλοίων.

«Παιδάκι μου, κ' ἐγὼ ἐνόμισα γιὰ μιὰ στιγμή πῶς πνίγηκες» εἶπεν ὁ κ. Κλοακὲν, σφίγγων τὸν ἀνεψιὸν του εἰς τὰς ἀγκάλας του.

«Προσέχετε, θεῖέ μου, μὴ με σφίγγετε ἔτσι γιατί θὰ βραχῆτε» εἶπεν εὐθύμως ὁ Χάνδος.

— Πᾶμε κάτω εἰς τὸν θαλαμίσκο μου, νάλλάξῃς φορέματα» τῷ ἐπρότεινε ὁ Παῦλος.

«Μπα! μὲ τέτοιον ἥλιο, σὺν τὸν δικὸν μας! Σ' εἶνα τέταρτο τῆς ὥρας θάμαι στεγνωμένους, κουδούνι.

Ἄ, νὰ καὶ τὸ καπέλο μου. Τίποτα δὲν χάθηκε. Σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου» εἶπεν ὁ Χάνδος, ἐνθέτων νόμισμα εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ναυτόπαιδος, ὁ ὁποῖος τῷ ἔφερε τὸ ἀπολεσθέν. «Ἄν μποροῦσες τώρα νὰ γυρίσης καὶ τὴ βάρκα μου, θά μου ἔκανες μεγάλη χάρι.»

Τῷ ὄντι τὸ ἐλαφρὸν σκάφος ἔπλεεν ἐκεῖ ἀναποδογυρισμένον μὲ τὴν κοιλίαν εἰς τὸν ἀέρα, ὡς ἰχθὺς νεκρὸς· ἀλλ' ὁ ναυτόπαις, βοηθούμενος καὶ ὑφ' ἐνὸς ἄλλου συντρέφου του, τὸ ἐπανάφερεν ἀμέσως εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀφῆρεσε τὸ ἐντὸς αὐτοῦ ὕδωρ καὶ τὸ προσέδεσε πλῆσιον τῆς κλίμακος.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Παῦλος εἶχε καταβῇ νάλλάξῃ ἐνδύματα.

«Ἐτοιμα ὅλα! μπορῶ τώρα, ὁπότε ἀγαπᾷτε νὰ σας βγάλω ἔξω, ἂν ἐννοεῖται, δὲν ἐχάσατε καθεῖδαν διὰ τὴν ναυτικὴν μου ἐμπειρίαν» εἶπεν ὁ Χάνδος γελῶν.

«Ἀπεναντίας ἐσχημάτισαμεν λαμπρὰν ἰδέαν» ἀπήντησεν ὁ κ. Κλοακὲν ἅλ' ἄλλὰ τὰ πράγματά μας; . . .

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, θὰ στείλω ἕνα στρατιώτη νὰ τα πάρῃ.

— Δὲν ἠξεύρουμε καὶ καλὰ ποῦ θὰ καταλύσωμεν. Μοῦ ἐσύστησαν τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦ Στέμματος.

— Τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦ Στέμματος! Ἐχετε λοιπὸν τὴν ἰδέαν, θεῖέ μου, ὅτι ἡ μίσσις Ὁμολλοᾶ θά σας ἀφῆρῃ νὰ πᾶτε εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον; Αὐτὸ νὰ το βγάλετε ἀπὸ τὸ νοῦ σας. Ἐλησμόνησα

νά σας πῶ ὅτι ἐκείνη μ' ἔστειλε. Εἶν' ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν προκυμαίαν μὲ τὴν Ἀνθὴ καὶ μᾶς περιμένει. Ἡ Ἀνθὴ εἶνε ἡ ἀδελφή μου, καθὼς ξεύρετε. Ἄ, νά, βλέπετε ἐκείνη τὴν κίτρινῃ ἄμαξά καὶ ἕνα κορίτσι κοντά της ἐπάνω στὸ ἄλγος; Εἶνε ἡ μίσσις Ὁμολλοᾶ, ἡ κυρία τοῦ ταγματάρχου. . .

— Ἀλλὰ ἐγὼ, παιδί μου, δὲν τὴν γνωρίζω αὐτὴν τὴν κυρίαν καὶ. . .

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, θὰ τὴν γνωρίσετε πολὺ γρήγορα. Σᾶς βεβαιῶ, θεῖέ μου, ὅτι δὲν ἢμπορεῖτε νὰ πῆτε ὄχι. . . Μία φορὰ ποῦ πέσατε στὰ νερά μας εἰσθε εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν μας. Καὶ ἡ μίσσις Ὁμολλοᾶ δὲν χωρατεύει, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παθητικὴν ὑπακοήν. . .

— Ἐτσι αἶ; εἶπεν ὁ κ. Κλοακὲν μειδιῶν.

— Μάλιστα, αὐτὴ διοικεῖ τώρα τὸ σύνταγμα» ὑπέλαθεν ὁ Χάνδος, ὄχι ἄνευ τινὸς συγκινήσεως, διότι ἡ λέξις αὕτη τῷ ὑπενθύμισε τὴν μεγάλην ἀπώλειαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποστῇ τελευταίως. «Ὁ ταγματάρχης πῆγε στὰ γυμνάσια καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἦλθε νὰ σας ὑποδεχθῇ ὁ ἴδιος σήμερα. Ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ ἠξεύρουσι ὅμως ὅτι μὴ τὴν μίσσιν Ὁμολλοᾶ πρέπει νὰ συνεννοῦνται. . .

— Ὡστε εἶνε περιττὴ κάθε ἀντίστασις.

— Ἐντελῶς περιττὴ, ἀγαπητέ μου θεῖε. Σᾶς ἔχει τώρα πειὰ ἐτοιμάσῃ καὶ τὰ δωμάτιά σας καὶ σας περιμένει ποῦ εἶνε ἀδύνατον. . .

— Ἀφ' οὗ εἶνε ἔτσι, δὲν εἰμποροῦμεν παρὰ νὰ αἰχμαλωτισθῶμεν!» εἶπεν ὁ κ. Κλοακὲν, καταβαίνων τὴν κλίμακα τοῦ ἀτμοπλοίου.

Καὶ ἔλαβε θέσιν μετὰ τοῦ υἱοῦ του εἰς τὸ ἀκάτιον τοῦ Χάνδου, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τὰς κώπας εὐρώστως καὶ διευθύνῃ εἰς τὴν προκυμαίαν.

Ὁ Παῦλος ἐθαύμαζε τὴν δεξιότητα, τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ παιδίου ἐκείνου μὲ τὴν πυρρὰν κόμην. Λεμβούχος ἐξ ἐπαγγέλματος δὲν θὰ διηύθυνε δεξιώτερον τὸ σκάφος του, διὰ μέσου τοῦ συμπλέγματος ἐκείνου τῶν πλοίων, τῶν λέμβων καὶ τῶν σχοινίων. Ἐν ᾧ δ' ἐκωπηλάτει ὁ Χάνδος δὲν ἔπαυε συγχρόνως καὶ νὰ φλυαρῇ, οὐδὲ νὰ στρέφῃ ὀπισθὲν του συχνὰ καὶ νὰ βλέπῃ πρὸς τὴν προκυμαίαν.

«Νά ἡ μίσσις Ὁμολλοᾶ καὶ ἡ Ἀνθὴ πού μας χαιρετοῦν μὲ τὰ μανδύλια τους» εἶπεν ἐξαίφνης.

Ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ὁ Παῦλος ἐσπευσαν νὰταποκριθῶσι διὰ τοῦ πῖλου εἰς τὴν φιλόφρονά ταύτην ὑποδοχὴν. Μετ' ὀλίγον τὸ ἀκάτιον προσήγγισεν εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ οἱ ταξειδιῶται ἀπεβιβάσθησαν.

Ἡ μία τῶν δύο κυριῶν, ἢ ὁποία ἐκάθητο ἐν τῇ ἀμάξῃ, ἦτο γυνὴ κοντὴ καὶ παχέια ὡς σφαῖρα, ἔχουσα τὴν ὀψιν ροδίνην καὶ τοὺς ὀφθαλμούς φαιούς, μικροὺς καὶ διαπεραστικούς, στόμα ἐσχισμένον μέχρι τῶν ὠτων, ἐφέρει δὲ πῖλον ἀχύρινον μὲ πτερὰ

ἀλέκτορος, πλαγίως κεκλιμένου καὶ πλῆθος κοσμημάτων. Ἐν τούτοις ἡ ὄψις τῆς εἶχε τι τὸ ἐλκυστικὸν καὶ διέθετεν εὐνοϊκῶς τὸν βλέποντα αὐτὴν, χωρὶς κ' ἐκείνος νὰ ἡξεύρῃ διατί.

«Καλῶς ἤλθατε, κύριε Κλοακὲν» εἶπε πρὸς τὸν ἀρχαιολόγον τείνουσα πρὸς αὐτὸν τὴν μικρὰν χειροκτιοφόρον χεῖρά της. «Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σας μεταχειρισθῶ ὡς παλαιὸν φίλον καὶ ὡς καλὸν ἄνθρωπον, ὅπως εἶσθε. Ὁ τυχὼν δὲν θὰ ἔκαμνεν αὐτὸ ποῦ κάμνετε σεῖς διὰ παιδιὰ ποῦ δὲν γνωρίζετε. . . Ἀπ' ἐδῶ βέβαια θὰ εἶνε ὁ υἱὸς σας. Αἱ ντοῦ γιου ντοῦ, (τί κάμετε;) μίστερ Κλοακὲν; Εἴσθε στρατιωτικὸς, αἱ; Ὅλοι εἶνε στρατιωτικοὶ εἰς τὴν Γαλλίαν. . . Ὁ στρατὸς σας ἔχει πολὺ ὠραῖα σώματα. Χαίρω πολὺ διὰ τὴν γνωριμίαν σας. . . Ἰδοὺ καὶ ἡ ἐξαδέλφη σας Ἀνθή. Παιδί μου, δώσε τὸ χέρι σου εἰς τὸν θεῖόν σου. Ὁ ταγματάρχης μ' ἐπεφόρτισε νὰ τον δικαιολογήσω ποῦ δὲν ἠμπόρεσε νὰ παρευρεθῇ καὶ αὐτὸς ἐδῶ. Ἀλλὰ. . . ἡ ὑπηρεσία πρὸ παντός. Δὲν εἶν' ἔτσι; λοιπὸν Χάνδε, ἄσχημες δουλειές, βλέπω. Ἐκαμες ἓνα λουτρὸ ὅλο μὲ τὰ φορέματα. . . Πῶς; γελαῖς;»

Πράγματι ὁ Χάνδος ἐγέλα μὲ τὴν στωμυλίαν τῆς κυρίας Ὁμολλοᾶ, ἡ ὁποία ἀκόμη δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὸν κ. Κλοακὲν νὰ προσφέρῃ μὴδὲ λέξιν.

Ἡ μὲν Ἀνθὴ Ῥόβινσων χωρὶς νὰ φιππεύσῃ προσέκλινε χαριέντως καὶ ἐσφιγξεν ἰσχυρῶς κατὰ τὸν ἀγγλικὸν τρόπον τὴν χεῖρα τοῦ θεῖου της καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της. Ἦτο ὑψηλὴ καὶ ἰσχνή, μὲ κόμην ξανθὴν, ἀποκλίνουσαν πρὸς τὸ πυρρόχρουν, ἐφόρει δὲ λευκὴν ἐσθῆτα μὲ πένθιμα ἐκ μελανοῦ κρεπίου κοσμήματα, ἀνδρικὸν πέλον καὶ πέπλον ἐσφιγμένον δίκην προσωπείου διαφανοῦς ἐπὶ τοῦ προσώπου της τὸ ὁποῖον εἶχε διάγραμμα ἀρχαϊκῆς ὁλως κανονικότητος. Καὶ ναὶ μὲν ἐφαίνετο ὀλίγον τι ψυχρά, ἀλλ' ἡ ψυχρότης αὕτη δὲν προήρχετο προφανῶς οὔτε ἀπὸ ἐγωῖσμόν, οὔτε ἀπὸ δειλίαν ἐσωτερικῆς μαθητρίας. Ἦτο ἡ εὐγενὴς καὶ ὑψηλὴ ἐκείνη ἐπιφύλαξις ψυχῆς ὑπερφάνου, ἡ ὁποία δὲν συγκαταβαίνει πρὸς τὴν χυδαίότητα τοῦ κοινοῦ κόσμου καὶ δὲν χαρίζει τὴν φιλίαν της ἢ πρὸς ὅσους τὴν ἀξίζουν.

Μετὰ τὰ πρῶτα φιλοφρονήματα οἱ δύο ταξειδιῶται καὶ ὁ Χάνδος ἔλαβον θέσιν εἰς τὸ ὄχημα τῆς κυρίας Ὁμολλοᾶ, ὁ ἀμαξηλάτης ἐμάστισε τοὺς ἵππους, οἵτινες ἐξεκίνησαν καλπάζοντες, παρὰ τὸ ὄχημα δὲ ἠκολούθει καὶ ἡ Ἀνθὴ ἐπὶ τοῦ μελανοῦ αὐτῆς ἵππου.

Ἡ μίσσις Ὁμολλοᾶ ἐξακολούθει νὰ φλυαρῇ γαλλιστί. Οἱ κ. κ. Κλοακὲν προσέχοντες ὅσον ἠδύνατο εἰς αὐτὴν, θαμβωμένοι ἐκ τῆς ἀπλότητος λάμψεως τοῦ ἰνδικοῦ ἡλίου καὶ κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς σκοτοδίνης ἐκείνης τὴν ὁποίαν διατηροῦν ἔτι καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέρας οἱ ταξειδιῶται μετὰ μακρὸν πλοῦν, ἔβλεπον

ὡς ἐν ὄνειρῳ τὸ λαμπρὸν θέαμα πρωίας ἐν Καλκούτα, — τὰ ὠραῖα ὀχήματα, τὰ κάρρα μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς καρραγωγεῖς, τοὺς ἀπειραριθμοὺς ἱππεῖς, τὸ πλῆθος τῶν Εὐρωπαίων καὶ τῶν Ἰνδῶν, τὴν ποικιλίαν τῶν ἐνδυμασιῶν καὶ τῶν τύπων, τὴν κίνησιν τοῦ μεγάλου λιμένος πρωτευούσης, τὸν θόρυβον ἀληθοῦς Βαβέλ φυλῶν, καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς πεφυτευμένας λεωφόρους, τοὺς ἀγγλικούς κήπους, τὰς σκιερὰς δενδροστοιχίας, τὰ λαμπρὰ πολυτελῆ καταστήματα καὶ τὰ μέγαλα μὲ τὰ περιστύλια.

Ὁ Παῦλος ἐξεπλάγην πολὺ καὶ μάλιστα ἐκαναδάλισθη βλέπων αἴφνης τὴν Ἀνθὴν τρέχουσαν κατ' εὐθείαν πρὸς μίαν χειράμαξαν ἐγκαταλειμμένην εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου καὶ ἐξαναγκάζουσαν τὸν ἵππον της νὰ ὑπερπηδήσῃ τὸ ἐμπόδιον τοῦτο, ἀντὶ ἀπλῶς νὰ το ἀποφύγῃ. Εἶδε τὸ κίνημα τοῦτο καὶ ὁ Χάνδος καὶ ἤρχισε νὰ γελαῖ.

«Ὅριστε τρόπος ἡ Ἀνθὴ, καὶ θέλει νὰ λέγῃ καὶ γιὰ τοὺς δικούς μου!» εἶπε μὲ σοβαρότητα καὶ μὲ συναίσθησιν ὅτι αὐτὸς ἦτο ἀσυγκρίτως ἀνώτερος τῆς ἀδελφῆς του, ὡς πρὸς τὸ εἰδικόν τοῦτο κεφάλαιον τῆς ἐθυμοτυπίας. «Ἐγὼ βέβαια σὲ δημόσιον περίπατο δέν θα ἔκαμνα τὸ ἄλογό μου νὰ πηδήσῃ ἐμπόδιον.

— Θὰ μπορούσες ὅμως νὰ το κάμης νὰ τρέξῃ μέσα ἔς τὸν κόσμον καὶ νὰ σκοτώσῃς καμμιὰ δωδεκαρὶά ἀνθρώπους!» εἶπε ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ.

— Τί; γιατί ἔρριψα τὰς προᾶλλες ἓνα γέρο ποῦ δὲν μπορούσε νὰ κινηθῇ;» εἶπεν ὁ Χάνδος ἐρυθριῶν. «Φθάνει πλεῖα, ἀρκετὰ μ' ἐπεπλήξατε καὶ γι' αὐτό.

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅμως ὅτι ἔκαμες ὕστερα ὅ,τι ἠμπόρεσες διὰ νὰ ἐπανορθώσῃς τὸ λάθος σου» εἶπεν ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ, βλέπουσα προφανῶς τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ἐντροπὴν τοῦ Χάνδου. . . Κατέβηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἄλογό του, πρὶν νὰ σταματήσῃ μάλιστα — ἐξηκολούθησεν ἀποτελειομένη πρὸς τοὺς κυρίους Κλοακὲν — ἐσήκωσε τὸν δυστυχισμένον τὸν γέρο, τὸν ὁδήγησε ἔς τὸ σπίτι του, τοῦ ἔδωκε ὅσα χρήματα εἶχε καὶ δὲν ἡσύχασε παρὰ ἀφ' οὗ ἐδεβαίωθῃ ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν ἔπαθε παρὰ φόβο.

Ὁ Χάνδος ἡσθάνετο μεγαλειότητα ἀμνηχανίαν διὰ τοὺς ἐπαινούς τῆς κυρίας Ὁμολλοᾶ ἢ διὰ τὰς ἐπιπληξείας της. Ἐνόησε δὲ ἀμέσως τοῦτο ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ἔδωκεν ἄλλην τροπὴν εἰς τὴν ὁμίλιαν.

Ἐφθασαν. Τὸ ὄχημα διαγράψαν κάμπυλῃ ἐντὸς αὐλῆς ἐκτεταμένης, ἐσταμάτησεν ἐνώπιον πυλῶνος κομποῦ.

Τὸ περίπτερον ἐν ᾧ κατῴκει ὁ ταγματάρχης Ὁμολλοᾶ ἐν τῷ στρατῶνι τοῦ ἱππικοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον ὡς προωρισμένον διὰ τὸν ἐκάστοτε διοικητὴν τοῦ συντάγματος, ἐχρησίμευε τέως ὡς κατοικία τοῦ

μακαρίτου συνταγματάρχου Ῥόβινσων, ἦτο λαμπρὸν μέγαρον, στρέφον τὰ νῦτα πρὸς δάσος ἀπεραντον καὶ πυκνόν. Καὶ ἦτο μὲν ἡ ἐπίπλωσις τοῦ ἀπλῆ, διότι ἡ πολυτέλεια εἶνε τι ἀδύνατον εἰς τὰς τροπικὰς χώρας, ὅπου τὰ χονδρὰ καὶ βαρύτιμα ὑφάσματα θὰ ἐγίνοντο ἀμέσως τὸ καταφύγιον καὶ ἡ βορὰ μυριάδων ἐρπετῶν, ἐντόμων καὶ παρασίτων. ἀλλ' εἶχεν εὐρείας αἰθούσας, ἐπίτηδες διεσκευασμένας διὰ τὰς πολυανθρώπους συναθροίσεις τῶν ἐπιστῆμων οἰκημάτων. Τὸ ἰσόγειον, κατὰ τὸ ἀγγλικὸν σύστημα, κατεῖχετο ὑπὸ τῶν αἰθουσῶν καὶ τῶν διαμερισμάτων τῆς ὑποδοχῆς, ἐστιατορίων, γραφείων, προδρόμων κτλ. Εἰς τὸ μεσαῖον πάτωμα εὐρίσκοντο οἱ κοιτῶνες καὶ τὰ ἰδιαίτερα δω-

μάτια, εἰς δὲ τὸ ὑπερῶν τὰ μαγειρεῖα καὶ τὰ δωμάτια τῆς ὑπηρεσίας.

Οἱ τοῖχοι, ὡς ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου αὐτῶν κονιάματος, παρῆχον τὴν ἀπατηλὴν λάμψιν πλούτου μυθώδους. Λεπτὰ καὶ διαφανῆ ἦσαν τὰ ὑφάσματα τῆς ἐπιπλώσεως, ὡς ἦσαν ἐλαφρὰ καὶ κομψὰ τὰ ἐκ βαμβοῦ ἐπιπλά. Αἱ αἰθουσαι μὲ τὰς ὑψηλὰς ὀροφὰς δὲν εἶχον ἐσωτερικὰς θύρας, ἀλλ' ἀπλᾶ ἀνοίγματα, κεκαλυμμένα διὰ παραπετασμάτων ἐκ γάζης διαφανοῦς· λευχείμονες δὲ ὑπηρετοὶ ἐκ τῶν ἰθαγενῶν, σοβαροὶ καὶ ἀξιοπρεπεῖς ἴσταντο παντοῦ, ἔτοιμοι νὰ ὑπακούσουν καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον νεῦμα.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΚΑΛ

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1623 ἐγεννήθη ἐν παιδίον, ὀνομαζόμενον Βλάσιος Πασκάλ.

Ὁ πατὴρ του, ὅστις ἦτο πεπαιδευμένος ἄνθρωπος, ἠθέλησε νὰ φροντίσῃ ὁ ἴδιος περὶ τῆς ἀνατροφῆς του. Πρὸς τοῦτο δὲ ἔδωκε τὴν παραίτησιν του ἐκ τῆς θέσεως δικαστοῦ καὶ ἐγκατεστάθη μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Παρισίους.

Ὁ μικρὸς Πασκάλ εἶχεν ἑκτακτον νοημοσύνην.

Ἡμέραν δὲ τινὰ, εἰς τὴν τράπεζαν ἐκτύπησέ τις ἐξ ἀπροσεξίας ἐν πινάκιον μὲ μαχαίριον.

Ὁ Πασκάλ, ὅστις ἦτο μόλις δέκα ἐτῶν τότε παρετήρησεν ὅτι ἐκ τοῦ κτυπήματος τούτου ἐγεννᾶτο παρατεταμένος ἤχος, ὅστις ἔπαυεν, εὐθὺς ὅτε ἔθετέ τις τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ πινακίου.

Ἐζήτησε τὴν αἰτίαν τοῦ φαινομένου τούτου ἀπὸ τὸν πατέρα του, ὅστις τὸ ἐξήγησεν ὅσα καλλίτερα ἠδύνατο. Ἀλλ' ὁ Πασκάλ ἂν καὶ ἐνόησε καλὰ τὴν ἐξήγησιν ἐκείνην, μὴ ἀρκεστὴς εἰς αὐτὴν ἔκαμε διάφορα πειράματα περὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ ἤχου. Τὰ πειράματα ταῦτα τὸν παρεκίνησαν νὰ γράψῃ πραγματεῖαν τινὰ περὶ ἤχων γεμάτων ἀπὸ εὐφρεῖας καὶ ὀρθὰς ιδέας.

Ὁ πατὴρ του φοβούμενος ὅτι ἡ ζωηρὰ ἐκείνη τάσις τοῦ παιδίου πρὸς βαθεῖας μελέτας εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ἔβλαπτε χωρὶς ἄλλο τὴν ὑγίαν του, ἐφρόντισε ν' ἀπομακρύνῃ ἀπ' αὐτοῦ καὶ αὐτὴν τὴν ιδέαν ἔτι τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν

Ἐκρυψε λοιπὸν πάντα τὰ περὶ τῶν ἐπι-

στημῶν τούτων πραγματευόμενα βιβλία, ἀπέφευγε δὲ καὶ νὰ ὁμιλῇ περὶ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ παιδίου. Ἀλλ' ἦτο ἤδη ἀργά· ὁ μικρὸς Πασκάλ εἶχεν ἤδη ἀρκετὰ ἀναγνώσῃ ὥστ' ἐγνώριζε ὅτι ὑπάρχει ἄθροισμά τι γνώσεων ὀνομαζόμενων μαθηματικά· ἰδίως δὲ τῷ ἔκαμε ἐντύπωσιν βιβλίον τι ὀνομαζόμενον Γεωμετρία.

— Πατέρα, τί εἶνε ἡ Γεωμετρία; ἠρώτησεν ἡμέραν τινὰ τὸν πατέρα του, ὅστις προσεπάθει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς πράγματα ὀλιγώτερον σπουδαῖα.

— Εἶνε μία ἐπιστήμη τὴν ὁποίαν θὰ μάθης ἀργότερα.

— Καὶ διατί ὄχι τώρα πατέρα;

— Διότι εἶσαι πολὺ μικρὸς ἀκόμη, παιδί μου, δὲν τὴν διδάσκουν εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ.

— Καλὰ, θὰ περιμένω Ἀλλὰ πέ μου σὲ παρακαλῶ, τί πραγματεύεται αὕτη ἡ ἐπιστήμη;

— Ἀς εἶνε· ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν ὅτι δὲν θὰ τὴν συλλογιθῇς καὶ οὔτε θὰ κάμης ἄλλην φορὰν λόγον δι' αὐτήν. Ἡ γεωμετρία εἶνε ἡ ἐπιστήμη ἡ ὁποία μᾶς διδάσκει τὸν τρόπον τοῦ νὰ κάμνωμεν ἀκριβῆ σχήματα καὶ νὰ εὐρίσκωμεν τὰς μεταξὺ των ἀναλογίας.

Τὸ παιδίον ἐπανελάβε τὸν ὀρισμὸν τοῦτον, ὅστις δὲν εἶναι καὶ ἐντελῶς ὀρθός (1) καὶ ἀπεμακρύνθη σύννουν.

(1) Ἡ γεωμετρία ὀρίζεται ὡς ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἔχουσα ἀντικείμενον τὴν καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως ἢ τοῦ τριῶν διαστάσεων, τοῦ μήκους, τοῦ πλάτους καὶ τοῦ βάθους.

Ὁ σπόρος εἶχε ριφθῇ, δὲν ἐβράχυνε δὲ ν' ἀνθήσῃ.

« Ἡ ἀπλὴ αὕτη ὁδηγία ὅτι ἡ γεωμετρία μᾶς βοηθεῖ νὰ κάμνωμεν ἀκριβῆ σχήματα, λέγει ἡ ἀδελφὴ τοῦ Πασκάλ, ἥτις ἐγράψε τὴν βιογραφίαν του, ἤρκεσε νὰ βυθίσῃ τὸν ἀδελφόν μου εἰς σκέψεις περὶ αὐτῆς. Κατὰ τὰ μετὰ τῶν μαθημάτων του διαλείμματα ἐπὶ γαίνεν εἰς μίαν αἰθούσαν, ὅπου ἄλλοτε συνήθιζε νὰ παίζει, ἐλάμβανεν ἐν κάρβουνον καὶ ἐχάρσσε σχήματα προσπαθὼν νὰ σχηματίσῃ κύκλον ἐντελῶς στρογγύλον, τρίγωνον ἰσοσκελὴ καὶ ἰσογώνιον· ἐπειτα δὲ ἐζήτει τὴν ἀναλογίαν τῶν σχημάτων πρὸς ἄλληλα. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ πατήρ μου ἐφρόντισε νὰ ἀποκρύψῃ ἀπ' αὐτὸν ἐντελῶς ἐκεῖνα τὰ πράγματα, ὁ ἀδελφός μου ἠγνόει καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῶν. Ἦναγκάσθη λοιπὸν νὰ δώσῃ αὐτὸς ὀνόματα εἰς τὰ σχήματα ἐκεῖνα. Τὸν κύκλον ἀπεκάλεε τὸ στρογγυλὸ καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν γεωμετρίαν τὸ ἐν συνδέεται μὲ τὸ ἄλλο, ὁ ἀδελφός μου ἐπροχώρησε πολὺ εἰς τὰς ἐρεῦνας του.

Ἡμέραν τινα ἐν ᾗ εἰργάζετο, ὁ πατήρ μου εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον χωρὶς νὰ τον ἐννοήσῃ ὁ ἀδελφός μου. Τόσον βυθισμένος ἦτο εἰς τὴν ἐργασίαν του ὥστε παρῆλθε ἀρκετὴ ὥρα ἕως ὅτου ἐννοήσῃ ὅτι δὲν ἦτο μόνος. Ἀπερίγραπτος ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τοῦ πατρός μου ὅτε ἠρώτησε τὸν ἀδελφόν μου τί ἐκάμνεν ἐκεῖ, οὗτος δὲ ἀπήντησεν ὅτι ἐζήτει κατὶ, τὸ ὅποιον ἦτο τὸ τριακοστὸν δεύτερον θεώρημα τῶν στοιχείων τῆς Γεωμετρίας τοῦ Εὐκλείδου.

« Ὁ πατήρ μου τὸν ἠρώτησε τί τον παρεκίνησε νὰ ζητήσῃ τὸ θεώρημα ἐκεῖνο, ὁ δὲ ἀδελφός μου ἀπήντησεν ὅτι ἄλλα θεώρηματα τὸν ὠδήγησαν εἰς αὐτό, ἤρχισε δὲ νὰ ἐξηγῇ μὲ λόγους καὶ μὲ σχήματα πῶς ἐφθασε μέχρι τοῦ σημείου ἐκεῖνου.

« Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ ἀδελφός μου ἐν ἡλικίᾳ δώδεκα ἐτῶν ἐφεῦρε πρὸς ἰδίαν του χρῆσιν τὴν γεωμετρίαν.

« Τόσον ἐτρόμαξε ὁ πατήρ μου ἀπὸ τὸ μέγεθος τῆς μεγαλοφυΐας ἐκείνης ὥστε ἔμεινεν ἄφωνος καὶ ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς ἓνα στενὸν τοῦ φίλου, ὅστις ἦτο πολὺ πεπαιδευμένος· Φθάσας

εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἵστατο ἀκίνητος. Ὁ φίλος βλέπων τὴν ταραχὴν τοῦ πατρός μου συγχρόνως δὲ βλέπων καὶ δάκρυα βρέχοντα τὰς παρειάς του τὸν παρεκάλεσε νὰ μὴ κρύψῃ ἀπ' αὐτὸν περισσότερον τὴν αἰτίαν τῆς λύπης του.

— Δὲν κλαίω ἀπὸ λύπην ἀλλ' ἀπὸ χαρὰν! ἀνέκραξεν ὁ πατήρ μου, καὶ τῷ διηγήθη τί εἶχε κάμῃ ὁ ἀδελφός μου.

Ὁ φίλος του τὸν συνεβούλευσε ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸν ἀδελφόν μου ν' ἀναγινώσκῃ τοῦ λοιποῦ τὰ βιβλία, τὰ ὅποια ἀπέκρυπτεν ἀπ' αὐτὸν ἕως τότε.

« Ὁ πατήρ μου τῷ ἔδωκε τὰ στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου ὁ δ' ἀδελφός μου τὰ ἐνόησε μόνος του ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐξηγήσεως.

« Ἐν ᾗ δὲ ἡσχολεῖτο εἰς τὴν μελέτην ταύτην ὁ πατήρ μου τὸν ὠδήγει ἐκάστην ἐβδομάδα εἰς τὰς συνεδρίας, εἰς τὰς ὁποίας συνήρχοντο οἱ λόγιοι τῶν Παρισίων. Εἰς τὰς συνεδρίας ταύτας ἐστέλλοντο μαθηματικαὶ προτάσεις ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γερμανίαν καὶ ἄλλους ξένους τόπους, ἐζητεῖτο δὲ ἡ γνώμη του περισσότερον παντὸς ἄλλου, διότι μὲ τὴν ὀξύνοιάν του διεκρίνε καὶ ἐκεῖνα τὰ λάθη, τὰ ὅποια ἔμενον ἀπαράτρητα ἀπὸ τοῦ ἄλλου.

Ἐν τούτοις εἰς τὴν σπουδὴν τῆς γεωμετρίας ἀφιέρου μόνον τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του, διότι ἡ κυρία ἐργασία του ἦτο ἡ ἐκμάθησις τῆς λατινικῆς γλώσσης· μὲ τὴν εὐχαρίστησιν ὅμως εἰργάζετο καὶ τόσον ζῆλον κατέβαλλε, ὥστε ἐν ἡλικίᾳ δεκαπέντε ἐτῶν ἐγράψε πραγματείαν τόσον ἔξοχον, ὥστε ὅλοι ὁμολόγησαν ὅτι ἀπὸ τὸν καίριον τοῦ Ἀρχιμήδους δὲν παρήχθη τοιοῦτον ἔργον.»

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ παιδικὴ ἡλικία τοῦ Πασκάλ, ὅστις ἀπ' οὗ ἐμάντευσε τὴν γεωμετρίαν, ἐπεδόθη εἰς τὴν φυσικὴν καὶ ἔκαμε πολλὰς ἀνακαλύψεις εἰς αὐτήν. Βραδύτερον μετὰ τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ φιλοσοφικὰς μελέτας ἐπεδόθη εἰς φιλολογικὰς ἐργασίας καὶ συνέγραψε δύο ἔργα, τὰ ὅποια θὰ μείνουν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀθάνατα μνημεῖα τῆς γαλλικῆς γλώσσης: τὰς Ἐπαρχιακὰς ἐπιστολάς, καὶ τὰς Σκέψεις.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΤΟ ΜΑΝΔΗΛΙΟΝ

Τὸ μανδῆλιον εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ πολιτισμοῦ. Εἰς τὰς βαρβάρους φυλάς εἶνε ἄγνωστον· βεβχίως δὲ οὕτε τὸ χρειάζονται τόσον ὅσον ἡμεῖς.

Οἱ Ἰάπωνες ἔχουν τὸναντίον τελειοτέραν ἰδέαν περὶ μανδῆλιου παρὰ ἡμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι. Οἱ ὑπήκοοι τοῦ Μικάδου ἔχουν κατὰ δωδεκάδας ἐφ' ἐαυτῶν τὰ μανδῆλια, φέροντες αὐτὰ εἰς τὰς πλατείας χειρῖδας τῶν, αἱ ὁποῖαι χρησιμεύουσιν ὡς θυλάκια, καὶ τὰς ὁποίας μεταβάλλουν οὕτω εἰς ἱματιοφυλάκια. Πράττουσι δὲ τοῦτο διότι παρ' αὐτοῖς τὸ μανδῆλιον χρησιμεύει μόνον μίαν φοράν, κατασκευάζεται δὲ ἐκ μεταξώδους ὀρυζοχάρτου· εἰ ἄνθρωποι Ἰάπωνες θὰ ἡσθάνοντο ἐκπληξιν καὶ φρίκην ἂν μας ἔβλεπον νὰ θέτωμεν πάλιν εἰς τὸ θυλάκιόν μας μανδῆλιον τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευσεν ἤδη, ἅς ἔχη καὶ τρίχαπτα ἐπάνω, ἅς διαχέῃ καὶ τὴν λεπτοτέραν εὐωδίαν.

Ἄλλοτε ἐκράτουν αἱ κυρίαὶ ἐπιδεικτικῶς εἰς τὸν χορόν, εἰς τὰς ἐπισκέψεις κατ' ὁδὸν τὸ μανδῆλιόν των, ἀποπνέον ἰσχυράν τινα εὐωδίαν καὶ ἐστολισμένον μὲ κεντήματα· ἀλλ' εἶχον συγχρόνως εἰς τὸ θυλάκιόν των καὶ δεύτερον μανδῆλιον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ῥινό. Σήμερον ἔχομεν ἐν καὶ μόνον μανδῆλιον καὶ δὲν τὸ ἐπιδεικνύμεν ὅπως ἄλλοτε, ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶνε ὅτι μερικοὶ λησμονοῦν νὰ τὸ μεταχειρισθῶν καὶ ὅταν ἀκόμη πρέπη.

Δὲν σὰς συνέδη καμμίαν φοράν εἰς τὸν σιδηρόδρομον ἢ εἰς τὸν ἱπποσιδηρόδρομον νὰ σὰς προξενήσῃ κάποιος καλὴν ἐντύπωσιν; Ὁ τρόπος του, τὸ ἐξωτερικόν του εἴλκυσαν ἴσως τὴν συμπάθειαν· ἀλλ' ἐξαφνα, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκυψε καὶ ἔπτυσεν ἐμπρὸς του. Διὰ μιᾶς ἡ περὶ τοῦ εὐ ἡγμένου ἰδέας σὰς ἐξηφανίσθη, ὁ δ' εὐγενὴς μετεβλήθη ἐν ἀκαρεῖ εἰς χυδαῖον καὶ πρόστυχον· ἐννοεῖται ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶνε χειρότερον ἂν εἰς τὸ σφάλμα τοῦτο περιέπεσε κυρία.

Βεβχίως δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀποφύγωμεν τὰς ἀνθρωπίνους ἀτελείας, εἰς τινὰς δὲ περι-

στάσεις εἴμεθα ἡναγκασμένοι νὰ πτύωμεν. Ἄλλ' ὑπάρχει τρόπος νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀνάγκην ταύτην τῆς φύσεως, χωρὶς νὰ κάμνωμεν τὸν κόσμον ν' ἀηδιάσῃ. Τὸ μανδῆλιον, τὸ ὁποῖον ὁ πολιτισμὸς ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιόν μας δύναται νὰ μας χρησιμεύσῃ ὅπως ἀποκρύψωμεν τὸ ἀηδὲς τοῦ πράγματος· πλησιάζομεν αὐτὸ εἰς τὰ χεῖλη μας καὶ . . . κανεὶς δὲν θὰ λάβῃ εἰδῆσιν τί συνέβη, ἢ καὶ ἂν τὸ ἐννοήσῃ τις θὰ μας εὐχαριστήσῃ ἐνδομύχως διότι προσεπαθήσαμεν νὰ τον προφυλάξωμεν ἀπὸ δυσάρεστον θέαμα καὶ ἐφάνημεν τόσον διακριτικοὶ καὶ εὐάγχοι.

Πολὺ ἐπίσης ἀπορῶ διατὶ τὸ σωστικὸν μανδῆλιον δὲν χρησιμεύει συχνότερον εἰς τὰς αἰθούσας ὅπως καταπνίξῃ τὸν γελοῖον σπασμὸν τοῦ πταρνίσματος. Εὐθὺς ὡς αἰσθανθῇτε ὅτι ἔρχεται τὸ γνωστὸν γαργάλισμα, ποσσαρμόσατε τὸ μανδῆλιον εἰς τοὺς ῥώθωνάς σας καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἐννοήσῃ τι ἢ ἂν ἐννοήσῃ θὰ εἶνε τόσον ὀλίγον ὥστε ἂν εἶνε παρὼν τις ἐξ ἐκείνων οἵτινες εὐχονται ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν μετὰ τὸ πταρνίσμα δὲν θὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχὰς του· πολλάκις μάλιστα ἡ προσαρμολογία τοῦ μανδῆλιου προλαμβάνει, ἐμποδίζει τὸ πταρνίσμα, ἰδίως ὅταν σφίγγῃ τις δι' αὐτοῦ τοὺς δύο ῥώθωνας.

Ἄλλοι πάλιν μεταχειρίζονται πολὺ ἐπιδεικτικῶς τὸ μανδῆλιον, τοῦ ὁποῖου ἡ χρῆσις ἐπὶ τέλους οὐδεμίαν ποιητικὴν ἰδέαν ἐξεγείρει ὥστε νὰ δικαιολογῇ τὴν τοιαύτην ἐπίδειξιν. Ἐντὸς τῆς αἰθούσης ἐκδιπλώνουν οἱ κύριοι οὗτοι τὸ μανδῆλιον ὡς σημαίαν καὶ ἀπομύσσουνται μὲ κρότον πολεμιστηρίου σαλπίσματος, ὡς νὰ εἶχον λάβῃ παραγγελίαν νὰ συναθροίσουν τοὺς νεκροὺς εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἰωσαφάτ. Ἡ χρῆσις τοῦ μανδῆλιου πρέπει νὰ γίνεταί ταχέως, κρυφίως, μετὰ προφυλάξεως διότι οὐδεὶς λόγος ἐπιδείξεως ὑπάρχει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν μιᾶς τῶν ὀλιγώτερον εὐγενῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὴν βαροννίδα Staffe.

Ο ΘΥΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ Μελαχροινὴ ἐμβῆκε εἰς τὸν κοι-
τῶνα, καὶ ἐπῆγε ἴσια πρὸς τὸ μέρος
ποῦ εἶνε ὁ καθρέπτης.

— Μπα ! ποιά εἶν' αὐτὴ ἡ γιδούλα
ποῦ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος μου ; λέγει
μὲ τὸν νοῦν της· δὲν εἶνε καθόλου ἄσχη-
μη· φορεῖ εὐμορφή μαυρειδερὴ γούνα·
καὶ τί ὠραῖο ὑπογένειο ποῦ ἔχει ! πρὸ
πάντων τὰ δύο κέρατά της, εἶνε τρέλλα.

Κρίμα ποῦ δὲν ἤξεύρω τὸ ὄνομά της !
Ἄς την φωνάξω· πῶς νὰ την λέγουν
ἄρά γε ;

Μήπως τὴν λέγουν Μελαχροινὴ σὰν
κ' ἐμένα ;

— Μελαχροινὴ !

Ἡ Μελαχροινὴ ποῦ εἶνε μέσα εἰς
τὸν καθρέπτην δὲν ἄπαντᾷ.

— Τί ; λέγει ἡ πραγματικὴ Μελα-
χροινὴ, μᾶς κάμνει καὶ τὴν περήφανη ;
ἄς την ξαναφωνάξω :

— Μελαχροινὴ !

Ὅλοι σας βέβαια γνωρίζετε ὅτι αἱ
γίδαι δὲν φημίζονται διὰ τὴν μεγάλην
ὑπομονὴν των· ἡ Μελαχροινὴ ὡς γνησίᾳ
γιδούλᾳ δὲν ἦτο διόλου ὑπομονητικὴ.

Ἐπαναλαμβάνει ἀκόμη μερικὰς φο-

ρὰς : Μελαχροινὴ ! Μελαχροινὴ ! Ἐπειτα ὅμως ἀνάπτουν τὰ αἵματά της.

— Τί κακοαναθρεμμένη γίδα ! λέγει μὲ τὸν νοῦν της· ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ την φωνάξω μὲ εὐ-
γένειαν τόσην ὥραν καὶ ἡ εὐγένειά της νὰ μὴν καταδέχεται ν' ἀπαντήσῃ ! Τώρα θά της
δείξω ἐγὼ ποιά εἶμαι ! . . .

Ὅρμα μὲ τὴν κεφαλὴν ἐμπρὸς νὰ κτυπήσῃ τὴν ἄλλην Μελαχροινὴν. . . καὶ . . .

Καταλαμβάνετε τὰ λοιπὰ. Ὁ καθρέπτης ἐγίνε κομμάτια, καὶ ἡ Μελαχροινὴ ὡς τὴν
τρέλλῃ ἀπὸ τὴν τρομάραν διὰ τὸ ἀνέλπιστον ἐκεῖνο ἀποτελέσμα ἔφυγε μὲ ὄση γρηγο-
ράδα εἶχαν τὰ τέσσαρα πόδια της.

Βεβαίως ἡ κυρία της δὲν τὴν ἠγάπησε περισσότερο δι' αὐτό της τὸ κατόρθωμα,
καὶ ἂν ἦτο καμμία κακὴ θὰ της ἔσπασε τὰ πλευρὰ ὅπως ἐκείνη τὸν καθρέπτην.

ΤΑ ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΤΩΝ

Ἔως τώρα ὅλοι βεβαίως νομίζετε ὅτι αἱ
μητέρες τῶν ψαριῶν εἶνε πολὺ κακαὶ μητέρες
καὶ ὅτι δὲν φροντίζουν διὰ τὰ παιδιὰ των.

Τοῦτο ἀληθεύει διὰ πολλὰ εἶδη ἐξ αὐτῶν,
Συνήθως ὅλη ἡ μητρικὴ φροντίς των συνίστα-
ται εἰς τὸ νὰ τοποθετῶσι τὰ ψά των εἰς μέρος
κατάλληλον πρὸς ἐπασμόν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἐπὶ τῆς ἄμμου, μεταξύ τῶν βράχων τῆς ἀκτῆς
ἢ τοῦ ποταμοῦ ὅπου κατοικοῦν, εἰς μέρος ἐν
γένει ὅπου τὰ θερμαίνουσιν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡ-
λίου· ἀλλ' ἔπειτα τὰ ἐγκαταλείπουν εἰς τὴν
θείαν πρόνοιαν.

Ἄλλ' ἂν οὗτος εἶνε ὁ κανὼν ὑπάρχουν καὶ
ἐξαιρέσεις.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς ἄγγλος φυσιοδίφης εὐ-

ρίσκετο εἰς τὴν ὄχθην ποταμοῦ χυνομένου εἰς
τὴν θάλασσαν, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Γουϊάνης (ἡ
Γουιάνα κεῖται ὡς γνωστὸν εἰς τὸ βόρειον μέ-
ρος τῆς νοτίου Ἀμερικῆς.) Παρετήρησε δὲ πολ-
λὰς ὀπάς, ἀνοιγμένας εἰς τὸν βράχον, παρὰ
τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Ἠτοιμάζετο νὰ ἐξε-
τάσῃ τί εὕρισκετο ἐντὸς αὐτῶν, ὅτε εἶδεν ἰχθῦν
τινα, ὅστις εἶνε γνωστὸς ἐκεῖ ὑπὸ τὸ ὄνομα οὐ-
σάρος, νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ
νὰ εἰσέρχεται εἰς μίαν ὀπήν.

Κατ' ἀρχὰς ὁ φυσιοδίφης ἐνόμισεν ὅτι ὁ ἰχ-
θὺς ἐζήτει καραβίδας ἢ μικρὰ ψάρια, τὰ ὅποια
εἶχον ἀποσυρθῇ ἐκεῖ· ἀλλ' ἠπατάτο· ὁ οὐσάρος
ἐπέστρεφεν ἀπλούστατα εἰς τὸ σπῖτι του· Ἡ
ὀπή ἦτο ἡ κατοικία του· τὴν εἶχε στρώσῃ μὲ

φύκη, καὶ ἀπέθεσεν ἐντὸς αὐτῆς τὰ ψά του· ὁ φυσιοδίφης ἐπιστρέψας μετὰ τινα κκιρὸν εἶδεν ἐξερχομένην ὀλοκλήρον οἰκογένειαν ἰχθύων, τὴν ὁποίαν παρηκολούθει ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν. Αἱ ἄλλαι ὅπαι περιεῖχον ὁμοίας οἰκογενείας, περὶ τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς εἶχον λάβη τὰς αὐτὰς φροντίδας.

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ἰχθύς οὗτοι στρώνουσι τὴν κατοικίαν των δὲν σας ἐνθυμίζει τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὰ πτηνὰ κατασκευάζουν τὰς φωλεὰς των; Ὁ οὐσάρος δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν χελιδόνα τῶν ἀκτῶν, ἡ δὲ ποία κατοικεῖ ἐπίσης εἰς τὰ κοιλάματα τῶν βράχων.

Ἄλλος ἰχθύς, κατοικῶν τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἢ Τιβεριάδα λίμνην ὀνομαζόμενος δὲ ὀφιοκέφαλος περιποιεῖται ἀκόμη περισσότερον τὰ τέκνα του. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ὠρισμένη ἐποχὴ ζητεῖ καταλληλὸν θέσιν νὰ ἐγκατασταθῇ· συνήθως δὲ ἐκλέγει μέρη εἰς τὰ ὁποῖα τὸ νερὸν εἶνε ἀβαθεῖς. Ἄν εὐρίσκειται ῥίζα τις, ἢ αἰχμὴ βράχου ἐξέχουσα ὑπεράνω τοῦ ὕδατος, θὰ ἐκλέξῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο· τοιοῦτοτρόπως ἡ κατοικία του θὰ ἀποκρύπτεται καλλιτέρον ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Ἐκεῖ ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ συνενόουν χόρτα, φύλλα, τεμάχια ὕδροχαρῶν φυτῶν καὶ πλέκουν φωλεάν, ἀληθῆ φωλεάν, ἔχουσιν ὠεῖδές σχῆμα, τὸ μεταξὺ δὲ τῶν χόρτων διάστημα γεμίζουν μὲ χῶμα. Τὴν φωλεάν ταύτην προσδέδουν διὰ χόρτων εἰς τὴν ῥίζαν ἢ τὸν βράχον· οὕτω δὲ κρεμασμένη αὕτη εἰς τὸ νερὸν ταλαντεύεται ὑπὸ τῶν κυμάτων ἢ τοῦ ρεύματος, — κούνια καταλληλοτάτη εἰς τὰ μικρουλάκια ψάρια.

Οἱ ἰχθύς οὗτοι ἀποθέτουν τὰ ψά των ἐντὸς τῆς κομφῆς κατοικίας των, πρὸς μεγαλειτέραν δὲ προφύλαξιν τὰ προσκολλοῦν εἰς τὰ χόρτα μὲ τὰ ὁποῖα στρώνουν τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς. Μετὰ τινὰ κκιρὸν τὰ ψαράκια ἐξέρχονται ἐκ τῆς φωλεᾶς των, διότι δὲν ἀγαποῦν διόλου τὸν καθιστικὸν βίον, ἀμέσως δὲ μετὰ τὸν ἐπιφασμὸν θέλουν νὰ ἰδοῦν κόσμον. Οἱ γονεῖς των ἐν τούτοις τὰ προσέχουν, τὰ ὀδηγοῦν δὲ εἰς τὸ σπῖτι ἐν τυχὸν ἀπομακρυνθῶν πολύ.

Οἱ ὀφιοκέφαλοι τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας ὅταν ἀπειλῇ κίνδυνος τὰ μικρά των τὰ προφυλάττουν μὲ τρόπον τινὰ τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἐφαντάζεσθε διόλου. Ὁ πατήρ τὰ κρατεῖ

ἐντὸς τοῦ μεγάλου στόματός του μέχρις ὅτου παρήλθῃ πᾶς κίνδυνος. Καὶ ἄλλα εἶδη ἰχθύων πράττουν τὸ ἴδιον εἰς ὁμοίας περιστάσεις.

Ἡ Γλανίς, πελώριος ἰχθύς φθάνων ἐνίοτε εἰς μῆκος τριῶν μέχρι πέντε μέτρων ἔχων δὲ βάρος μέχρις ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκάδων, προσφέρει ἐπίσης ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης τὸ στόμα του ὡς καταφύγιον εἰς τὰ μικρά του.

Ἄλλος ἰχθύς προστατεύει κατ' ἄλλον τρόπον τὰ τέκνα του. Ἡ φύσις τῇ ἔδωκεν εὐρὺ θυλάκιον ὁμοιάζον πρὸς τοῦ καγγουροῦ. Ὅταν τὰ ψαράκια του κυνηγοῦνται ἀπὸ ἐχθρόν τινά, εἰσέρχονται εἰς τὴν τσέπην τοῦ πατρός των καὶ εὐρίσκονται ἐν ἀσφαλείᾳ.

Οἱ ἱππόκαμποι θέτουσιν ἐντὸς τοῦ θυλακίου τούτου τὰ τέκνα των εὐθύς ὡς ἐκλεπισθῶσι, τὰ φυλάττουσι δ' ἐντὸς αὐτοῦ μέχρις ὅτου γίνωνται ἱκανὰ νὰ τρέχουν μόνα των ἐπάνω καὶ κάτω. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι τὸ θυλάκιον τοῦτο δὲν το ἔχει ἡ μήτηρ ἀλλ' ὁ πατήρ καὶ εἰς τοὺς ἰχθύς δὲ τῆς Γαλιλαίας, περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλήσαμεν, πρὸ ὀλίγου ὁ πατήρ μεταβάλλει τὸ στόμα του εἰς προσωρινὴν κατοικίαν τῶν τέκνων του.

Παράδειγμα πατρικῆς καὶ μητρικῆς στοργῆς παρέχει καὶ ἄλλος ἰχθύς, ὁ κυκλοπτερύς, ὀνομασθεὶς οὕτω ἕνεκα τοῦ σχήματός του.

Εὐθύς ὡς ἐκλεπισθῶσι τὰ μικρά του, παρακολουθοῦν τὴν μητέρα των, τὴν περικυκλώνουν, τρέχουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ χωρὶς ν' ἀπομακρυνθῶν ἐντελῶς, ἀλλὰ μόλις προκισθῶν τὸν ἐλάχιστον κίνδυνον τρέχουν ὅπως οἱ νεοσσοὶ τῆς ὀρνίθου πρὸς τὴν μητέρα των ζητοῦντα καταφύγιον. Οἱ ἄλιεῖς ὀνομάζουν τὸν ἰχθὺν τοῦτον κλωσσαν, καὶ τὸ ὄνομα εἶνε βεβαίως πολὺ ἐπιτυχημένον.

Εἶνε πραγματικῶς ὥραϊον θέαμα νὰ βλέπῃ τις τὸν πελώριον τοῦτον ἰχθὺν κολυμβῶντα ἐν μέσῳ τῶν μικρῶν του καὶ προσέχοντα αὐτὰ μὲ στοργήν.

Οἱ κυκλοπτερυγες δὲν εἶνε ὥραϊα ψάρια· τὸναντίον μάλλιστα εἶνε ἄσχημα· τὸ βάρος τοῦ σώματός των ἐμποδίζει αὐτὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐκμψίαν ἐκείνην τὴν ὁποίαν θαυμάζομεν συνήθως εἰς τοὺς ἰχθύς.

Ἡ εὐκινησία αὕτη πλὴν τῆς χάριτος τὴν ὁποίαν προσδίδει εἰς τὰς κινήσεις τῶν ἰχθύων ἔχει καὶ πρακτικὴν σημασίαν· δι' αὐτῆς κα-

τορθόνουν νὰ διαφεύγουν τοὺς ἄλλους ἰχθύς, οἵτινες τοὺς καταδιώκουν, ἢ τοὺς ἄλιεῖς οἱ ὁποῖοι στήνουν τὰ δίκτυα των ὅπως τοὺς συλλάβουν.

Οἱ κυκλοπτερυγες ὁμως δὲν ἔχουν τὴν χάριν ταύτην· εἶνε δυσκίνητοι, μεταβάλλουν δυσκόλως θέσιν, παρασύρονται ὑπὸ τῶν κυμάτων, καὶ θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ ῥιφθοῦν πρὸς τὴν ἀκτὴν καὶ νὰ ἐμπέσουν εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ἀλιέως, ἂν ἡ φύσις δὲν τοὺς ἐπροιέζε με καταλληλοτάτον μέσον προφυλάξεως. Ὑπὸ τὴν κοιλίαν των ἔθεσεν εἶδος θηλῶν ἢ ἀπομυζήτη-

ρίων, διὰ τῶν ὁποίων προσκολλῶνται ἐπὶ τῶν βράχων. Ὅταν ὁ ἄνεμος πνέῃ ἐκ τοῦ πελάγους καὶ ὠθῇ αὐτοὺς πρὸς τὴν παρλίαν τότε οἱ κυκλοπτερυγες σφίγγουν τὰς θηλάς των. Ἄς φουσᾷ ὁ ἄνεμος ὅσον θέλῃ· ἂς σύρῃ ὁ ἄλιεὺς τὸ δίκτυόν του ἐλπίσας πρὸς στιγμὴν ἐκ τοῦ βάρους τὸ ὁποῖον ἠσθάνθη εἰς αὐτὸ ὅτι θὰ ἔχη μεγάλην ἄγρην· θὰ τὸ σύρῃ κενόν. Οἱ κυκλοπτερυγες προσεκολλήθησαν εἰς τὸν βράχον· εἶνε δ' ἀσφαλέστεροι ἐκεῖ παρὰ πλοῖον ἡγκυροβλημένον· οὐδὲν δύναται νὰ τοὺς ἀποσπάσῃ.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝ ΜΑΡΑΘΩΝΙ ΝΙΚΗΣ

[Ποίημα πρὸς ἀπαγγελίαν]

Μέσ' ἀπ' τῆς νίκης τὴν κραυγὴν
ἐκεῖ κατὰ τὸν Μαραθῶνα
μέσ' ἀπ' τῆς νίκης τὴν αὐγὴν
ποῦ ἀνέτειλεν ἀπ' τὸν ἀγῶνα
στὴ δοξασμένη ἐκείνη γῇ.

Καὶ μέσ' ἀπὸ τῆς λεβεντιάς
ποῦ στέκεται ἀντρεπωμένη
μὲ ὑπερήφανη ματιὰ
κι' ὁ θρίαμβος τὴν ὠμορφαίνει
μὲ οὐρανογέννητη φωτιά,

Ἐνῷ ἡ δόξα δρατὴ
σκορπάει ἀπ' τοῦρανοῦ τὸ δῶμα
στεφάνια εἰς τὸν νικητῇ,
ποῦ τοῦ ἰδρωτός βρέχει ἀκόμη
ἢ στάλα ἢ εὐλογητῇ,

Μέσ' ἀπ' τῆς φλογερῆς στιγμῆς
ποῦ ἡ ἀθανασία γεννιέται
ἀπ' τὴν ἀνδρία καὶ τιμήν,
ὥραϊος σὰν Ἑρμῆς πετιέται
ἕνας ὀπλίτης μὲ ὀρμή.

Καὶ τρέχει τρέχει πηλαλᾷ
κι' ἔχει στὸ νοῦ του τὴν Ἀθῆνα
ποῦ μαρμαρόκτιστη γελᾷ
στοῦ ἡλίου τὴν χρυσὴν ἀκτίνα,
καὶ ροδολᾷ, καὶ ροδολᾷ.

Στὰ πόδια ἔχει ἀστραπή·
λαχτάρια ἔχει στὴν καρδιά του
πρῶτος νὰ φθάσῃ νὰ εἰπῇ,
νὰ φέρῃ πρῶτος ἐκεῖ κάτω
τὴν εἶδσιν τὴν χαρωπήν.

Στὸ σιδερένιο τοῦ κορμι
βροντοκοποῦνε τ' ἄρματα του,
καὶ εἰς τοῦ δρόμου τὴν ὀρμὴν
τὴν ἀπιαστὴν ἐλόγουρά του
σφυρίζ' ἢ αὐρα ἢ θερμῇ.

Μοιάζει γοργόφτερο πτηνὸ
Ποῦ μὲ τὸν ἄνεμο περνάει,
μοιάζει στοιχειὸ μεσημῶν
ποῦ σὰν ἀκτίνα κολυμπάει
στὸν φλογισμένον οὐρανόν.

Γιατὶ ὅλ' ἡ φύσις φλογερὴ
ἀστράφτει καλεῖται καὶ λάμπει
στὸ μεσημέρι τὸ βαρὺ
γυρνοῦν ἐμπρὸς τοῦ ὀρη, κάμποι,
ὡσάν μιὰ σφαῖρα φωτερῇ.

Οὔτε τὸ δένδρον τὸν βαστᾷ
ποῦ ἀπλόνει δροσερὰ κλωνάρια,
οὔτε ἡ πηγὴ ποῦ σκεπαστὰ
κυλάει καὶ βρέχει τὰ χορτάρια·
ὅλο ἐμπρὸς κ' ἐμπρὸς πετᾷ.

Ὅθε περνάει σὰν μιὰ κρυφὴ
ἀγιότητα ἢ γῇ μυρίζει
σὲ καθενὸς βουνοῦ κορφή
τὴ γιγαντόσωμην ἀντικρύζει
ἀρχαίου ἥρωος μορφή.

Γιατὶ κ' οἱ ἥρωες γοργοί
κατέβηκαν ἀπ' τὸν αἰθέρα
μ' ἀλαλαγμὸ καὶ μὲ ὀρμὴν
ἀπ' τῆς σκλαδίας τὴν μαύρην μέρα
νὰ σώσουνε αὐτὴ τὴ γῇ.

“Ολ’ ἡ ψυχὴ του καὶ ζωὴ
τὴν ὥρα ἐκείνη κράζει „Νίκη!“
κάθε τῆς φύσεως πνοὴ
θαρρεῖ πῶς ἀλαλάζει „Νίκη!“
μὲ μιὰν ἀτέλειωτη βοή.

Παιᾶνες, ὕμνοι, μουσικὴ
νομίζει πῶς στὴν ἀκοή του
γύρω πετοῦν μαγευτικοὶ
καὶ νοιώθει ἔως στὴ ψυχὴ του
ἀνατριχίλα ἠδονικὴ.

“Ἐτσι πετᾷ κ’ ἔτσι περνᾷ
βουνά, λαγκαδία πίσω μένουν,
φθάνουν σιμὰ τὰ μακρυνά,
τὰ κοντινὰ εὐθὺς μακραίνουν
καὶ φεύγουν πίσω του ξανά.

Στὸν δρόμο του τὸ φτερωτὸ
λὲς καὶ ὁ κόπος δέ, τον φθάνει·
σὰν ἕνα πνεῦμ’ ἀγαπητὸ
εἰς τὸ φτερό του τὸν λαμβάνει
τὸ ἀόρατο καὶ δυνατὸ.

Μὰ σὰν ἀντίκρυσε λευκὴ
τὴν ἡλιοστάλακτη Ἀθήνα
ποῦ ἡ σοφία κατοικεῖ
στὰ ἱερὰ παλάτια ἐκεῖνα
καὶ ἡ ὠμορφιά ἡ θεϊκὴ,

Σὰν εἶδ’ ἐμπρός του νὰ φανῇ
μακρὰ στὰ βάθη σὰν εἰκόνα
τὴν πόλι ἐκείνη τὴν τρανὴ
ποῦ ἐγέννησε τὸν Μαραθῶνα,
τὴ δόξα τὴν παντοτεινὴ.

Τότε μέσ’ τῇ βαθεῖᾳ σιγῇ
ἀπ’ τὰ λαχταριστὰ του στήθη
ἀντήχησε χαρὰς κραυγὴ,
καὶ ὥρμησ’ ἐπέταξεν, ἐχύθη
μὲ γρηγοράδα πρὸ γοργῇ.

Εἶν’ ἡ καρδιά του ἕνας παλμός
καὶ ἀγαλλίασι οὐράνια
εἶν’ ὁλος ἐνθουσιασμός
καὶ θρίαμβος καὶ περηφάνεια
καὶ δόξα κ’ ἅγιος ψαλμός.

Κ’ ἐκεῖνοι ὅπου καρτεροῦν
κ’ ἀπὸ τὰ τεῖχη ἀγναντεύουν,
τὸν διακρίνουν, τὸν θεωροῦν,
κι’ ἀνατριχιάζουνε, μαντεύουν,
καὶ τρέχουνε καὶ λαχταροῦν.

Ἀγῶρια ὠραῖα, γελαστά,
κόραις μὲ κάλλη μαρμαρένια,
μὲ πρόσωπα ζωγραφιστά,
γέροι, ἱερεῖς μὲ τ’ ἄσπρα γένεια
στά στήθη ἐπάνω ἀπλωτά

Τρέχουν· καὶ μοιάζουν μὲ χορὸ
ψυχῶν ὠραίων ποῦ περνοῦνε
καὶ πνέουν ἄρωμα ἱερὸ
καὶ οἱ ἅγιοι ταῖς ὁδηγοῦνε
στὸν οὐρανὸ τὸ φωτερό.

„Νίκη“ φωνάζει· κ’ ἡ φωνὴ
ἀντιλαλεῖ σὲ μύρια στήθη
καὶ μύρια στήθη συγκινεῖ·
εἰς κάθε ὄψι φῶς ἐχύθη
εἰς κάθε στήθος ἠδονή.

„Νίκη“—τοῦ κόβετ’ ἡ λαλιά
καὶ γέρνει τὸ νεκρὸ κεφάλι
μέσ’ τῆς χαρὰς τὴν ἀγκαλιά
μέσ’ τῆς γιορτῆς τὴ θεία ζάλῃ
μέσ’ τοῦ θριάμβου τὰ φιλιὰ.

Τὸ σῶμά του πέφτει στὴ γῇ
ποῦ ἐλεύθερη, μὲ περηφάνεια
τὸ ἀγκαλιάζει, τὸ εὐλογεῖ·
τὸ πνεῦμά του εἰς τὰ οὐράνια
πάει μὲ τῆς νίκης τὴν κραυγὴ.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ’ ΟΛΑ

Αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου.

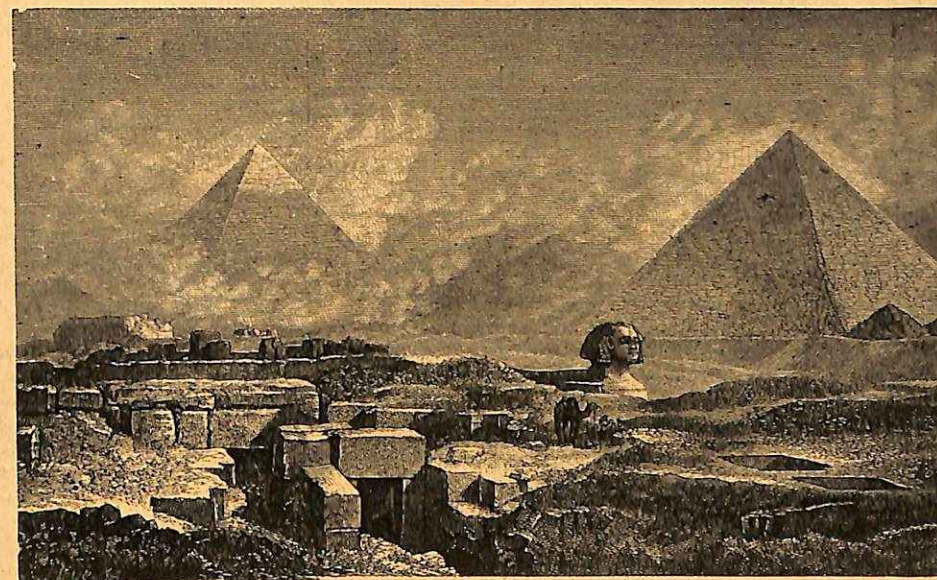
Αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου εἶνε τὰ ἀρχαιότατα
μνημεῖα τῆς γῆς· τινὲς ἐξ αὐτῶν κατεσκευάσθησαν
τρισχίλια ἴσως ἔτη π. Χ. Ἀραψ· μυθογράφος λέγει
περὶ αὐτῶν ὅτι ἐν αὐτὰς πάντα φοβοῦνται τὸν χρόνον,
ὁ χρόνος φοβεῖται μόνον τὰς πυραμίδας. Αἱ μέγιστα
τῶν πυραμίδων εἶνε ἡ τοῦ Χέοπος (κατὰ τὰς ἐπι-
γραφὰς Λουφού) περὶ τῆς ὁποίας ὁ Ἡρόδοτος λέγει
ὅτι ὠκοδομήθη εἰς εἰκοσιν ἔτη ἐργαζομένων ἑκατὸ
χιλιάδων ἀνθρώπων. Ἡ πυραμὶς αὕτη ἐξετασθεῖσα
καὶ καταμετρηθεῖσα ἀκριβῶς εὗρεθ’ ἔχουσα τετρα-
γωνικὴν περίπου τὴν βάσιν, ὕψος δὲ ποδῶν 448,

ἡ τοῦ Χερφίνου (Χαφρὲ) καὶ τοῦ Μικερίνου (Μαν-
κερέ), τοῦ τελευταίου δὲ τούτου τὸ σῶμα ἀνακαλυ-
φθὲν διατηρεῖται ἐν τῷ βρετανικῷ μουσεῖῳ.

Ὅχι μακρὰν τῆς πυραμίδος τοῦ Χέοπος κεῖται κο-
λοσσαία Σφίγξ, ἀποτελούμενη ἐκ πελωρίου σώματος
λέοντος καὶ ἀνθρωπίνης κεφαλῆς εἶνε δὲ κατὰ τὸ
πλεῖστον ὑπὸ τῆς ἄμμο υτῆς ἐρήμου σκεπασμένη· τὸ
γιγάντιον τοῦτο τέρας μονόλιθον, λαξευμένον ἐκ βρά-
χου, παρίσταται καθήμενον, προτεταμένους ἔχον τοὺς
ἐμπροσθίους πόδας.

Ἐφέλιμον φυτὸν.

Ὅλοι σας γνωρίζετε τὸ ἡλιοτρόπιον, τὸ κοινῶς

Αἱ ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ ΤΗΣ Αἰγύπτου

καὶ ἑξωτερικῶς 203 βαθμίδας, Ὁ γεωγράφος Στράβων
ὁμιλεῖ περὶ ἐνὸς λίθου ἐξαιρεσίμου ὅστις διὰ σκο-
λιοῦ στενοῦ ἔφερε πρὸς τὴν θήκην ὅπου ἔκειτο ὁ
νεκρὸς τοῦ Χέοπος. Ὁ ἐξαιρεσίμος οὗτος λίθος ἀνευ-
ρέθη τυχαίως, διότι· δὲν διεκρίνετο ἔξωθεν, εἰς τὴν
βορειοανατολικὴν πλευρὰν κατὰ τὴν 15^{ην} βαθμίδα.
Ἡ κρυπτὴ αὕτη εἰσόδος φέρει εἰς πάροδον, ἥτις προ-
χωρεῖ πρὸς τὰ κάτω μέχρι τῆς βάσεως σχεδὸν τῆς
πυραμίδος, ἔπειτα δὲ ἀναβαίνει μέχρι μικροῦ ἐπιπέδου,
ἀπὸ τὸ ὁποῖον διαιρεῖται εἰς τρία μέρη· καὶ μία μὲν πά-
ροδος φέρει ὀριζοντίως εἰς ἕνα θαλαμίσκον ὅστις λέγε-
ται θήκη τῆς βασιλείσεως, ἄλλη ἀνερχομένη καὶ θο-
λοειδῇ ἔχουσα τὴν ὀροφὴν φέρει εἰς θάλαμον, ὅστις
περιέχει τὴν βασιλικὴν λάρνακα ἄνευ τοῦ νεκροῦ
ὅμως, διότι ἀρπαγεῖς οὗτος κατὰ τὸν 8^{ον} αἰῶνα ὑπὸ
ἄραβος καλῖφου κατεποντίσθη ἐν ναυαγίῳ παρὰ τὰς
ισπανικὰς ἀκτὰς· ἄλλη δὲ πάροδος καταβαίνει ὡς
φρέαρ βαθύ. Τὴν πυραμίδα ταύτην ἐπεσκέψθη τῷ
1798 ὁ Μέγας Ναπολέων.

Μετὰ τὴν πυραμίδα τοῦ Χέοπος μεγαλείτεροι εἶνε

καλούμενον ἡλίος. Εἰς τὴν Ρωσίαν τὸ φυτὸν τοῦτο
καλλιεργεῖται συστηματικῶς καὶ καθίσταται πολὺ
ῥεφίμον. Ἐκ τοῦ σπόρου του παράγεται ἔλαιον τοῦ
φαγητοῦ ἐξαιρετον τὴν γεῦσιν, τὸ δὲ μετὰ τὴν ἐξα-
γωγὴν αὐτοῦ ἐκπίεσμα εἶνε καταλλήλως πρὸς
λίπανσιν τῶν ἀγρῶν· οἱ σπόροι του χρησιμεύουσιν
καὶ ὡς τροφή τῶν ὀρνίθων. Ὁ καυλὸς αὐτοῦ ξη-
ραίνόμενος χρησιμεύει ὡς καύσιμος ὕλη.

Αἱ φυτεῖαι τῶν ἡλιοτροπίων ἐξυγιάζουσιν προσέτι
τὰ βαλτώδη μέρη, διότι τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπορροφᾷ
πολὺ νερὸν κατὰ τὴν αὔξησίν του.

Ὁ ἀριθμὸς 37.

Εἶνε περίεργος ὁ ἀριθμὸς 37. Πολλαπλασιάσατέ
τον ἄλληλοδιαδόχως ἐπὶ τὰ πρῶτα ἐννέα πολλαπλά-
σια τοῦ 3 δηλαδὴ ἐπὶ 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24,
27, θὰ εὑρετε γινόμενον ἀποτελούμενον ἐκ τῶν
αὐτῶν τριῶν ἀριθμῶν.

Ἡ ἰδιότης τοῦ ἀριθμοῦ τούτου μᾶς ἐπιτρέπει νὰ
κάμωμεν τὸ ἐξῆς παίγνιον.

Παρακαλέσατε κάποιον νὰ σημειώσῃ ἀριθμὸν τινα

ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 9 καὶ νὰ τον ἐπαναλάβῃ τρεῖς ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἀριθμὸς ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν ἀριθμῶν τῶν αὐτῶν, ἔπειτα δὲ νὰ διαιρέσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον (τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζετε) διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριῶν ἀριθμῶν ἐξ ὧν σύγκειται· οἷσδὴ ποτε καὶ ἂν εἴνε ὁ ἐκλεχθεὶς ἀριθμὸς δύνασθε μετὰ βεβαιότητος νὰ εἴπητε ὅτι τὸ ὑπόλοιπον θὰ εἴνε 37.

Παράδοξος ἱατρικὴ τῶν Κινέζων,

Πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ἀκόμη ἐν Κίνῃ ἐπεκράτει ἡ ἐξῆς συνήθεια. Ἄν ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας ἡθύνει, συνεκαλοῦντο οἱ ἐπιστημότεροι ἱατροὶ τῆς Αὐτοκρατορίας ἕκαστος δ' ἐξ αὐτῶν ἐπρότεινε τὸ ἱατρικόν του. Ὅλα τὰ ἱατρικὰ ἐκείνα ἀνεκταύοντο καὶ ἐδίδοντο εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Καὶ ἂν μὲν οὗτος ἀνέκτα τὴν ὑγείαν του, ὅλοι οἱ ἱατροὶ ἀνεξαίρετως ἀντημεῖδοντο

μεγαλοπρεπέστατα· ἂν ὅμως ἀπέθνησκε, τότε ἐκόπτετο ὅλων ἡ κεφαλὴ.

Ὁ ἐφετερινὸς χειμῶν.

Ὁ ἐφετερινὸς δριμύτατος χειμῶν εἴνε ὁ βαρύτερος ἐξ ὧν ἐνέστησαν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τοῦ 1739, ὅτε ὁ Τάμεσις, ὁ Σηκουάνας καὶ ὁ Ρῆνος ἐπάχυσαν ἐντελῶς, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ Νεῦα ἴστατο ἐπὶ μῆνας πελῶριος βράχος ἐκ πάγου. Μετὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1739 βάρους χειμῶν ἦτο ὁ τοῦ 1794, ὅτε τὸ ἱππικὸν τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἐκυρίευσεν τὸν ἐχθρὸν στόλον ἀποκεκλεισμένον ὑπὸ τοῦ πάγου ἐν Ζεδάιρ Ζῆ. Ψυχρὸς ἦτο ὁ χειμῶν καὶ τοῦ 1812, τοῦ 1837, τοῦ 1844, τοῦ 1859 καὶ τοῦ 1870, ἀλλὰ τὸ ἐκτάκτως βαρὺ τοῦ ἐφετερινοῦ χειμῶνος ὑπερβάλλει, εἰς τὰς βορείνας χώρας τοῦλάχιστον, πάντα ἄλλον ἀπὸ τοῦ 1739.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ω: γνωστὸν ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τὴν σύνταξιν τῶν παιδικῶν πνευμάτων ὥς καὶ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων ἔχει ἀναθέσθαι ἀνέκαθεν εἰς τοὺς φίλους αὐτῆς ἀναγνώστας καὶ τὰς ἀγαπητὰς ἀναγνώστριδας.

Πόσον ὠφέλιμον εἴνε τοῦτο εἰς αὐτοὺς (διότι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἐπιδιώκει πρὸς τὴν τέρψιν καὶ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνώστων τῆς) εὐκόλως ἐννοεῖται διὰ τῶν παιδικῶν πνευμάτων ἀληθῶς: οὕνεταί τὸ πνεῦμα τῶν ἀγαπητῶν τῆς φίλων· ὁ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ μίαν εὐφυλογίαν, ὁ εὐρίσκων τέρψιν ἐν αὐτῇ εἴνε ἤδη εὐφυής· καὶ ἐν παρῶν, καὶ ἐν τῷ μέσῳ συνδιαλέξας ἂν τὴν ἀκούσῃ θὰ τῷ κάμῃ ἐντύπων, ἐνῶ διὰ τὴν ἀσυνήριστον περὶ ἀπαράτηρητο: ὡς ὠραῖον θέαμα πρὸ τῶν ὀρθαλμῶν μύωπος. Ἐννοεῖται λοιπὸν μετ' ὁποίας εὐχαριστήσεως δημοσιεύει τὰ παιδικὰ πνεύματα τῶν συνδρομητῶν τῆς καὶ πόσον ἐκτιμᾷ τοὺς ἀποστέλλοντας τοιαῦτα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, θέλουσα νὰ ὑπεκκαύσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν ζῆλον καὶ νὰ κινήτῃ τὴν ἀμύλην τῶν ἐνασχολουμένων εἰς τὸ εἶδος τοῦτο προτείνει καὶ πάλιν διαγωνισμὸν εἰς συνθεσιν παιδικοῦ πνεύματος ἐλπίζει δὲ ὅτι πολλοὶ θὰ λάβωσι μέρος εἰς αὐτόν.

Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ

Πᾶς συνδρομητὴς καὶ πᾶσα συνδρομητρίς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ δύναται νὰ στέλλῃ πρὸς αὐτὴν ἐν ἡ περισσότερα παιδικὰ πνεύματα καὶ νὰ τα στέλλῃ ὅποιαν θέλῃ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει νὰ δημοσιεύῃ πάντα τὰ στέλλόμενα πρὸς αὐτὴν παιδικὰ πνεύματα, οὐδὲ νὰ αἰτιολογῇ τὴν μὴ δημοσίευσιν αὐτῶν· θὰ δημοσιεύῃ μόνον ὅσα κατὰ τὴν κρίσιν τῆς νομί-

ζει κατὰλληλα διὰ τὸ φύλλον τῆς, ἀδιαφοροῦσα ἂν εἴνε πρωτότυπα ἢ μεταφρασμένα ἐκ ξένων γλωσσῶν, ἂν ἐννοεῖται, δὲν ἔχῃσι δημοσιευσθῇ ἄλλοτε ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ. Μίαν μόνον θερμὴν σύστασιν ἀπευθύνει πρὸς τοὺς φίλους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ: νὰ μὴ ἀντιγράφωσι παιδικὰ πνεύματα ἐξ ἄλλων ἐλληνικῶν δημοσιευμάτων, διὰ νὰ μὴ ἐκθέτωσιν αὐτὴν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ἐκκληρῇ ὡς κλέπτουσα τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος τοῦ παιδικοῦ πνεύματος θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ φύλλον τῆς 31 Δεκεμβρίου (τευχὸς 50) καὶ θὰ λήξῃ εἰς τὸ φύλλον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐ.ξ. (τευχὸς 240). Οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ συμμετάσχωσι τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ ἄς ἀρχίσωσι νὰ στέλλωσι παιδικὰ πνεύματα εὐθὺς ἄμα λάβωσι τὸ παρὸν τεύχος.

Τὰ πρὸς δημοσίευσιν στέλλόμενα παιδικὰ πνεύματα πρέπει νὰ εἴνε γεγραμμένα εἰς χωριστὸν φύλλον χαρτοῦ καὶ νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφήν τοῦ στέλλοντος αὐτὰ καὶ τὸ ψευδώνυμόν του, ἐν μὲ τὸ ψευδώνυμον ἐπιθυμῇ νὰ δημοσιεύωνται.

Τὰ βραβεῖα εἴνε τὰ αὐτὰ καὶ τοῦ 36ου διαγωνισμοῦ τοῦ προταθέντος ἐν τῷ φυλλάδιῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου. Θὰ ἀπονειμῇ δὲ τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς ἐκεῖνον οὗτος: θὰ δημοσιεῦσιν πλείοντα παντὸς ἄλλου παιδικὰ πνεύματα εἰς τὰ τεύχη τῶν μηνῶν Μαρτίου μέχρι Δεκεμβρίου ἐ.ξ. Τὸ δεῦτερον δὲ βραβεῖον θ' ἀπονειμῇ εἰς τοὺς δύο ἀμέσως ἐπομένους μετὰ τὸν λαβόντα τὸ πρῶτον βραβεῖον, καὶ τὸ τρίτον εἰς τοὺς τρεῖς τοὺς ἐπομένους μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ δεῦτερον βραβεῖον. Πάντες δὲ οἱ λοιποὶ θὰ ἐπαινεῖσιν ἢ θὰ τύχωσιν εὐρήμου μνείας.

Οἱ ἀριστεύοντες εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἀξιοῦνται καὶ τῆς τιμῆς τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰκόνας τῶν ἐν αὐτῇ, ἂν ἀποστείλωσι τὴν φωτογραφίαν των.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ω: πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου ἔτι τὴν ἐναρξιν καὶ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ τὴν ἀποστολὴν καὶ δημοσιεύσιν τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ τὴν ἀπονομήν τῶν βραβεῶν ἰσχύουσι πάντα τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ διαγωνισμῷ λεχθέντα.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Σταθὴς κάμνει ἀπὸ ἐνὸς τετάρτου ἤδη πολὺν θόρυβον. Ἡ μητέρα του τὸν ἐπιπλήττει.

— Στάθης, κάνε μου τὴν χάριν νὰ παύσῃς αὐτὸν τὸν θόρυβον.

Μετά τινα λεπτὰ ὁ θόρυβος ἀρχίζει ἐκ νέου.

— Σοῦ εἶχα εἰπῇ νὰ παύσῃς αὐτὸν τὸν θόρυβον, τῷ λέγει ἡ μητέρα του.

— Καλὰ, ἄκουσα μητέρα· ὁ θόρυβος ποῦ κάνω τώρα δὲν εἴνε ἐκεῖνος ποῦ μοῦ εἶπες, εἴνε ἄλλος!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πικουλίου.

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης περιπατῶν Κυριακὴν τινα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος ἀκούει τὰ μουσικὰ τεμάχια τὰ ὁποῖα παίζει ἡ στρατιωτικὴ μουσική.

— Ω! τί ὠραῖο κομμάτι! ἀναφωνεῖ ἑξαφνα, σκαλίζων εἰς τὸ θυλάκιόν του· πρέπει νὰ δέσω ἕνα κόμβον διὰ νὰ το ἐπιθυμῶ αὔριον!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρᾶς Καρδιᾶς.

Ἡ μητέρα τῆς μικρᾶς Φιφῆς τῇ ἔδωκε τρεῖς χουρμίδες νὰ δώσῃ τοὺς δύο εἰς τὰ δύο ἀδελφάκια τῆς Ἀντωνίου.

νάκην καὶ Πετρίκον καὶ τὸν ἄλλον νὰ τὸν φάγῃ ἐκεῖνη.

Ἡ Φιφὴ ἐπιστρέφει μετ' ὀλίγον.

— Μαμμά, λέγει, εἰς τὴ σκάλα ἦσαν σκοτεινὰ καὶ ἔκαμα λάθος, ἀντὶ νὰ φάγῃ ἕνα χουρμὰ ἑξαφνα δύο.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτριδος Κόδρου.

Εἰς τὴν Φορῶ ὑπεσχέθη ἡ μητέρα τῆς ἐν ὥραϊον παιγνίδι ἂν εἴνε φρόνιμη ὅλη τὴν ἐβδομάδα. Ἡ Φορῶ ἦτο φρόνιμη καὶ ἡ μητέρα τῆς τῇ εἶπε.

— Αὐριο θὰ ἔχῃς τὸ παιγνίδι σου.

Ἡ Φορῶ τὴν αὐγὴν αὐγὴν τῆς ἄλλης ἡμέρας, μόλις ἐξυπνήσεν ἠρώτησε.

— Μητέρα, σήμερον εἴνε αὐριο;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐωθινοῦ Ἀστέρου.

ΜΗΤΕΡΑ. Γιατί κλαῖς, παιδί μου, μήπως σ' ἔδειρε ὁ πατέρας σου;

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ. Κλαίω ἐπειδὴ δὲν μ' ἔδειρε· ἐν ᾧ τὸν Γιώργον τὸν ἔδειρε... καὶ ἔπειτα τοῦ ἔδωκε γλυκό!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰ. Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ “ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,”

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου. Κατὰ τὴν εἰς τὴν Βομβὴν, καὶ ὅλοι σὰς λυπᾶσθε πολὺ· ἀλλὰ ὅλ' ἀπέρησιν γρήγορα ὁ καιρὸς, καὶ συλλογίσου τί συγκινήσει θὰ αἰσθάνεσθαι τὰς ἡμέρας ποῦ θὰ τὸν περιμένετε, μετ' ἐκείνην ποῦ θὰ προσμένετε τὴν στιγμὴν ποῦ θὰ ριφθῇ εἰς τὴν ἀγκάλῃ σου, καὶ τί δάκρυα εὐτυχίας θὰ χύσῃς ἐν ᾧ θ' ἀγγαλιάζεσθαι. Ἐχει, βλέπεις, καὶ αὐτὸς ὁ ἀποχωρισμὸς τὰ καλὰ του: τὰς συγκινήσεις, τὴν χαρὰν τῆς ἐπανόδου.

Πολὺ πρωτότυπα εἴνε τὰ περὶ ἐμοῦ λεγόμενά σου. Ἡ κόρη τῆς Δοξασμένης Ἰδης, καὶ ὁμοιάζουν πρὸς διηγηματάκι, τὸ ὁποῖον δὲν ἀντέχω νὰ μὴ δημοσιεύσω, ἀρ' οὐ μάλιστα τὸ ἀπευθύνει πρὸς τοὺς συνδρομητὰς καὶ τὰς συνδρομητρίδας τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Κατὰ τὸ ἔτος 1879 ἐγεννήθη εἰς ἕνα τυπογραφεῖον τῶν Ἀθηνῶν ἐν ὥραϊον τριανταφυλλεῖον κοριτσάκι. Ἐγεννήθη βρέφος κλονοῦμενον ἐπὶ τῶν ποδῶν του καὶ ὅσοι ἦσαν εἰς κατάστασιν ἰσχυροῦς νὰ το στηρίξουν διὰ νὰ μὴ πέσῃ. Τὸ κοριτσάκι ἐκεῖνο ἐμεγάλωσεν εὐτυχὲς καὶ λατρεῖται ὑπὸ πάντων ὅσοι τὸ ἐγνώριζον· ἐκοσμεῖτο ὁλονὸν μὲ προτερήματα καὶ καθίστατο πλέον ἀξιαγάπητον. Σήμερον εἴνε φαιδρὰ καὶ σοβαρὰ συγχρόνως, ῥοδινὴ ἀνθρώπου κορασί, ἀξιαγάπητος: καὶ ἀξιοσεβαστὸς συνάμα ἂν καὶ μόλις εἰσῆλθε τώρα εἰς τὰ 15 ἔτη. Εἴνε γνωστὴ εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς οἰκουμένης ὅπου πάλαι ἐλληνικὴ καρδιά καὶ ὁμιλεῖται ἡ ἀγία γλῶσσά μας. Ἡμεῖς ἄς τὴν θερμάνωμεν μὲ τὴν ἀγάπην μας καὶ ἄς προσπαθῶμεν ὅσον δυνάμεθα νὰ τὴν καταστήσωμεν καὶ εἰς ἄλλους γνωστὴν, διὰ ν' ἀνοίξωμεν τὴν θύραν τῆς εὐδαιμονίας: καὶ εἰς ἄλλα παιδιὰ τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζουν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ.

Παντοῦ, παντοῦ ὁ χειμῶν ἐρέτος ὑπῆρξε δριμύτατος, Φιλοπάτρι Κόδρε. Ἡ θερμοκρασία κατέβη 30 καὶ πλέον βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικόν· ἦδη ὅταν φθάσῃ 17—18 βαθμοὺς μεταβάλλεται εἰς ἄλγος· εἰς 30 εἴνε τι φοβερόν, τὸ ὁποῖον μόνον ὅσοι κατοικοῦν βόρεια κλίματα ἢ ἔξωσαν εἰς βορείους χώρας δύναται νὰ ἐννοήσῃ· δὲν ἐκπλήττομαι λοιπὸν ἂν καὶ ἐν Βραζιλίᾳ τόσον ἄφθονος ἔπαισεν ἡ

χίων, ὥστε ἔπαισεν ἐπ' ὀλίγον ἡ κυκλοφορία τῶν σιδηροδρόμων.

Τὸ δὲ σὲ κατεμάγευσεν ὁ Μικρὸς Δόρδος, Εἰς ἐμὲ δὲ ἡεῦρε: τί ὑπερήρεσεν; ἡ ἀπόφασίς σου νὰ λάθῃ: ὡς ὑπόδειγμα τὸν μικρὸν Κέδρικ.

Πολὺ μὲ συνεκίνησεν ἡ ἰδέα σου, Μικρὲ Γονδολιέρη· προσπαθεῖς νὰ γράφῃς ὅσον τὸ δυνατόν καθαρώτερα, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ κουράζῃς τὰ μάτια μου. Εἴσαι, χωρίς ἄλλο, καλὸ παιδί.

Ἡ καὶ μὲν ἡ Μικρὴ Καρδιά εἴνε πολὺ δυστυχὴς μὲ τὰς χιονίστρας τῆς· τὴν ἐπεριεκύκλωσαν, τῆς ἔκομαν ἀπὸ παντοῦ πολιορκίαν· ἔχει χιονίστρας εἰς τὰ πόδια, ἔχει εἰς τὰ χέρια, ἔχει ὡς καὶ εἰς τὰ αὐτάκια τῆς ὡσὰν νὰ ἦσαν σκουλαρικία. Καὶ πηγαίνει κοῦτσά-κοῦτσα εἰς τὸ σχολεῖν ἡ καὶ μὲν ἡ Μικρὴ Καρδιά.

Βεβαίως, Γλῶσσος, ἐγὼ σοῦ συγχωρῶ τὰς ἀνορθογραφίας σου, ἀφ' οὗ ὑπόσχασαι ὅτι θὰ βάλῃς τὰ δυνατό σου νὰ μὴν κάμῃς εἰς τὸ ἐξῆς· ἀλλὰ συλλογίσου ὅτι ὅλοι δὲν θὰ εἴνε τόσον ἐπιεικεῖς ὅσον ἐγὼ καὶ προσπάθησε νὰ μὴν δώσῃς ἀφορμὴν νὰ γελοῦν μαζί σου.

Καλὰ λέγομεν εἰς τὴν γλῶσσάν μας σὰν τὰ χιόνια, ὅταν βλέπομεν κατὰ ἑξαφνα, ἀπροσδοκῆτως· ἡ ἑξαφνα αὕτη ἀρμόζει εἰς τὸ ὥραϊον κλίμα μας ὅπου ἡ χίων μᾶς ἐπισκέπτεται τόσον σπανίως, αὐτὴν δὲ ἀνεφώνησα καὶ ἐγὼ ὅταν ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸν εἶδα ἐπιστολὴν σου, Τσάιτσα Γελαστή. Τί ἐγένετο μῆνας καὶ μῆνας τώρα, καλὴ μου φίλη; ἐπερίμενες νὰ χιονίσῃ διὰ νὰ ἐμφανισθῇς σὰν τὰ χιόνια;

Ἐπανειλημμένως ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν σου, Δουλίη Ἑλλάς· μοῦ ἤρεσε τόσον πολὺ! Ἐλαβα καὶ τὴν φωτογραφίαν σου διὰ τὴν ὁποίαν σ' εὐχαριστῶ πολὺ. Ἐννοεῖται ὅτι δύνασαι νὰ μοῦ γράφῃς ὅσον θέλεις. Τὴν συμφωνίαν τὴν ὁποίαν μοῦ προτείνεις δέχομαι εὐχαρίστως· ἔσο βεβαία ὅτι ἐγὼ θὰ σοι ἀπαντῶ προθύμως πάντοτε. Δι' ὅσο ἰδέαι σου, ἡ πατριωτικὴ καὶ ἡ περὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀειμνήστου Κατακουζηνοῦ μὲ συνεκίνησαν πολὺ· καὶ αἱ δύο μαρτυροῦν ὅτι ἔχεις καρδίαν.

Ἐκρυσσε τὸν κώδωνα καὶ παρουσιάσθη εἰς ὑπὲρ μέτρου τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους.

«Βράνδου καὶ σόδα» εἶπεν ἐπιτακτικῶς ὁ ταγματάρχης.

Ὁ ὑπὸν ὑπὲρ τῆς ἐξήλθε καὶ ἐπέστρεψε μετ' ὀλίγον κρατῶν δίσκον ἀργυροῦν, κεκαλυμμένον ὑπὸ ποτηρίων, φιαλῶν καὶ δοχείων πάγου, τὸν ὅποιον ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

«Ὅριστε, κύριοι, σερβιρισθῆτε, σὰς παρακαλῶ» ὑπέλαβεν ὁ ταγματάρχης. «Ἰδοὺ ρακὴ γαλλικὴ, οὐίσκη, τζίν... Ἐγὼ νὰ σας πῶ προτιμῶ τὸ βράνδου μὲ λίγους σέλτς... Εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τὰ δυναμωτικά καὶ τὰ τονωτικά εἶνε ἀπαραίτητα... διὰ νάντιπαρταχθῇ κανεὶς κατὰ τοῦ κλίματος, διὰ νάντιδράσῃ... Ἀλλοιώτικα καμμιὰ μέρα, ἔξαρνα ἐκεῖ ποὺ κάθεται κράκ, πεθαίνει καὶ τελειώνει.»

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ ταγματάρχης ἐγέμισε μέγα ποτήριον μὲ βράνδου, τὸ συνεκέρασε μὲ ὀλίγον ὕδωρ τοῦ σέλτς καὶ το κατέπιεν ἀπνευστί. Εὐθὺς δὲ κατόπιν, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, παρεσκεύασε δευτέραν δόσιν τοῦ ποτοῦ, τὸ ὅποιον ἐνόμιζε δυναμωτικόν.

«Αὐτὸ ποὺ βλέπετε ἐδῶ εἶνε πολὺ συντελεστικὸν κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ ἥπατος, ἡ ὁποία εἶνε τόσο συχνὴ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Χωρὶς τονωτικά καὶ δυναμωτικά, δὲν μὴν λέτε, σὰς παρακαλῶ, ποὺ θὰ εὐρισκόμενοι ἐγὼ τώρα ὕστερ' ἀπὸ εἴκοσι χρόνων ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Βεγγάλην; θὰ ἤμην βέβαια πεθαμένος πρὸ πολλοῦ.»

Καὶ ἠτοίμασε καὶ τρίτον ποτήριον.

Ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ὁ Παῦλος τὸν ἐβλεπον μετ' ἀπορίας πίνοντα οὕτω, διηρώτων δ' ἐαυτοὺς ἐὰν ἐμελλον νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἀκόμη αἱ κινδυνώδεις αὐταὶ σπονδαί. Ἀλλ' εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνηγγέλθη ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο ἑτοιμὸν καὶ ὅλοι μετέβησαν εἰς τὸ ἐστιατόριον.

Ἡ τράπεζα ἦτο παρατεθειμένη μετ' ἀσιατικῆς ὅλως πολυτελείας, κεκαλυμμένη ὑπὸ ἐξόχων σκευῶν ἀργυρῶν καὶ χρυσταλλίνων καὶ ἀνθέων σπαλίων. Ὅπισθεν ἐκάστης ἐδρας ἦτο τεταγμένος εἰς ὑπὸν ὑπὲρ τῆς ἐξήλθε, περιμένον μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας. Σὰς ἐβάζε νὰ καθίσετε, ὥθει τὴν ἐδραν σας πλησίον τῆς τραπέζης, ἐξεδίπλωνε τὸ μάκτρον ἐπὶ τῶν γονάτων σας, ἐν ἄλλοις λόγοις σὰς μετεχειρίζετο ὅπως καὶ μήτηρ ἢ τροφὸς προσεκτικὴ παιδίον διετὲς. Ὑπεράνω τῆς τραπέζης ὑπερμέγεθες ἀνεμιστήριον, κινούμενον διὰ μηχανισμοῦ ὑπὸ ἀοράτου ὑπὸν ὑπὲρ τῆς ἐξήλθε, πρῆγεν ἐν τῇ δωματίῳ ρεῦμα ἀέρος τεχνητόν. Ὅλα τὰ ποτήρια—καὶ πρὸ ἐκάστου συνδαιτυμόνος, ὑπῆρχεν ὁλόκληρος συλλογὴ—ἦσαν κεκαλυμμένα δι' ἀργυροῦ πώματος, ἐμποδίζοντος τὰ ἔντομα νὰ πίπτουν μέσα.

Κάτωθεν δ' ἐκάστου πινακίου ὑπῆρχε δοχεῖον μὲ θερμὸν ὕδωρ, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ἦτο νὰ κρατῇ τὰ λιπώδη ἐμβάσματα εἰς θερμοκρασίαν σταθεράν, μετ' ὅλα τὰ ρεύματα τοῦ ἀνεμιστήριου.

Ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ὁ Παῦλος εἶχον ὄρεξιν ταπεινὴν, ὁ Χάνδος ὄρεξιν παιδίου δεκατετραετοῦ καὶ αἱ κυρίαι ὄρεξιν ἀγγλίδων. Ἐννοεῖται λοιπὸν, ὅτι ὅλοι καὶ ὅλαι ἐτίμησαν τὰ προϊόντα τῆς ἐγγωρίου ἐκείνης μαγειρικῆς. Μόνος ὁ δυστυχὴς ταγματάρχης δὲν ἔφαγε τίποτε. Ἀλλ' ἐρρίφη εἰς τὰς φιάλας, αἱ ὁποῖαι ἐκυκλοφόρουν γύρω του μὲ μεγάλην σύγχυσιν καὶ ταχύτητα. Σέρρου, μαδέραν, καμπανίτην, οἶνον τοῦ Ρήνου, ἀπὸ ὅλα ἐπίνεν καὶ πάντοτε τὰ πονηρία του εὐρίσκοντο κενά. Ἀφ' οὗ δ' ἐκορέσθη πίνων, ἔκρινε καλὸν νὰ φροντίσῃ πλέον καὶ περὶ τῆς πέψεως. Ὑπῆγε λοιπὸν χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν καὶ ἐξηπλώθη εἰς ἓνα σοφᾶν, καθ' ἣν ὥραν οἱ ὑπὸν ὑπὲρ τῆς ἐξήλθε, ἔφερον τὸν καφὲν καὶ μετ' αὐτῶν πολυτελεῖς ναργιλέδες, οἱ ὁποῖοι διέχυσαν εὐωδίαν μεθυστικὴν εἰς ὅλην τὴν αἴθυσαν.

Οἱ δύο Γάλλοι μόλις ἔφερον τὸ ἐξ ἡλέκτρου στόμιον εἰς τὰ χεῖλη των καὶ το ἀπέσυραν μετ' ἀηδίας. Ἀλλ' ὁ ταγματάρχης ἐρρόφησεν ἐπ' ὀλίγον τὸν ἰδικόν του καὶ κατόπιν κλείσας τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀναστρέψας τὴν κεφαλὴν ἐπὶ προσκεφαλαίου, παρεδόθη εἰς ὕπνον ἡρεμον. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην περιέμενε ὁ ὑπὸν ὑπὲρ τῆς ἐξήλθε διὰ νὰ λάβῃ τὸν ναργιλέν καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἀθρόμβως. Τὸ αὐτὸ ἔκαμαν τότε ὁ κ. Κλοακὲν καὶ ὁ Παῦλος μετὰ τοῦ Χάνδου.

«Καὶ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ τέτοια δίαιτα ἀπορεῖ ὁ κακομοῖρος ὁ ταγματάρχης πῶς ἔχει ἀσθενείαν τοῦ ἥπατος,» ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν σκεπτικὸς ὁ ἀρχαιολόγος.

Γ'

Αἱ φαντασιοπληθεῖαι τοῦ Χάνδου

Ἡ ἡμέρα διέρρευσε, χωρὶς νὰ ἐπανιδῶσι τὰς κυρίας. Κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν θερμῶν κλιμάτων, ἔμειναν περιωρισμένοι εἰς τὰ δωμάτια των ὅλον τὸ ἀπόγευμα. Ὁ κ. Κλοακὲν ἐπαφελήθη τῆς εὐκαιρίας νὰ γράψῃ μερικὰς ἐπιστολάς καὶ ν' ἀναγνώσῃ δύο-τρία κεφάλαια τῆς σασκρητικῆς του γραμματικῆς, ἐν ᾧ ὁ Παῦλος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Χάνδου ἐπεσκέπτετο τὰ κυριώτερα βιομηχανικὰ καταστήματα τῆς Καλκούτης.

Οἱ δύο ἐξάδελφοι συνεννοοῦντο θαυμάσια, ὥστε ὅταν ἐπέστρεψαν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς των ἀπέτελουν ἤδη ζεῦγος φίλων στενῶν. Καθ' ὁδὸν εἶχον κάμην πολλὰς ἐμπιστευτικὰς ἀνακοινώσεις.

«Ὀνομάζεσαι καὶ σὺ Κροῦσσος, καθὼς ὁ πατήρ σου;» τὸν εἶχεν ἐρωτήσῃ ὁ Παῦλος, τὸν ὅποιον μεγάλως ἐνδιέφερεν ἡ λεπτομέρεια αὐτῆ.

«Βεβαίωτατα», ἀπεκρίθη ὁ Χάνδος ἐρυθρίων ἔλα-

φῶς. «Αὐτὸ εἶνε τὸ οἰκογενειακὸν μας ὄνομα. Καταγόμεθα κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπὸ τὸν περίφημον ἐκείνον θαλασσοπόρον.»

— Ποῖον περίφημον θαλασσοπόρον; » ἠρώτησεν ὁ Παῦλος ἐκπληκτος.

«Τὸν Κροῦσσον Ροβινσῶνα, καλέ, ἡ καθὼς λέγουν κοινῶς τὸν Ροβινσῶνα Κροῦσσον», ἀπήντησεν ὁ νεανίσκος, ἐρυθρίων ζωηρότερον. «Δὲν εἰσεύρετε τὰς περιπετείας του;»

— Τὰς εἰσεύρω, βέβαια. Ἀλλὰ τί νὰ σου πῶ, ἐγὼ εἶχα πάντα τὴν ιδέαν, ὅπως σχεδὸν ὅλος ὁ κόσμος, ὅτι αὐταὶ ὅλαι αἱ περιπέτειαι ἦσαν καθαρὸς μῦθος.

— Πράγματι, αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπικρατοῦσα ιδέα· ἀλλὰ δὲν μου φαίνεται καὶ ἡ πλέον ἀληθινὴ· ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος ζωηρῶς. «Ἄν ἀρνηθῇ κανεὶς τὴν ὑπαρξιν τοῦ Ροβινσῶνος Κροῦσσου, διατὶ τάχα νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὑπῆρχαν ποτὲ ὁ Ναδουχοδόνοσσορ, ἡ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος ἡ ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος; Οὐτ' ἐγὼ βέβαια, οὔτε σῆς εἵδαμεν ποτὲ τὸν βασιλεῖα τῆς Νινεῦς, ὅπως καὶ τὸν περίφημον ναυαγόν. Ὅ, τι ξεύρομε καὶ διὰ τοὺς δύο, τὸ ξεύρομε ἀπὸ τὰς παραδόσεις καὶ ἀπὸ τὰ βιβλία. Ἀλλὰ ποῖαι παραδόσεις καὶ ποῖον βιβλίον ἡμπορεῖ νὰ εἶνε αὐθεντικώτερα ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ροβινσῶνος; Ἀνθρωπος λογικὸς ἡμπορεῖ νὰ διαβάσῃ τὴν θαυμασίαν ἐκείνην διήγησιν, ὅπως τὴν ἔγραψεν ὁ Δανιὴλ de Foë, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν ἐπιννοῦνται καὶ χωρὶς νὰ πεισθῇ ὅτι ὁ συγγραφεὺς ὑπέστη πρᾶγματι τὰς περιπετείας τὰς ὁποίας διηγῆται καὶ ὅτι δὲν ἔκαμεν ἄλλο, παρὰ ν' ἀντιγράψῃ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ταξιδίου του;... Ἐπειτα ἔχω καὶ τὰς οἰκογενειακὰς μας παραδόσεις, ποὺ ἔρχονται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ιδέας μου... Πρῶτον τὸ ὄνομα Ροβινσῶν, τὸ ὅποιον φέρει ἡ οἰκογένειά μας ἀπὸ πολλὰς γενεάς. Ἐπειτα τὸ γεγονός ὅτι καταγόμεθα ἀπὸ τὴν κομητείαν τῆς Ὀρκης, ὅπως καὶ ὁ ἐνδοξὸς γενάρχης μας, καὶ ἀκόμη τὸ ὅτι εἴμεθα οἱ μόνοι εἰς τὴν κομητείαν ποὺ ὀνομαζόμεθα Ροβινσῶνες. Πραγματικῶς εἶνε πολὺ παράδοξον ἐν ᾧ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶνε τόσο διαδεδομένον εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν κομητείαν τῆς Ὀρκης καὶ μόνῃ οἰκογένειᾳ Ροβινσῶνων ὑπάρχει, ἡ ἰδική μας, καὶ μάλιστα καθὼς σὰς εἶπα, μὲ τὸ παρωνύμιον Κροῦσσος.

— Πολὺ περίεργον πραγματικῶς· ἀλλ' ἀπὸ αὐτὸ μόνον νὰ παραδεχθῇ κανεὶς συγγένειαν καὶ καταγωγὴν... Ἐννοῶ, σὰς φαίνεται τολμηρόν. Καὶ ὅμως ἐγὼ αἰσθάνομαι—γελάσετε ὅσον θέλετε μὲ τὸ παράδοξον αὐτὸ αἶσθημα, — ὅτι εἶμαι ἀπόγονος τοῦ Ροβινσῶνος καὶ τίποτε δὲν εἶνε ἱκνὸν νὰ μου ἀφαιρέσῃ αὐτὴν τὴν ιδέαν. Συμμερίζομαι ὅλως του

τὰς ιδέας, ὅλα του τὰ γούστα, ἔχω ὅλα του τὰ ἐλαττώματα καὶ πρὸ πάντων τὸ πάθος του διὰ τὰ ταξείδια. Τὸν ἀγαπῶ καὶ τὸν σέβομαι ὡς πάππον, ποὺ θὰ μ' ἔπερνε ἂν ἔζη 'ς τὰ γόνατά του. Ὅταν διαβάξω τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἱστορίας του, νομίζω ὅτι εἶνε ἰδικαί μου αἱ σκέψεις, τὰς ὁποίας ἐκεῖ ἐξομολογεῖται. Ἀκόμη, — πρέπει νὰ σὰς το πῶ, — εἶμαι βέβαιος ὅτι τοῦ ὁμοιάζω καὶ εἰς τὸ σῶμα. Εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἔχω μίαν χαλκογραφίαν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ἡ ὁποία τὸν παριστᾷ τὴν ὥραν ποὺ κάμνει εἰς τὸν πατέρα του τὰ σχέδια περὶ τοῦ ταξιδίου του· θὰ σὰς τὴν δεῖξω καὶ θὰ μου πῆτε ἂν δὲν εἶμαι ἐγὼ ἀπαρόλλακτος!

— Μὰ ἐπὶ τέλους», ἀνέκραξεν ὁ Παῦλος, «δὲν εἰσεύρεται ποία εἶνε ἡ παράδοσις, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ γενικῶς περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ροβινσῶνος; Εἶνε ἀπλῶς ἡ ἱστορία ἐνὸς ναύτου, ὀνομαζομένου Σέλκιρκ, ὁ ὁποῖος ἐναυάγησε εἰς τὴν νῆσον Ζουάν-Φερνανδὲς καὶ τὴν νῆσον αὐτὴν φαίνεται ὅτι ἔχει ἐπισκεφθῇ ὁ Δανιὴλ de Foë.

— Ναί, τὸ εἰσεύρω. Αὐτὴν τὴν φιλολογικὴν παράδοσιν πιστεύουν γενικῶς. Καὶ ἐντοσούτω ποὺ στηρίζεται, σὰς παρακαλῶ; Μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ γεγονός ὅτι φαίνεται νὰ ὑπῆρχε ποτὲ ἓνας κάποιος Σέλκιρκ, ὁ ὁποῖος ἐναυάγησεν εἰς μίαν νῆσον περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν σύμπτωσιν συμπεραίνουν τὴν ταυτότητα. Ἀλλὰ οὐδέποτε ὁ Foë ἀναφέρει αὐτὸν τὸν Σέλκιρκ καὶ ἴσως δὲν θὰ ἤκουσε ποτὲ οὔτε καν τ' ὄνομά του. Ὁ ἥρωας του δὲν εἶνε οὐτε ναύτης, οὔτε Σκώτος· εἶνε νεανίας Ἀγγλὸς ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν, ὁ ὁποῖος ἔλαβεν ἀνατροφὴν, σχεδὸν τελείαν καὶ ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν μανίαν τῶν ταξιδίων· ὠρισμένως ἦτο τέκνον τῆς Ὀρκης· εἶνε δὲ γνωστὴ ἡ χρονολογία τῆς γεννήσεώς του καὶ τὸ οἰκογενειακὸν του ὄνομα. Περὶ τούτου δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία. Ἐπειτα δὲν ἡμπορεῖ ἐξαίρετα ὅτι συνέβη εἰς τὸν Σέλκιρκ αὐτὸν νὰ συνέβῃ καὶ εἰς τὸν Ροβινσῶνα Κροῦσσον; Καὶ ποῖος μᾶς βεβαιώνει ὅτι ἔζησε ποτὲ πραγματικῶς αὐτὸς ὁ Σέλκιρκ; Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ Ροβινσῶν καὶ αὐτὸς δὲν εἶνε οἱ μόνοι ποὺ ἐναυάγησαν, ἀφοῦ κάθε χρόνον ναυαγοῦν 7—8 χιλιάδες πλοῖα, πικνὸς εἶδος, κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Lloyd ποὺ ἐδιάβαζα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸ Τάϊμς.»

Ὁ Παῦλος εἶχεν ἀκόμη πολλὰς ἀντιρρήσεις, ἀλλὰ τὰς ἐθεώρησε πλέον ἀνωφελεῖς. Προσεποιήθη λοιπὸν ὅτι συμμερίζεται τὴν γνώμην τοῦ ἐξαδέλφου του καὶ ἐκ περιεργείας ἐξηκολούθησε τὴν συνομιλίαν, διὰ νὰ ἴδῃ ποὺ θὰ κατέληγεν.

«Ἀλλὰ πῶς ἐξηγεῖς λοιπὸν τὴν καταγωγὴν αὐτῆν;» τὸν ἠρώτησεν. «Ὁ Ροβινσῶν Κροῦσσος εἶχε παιδιὰ;

— Βεβαίωτατα! » ἀπήντησεν ὁ Χάνδος. «Τὸ λέ-

γει εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἱστορίας του — ἡ μᾶλλον εἰς τὸ τελευταῖον μέρος, τὸ ὅποιον περι-ῆλθεν εἰς ἡμᾶς. Διότι δὲν σας μένει, πιστεύω, καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἱστορία αὕτη ἔχει καὶ συνέχειαν.

— Συνέχειαν ;

— Φῶς φανερόν ὅτι ἔχει συνέχειαν ! Ἡ διήγησις ποῦ ἔχομεν σταματᾷ καθὼς ξεύρετε εὐθὺς μετὰ τὸ τέταρτον ταξειδίον τοῦ Ροβινσῶνος, ὅταν ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Ὑόρκην καὶ ἐξῆσεν ἐκεῖ ἡσυχὰ μετὰ τὰ παιδιὰ του. Καὶ τώρα, παρακολουθήσατε, σᾶς παρακαλῶ τὸν συλλογισμόν μου : Ἄν πρόκειται περὶ μυθιστορήματος, τὸ τέλος αὐτὸ εἶνε ἀπίθανον. Ἀνὴρ μεγαλοφυῆς ὡς ὁ Φοῦ, — διότι θὰ ἐχρειάζετο πράγματι μεγαλοφυΐα, διὰ νὰ ἐπινοήσῃ μίαν τοιαύτην ἱστορίαν, — δὲν θα ἔδιδε λύσιν τὸσον χαλαρὰν καὶ ἀλογον. Νὰ ἔχῃ τὸσας περιπετείας ὁ ἥρωας του, νὰ ἔχῃ τὴν μανίαν τῶν ταξειδίων, νὰ κάμῃ τὸσους ἄθλους, καὶ νὰ τελειώσῃ ἔτσι ἀποτόμως καὶ ἀδόξως μετὰ τῆς παντοφλῆς του εἰς τὴν Ὑόρκην ! Ἄ, πρέπει νὰ ἔχῃ κανεὶς ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν κοινὸν νοῦν, διὰ νὰ το φαντασθῇ αὐτό ! Ἄν ἡ διήγησις αὕτη ἦτο φανταστική, ὁ συγγραφεὺς θὰ ἐξηκολούθει κατ' ἀνάγκην τὸ ἴδιον σύστημα μέχρι τέλους. Θὰ μας ἐπαρουσίαζεν ἓνα Ροβινσῶνα ἀποθνήσκοντα θῦμα τοῦ τυχοδιωκτικοῦ του οἷστρου καὶ χάνοντα ἐπὶ τέλους τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν τὸσας φορὰς εἶχε βεβαίαν εἰς χεῖράς του. Τὸ τέλος αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀποδεικνύει ἐν ἀπὸ τὰ δύο : ἢ ὅτι δὲν ἔχομεν π λ ῆ ρ η τὴν ἱστορίαν τοῦ Ροβινσῶνος καὶ ὅτι ὑπάρχει ἡ ὑπῆρξε κάπου ἐν χειρογράφῳ καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ἀπομνημονευμάτων του, εἰς τὸ ὅποιον διηγεῖται τὰς τελευταίας του περιπετείας, ἢ ὅτι τὸ τέλος αὐτὸ δὲν ἐγράφη ποτέ, διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον ὅτι κανεὶς ποτε δὲν ἔμαθε πῶς ἐτελείωσεν ὁ Ροβινσῶν — καὶ αὐτὸ μοῦ φαίνεται πιθανώτερον.

— Τολμηρὰ ὀλίγον ἡ ὑπόθεσις, ἀλλὰ διόλου παράλογος » εἶπεν ὁ Παῦλος γελῶν μετὰ τὴν φαινομενικὴν λογικότητα τοῦ διλήμματος.

« Πολὺ καλά » εἶπεν ὁ Χάνδος, ἐνθαρρυνθεὶς ὑπὸ τῆς ἐπιδοκιμασίας ταύτης « ἰδέτε τώρα τὴν ἀλληλουχίαν τῶν γεγονότων. Ἄ. Δὲν ὑπάρχει παρὰ μία μόνον οἰκογένεια Ροβινσῶνος Κρούσου ἢ Κρούσου Ροβινσῶνος εἰς ὅλην τὴν Ὑόρκην, ὁ δὲ μέγας θαλασσοπόρος κατήγετο ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν κομητείαν αὐτήν. Β'. Λέγει ῥητῶς ὅτι ἐνυμφεύθη καὶ ἔκαμε τέκνα, ἤδη μεγάλα πρὸ τοῦ τελευταίου του ταξειδίου, τοῦ ὁποῦ ἔχομεν τὴν διήγησιν. Γ'. Διηγεῖται ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς Ὑόρκην τῷ 1705, ἐν ἡλικίᾳ 72 ἐτῶν, ἐδῶ δὲ σταματᾷ, ὅτι ἤξευρόμεν περὶ αὐτοῦ. Δὲν ἔχομεν λοιπὸν ἀρκετὰ σπουδαίους λόγους διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι ἡ γενεὰ του ἐσυνεχίσθη κατ' εὐθείαν γραμμὴν εἰς τὴν κομητείαν καὶ

ἀφ' ἑτέρου ὅτι τὸ τέλος του ὑπῆρξε μυστηριώδες ; Ἀλλέως πῶς γίνεται ἓνας ἄνθρωπος τὸσον περιφρῶς νάποθάνῃ καὶ μάλιστα εἰς μίαν πόλιν ἐπαρχιακὴν, χωρὶς ὁ θάνατός του νὰ κάμῃ κάποιον θόρυβον ; Ἄν ἀπέθνησκε μετὰ φυσικὸν θάνατον βεβαίως θὰ μας ἦτο γνωστόν . . .

— Σκέπτεσαι πολὺ λογικὰ » εἶπεν ὁ Παῦλος γελῶν περισσότερον. « Ἀλλὰ μᾶς λείπει ἡ βᾶσις. Ἀποδείξέ μου, σὲ παρακαλῶ, ὅτι ὁ ἥρωας τοῦ Δα-νιὴλ de Foë ὑπῆρξε.

— Ἀποδείξετέ μου καὶ σεῖς ὅτι ὁ ἥλιος λάμπει ἢ ὅτι δὲν ἐγίνε ποτὲ ἡ μάχη τοῦ Βατερλώ ! » ὑπέλαβε μετὰ ζωηρότητος ὁ Χάνδος. « Ἐπειτα μὴ νομίσῃτε ὅτι αὐτὸ τὸ ζήτημα μετὰ βασανίζει ἀπὸ χθὲς μόνον. Ἐγὼ μετὰ τὴν ἀδείαν τοῦ πατρός μου, τὸν ὅποιον διεσκέδαζε πολὺ αὕτη ἡ μανία μου, ἔγραψα τὸ παρελθὸν ἔτος πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ὑόρκης καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ λάβῃ τὴν καλοσύνην νὰ μου ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς ἐνορίας μας τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις τῶν γεννήσεων καὶ τῶν θανάτων τῆς οἰκογενείας τῶν Ροβινσῶνων Κρούσων. Ἐ, λοιπὸν, ἐστάθη ἀδύνατον νὰ εὑρῇ τὴν ληξιαρχικὴν πράξιν τοῦ θανάτου τοῦ περιφρῶς Ροβινσῶνος !

— Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅμως ὅτι οὐδέποτε ἀπέθανεν, ἢ μᾶλλον ὅτι οὐδέποτε ἐζῆσεν.

— Ὅλως διόλου ! Αὐτὸ ἀποδεικνύει ἴσα-ἴσα ὅτι δὲν ἀπέθανεν εἰς τὴν Ὑόρκην.

— Καὶ ἡ ληξιαρχικὴ πράξις τῆς γεννήσεώς του ; Ἐδῶ σὲ θέλω.

— Δὲν τὴν ἤρην ἀκόμη ! » εἶπεν ὁ Χάνδος περιίλυπος « ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκόμη ὁριστικόν. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον αἱ πράξεις δὲν ἐκρατοῦντο μετὰ πολλὴν τάξιν, καὶ ἔπειτα μία πυρκαϊὰ ἀπετέφρωσε τῷ 1680 τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πασεράς, ἡ ὁποία πιθανὸν νὰ ἦτο ἡ ἐνορία του. »

— Ὡστε λοιπὸν δὲν ἔχομεν οὔτε τὴν πράξιν τῆς γεννήσεώς του, οὔτε τὴν πράξιν τοῦ θανάτου του. »

— Ναί, ἀλλ' εἰς ἀντίρροπον ἔχομεν ὅλην τὴν σειρὰν τῶν Ροβινσῶνων Κρούσων, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18 αἰῶνος μέχρι τοῦ πατρός μου. Ἡ γραμμὴ εἶνε εὐθεῖα καὶ ἀνευ διακοπῆς. Εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν δὲν ὑπάρχει ἄλλη οἰκογένεια, ἡ ὁποία νὰ φέρῃ αὐτὰ τὰ δύο ὀνόματα. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀμφιβολία ὅτι ἐὰν ὑπῆρξεν ὁ μέγας Ροβινσῶν, αὐτὸς εἶνε ὁ γενάρχης μας.

— Ἀμήν ! εἶπεν ὁ Παῦλος καὶ ἡ συζήτησις ἐληξεν.

Τὸ ἐσπέρας, ἐν τῇ οἰκογενειακῇ συναθροίσει ὁ Παῦλος ἠθέλησε ν' ἀποτολμήσῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μίαν ὅλως ἄκακον ἀστεϊότητα. Ἀλλ' εἶδεν εὐθὺς ὅτι καὶ ἡ Ἀνθὴ συνεμερίζετο πληρέστατα τὰς παραδόξους ιδέας τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ δὲν ἐτόλμησεν ἐξ ἀβροφροσύνης.

« Ἐπὶ τέλους » εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἡς κατάγωνται καὶ ἀπὸ τὸν Σεβὰχ Θαλασσινόν, ἀφοῦ τὸ θέλουν ! Δέν με μέλει διόλου. ! »

Ἡ μὲς Ἀνθὴ ἐδείχθη ἄλλως λίαν εὐμενὴς πρὸς τὸν ἐξαδελφόν της καὶ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν οἰκειότητα. Κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἀγγλικῆς συνδιαλέξεως, ἡ ὁποία ὁμοιάζει πρὸς τακτικὴν ἀνάκρισιν, τῷ ἀπηύθυνε μυρίας ἐρωτήσεις περὶ τῶν τάσεών του καὶ τῶν συνηθειῶν του :

« Σᾶς ἀρέσει νὰ παίζετε κρῆκετ ;

— Σᾶς ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἤξεύρω αὐτὸ τὸ παιγνίδι.

— Καὶ τὸ λὼν-τέννις ;

— Οὐτε.

— Ἄ, τότε βέβαια θάγαπᾷτε τὸ κυνήγιον τῆς Ἀλεπούς !

— Ποτὲ δὲν ἔλαβα μέρος εἰς τοιαύτην ἐκδρομὴν !
— Ἐλπίζω ὅμως ὅτι θ' ἀγαπᾷτε τὴν ἱππασίαν !
— Χμ ! ἔτσι κ' ἔτσι, ἱππεύω ὀλίγον, ἀλλ' ὄχι μετὰ ἀξιώσεις, σᾶς βεβαιῶ.

— Τότε θὰ εἰσθε μανιώδης διὰ τὸν χορόν. Ἀγαπᾷτε τὸ βάλς καὶ τὴν πόλκαν ;

— Ἡ ἀλήθεια μετὰ ἀναγκάζει νὰ σας ὁμολογήσω ὅτι δὲν εἶμαι διόλου δεξιὸς χορευτῆς.

Ἡ μὲς Ἀνθὴ κατελήφθη ὑπὸ βαθείας ἀπορίας. Πῶς ἐγίνετο αὐτό ! Νέος ὁ ὅποιος δὲν ἐπαιζε κρῆκεκ, δὲν ἐπαιζε λὼν-τέννις, δὲν ἱππευε, δὲν ἐχόρευε, προφανῶς δὲν εἶχε λάβῃ καλὴν ἀνατροφὴν. Ὁ ἐξαδελφός της λοιπὸν δὲν ἦτο τζέντ λμαν !

[Ἐπειτα συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΥΣΚΟΛΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

— Τὸ ἓνα πόσες φορὲς χωρεῖ 'ς τὸ τρία ;

— Ὅταν ἔχω τρία μῆλα πόσες φορὲς ἀπὸ ἓνα μῆλο ἔχω ;

— Ὅταν ἔχω τρία πορτοκάλια πόσες φορὲς ἀπὸ ἓνα πορτοκάλι ἔχω ;

Σᾶς φαίνεται δύσκολο, σᾶς αὐτὸ τὸ πρόβλημα ;

Ὅχι βέβαια.

Καὶ ὅμως διατί ὁ Παντελάκης δὲν κατορθώνει νὰ το λύσῃ ;

Διότι ὁλοένα λέγει :

— Τὸ τρία πόσες φορὲς χωρεῖ 'ς τὸ ἓνα ;

— Ὅταν ἔχω ἓνα μῆλο πόσες φορὲς τρία μῆλα ἔχω ;

— Ὅταν ἔχω μία καραμέλα πόσες φορὲς τρεῖς καραμέλες ἔχω ;

— Ὅταν ἔχω ἓνα πορτοκάλι πόσες φορὲς τρία πορτοκάλια ἔχω ;

Τί λέτε ; ἐγὼ θαρρῶ πῶς ὁ Παντελάκης δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημά του.

Ἄν εἰσθε σεῖς ὅμως εἰς τὴν θέσιν του θὰ το εἶχατε λύσει καὶ ὄλα, αἱ ;

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

[Προταθέντος ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰουνίου 1892 πρὸς σύνθεσιν διηγήματος]

Ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸν 34^{ον} διαγωνισμόν πρὸς σύνθεσιν διηγήματος ἐκρίθησαν ἄξιοι :

Τοῦ πρώτου βραβείου : Ἀμφιλύκη.

Τοῦ δευτέρου βραβείου : Κατσικάκι τῆς Μάρης.

Τοῦ τρίτου βραβείου : Ι. Θ. Δημητρόπουλος. — Ἀτρόμητος Ἀχιλλεύς.

Ἐπαίνου : Δούλη Ἑλλάς. — Ὀρεινὴ Ἀφρικανίς. — Προμηθεὺς Δεσμώτης. — Χρυσῇ Γ. Ἀθανασιάδου. — Βασίλειος Κ. Στεφανίδης. — Τσάτσα Γελαστή. — Ἀπαλὸν Κῦμα. — Κατεργαράκος. — Ἐωθινὸς Ἀστὴρ. — Νικόλαος Π. Μαρσέλλος. — Προμηθεὺς Πυρφόρος. — Αἰσχύλος ὁ Τραγωδός. — Β. Γ. Σαράντης. — Πράσινος Λόφος. — Πράσινος Ἰχθύς.

Εὐφήμου μνείας : Μικρὰ Περιστερά. — Χρῆστος Μπαχώμης. — Μικρὸς Γονδολιέρης. — Δουρουκλειτὸς Ἰδομενεὺς. — Ἀτρόμητος Εὐζωνος. — Κάλχας. — Ἀσταρώθ. — Μαγευμένη Ἀκρογιαλιά. — Παπουλάκης. — Λέων τῆς Ἀφρικῆς. — Ἀκανθυλὶς. — Παναγιώτης Καραβίας.

Ὡ σεῖς, οἵτινες ἐλάβετε μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, μὲ ποῖαν ἀνυπομονησίαν περιμένετε τὸ φυλλάδιον τοῦτο, μὲ ποῖαν συγκίνησιν θὰ κόψῃ ἡ χεὶρ σας τὰς σελίδας του διὰ νὰ ἰδῇτε τὴν τύχην τοῦ διηγήματός σας τὸ ὅποιον ἐπέμψατε μὲ τὸ ἴδιο καρδιοκτύπι μὲ τὸ ὅποιον προπέμπει ἡ μητέρα τὸ παιδί της ὅταν ἀναχωρῇ εἰς τὰ ξένα διὰ νὰ εὕρῃ ἀποκατάστασιν, τύχην...

Πῶς ἤθελα νὰ ἐβλεπα τὴν χαρὰν ἀκτινοβολοῦσαν εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς κρίσεως ταύτης!... Ἀλλά, δυστυχῶς, δὲν εἶνε δυνατόν. Τίς οἶδε πόσων θὰ καταπέσῃ τὸ γλυκὺ ὄνειρον ὅπως τὸ ἐκ χαρτίων ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, τὸ μετὰ τόσου κόπου ἀνεγειρόμενον, τὸ ὅποιον μία πνοὴ ἀρκεῖ νὰ κρημνίσῃ.

Κάποιοι θὰ δυσареσθηθοῦν· θαυπεύοντες ἑαυτοὺς μὴνας ὀλοκλήρους μὲ τὴν ιδέαν ὅτι θὰ πάρουν τὸ βραβεῖον θὰ νομίσουν ὅτι ἡ χεὶρ τῆς Διαπλάσεως ἐχώθη ἑξαφνα εἰς τὸ θυλάκιόν των καὶ το ἀφῆρεσε.

Ἄλλοι εἰλικρινέστεροι πρὸς ἑαυτοὺς ἐν ᾧ θὰ περιμένουν ἀνυπομόνως τ' ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ θὰ σκέπτωνται :

— Δὲν πιστεύω νὰ ἐβραβεύθῃ· νὰ σου πῶ καὶ δὲν τὰξιζω ἀκόμη· ἄς ἰδοῦμεν τί μου λέγει διὰ τὸ ὕψος μου· ἂν ἔχω κανὲν προτέρημα νὰ το καλλιερῇσω· ἂν ἔχω κανὲν ἐλάττωμα νὰ το διορθώσω.

Ἄλλοι ἀντὶ ν' ἀποθαρρυνθοῦν διότι δὲν κατέκτησαν τὸ βραβεῖον, γνωρίζοντες ὅτι μόνον οἱ μικροψυχοὶ καταβάλλονται ἀπὸ τὴν ἀποτυχίαν, θὰ λάβουν τὸν ἀνταντίον θάρρος πρὸς περαιτέρω ἐργασίαν, θὰ γεννηθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀμύλλα νὰ γράψουν καλλίτερα· ἡ ἀποτυχία δὲν θὰ τους μωδιάσῃ, ἀλλὰ θὰ τους κεντήσῃ ὅπως ὁ πτερινιστὴρ ὅστις κεντᾷ τὸν ἵππον καὶ τὸν παρτρύνει νὰ τρέξῃ ταχύτερον, ἀκόμη ταχύτερον, ὅλον ἐν ταχύτερον.

Ἡ ἐκ τοῦ Διαγωνισμοῦ τούτου ἐντύπωσίς μου εἶνε εὐάρεστος· παρετήρησα μ' εὐχαρίστησιν μου ὅτι ἀρκετοὶ ἐκ τῶν φίλων τῆς Διαπλάσεως ἤρχισαν νὰ μορφώνουν ὕψος, νὰ ἐκφράζουσιν δηλ. ὅτι ἔχουν μέσα εἰς τὸν νοῦν των ὅχι ὅπως τύχη, ἀλλὰ μὲ κάποιον χάριν, μὲ κάποιαν τέχνην· μία ιδέα εἶνε δυνατόν νὰ ἐκφρασθῇ κατὰ πολλοὺς τρόπους, ὅπως ἐν κτίριον εἶνε δυνατόν νὰ φωτογραφηθῇ ἀπὸ διαφόρους ἀποψέεις· ἀλλ' ὑπάρχει ἐκφρασίς τις, ὅπως ὑπάρχει ἀποψίς τις ἡ ὁποία προξενεῖ μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀπόκτησις τοιούτου ὕψους εἶνε δύσκολον πρᾶγμα· εἰς σὰς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκεῖ ν' ἀναπτύξετε τὴν καλαισθησίαν σας περὶ τὸ ἐκφράζειν τὰς ιδέας σας, νὰ ἐνδύετε αὐτάς ὅσον τὸ δυνατόν κομψότερα.

Ἐκ τῶν ἐνενήκοντα τριῶν διαγωνισθέντων ὑπὲρ τοὺς εἴκοσι ἀπορρίπτονται διὰ τὴν κακογραφίαν των. Ἄν ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶχε τόσα σημεῖα ὅσα ἡ κινεζικὴ θὰ ἔλεγα:— Ἀῖ, τί νὰ γίνῃ! δὲν ἐπρόφθασαν τὰ κακίμενα τὰ παιδιὰ νὰ τα μάθουν· ἀλλὰ τὰ γράμματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου εἶνε μόνον εἰκοσιτέσσαρα, κύριοι, καὶ ἡμπορούσατε νὰ τα γράφετε ἀνθρωπινά, καὶ ὅχι νὰ στέλλετε ἀπὸ τόσα μίλλια μακρὰν διὰ μέσου θαλασσῶν καὶ πεδιάδων, δι' ἀτμοπλοίων καὶ σιδηροδρόμων, καὶ σουβλερᾶ, τερατόμορφα σημεῖα, ἐδῶ μὲν ὀρθούμενα ὡς καρφία, ἐκεῖ καμ-

πόμενα ὡς ἀγκύλαι, παρέκει συστρεφόμενα ὡς σχοινία, ἐν γένει δὲ ὁμοιάζοντα μὲ φαντασιώδη σύνεργα σωρευθέντα πρὸς ἐκτέλεσιν βασανιστηρίων... εἰς τοὺς ἀτυχεῖς ὀφθαλμούς μου.

Μία δωδεκάς διηγημάτων δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, διότι οἱ συγγραφεῖς των τὰ ἐπαρφορτώσαν· μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφθασαν εἰς τὰς χιλιάς λέξεις, ἄλλοι ἐπροχώρησαν μέχρι τῶν χιλίων διακοσίων, δύο τρεῖς μάλιστα εἶχον τὴν γενναιότητα νὰ τραβήξουν καὶ πάρα πέρα· ἀλλὰ τὸ διηγημάτων ἔλαβε τὴν τύχην τῶν παραφορτωμένων πλοίων· κατεποντίσθη μὲ ὅλον τὸ φορτίον.

Περὶ εἰκοσιπέντε ἀκόμη θὰ γίνῃ ἐν συνόλῳ λόγος, διότι ὁμοιάζουν τοὺς ἐν πολέμῳ φονευμένους, οἵτινες θάπτονται ὁμοῦ εἰς ἓνα κοινὸν τάφον· ὡς ἐπιτάφιός των ἄς λεχθῇ ὅτι τὸ παιδικὸν διαφέρει ἀπὸ τὸ παιδαριῶδες· παιδικὸν εἶνε ὅτι ἀρμόζει εἰς τὸ παιδί, ὅτι παιδί μόνον δύναται νὰ σκεφθῇ ἢ νὰ πράξῃ· παιδαριῶδες εἶνε τὸ μωρόν, τὸ ἀνόητον, τὸ γελοῖον· τὸ παιδικὸν εἶνε ἀφελές, τὸ παιδαριῶδες εἶνε σαχλόν· τὸ παιδικὸν δύναται νὰ εἶνε καὶ χαριτωμένον καὶ εὐφρές, τὸ παιδαριῶδες εἶνε ἀνεξαίρετος· ἀνούσιον ὡς λαπαῖς· ἀλλοίμονον εἰς ὅσους δὲν γνωρίζουν ποῦ σταματᾷ τὸ ἐν καὶ ποῦ ἀρχίζει τὸ ἄλλο!

Ἐκ τῶν ληφθέντων ὑπ' ὄψιν :

Τοῦ Παναγιώτου Καραβία τὸ διήγημα φαίνεται ὅτι ἐγράφη πολὺ βιαστικά· δὲν ἤξεύρει κανεὶς ποῖον εἶνε τὸ κύριον πρόσωπον· ἡ μητέρα, ἡ ὁποία εὐρίσκετο εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἡ ἡ κόρη, ἡ ὁποία ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐτήκετο ἀπὸ τὴν λύπην τῆς διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς μητρὸς της. Ἀλλὰ μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἀπὸ τὸ χεῖρ ἐπταετοῦς παιδίου δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ περιμένῃ διὰ μίαν λαμπρὰ πρᾶγματα. Σιγὰ, σιγὰ μὲ τὸν καιρὸν θὰ γίνῃ καὶ αὐτό· ἄς ἐλπίζωμεν.

Εἰς τὴν Ἀκανθυλίδα, ἡ ὁποία δεικνύει ἀρκετὴν ἐξάσκησιν εἰς τὸ γράφειν, θὰ φανῶμεν αὐστηρότεροι ἀπ' αὐτὴν ἐπεριμέναμεν κατὶ καλλίτερον, καὶ βεβαίως ἡδύνατο νὰ γράψῃ πολὺ καλλίτερα ἂν δὲν ἔπερνε τὸ πρᾶγμα τόσον ἐλαφρά· καὶ ἔπειτα διατὶ ἔθεσε τὴν σκηνὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Λονδῖνον καὶ ὄχι εἰς τὴν Ἑλλάδα; περὶ δὲ τῶν Παρισίων—διότι ὁ ἥρωας της πηγαίνει καὶ εἰς τὸ Παρίσι—λέγει ὅτι εἶνε «μακρὰν, πολὺ μακρὰν» ἀπὸ τὸ Λονδῖνον Πῶς; καὶ μὲ τὰ σημερινὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας; καὶ μὲ τὰς δίκην ἀστραπῆς τρεχούσας ἀμαξοστοιχίας;

Ἄλλ' ὁ Λέων τῆς Ἀφρικῆς; ὦ! αὐτὸς βιάζεται, αὐτὸς τρέχει, αὐτοῦ τὸ ὕψος εἶνε λαχνασμένον· νομίζεις ὅτι θέλει μὲ μίαν ἀναπνοὴν νὰ ἐκστομίσῃ ὅλας τὰς λέξεις τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ νὰ ἡσυχάσῃ ὁ ἄνθρωπος· ὅλην τὴν ὑπόθεσιν τὴν ἐκθέτει εἰς εἴκοσι δύο γραμμάς· καὶ διὰ μίαν, ἀπροσδοκῆτως, στόπ! σταματᾷ· καὶ δὲν πιστεύετε τὰ μάτια σας ὅτι ἐτελείωσε τὸ διήγημα. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ διὰ τὸν Παπουλάκη, τὴν Μαγευμένη Ἀκρογιαλιά, τὸν Ἀσταρώθ.

Ὁ Κάλχας δὲν στερεῖται φαντασίας, ἀλλ' ἡ διήγησίς του εἶνε ἄχρους· ἔπειτα δὲ ἐχάθη μία ἑλληνικὴ ὑπόθεσις καὶ ἐξέλεξεν ἐν ἐπεισόδιον τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου; ἂν τον ἔκρινε τις ἐκ τοῦ διηγήματός του θὰ ἔλεγε ὅτι εἶνε Γερμανόπαις μετρημφισμένος εἰς Ἑλληνόπαιδα. Ὅχι, τοιαῦτα διηγήματα, ἀπηχῆσεις ἀναγνώσεων δὲν θέλομεν. Σκοπὸς τοῦ διαγωνισμοῦ εἶνε ν' ἀναπτυχθῇ ἡ αὐτενέργεια τοῦ σκέπτεσθαι, ἡ παρατηρητικότης, ἡ δεξιότης περὶ τὴν ἀντίληψιν καὶ περιγραφὴν τῆς πραγματικότητος, αὐτὰ δὲ δὲν εἶνε δυνατὰ ὅταν τις ὁμιλῇ περὶ ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζει, περὶ τόπων, τοὺς ὁποίους δὲν εἶδε· καὶ ἐπὶ τέλους οἱ Γερμανοὶ, καὶ οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἔχουν τὴν φιλολογίαν των, φροντίζουν ἄλλοι δι' αὐτὴν· ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἔχομεν καθῆκον νὰ μορφώσωμεν ἑλληνικὴν φιλολογίαν, ἀνταναντικῶς τὴν φύσιν τῆς πατρίδος μας, τῆς ὡραίας Ἑλλάδος μας, ἀπεικονίζουσιν ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας καὶ ὄχι μυρίζουσιν μίμνην ἀπὸ ἐν μίλλιον. Ἐλπίζω ὅτι εἰς τὸν προσεχῆ διαγωνισμόν ὁ Κάλχας θ' ἀποδείξῃ ὅτι ὅταν μίαν φορὰν ἐμβῇ εἰς τὸν ἴσιον δρόμον τραβᾷ ἴσια ἐμπρός... πρὸς τὸ βραβεῖον.

Ὁ Ἀτρόμητος Εὐζωνος, ὁ Δουρουκλειτὸς Ἰδομενεὺς καὶ ὁ Μικρὸς Γονδολιέρης πάσχουν καὶ οἱ τρεῖς ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν... τῆς συντομίας· ἄλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ παρατήρησίς μου θὰ τους ἱατρεύσῃ· ἂν τὸ πολὺ πολὺ, καλοὶ μου φίλοι, εἶνε ἐλάττωμα, καὶ τὸ πολὺ ὀλίγον εἶνε ἐπίσης· ἡ διήγησίς σας εἶνε φυσικὴ, ἀβίαστος· ἀλλ' ἔχει τι τὸ ξηρόν. Τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ λέγομεν καὶ εἰς τὸν Χοῦστον Μπαχώμην τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον, ἂν καὶ ὄχι τόσον σύντομον, ὑπὸ ἑποψιν γλώσσης ὅμως εἶνε κατώτερον καὶ τῶν τριῶν· ἡ δὲ σύνθεσις τῆς ὑποθέσεως μὲ τὴν

εικόνα πολύ χαλαρά· τοῦτο δὲ φαίνεται ὅτι ὑποπτεύει καὶ ὁ ἴδιος διότι κατόπιν τῆς φράσεως ὑποδεικνύει τὴν ἐφημερίδα προσθέτει ἐν ὑπόσημειώσει: «ὑποδεικνύει τὴν ἐφημερίδα, κατὰλληλος διὰ τὴν σημασίαν τῆς εἰκόνας».

Ἡ *Μικρὰ Περιστερὰ* ἔχει ὁμαλὸν ὕφος, γλῶσσαν καλὴν, τάξιν εἰς τὰς ἰδέας τῆς· εἶνε νοικοκυρούλα καὶ μέσα εἰς τὸ κεφάλι τῆς· τοῦτο δὲ εἶνε ὄχι μικρὸς ἔπαινος· διότι πολλοὶ καὶ πολλαὶ ἔχουν μεγάλην ἀταξίαν εἰς τὸν ἐγκέφαλόν των· ἀλλ' ἔχει καὶ μερικὰς ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας βεβαίως θὰ διορθώσῃ ἀφοῦ εἶνε μικρὰ ἀκόμη, καὶ ἔχει θέλησιν, ὡς ἐλπίζω· τὸ διηγηματικὴ τῆς εἶνε ἄνευ ἐνδιαφέροντος· εἶνε μία ξηρὰ βιογραφία ἐνὸς νέου ὀνομαζομένου Ἰωάννου. Τὸ αὐτὸ (ὡς πρὸς τὴν ξηρότητα) λέγομεν καὶ διὰ τὸν *Πράσινον Λόφον* καὶ τὸν *Φλύαρον Ἰχθυὺν*.

Ὁ *Ἀνθοστεφὴς Μάιος* ἔχει ζωηρὰν φαντασίαν, ἀρέσκειται δὲ εἰς τὴν περιγραφὴν σφοδρῶν περιπετειῶν, δραματικῶν σκηνῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὅμως δὲν ἔχει ἀρκοῦσαν ἄσκησιν ἀκόμη· ἀργότερα δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ εὐδοκίμησῃ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο· ἀλλ' εἰς τὸ διηγηματικὸν παρεσύρθη ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν· ἡ ὑπόθεσις ἦτο ἀνωτέρα τῶν δυνάμεών του καὶ ἐξέφυγεν ἀπὸ τὰς χεῖράς του.

Καὶ ὁ *Β.Γ. Σαράντης* ἐπέτυχεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ ὅπως πρέπει· ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον ὅστις εὗρηκε φλέβα πλουσίου μεταλλείου ἀλλὰ δὲν ἤξεύρει νὰ τὴν ἐκμεταλλευσθῇ. Μέγα ἐλάττωμα αὐτοῦ εἶνε ἡ ἀσυναρτησία· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐλάττωμα τοῦτο εἶνε κοινὸν εἰς τοὺς περισσοτέρους τῶν διαγωνισθέντων ἡ ἐξῆς παρατήρησις δὲν θὰ εἶνε ἀνωφελής. Τὸ διήγημα ὅπως ἕκαστον εἶδος ἐντέχνου ποιήματος ἢ πεζογραφήματος πρέπει νὰ ἔχῃ ἐνότητα, ἡ δ' ἐνότης αὕτη νὰ εἶνε τελεία, δηλαδή νὰ ἔχῃ ἀρχὴν, μέσον καὶ τέλος, ὥστε ν' ἀποτελεῖται κἄτι τι πλῆρες. Αὐτὸ τὸ εἶπεν ὁ μέγας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης εἰς τὴν *Ποιητικὴν* του πρὸ 2,250 ἐτῶν ἤδη, ὥστε ὡς βλέπετε εἶνε πολὺ παλαιὰ ἀλήθεια. Ἀλλὰ πολλοὶ τὴν ἀγνοοῦν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν. Ἀρχίζουν ἀπὸ κἄπου. Λέγει·:—Αἶ, κἄτι καλὸν θὰ βγῇ ἀπ' ἐδῶ· ἔπειτα, διὰ μιᾶς, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃς πῶς, χάνουν τὸν ἴσιον δρόμον, ἀποπλανῶνται εἰς κἄτι κατὰβραχα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν ἤξεύρουσιν πῶς νὰ ἐλευθερωθοῦν.

Ὁ *Δίσχυλος* ὁ *Τραγωδὸς* ἔχει ἐν σπουδαῖον προσόν· φυσικόν, γοργὸν διάλογον· τὸ προσόν τοῦτο ἔχουν πολὺ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς διαγωνισθέντας· ὁ διάλογος ὅταν παρεντίθεται δεόντως δίδει ζωὴν εἰς τὴν διήγησιν· φυσικὸς δὲ διάλογος θεωρεῖται μέγιστον προσόν ἐπιτυχίας εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς «*Διαπλάσεως*»· ἐν τούτοις τὸ διήγημα *Δίσχυλου τοῦ Τραγωδοῦ* δὲν εἶνε ἀπὸ τὰ καλλίτερα ἐκ τῶν σταλέντων, ὦ, κἄθε ἄλλο! τὸ ὕφος του ἔχει ἀρκετὴν δύναμιν ἀλλ' ὁ μῦθος (οὕτω ὀνομάζει ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ὑπόθεσιν) δὲν ἔχει τὸ ἐλάχιστον ἐνδιαφέρον· ἐτι δὲ χειρότερον, ἡ βᾶσις τοῦ διηγηματικῆς του εἶνε παιδαγωγικῶς ἐσφαλμένη. Μήπως νομίζει ὁ *Δίσχυλος* ὁ *Τραγωδὸς* ὅτι ἡ θεραπεία τῶν ἐλαττωμάτων εἶνε πρᾶγμα τὸ ὁποῖον γίνεται ὅπως, ὅπως, ἄνευ συστήματος, χωρὶς ἀναλογίαν μεταξὺ σφάλματος ἀφ' ἐνὸς καὶ ἐπιπλήξεως ἢ τιμωρίας ἀφ' ἑτέρου; Ἐκ τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον ἀφήρесе κρυφίως δύο σῦκα, καὶ τοῦ πατρὸς, ὅστις μετὰ τραχύτητος καὶ βαρβαρότητος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν μέχρι τέλους τοῦ διηγήματος ὑβρίζει τὸν υἱὸν του κλέπτην, μεγαλειτέρας τιμωρίας ἄξιος εἶνε ὁ πατήρ· ἡ ἐπωνυμία κλέπτης εἶνε τόσο φοβερά, ὥστε εὐκολὰ εὐκολὰ δὲν πρέπει ν' ἀποτυπώται ὡς ἀτιμωτικὴ σφραγὶς ἐπὶ οἰουδήποτε πταιίστου· ὑπάρχουν πολὺ γλυκύτεροι, πρῶτοι τρόποι θεραπείας σφάλματος ὁποῖον ἡ ἀπαίρεσις δύο σῦκων· τὰ ἡρωϊκὰ φάρμακα μόνον εἰς ἐκτάκτους, εἰς κρίσιμους περιστάσεις ἐπιτρέπονται· τὸ διήγημα λοιπὸν τοῦτο ἔχει βάσιν καὶ παιδαγωγικῶς καὶ ψυχολογικῶς ἐσφαλμένην.

Ὁ *Προμηθεὺς Πυρφόρος*, ἔχει ἀρκετὰ προσόντα· ἡ διήγησις εἶνε βέρυσσα καὶ ἀβίαστος, ἀλλὰ καὶ χαλαρά· ἡ περιγραφὴ τῆς τρικυμίας εἶνε ἄτεχνος καὶ ψυχρά· ἐν ᾧ δὲ σκοπὸς τοῦ γράψαντος τὸ διήγημα ἦτο νὰ μας συγκινήσῃ, ἡ καρδιά μας δὲν αἰσθάνεται τίποτε. Ἐν τούτοις ἂν καταβάλλῃ περισσοτέραν προσοχὴν, δὲν εἶνε ἀπίθανον εἰς ἄλλον διαγωνισμόν νὰ λάβῃ ἐντιμότεραν θέσιν.

Ὁ *Νικ. Π. Μαρσέλος* ἔχει θερμότερον ὕφος, ἂν δὲ καὶ αὐτὸς δὲν κατορθώνῃ νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς καρδίας μας φθάνει τοῦλάχιστον μέχρι τῶν προθύρων τῆς· ἀλλὰ λείπει ἡ ἐπίνοια· ὁ μῦθος εἶνε κοινότατος, ἄνευ τινος πρωτοτυπίας· ἂν ἄλλων ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἀνωτέρα ἀπὸ τὸ ὕφος των, τὸ ὕφος τοῦ Μαρσέλου εἶνε πολὺ ἀνώτερον τῆς ὑποθέσεώς του. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸν *Εὐ-*

θύων *Ἀστέρα*, τὸν *Κατεργαράκον*, τὸ *Ἀπαλὸν Κύμα*, τὴν *Γλωσσὸν* καὶ τὴν *Τσάτσαν Γελαστήν*.

Τὸ διήγημα τοῦ *Πανδαμάτορος* ἔχει ὁμαλὴν πλοκὴν ἀλλὰ δὲν ἔχει τόσο πραγματικὴν τὴν ἔμπνευσιν· ὁ ἥρωας του διαχέει ὡς διὰ κοσκίνου τὴν ἐλεημοσύνην· ἡ δὲ εὐεργετηθεῖσα πτωχὴ μὲ ὄλον τὸ ἐκατόφορχον ποῦ ἔλαβε ἐπιστρέφει μετ' ὀλίγον καὶ ζητεῖ καὶ ἄλλα. Ὅταν γράφετε διήγημα (ὡς λάβουν ὑπ' ὄψιν τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ὅλοι ἀνεξαιρέτως) πρέπει νὰ προσέχετε πολὺ εἰς τὴν φυσικότητα καὶ τῶν προσώπων καὶ τῶν περιστάσεων, ὥστε νὰ μὴ φαίνωνται εἰς τὸν ἀναγνώστην ἀπίθανα τὰ λεγόμενα, καὶ νὰ μὴ ὑψόνῃ μετὰ δυσπιστίας τοὺς ὤμους ψιθυρίζων:

—Ἄ! μπᾶ! αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν γίνονται εἰς τὴν πραγματικότητα!

Τὰ διηγήματα τοῦ *Βασιλείου Κ. Στεφανίδου* καὶ τῆς *Χρυσῆς Γ. Ἀθανασιάδου* ἴστανται εἰς τὴν αὐτὴν βαθμίδα· ἔχουν τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ τὰ αὐτά, ὄχι ἐλαττώματα, διότι ἡ λέξις εἶνε κἄπως βαρεῖα, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ μειονεκτήματα. Καὶ ὁ μὲν καὶ ἡ δὲ ἔχουν φυσικότητα· ἀμφοτέροι ἔχουν τὸ αἶσθημα τῆς φύσεως, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς λείπει ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους· εἶνε πολὺ λυπηρὰ αὕτη ἡ ἔλλειψις τῶν περισσοτέρων ἐλληνοπαίδων περὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς φύσεως· κρίνων ἐκ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον περιγράφουν τὴν θάλασσαν, τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, τοὺς ἀγρούς, τὴν κίνησιν ἐνὸς δρόμου κτλ. ἡδύνατό τις νὰ νομίσῃ ὅτι περιπατοῦν μὲ ὀφθαλμοὺς κλειστούς. Ἡ *Χρυσὴ Ἀθανασιάδου* ἔχει καὶ τρυφερότητα τινα, ἡ ὁποία μᾶς ἤρесе πολὺ.

Τὸ διήγημα τοῦ *Προμηθεὺς Δεσμώτου* εἶνε περίληψις ναυτικοῦ μυθιστορήματος μᾶλλον ἢ διήγημα· ναυάγιον, διάσωσις, τίποτε δὲν λείπει· ἂν ἦτο εἰς τὰ καθέκαστα περισσότερο ἐπεξεργασμένον θὰ κατετάσσετο πολὺ ἀνώτερον· ἀλλ' ἡ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὸ διήγημα, ὁποῖον τὸ θέλομεν ἡμεῖς, εἶνε ὅπως ἀπλὴ ἰχθυογραφία ἐν τῇ ὁποίᾳ μόλις σχεδιάζονται τὰ πρόσωπα ἢ τὸ τοπίον πρὸς ἀληθῆ εἰκόνα ἐξωγραφημένην κατὰ τοὺς κανόνας τῆς προοπτικῆς καὶ τῆς ἀρμονίας τῶν χρωμάτων. Τὰ αὐτὰ δύνανται νὰ λεχθῶσι καὶ διὰ τὸ *Ἀρμόδιον* καὶ τὸν *Μικρὸν Λεμβοῦχον*.

Ἡ *Ὁρεινὴ Ἀφρικανὴς* ἔχει ἑξαρσιν, ἔχει γοργότητα, κἄπου κἄπου λυρισμόν· ἀλλὰ λείπει ἡ δράσις, λείπει ἡ πλοκὴ· τὸ διήγημα τῆς εἶνε ἐν εἶδος ἐπιτυχημένου μονολόγου· ἀλλ' ἔχει καὶ κἄτι ἀκόμη· περιπάθειαν· θάρρος, ὀρεινὴ *Ἀφρικανὴς*!

Τὸ διήγημα τῆς *Δούλης Ἑλλάδος* ἔχει πολλήν, πολλήν χάριν καὶ εὐθυμον ζωηρότητα καὶ φυσικὴν γοργότητα καὶ σπινθηρισμοὺς εὐφύας. Τί κρῖμα ὅμως ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ πνεύ-

«ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΔΕΝ ΒΙΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΥΠΑΡΗΙ» (Σελ. 43)

ματός της—καὶ ἔχει πολλὰ ἡ Δούλη Ἑλλάς—να τ' ἀφιερῶσιν εἰς ὑπόθεσιν ἄνευ ἐνδιαφέροντος, ὑπόθεσιν ἣτις μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς της γραφούσης μᾶς ἀφίνει ἀδιαφόρους, ὦ τί κρίμα!

Τὰ ἐπόμενα τέσσαρα διηγήματα εἶνε τὰ καλλίτερα ἐκ τῶν σταλάντων.

Τὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ἀχιλλέως, ὅστις ἔστειλε μετὰ τοῦ ἔργου του καὶ κομψὴν ἀντιγραφὴν τῆς εἰκόνης τοῦ Διαγωνισμοῦ, εἶνε ἄριστον διηγηματάκι, ἡ πλοκὴ του εἶνε ἀβίαστος καὶ γοργή· ἂν ὁ δωδεκαετής συγγραφεὺς του διεσκεύαζεν αὐτὸ εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ ὡς καλλίτερα θὰ ἐκέρδιζε πολὺ, παραπολύ. Ἀλλ' ὅταν τις ὀνομάζεται «Ἀτρομήτος Ἀχιλλεύς» δὲν ἀποδεικνύει τόσον εὐκόλως. Θάρρος λοιπόν, Ἀτρομήτε Ἀχιλλεῦ!...

Ὁ Ἰωάννης Θ. Δημητρόπουλος ἀφῆσας τολμηρὰς πτήσεις τῆς φαντασίας καὶ περιπετειᾶς ναυτικᾶς, ὅπου οἱ ἥρωες παλαίοντες μὲ τὰ κύματα σώζονται ἢ σώζουσιν ἄλλους, ἐπρωτίμην ὑπόθεσιν εἰλημμένην ἐκ τοῦ μαθητικοῦ βίου, ἐκ τοῦ πραγματικοῦ. Τοῦτο εἶνε σπουδαῖον προσόν· ὅχι διότι αἱ περιγραφαὶ τρικυμιῶν καὶ κινδύνων δὲν εἶνε ἀντικείμενα διηγήματος, ἀλλὰ διότι ὅπως γράφονται συνήθως δὲν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν· ἡ περιγραφή μεγάλου φαινομένου τῆς φύσεως θὰ εἶνε (ὡς πᾶσα περιγραφή) ἡ ἀντικειμενικὴ ἢ ὑποκειμενικὴ· τουτέστι θὰ εἶνε ἡ ἀκριβής, πιστὴ ἀπεικόνισις τοῦ φαινομένου τούτου, κατὰ τὴν ἀνέλιξιν αὐτοῦ, κατὰ τὰ στάδια καὶ τὰς φάσεις του, ἡ ἀκριβής καὶ πιστὴ ἔκφρασις τῶν ψυχικῶν συναισθημάτων, τὰ ὅποια ἐγέννησεν ἐν ἡμῖν ἡ θεὰ του· ἀλλ' οἱ μικροὶ μᾶς φίλοι περιγράφουν καταιγίδας καὶ ἀστραποβροντάς μόνον μὲ τὴν φαντασίαν των, μὲ κλειστὰ μάτια οὕτως εἰπεῖν. Διὰ τοῦτο συνιστῶμεν θερμῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μάθουν νὰ παρατηροῦν (διότι ἂν τὸ βλέπειν εἶνε ἔμφυτον τὸ παρατηρεῖν ἀπαιτεῖ πολλήν, πολλήν ἀσκήσιν) κρίνομεν δὲ ἐπαίνου ἀξίους ἐκείνους, οἵτινες ὡς ὁ Ἰ. Θ. Δημητρόπουλος, ἀντικείμενον διηγήματος λαμβάνουν θέμα τὸ ὅποῖον γνωρίζουν καλῶς, ὅποῖον εἶνε ὁ σχολικὸς βίος. Ἄλλο προτέρημα αὐτοῦ εἶνε ἡ ψυχολογικὴ ἀκολουθία τῶν χαρακτήρων, μὲ ἄλλους λόγους οἱ ἥρωές του ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως εἰς τὸ τέλος διατηροῦν τὸν χαρακτήρα των, δὲν σκέπτονται ἢ δὲν λέγουν τίποτε τὸ ὅποῖον νὰ μᾶς κάμῃ νὰ διαμαρτυρηθῶμεν καὶ νὰ εἰπώμεν: — «ὦ, ὅχι ἐδῶ τὰ χάλασε!» Τοῦτο εἶνε πολὺ σπουδαῖον· ἐν γένει δὲ ὅλοι πρέπει νὰ προσέχετε πολὺ εἰς τὸν χαρακτήρα των προσώπων· ἂν οἱ ἥρωές σας εἶνε παιδία πρέπει νὰ ἔχουν τὰς ιδέας, τὰς κλίσεις, τὰς ἐπιθυμίας ἀληθινῶν παιδίων, ἀνολόγως τῆς ἡλικίας, τῆς κοινωνικῆς ἀτμοσφαιρᾶς εἰς τὴν ὁποίαν ζοῦν καὶ τῶν ἄλλων· διότι ἄλλως σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ παιδίον ἀνατραφέν εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ἄλλως παιδίον ἀνατραφέν ἐν τῇ γλυκεῖᾳ θαλπωρῇ τῆς οἰκογενείας, αἰσθανθὲν εἰς τὰ χεῖλη του τὴν γλυκυτάτην πίεσιν τῶν μητρικῶν χειλέων, ἔχον πρὸ ὀφθαλμῶν του παραδείγματα ἀρετῆς καὶ σεμνοπρεπείας· ὁ ὀρεινὸς παῖς εἶνε τραχύτερος, τολμηρότερος τοῦ παιδὸς τῆς πεδιάδος, ὁ δὲ νκυτόπαις, ὁ συνηθίσας ἀπὸ ἡλικίαν δέκα ἐτῶν νὰ τρώγῃ θαλασσοβρεγμένον τὸ ψωμί του καὶ νὰ παλαίῃ καθεκᾶστην πρὸς τὰ κύματα, ἔχει ἄλλην ιδεάν περὶ ζωῆς παρὰ ὁ μῆλικός του κάτοικος τῶν Ἀθηνῶν, ὅστις κρατῶν τὴν σάκκαν ὑπὸ τὴν μασχάλην πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον. Καὶ ἐν τούτοις μὲ ὅλα τὰ προσόντα του—ἐλησμονήσα νὰ σας εἰπῶ ὅτι ἔχει καὶ φυσικὸν διάλογον—τὸ διήγημα τοῦ Δημητροπούλου δὲν θ' ἀριστεύσῃ. Διότι ἡ ἀφήγησίς του εἶνε ξηρά, λείπει ἀπ' αὐτὴν ἡ γραφικότης, τὸ δὲ ἠθικὸν συμπέρασμα ἐξάγεται ἀποτόμως.

Δύο διηγήματα μένουσιν ἀκόμῃ πρὸς στιγμὴν δὲ ἡ κρίσις μου ἀμφισβητεῖται. Ἡ Ἀμφιλύκη πρέπει ν' ἀριστεύσῃ ἢ τὸ Κατσινάκι τῆς Μάνης; εἶνε τὸσον ἀνόμοια ὥστε δὲν ἐπιδέχονται σύγκρισιν· καὶ τὸ ἐν εἶνε ὠραῖον καὶ τὸ ἄλλο, τὸ καθὲν εἰς τὸ εἶδος του. Πόσον δύσκολος εἶνε καὶ ποτε ἡ ἀπόφασις, πόσον βαρεῖα ἢ πρὸς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀλήθειαν εὐθύνη!

Τὸ Κατσινάκι τῆς Μάνης ἔγραψεν ἀφελέστατον, χαριέστατον διηγηματάκι, τὸ ὅποῖον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος ὁμοιάζει μὲ τὸ κελεύσμα μικροῦ πουλιοῦ, τὸσον εἶνε φυσικὸν καὶ μελωδικόν. Ἡ ἀξία τοῦ ἔργου τούτου εἶνε τὸσφ μεγαλειτέρα ὅσον τὸ καυμένο Κατσινάκι τῆς Μάνης εἶνε μόλις 7 3/4 ἐτῶν, καὶ γράφει μὲ μικρὸν, ἀπειρον ἀκόμῃ χεῖρ ἐπὶ μεγάλων φύλλων χάρτου μέγιστα χονδρὰ γράμματα, κατοικεῖ δὲ ὅχι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀλλ' εἰς τὴν ὁμιχλώδη Ἀγγλίαν καὶ δὲν εἶνε τὸσον ἐξοικειωμένον μὲ τὴν γλῶσσαν μᾶς, ὅσον οἱ ἄλλοι Ἑλληνόπαιδες· οἱ ὅποιοι ὁμιλοῦν καὶ ἀκούουσιν ἀδιακόπως ἑλληνικά. Τὸ διηγηματάκι τοῦτο ἂν εἴχομεν καὶ μι-

κροτέραν τάξιν διαγωνιζομένων, ὡς εἰς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις, θὰ ἐλάβανε πρῶτον βραβεῖον.

Ἐντελῶς, ἐντελῶς διάφορον εἶνε τῆς Ἀμφιλύκης τὸ διήγημα. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ἡ χαριτωμένη ἐκείνη ἀφέλεια, διότι καὶ ὁ συγγραφεὺς εἶνε ἔφηβος, σχεδὸν νεανίσκος, δεκαεὶς ἐτῶν. Ἄν ὁ Ἀχιλλεύς ἦτο τρωτὸς εἰς τὴν πτέρναν του, δὲν στερεῖται καὶ τὸ διήγημα τοῦτο πτέρνας. Ἐν πρώτοις φαίνεται ὡς νὰ ἔγραψεν εἰς ἐπεξήγησιν τῆς εἰκόνης, τὸ ὅποῖον εἶνε ἐσφαλμένον. Τὸ διήγημα δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνεύῃ τὴν εἰκόνα. Ἄλλ' ἡ εἰκὼν τούναντίον πρέπει νὰ εἶνε ἡ αἰσθητοποίησις τῆς ὑποθέσεως τοῦ διηγήματος· ἔπειτα ψυχολογικῶς τὸ τέλος του δὲν εἶνε ἀληθές· οἱ γονεῖς ὅσον καὶ ἂν ἀγαποῦν τὴν πατρίδα, θὰ τρέμουν, θ' ἀγωνιοῦν μέχρι τέλους, διὰ τὸ παιδί των τὸ ὅποῖον εὐρίσκεται εἰς τὴν φωτιὰ τοῦ πολέμου· εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον ὅσον «ἀόρατος Ἰορδάνης» καὶ ἂν τοὺς βαπτίσῃ νὰ εἶνε τόσον εὐτυχεῖς, ὅσον νομίζει ἡ Ἀμφιλύκη· πάλιν μεγάλη, πάλιν φοβερά θὰ γίνεταί εἰς τὴν καρδίαν των μεταξὺ στοργῆς καὶ καθήκοντος, καὶ μὲ καρδιοκτύπι, μὲ σπαραγμὸν θὰ περιμένουν εἰδήσεις ἀπὸ τὸν πόλεμον. Ἐν τούτοις τὸ διήγημα τοῦτο, ἂν καὶ ὅχι ἄψογον, κρίνομεν ἀξιὸν τοῦ Α'. βραβεῖου, διὰ τὴν ἐμπνευσιν τὴν ὁποίαν ἔχει, διὰ τὴν ποιήσιν ἣτις τὸ διαπνέει, διὰ τὴν ζωηρότητα τῶν εἰκόνων καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν, διὰ τὴν γοργότητα τῆς ἀφηγήσεως καὶ τὴν γραφικότητα τοῦ ὅφους.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

[Τὸ βραβευθὲν διήγημα]

Εἰξεύρετε τί θὰ εἰπῇ νὰ εἶνε χειμῶνας! Τὰ ἀρνάκια ζαρωμένα στρυμόνονται 'ς τὰ χειμάδια· τὰ πουλάκια τρομαγμένα ἀπλώνουν τὰς βρεγμένες φτεροῦγές των γιὰ νὰ εὐρύνουν καταφύγιον· καὶ τὰ φτωχὰ, τὰ καϊμένα, μαζεύονται κι' αὐτὰ 'ς τὴν γωνιά καὶ προσπαθοῦν νὰ ζεστάνουν τὰ παγωμένα τους χεράκια 'ς τὴ θερμὴ στάχτη τοῦ ἄφης τοῦ τελευταῖο κουτσουράκι ποῦ εἶχαν, καὶ μὲ παράπονον ποῦ τοὺς φέρνει ἡ δυστυχία, δοξάζουν τὸν Παντοδύναμον καὶ μακαρίζουν τοὺς πλουσίους.

— Μακάριοι οἱ πλούσιοι! Αὐτοὶ ἔχουν σπίτια παλάτια, ἔχουν θερμάστρες ποῦ λαμποκοποῦν, ἔχουν κρεββατάκια ζεστά... Καὶ ἐγὼ λέγω:

— Μακάριοι οἱ εὐτυχεῖς, ποῦ τὰς περὶ πολλὰς φορές εἶνε φτωχοὶ...

Καὶ πῶς νὰ μὴν εἶνε εὐτυχεῖς, ὁ πατέρας ἐκεῖνος, ἐκεῖνη ἡ μητέρα, ποῦ βλέπουν συναγμένα γύρω τους μὲ στοργὴ καὶ σεβασμὸ τὰ παιδάκια τοὺς καὶ ἀψυχοῦν γι' αὐτὰ βάσανα καὶ στερήσεις, καὶ γιὰ τροφὴ τοὺς δίνουν τὴν ἀγάπην καὶ φιλοστοργίαν τοὺς—καὶ πῶς νὰ θεωροῦν τὸν ἑαυτοὺς δυστυχῆ ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ, ὅπου σὲ τέτοια βαρυχειμωνιά ἔχουν σκέπη καὶ προφύλαξιν τὴ θερμὴ ἀγκαλιά τῆς μητέρας;

Ἄς ρίξωμε μιά 'μματιά 'ς τὴν εἰκόνα μᾶς!

Πῶς σας φαίνεται! Δὲν εἶνε ὠμορφο τὸ δωμάτιον; Ρίχνεις τὰ 'μμάτια σου καὶ ἀναπαύονται σὲ γραμμὰς καλλιτεχνικὰς, σὲ ἐπιπλα τακτικὰ τοποθετημένα, σὲ εἰκόνες περιέργες καὶ τόσα ἄλλα κομψοτεχνήματα καὶ πλούσια πράγματα. Πιστεύω ὅμως νὰ ὁμολογήσετε μαζί μου, ὅτι, μὲ ὅλο τὸν ὄγκον, ποῦ ἔχει ἡ βιβλιοθήκη, περὶ σεβαστῆ—καὶ ἂν θέλετε—καὶ περὶ πολυτίμη γιὰ τὴν ὥραν, φαίνεται ἡ θερμάστρα.

Ἄλλὰ, καὶ ἂν δὲν θέλετε νὰ το ὁμολογήσετε σεῖς, ἡ ἴδια ἡ εἰκόνα μᾶς το λέγει. Ἡ κυρία ἐπρωτίμην τὴ θερμάστρα ἀπὸ τοῦ ἐργόχειρό της καὶ ὁ κύριος γιὰ χάριν τῆς ἄφης τὴ βιβλιοθήκην του καὶ ὁ υἱὸς τοὺς ἀκολουθεῖ τὸ παράδειγμά τους, καθὼς καὶ αὐτὸς ἀκόμῃ ὁ τετραπύρατος Ἀραπάκος. Ρίξτε! ρίξτε! ἀκόμῃ μιά 'μματιά 'ς τὴν εἰκόνα μᾶς! Ὡραϊότερον, θελκτικώτερον, συγκινητικώτερον συμπλεγμα δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ!—Νὰ πλούσιοι καὶ εὐτυχεῖς!

Γλῶσσαις—γλῶσσαις τρεμουλιαστές ἢ φωτιᾶ, σὰν νὰ βγαίνοι ἀπὸ μαγικούς δαυλοὺς, χρυσοκοκκινωπῇ, φωτίζει τὰ πρόσωπα, ζωγραφισμένα μὲ συγκίνησι.

Δὲν προσέχει πλειὰ ὁ πατέρας 'ς τὸ τυπωμένο φύλλο, ποῦ κοντὰ 'ς τὸν ἐνθουσιασμό καὶ τὴ χαρὰ ἔφερε καὶ λύπη· μόνο ἡ μητέρα μὲ τὸ μαντήλι 'ς τὸ στόμα πνίγει τοὺς λυγμούς της, χωρὶς ὅμως νᾶχη τὴ δύναμι νὰ κρατήσῃ καὶ τὰ δάκρυά της. Τὰ 'μμάτια της πετοῦν φλόγες βγαλμένες ἀπὸ τὰ βάθη τῆς μητρικῆς καρδιάς της καὶ λάμπουν ὅπως ἡ φωτιὰ τῆς θερμάστρας, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν τὴ φλόγα τὰ δάκρυά της, καθὼς μερικὲς θερμὲς πηγὲς μόλις φθᾶσουν 'ς τὴν ἐπιφάνεια ἐξατμίζονται. — Πόση λαύρα νὰ αἰσθάνεται 'ς τὰ σπλάχνα της ἡ φιλόστοργη μητέρα, τί ἀκοίμητο καμίνι! Ἀλλὰ καὶ πόσες λυπητερὲς σκηνὲς νὰ της φέρνῃ 'ς τὸν νοῦ της ἡ φωτιὰ τῆς θερμάστρας, ὕστερα ἀπὸ τὲς ὀλίγες γραμμὲς, ποῦ μὲ μισοσβυσμένη ἀπὸ τὴ συγκίνησι φωνή, τῆς ἐδιάβασε ὁ καϊμένος ὁ πατέρας! Πόσα αἰσθήματα νὰ τῆς ξυπνᾷ!

Ὁ νοῦς της κ' ὁ λογισμὸς της φεύγει καὶ μὲ τὰ φτερά τῆς φαντασίας ταξιδεύει μακρὰ, — μακρὰ, ἐκεῖ ὅπου τὸ αἶμα βᾶφει τὲς πέτρες καὶ τὸ χῶμα ποῦ εἶνε πατημένο ἀπὸ χονδροπάπουτσα μὲ μεγάλα καρφιά· ἐκεῖ ὅπου σκόνι καὶ καπνὸς ἀνακατόνονται σ' ἓνα μαῦρο σύννεφο· ἐκεῖ ὅπου ὁ ξεροπόταμος ξεχειλισμένος ξεριζώνει βράχους καὶ δένδρα καὶ κατρακυλᾷ μὲ βοὴ ἀπὸ τὲς ῥεμματιές, ἐν ᾧ ὁ πληγωμένος ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ δὲν ἔχει μὴ σταγόνα νὰ βρέξῃ τὴ γλῶσσά του· ἐκεῖ ὅπου ὁ βορριᾶς σφυρίζει ἄγρια μέσα 'ς τὰ κλαδιά, καὶ τὰ φύλλα ποῦ πέφτουν ἀπὸ τὴ μανία του σκεπάζουν, σὰν νεκρικὸ σάβανο, τὸν πληγωμένο στρατιώτη, τὸ παγωμένο του κορμί· ἐκεῖ τέλος ὅπου εἶνε τὸ «πεδῖον τῆς μάχης»...

Ἀξαφνὰ σὰν νᾶκουσε τὸ ἐμβατήριον μακρυνῆς ἀρμονίας ἄλλαξε 'ς τὴ στιγμή!

Βλέπει τὸ παιδί της ποῦ πῆγε κ' αὐτὸ 'ς τὸν πόλεμο, τὸ βλέπει πληγωμένο καὶ δὲν μετανιώνει γιατί τάφησε νὰ φύγῃ, μόνο παρακαλεῖ τὸ Θεὸ νὰ τάψῃ νὰ κάμῃ τὸ καθήκον του. Βλέπει καὶ ἄλλα παιδιὰ ποῦ ἄφησαν τάχαθ' αὐτοὺς καὶ ἀψηφοῦν γιὰ τὴν πατρίδα κρύα καὶ κακουχίες, τὰ βλέπει νὰ πέφτουν ἀνίκανα, παγωμένα ἀπὸ τὸ κρύο, καὶ νὰ λυποῦνται γιατί δὲν 'πρόφθασαν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν ἐχθρό! καὶ τῆς φαίνεται ὅτι τῆς λείει ἡ συνείδησί της, πῶς δὲν πρέπει νὰ κάθεται αὐτὴ ἡσυχα 'ς τὴν ὀλόφωτη θερμάστρα, ἐν ᾧ ἐκεῖνα πεθαίνουν ἀπ' τὸ κρύο!

Ἡ ψυχὴ της εἶνε τόσο γεμάτη ἀπὸ τὸ ἀκατανόμαστο αὐτὸ οὐράνιο αἶσθημα, ὅπου καθαρὰ τὰ 'μμάτια της τὸ γράφουνε καὶ ὁ πατέρας καὶ ὁ υἱός, ἄφωνοι, μένουν μαγεμμένοι ἀπὸ τὴν ἀντανάκλασί του.

Καὶ σὰν νὰ ἐβαπτίστηκε ἡ ψυχὴ καὶ τῶν τριῶν ἀπὸ ἀόρατο Ἰορδάνη, περιβάλλονται ἀπὸ μιὰ λάμψι παραδόξη—τὴ λάμψι τῆς εὐτυχίας!

— Ναί, εἶνε εὐτυχεῖς!

Εἶνε εὐτυχεῖς, γιατί βασιλεύει μέσα τους θρησκεία ἀρμονική—ἡ «θρησκεία τῆς ἐλευθερίας!»

ΔΜΦΙΛΥΚΗ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΟΥΛΙΟΥ

Σὲ μιὰ τοῦ δάσους ὠμορφή φωλιά,
ὅλη τὴ μέρα ἓνα πουλάκι ψάλλει
μὲ μιὰ γοργὴ πολὺ ἔξερη λαλιά,
ὅ,τι κι' ἂν κάνουνε μικροί, μεγάλοι.

Κανεῖς ἂν ἄσκοπα πολυλογίᾳ,
ἢ γιὰ τὴν ἐργασία δὲν τον μέλει,
ἀπὸ τὸ δάσος μὲ λαλιά γοργή
φωνάζει τὸ πουλί:—Δουλειά, τεμπέλη!

Γνωστὸ εἶνε τὸ πουλάκι τ' ἀκριβό,
καθεῖς μας μέσα του βαθεῖα τὸ ἔχει,
κι' ἂν εἰς τὸ δρόμο, πάγῃ τὸ στραβό
κρυφὴ φωνὴ τοῦ λέγει νὰ προσέχη!...

M. X.

Μιὰ κόρη ἀπ' τὴ μαμμά της τὴν καλὴ
κρύβει πῶς τὸ γατί της πάντα δέρνει
ἀπὸ τὸ δάσος κράζει τὸ πουλί:
—Κόρη, καλὸ τὸ ψέμμα δὲν σοῦ φέρνει!

Μιὰ ἄλλη 'ς τὸν καθρέφτη της μπροστὰ
τὸ φῶρεμά της τακτικά κυττάζει·
καὶ τὸ πουλί ἀπ' τὸ δάσος δυνατὰ.
—Πωπώ, μικρὴ φιλάρεσκη! φωνάζει.

ΠΕΤΡΟΣ - ΠΑΥΛΟΣ ΡΟΥΒΕΝΣ

Ὁ μέγας ζωγράφος Ροῦβενς ἐγεννήθη τῷ 1577 ἐν τῷ μικρῷ χωρίῳ Σίγγεν ὅπου ὁ πατὴρ του ἦτο φυλακισμένος διὰ πολιτικούς λόγους· τὴν δὲ παιδικὴν του ἡλικίαν διήλθεν εἰς τὴν ὡραίαν γερμανικὴν πόλιν Κολωνίαν.

Ἡ νοημοσύνη τοῦ παιδίου ἦτο ἐκτακτὸς· «Δεκαετῆς ἤδη, λέγει εἰς τῶν βιογράφων του, ἐθεωρεῖτο εἰς τὸ σχολεῖον ὡς φαινόμενον· συνηθροίζοντο περὶ αὐτὸ καὶ το ἤκουον νὰ μεταφράζῃ ἐκ τοῦ προχείρου τοὺς ὡραίους στίχους τοῦ Ὀμήρου, ἢ τοὺς Λόγους τοῦ Δημοσθένους, ἢ τὰ δυσκολώτερα χωρία τοῦ Τακίτου, μολοντί ἦτο μιὰ σταλιά παιδί.» Ἐν ἡλικίᾳ δεκατριῶν ἐτῶν ὠμίλει ἐπτὰ γλώσσας μετὰ μεγάλῃς εὐκολίας, καὶ εἶχε πολλὰς ἱστορικές, φιλολογικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς γνώσεις.

Ὁ Ροῦβενς εἶχεν ἀνάδοχον ἐπίσημόν τινα κυρίαν, τὴν κόμησσαν Λαλαίν, ἡ ὁποία ἤθελε νὰ τον προσλάβῃ ἀκόλουθον (page) ὅπως ἀνυψώσῃ

αὐτὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ διὰ τῆς προστασίας της.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ νεαρὸς Ροῦβενς εἶχεν ἐκτάκτως ὡραία καὶ εὐγενῆ χαρακτηριστικά, ἦτο τολμῆρὸς καὶ γενναῖος, καὶ τὸ γένος του δὲν ἦτο ἀσήμαντον (διότι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐλαμβάνετο πολὺ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ γένος) τίποτε δὲν τον ἡμπόδιζε ν' ἀνέλθῃ εἰς τὰς ὑψίστας θέσεις τῆς αὐλῆς ἢ τοῦ στρατοῦ, ἡ δὲ μήτηρ του ἔβλεπεν ἤδη αὐτὸν στρατηγόν ἢ δ' εὐγενὲς ἀνάδοχός του πρεσβευτήν.

Ἀλλ' ὁ Παῦλος ἡμέραν τινα ἐγένινεν ἄφαντος ἐκ τοῦ πολυτελοῦς μεγάρου τῆς κομήσσης Λαλαίν, ὅπου ἐν τούτοις εἶχεν ὅ,τι ἤθελε καὶ τίποτε δὲν τῷ ἔλειπε. Μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας εὐρέθη εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ζωγράφου Ὁκταβίου Van Vien. Ὁ Ροῦβενς εἶχεν ἀκατανίκητον τάσιν πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν καὶ ἐπεθύμει διακαῶς νὰ γίνῃ ζωγράφος.

Ἡ λύπη τῆς μητρὸς του καὶ τῆς ἀναδόχου

του δὲν περιγράφεται· τὰ ὠραία, τὰ μεγάλα ὄνειρά των ἐξηφανίσθησαν· ζωγράφος ἤθελε νὰ γίνη! αὐτὸς δ' ἐξ εὐγενῶν καταγόμενος, νὰ περιφρονήσῃ τὰς ἐλπίδας των καὶ νὰ προτιμήσῃ ἔργον τὸ ὁποῖον (κατὰ τὰς ἰδέας τῶν χρόνων ἐκείνων) ἦτο ἀνάξιον εὐπατρίδου;

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Παῦλος ἦτο πολὺ νέος ἀκόμη ἢ μήτηρ καὶ ἡ ἀνάδοχός του ἐξέλαβον τὴν τάσιν του ἐκείνην ὡς παροδικὴν ἰδιοτροπίαν, καὶ τῷ ἐπέτρεψαν νὰ ἐργάζεται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Van Vien, ἐλπίζουσαι ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ῥίψῃ κάτω καὶ χρώματα καὶ χρωστήρας καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν θέσιν, ἢ ὁποία τῷ ἤρμοζεν.

Ἀλλὰ τὸ πρὸς τὴν ζωγραφικὴν πάθος τοῦ Ροῦβενς ἠῤῥαζεν ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ, ὃ δὲ διδάσκαλός του ἄφ' ἑνὸς μὲν μαντεύσας τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ μαθητοῦ του, ἄφ' ἑτέρου δὲ βλέπων ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον τίποτε νὰ τον διδάξῃ, παρεκίνησε τὴν κόμησάν Λαλαὶν νὰ στείλῃ τὸν νεαρὸν βαπτιστικὸν τῆς εἰς Ἰταλίαν πρὸς τελειοποίησίν του.

Τὸ πρᾶγμα κατήντησε λοιπὸν πολὺ σπουδαιότερον παρ' ὅ,τι εἶχον φαντασθῇ αἱ δύο γυναῖκες. Ἐν τάχει συνεκλήθη οἰκογενειακὸν συμβούλιον ὅπως ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ πρᾶκτεος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ σταλῇ εἰς Ἰταλίαν ἄλλ' ὁ κύριος λόγος τῆς ἀποστολῆς φαίνεται ἐκ τοῦ πρακτικοῦ τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου δι' οὗ τῷ παρεχωρήθη ἡ πρὸς ἀναχώρησιν ἄδεια.

«Οἱ συγγενεῖς τοῦ Πέτρου — Παύλου Ροῦβενς, πεποιοῦτες εἰς τὴν ἱκανότητα καὶ χρηστοτήθειαν αὐτοῦ, συγκατατίθενται εἰς τὸ ν' ἀπέλθῃ εἰς Ἰταλίαν ὅπως μορφώσῃ τὰ ἦθη του καὶ ἀποκτήσῃ εὐγενεῖς τρόπους κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ εὐγενεοῦς πατρὸς του, προσέτι δὲ ὅπως τελειοποιηθῇ καὶ εἰς τὴν ζωγραφικὴν.»

Ὁ Ροῦβενς ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν· ἦτο εἰκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν τότε, διέτριψε δ' ἐν αὐτῇ περὶ τὰ ἑπτὰ ἔτη· μετὰ ζήλου ἀκαταβλήτου ἀφωσιωθείς εἰς τὴν μελέτην τῶν ἔργων τῶν μεγάλων ζωγράφων, ἰδίως τοῦ Τιτιαννοῦ καὶ Παύλου Βερονόζε, δὲν περιωρίσθη εἰς μίμησιν τῶν μεγάλων ἐκείνων ὑποδειγμάτων, ἀλλ' ἀνυψώθη εἰς καλλιτεχνικὴν πρωτοτυπίαν, συμφῶνως πρὸς τὴν ἰδιοφυΐαν του καὶ τὸ πνεῦμα τῶν χρόνων του, πρωτοτυπίαν καθιστῶσαν αὐτὸν ἓνα τῶν μεγίστων ζωγράφων τοῦ κόσμου.

Τῷ 1608 ἐπέστρεψεν εἰς Ἀμβέρσην ἐνεκα τοῦ θανάτου τῆς μητρός του. Ἀμέσως ὠνόμασθη ζωγράφος τῆς αὐλῆς, ἀλλ' ἔμεινεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὅπως ἔχῃ περισσότερον καιρὸν πρὸς ἐργασίαν. Ἐκεῖ δ' ἐξετέλεσε τὰ ἔξοχα, τὰ θαυμάσια ἔργα του. Ἡ φήμη του μετ' ὀλίγον διεδόθη ἀνὰ τὸν κόσμον, αἱ δὲ βασιλικαὶ αὐλαὶ τῆς Ἰσπανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας ἠμιλλῶντο ποία ν' ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν μεγαλειτέρας παραγγελίας καὶ ποία νὰ τῷ ἀπονείμῃ μεγαλειτέρας τιμᾶς.

Καταπληκτικὴ εἶνε ἡ γονιμότης τοῦ Ροῦβενς· ἀλλ' αἱ ἄρισται τῶν εἰκόνων του, αἱ κατ' ἐξοχὴν συντελοῦσαι εἰς τὸ νὰ μείνῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐνδοξον καὶ ἀθάνατον, εἶνε αἱ μετὰ τὴν ἐξ Ἰταλίας ἐπιστροφὴν του ζωγραφηθεῖσαι· διότι βραδύτερον ἀπείρους λαμβάνων παραγγελίας καὶ μὴ προφθάνων νὰ τὰς ἐκτελέσῃ μόνος, προσέφευγε καὶ εἰς τὴν συνεργασίαν τῶν μαθητῶν του.

Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς καλλιτεχνικῆς ἰδιοφυΐας τοῦ Ροῦβενς εἶνε ἡ σφοδρὰ πνοὴ τῆς ζωῆς ἣτις διαπνέει τὰ ἔργα του. Τὰ πρόσωπα τῶν εἰκόνων του ἐκφράζουσιν μετ' ἀπαραμύλλου τόλμης ἐντονονδράσιν, βιαίαις, δραμτικαῖς συγκινήσεις. Οὐδεὶς, οὐδέποτε ζωγράφος ἐρριψε μετὰ τόσης δυνάμεως ἐπὶ τοῦ πίνακος μορφὰς ἀνθρώπων ἢ ζώων. Ὁ Ροῦβενς εἶνε σφοδρότερος καὶ αὐτοῦ τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου· αἱ μορφαὶ αὗς ἐπλασεν εἶνε τραχύτερον εἰλημέναι ἐκ τῆς πραγματικότητος· αἱ ὀρμαὶ αἵτινες συγκλονοῦσι τὰ πρόσωπα τῶν εἰκόνων του δὲν προέρχονται ἐκ τοῦ βήθους τῆς σκέψεως ὡς παρὰ τῷ μεγάλῳ Ἰταλῷ ζωγράφῳ, ἀλλ' ἐκ τοῦ σφρίγγους τῆς ζωῆς, ἐκ πληθώρας σωματικῆς ἀκμῆς, ἐξ ὑπερχειλιζούσης φυσικῆς εὐρωστίας.

Ὀνομαστότατα τῶν ἔργων του εἶνε ἡ Σταύρωσις, ἡ Ἀποκαθήλωσις, ὁ Ἀπιστος Θωμᾶς κτλ. Τὰ μέγιστα Μουσεῖα τῆς Εὐρώπης διαφυλάττουσιν ὡς κειμήλια τὰ ἔργα του, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία σήμερον εἶνε μυθώδης. Τὰ Μουσεῖα τοῦ Μονάχου, τῆς Δρέσδης, τοῦ Λούβρου ἐν Παρίσι, τοῦ Λονδίνου, τῆς Μαδρίτης, τῆς Βιέννης, τῶν Βρυξελλῶν, τῆς Πετροπόλεως, τῆς Φλωρεντίας καυχῶνται ὅτι κατέχουν εἰκόνας τοῦ Ροῦβενς.

Ἐν τούτοις αἱ δύο γυναῖκες αἵτινες τόσον ἡγάπησαν αὐτὸν καὶ τόσον ἐφρόντιζον περὶ τοῦ μέλλοντός του, ἂν ἔζων θὰ ἡσθάνοντο μεγάλην

χαράν· διότι ὁ Ροῦβενς ἔγινε μὲν μέγιστος ζωγράφος ἀλλὰ συγχρόνως καὶ εὐπατρίδης, ἀνυψώθη δὲ καὶ ἐκεῖ ὅπου αὐταὶ ἐφιλοδοχοῦν. Ἐνεκα τῆς μεγάλης παιδείας του, τῆς ἐξόχου μορφώσεώς του, τῶν ἀληθῶς ἀριστοκρατικῶν τρόπων του ἐθεωρήθη κατάλληλος ν' ἀντιπροσωπεύσῃ εὐσεβεῖς περιστάσεις τὰς Κάτω Χώρας παρὰ τῷ Φίλιππῳ Δ' τῆς Ἰσπανίας καὶ Καρόλῳ Α' τῆς Ἀγγλίας. Εἰς τὰς διπλωματικὰς ταύτας ἀποστολάς ἐπέτυχε καὶ ὠφέλησε τὴν πατρίδα του μεγάλως, διότι οἱ ἡγεμόνες ἡγάπων καὶ ἐτίμων αὐτὸν ἐξόχως. Ἐθεώρουν δὲ συγχρόνως τιμὴν των νὰ ζωγραφηθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ πλεῖσται βασιλικαὶ προσωπογραφίαι, ὡς καλλιτεχνικὰ κειμήλια θεωρούμεναι, ἐζωγραφήθησαν κατὰ τὴν ἐν ταῖς βασιλικαῖς αὐλαῖς διαμονὴν τοῦ Ροῦβενς. Δικαίως δ' ἐπεκλήθη διὰ τοῦτο «ζωγράφος τῶν βασιλέων καὶ βασιλεῦς τῶν ζωγράφων.»

Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ἐπεσκέπτετο ἓνα τῶν

ἡγεμόνων ἐγένοντο δὲ μεγάλοι προετοιμασίαι πρὸς ὑποδοχὴν του, εἰς αὐλικὸς ὅστις δὲν διέπρεπεν ἐπὶ καλλιτεχνικῇ μορφῷσει, ἠρώτησε μετὰ τινος δυσαρρεσκείας ποῖος ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἀπένεμον τόσας τιμὰς.

— Εἶνε ὁ ἱππότης Πέτρος-Παῦλος Ροῦβενς, ὁ ζωγράφος, τῷ ἀπήντησέ τις.

— Ἀ, ἐννοῶ, εἶπεν ὁ αὐλικός, εἶνε μέγας εὐπατρίδης ὅστις διὰ νὰ διασκεδάσῃ κάμνει καὶ ζωγραφίας.

— Ἀπατάσθε, τῷ εἶπεν ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο θαυμαστής τοῦ Ροῦβενς, εἶνε μέγας ζωγράφος ὅστις διὰ νὰ διασκεδάσῃ γίνεται καὶ πρέσβυς.

Εὐστοχοὶ καὶ ὠραῖοι ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ροῦβενς ἐγκεῖται ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ του μεγαλοφυΐᾳ· ἡ δὲ μεγαλοφυΐα εἶνε ἀξία μεγαλειτέρου θαυμασμοῦ, περισσοτέρας τιμῆς, παρ' οἵαδήποτε θέσις ὅσον ὑψηλὴ καὶ ἂν εἶνε!...

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Πως ἔγινεν ἡ θάλασσα ἑρωτᾷ μίαν ἡμέραν ἡ Φανὴ τὸν ὀλίγον μεγαλειτέρον ἀδελφὸν τῆς Χρῆστον.

Καὶ ὁ Χρῆστος:

— Τόσο πρᾶγμα δὲν καταλαβαίνεις; νά, ἀπ' τὲς πολλὰς βροχῆς!

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολιτιστοῦ.

*

Ὁ Γιαννάκης κάθεται πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας του καὶ βλέπει τοὺς διαβάτας· μεταξὺ ἄλλων περνᾷ καὶ εἰς μικρέμπορος πωλὼν προσωπίδας.

— Πόσο τὲς δίνεις; ἑρωτᾷ ὁ Γιαννάκης.

— Εἴκοσι λεπτὰ τὴν μία, ἀπαντᾷ ὁ πωλητής.

— Ἐγὼ ἔχω μιὰ δεκάρα, λέγει ὁ Γιαννάκης, μοῦ δίδεις μισήν;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κεράλωνος.

*

Ἡ μητέρα τοῦ Τάκη βλέπει τὸν υἱὸν τῆς νὰ κτυπᾷ ἐν παιδίῳ μικρότερον αὐτοῦ.

— Τάκη, φωνάζει, δὲν ντρέπεσαι σὺ τόσον μέγας νὰ κτυπᾷς ἓνα τόσο μικρὸ παιδί;

— Μπα! καὶ σὺ ποῦ εἶσαι πλεῖον μεγάλη ἀπὸ μένα πῶς μοῦ τὲς κατεβάξεις κάποτε; Τότε δὲν εἶνε ντροπὴ;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἐσθινού Ἀστέρου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ».

Μὲ πολλὴν ὁρεξίν, μὲ πολὺ χιοῦμορ εἶνε γραμμένη ἡ ἐπιστολὴ σου, Ἀμφιλύκη· ἀλλὰ προσοχή! ἐνθυμεῖσαι τὸν ἀφηρημένον ἐκεῖνον ἀστρονόμον, ὁ ὁποῖος παρατηρῶν ὑψηλὰ τᾶστρα δὲν ἔβλεπεν ἔμπρὸς του καὶ ἔπεσαν εἰς τὸ πηγάδι; ὅταν ἀφίνης τὴν φαντασίαν σου νὰ πετᾷ ὀρμητικὰ κύττα δὲ λιγάκι ἔμπρὸς σου... καὶ τὴν ὀρθογραφίαν!...

Πολὺ σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς πρὸς διέδοσίν μου ἐνεργείας σου, φίλε Γ. Δ. Σιδηροκανέλλη. Ἄν ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ κατέβαλλον τὴν αὐτὴν προσπάθειαν καὶ ἐνήργουν τόσον ἐπιτυχῶς ὅσον σὺ πόσον τελειότερα θὰ ἐγένετο ἡ ἀγαπητὴ των ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ! Δυστυχῶς πολὺ ὀλίγοι τὸ ἐνόησαν ἀκόμη!

Ἡξεύρεις πολὺ καλά, Μεγάλῃ Γῇ, ὅτι δὲν σ' ἐλησμόνησα· θά σοῦ το λέγῃ κάτι τι. Μὴν ἀργῆς δὲ νὰ μοῦ γράψῃς, καί μιν!

Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν θά σε δεχθῶ εἰς τοὺς διαγωνισμούς, Ἀργεῖα Τελέσειλλα (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον

ἐξέλεξα). Νά μοῦ γράψῃς τακτικά, νὰ στέλλῃς πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα. Γνωρίζω ὅτι εἶσαι καλὴ κόρη ὅπως καὶ ἡ φίλη σου καὶ συμμαθήτριά σου Ἀθανασία Φάρου.

Ἀναμένω καὶ ἄλλην ἐπιστολήν σου, Λευκὲ Κρῖνε, ὅχι ὅμως τόσον λακωνικὴν. Τόση φιλαργυρία πάλιν εἰς τὰ λόγια!

Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ λάβῃς τὸ φύλλον τῆς 1ης Ἰανουαρίου, φίλε Β. Διαμαντόπουλε, ἄφ' οὗ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐκδίδεται τὴν 15ην καὶ 30ην ἐκάστου μηνός; Αὐτὸ τὸ πρόβλημα, ἐγὼ τουλάχιστον, δὲν ἠμπορῶ νὰ το λύσω.

Ἡ περιγραφή σου μοὶ ἤρесе καὶ πάλιν, Ἀθροεζε Στρατιῶτα· ἀλλὰ τὸ ὕψος σου αὐτὴν τὴν φορὰν εἶνε κάπως χαλαρόν· σὰν νὰ ἦτο κουρασμένος ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν σας ὅταν ἔγραφε.

Ἐμπρὸς λοιπόν, δουλεῖα πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν Καρυοφύλλι τοῦ Διάκου! (ἀγῆρεσα κάτι, ὡς βλέπεις, ἀπὸ τὸ ψευδώνυμόν σου, διότι ἐγένετο πολὺ μακρόν) σ'

εὐχαριστῶ διὰ τὸν νέον φίλον πού μου ἔστειλες. Χαίρω πολὺ διότι σκοπεύεις νὰ λάβῃς μετὰ δραστηριότητος μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς.

Θέλει κι' ἐρώτημα, *Ξενητεμένο Πουλί*; Εἰς ὧλους τοὺς διαγωνισμοὺς εἶσαι δεκτός, εἰς ὧλους.

Τὸ ζητηθὲν σοι ἐστὶν, Φίλιππε Τιάλιε· ὃ ἀεὶ παραπέσει, φαίνεται· δὲν εἶνε δὲ καὶ ὀλίγη ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας ἕως εἰς τὴν Πέστην.

Καὶ τοῦτο πεποιηκέναι κάκεινο μὴ ἀφ' ἐναι· ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας, *Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά*. Μὲ ἄλλους λόγους, καὶ τὰ μαθήματά σου νὰ μελετᾷς (διότι τὸ δυνερόν μου εἶνε αἱ φίλαι μου νὰ εἶνε ἐπιμελεῖς) καὶ κάπου κάπου γὰ μου γράφῃς, ὅταν εὐρίσκῃς καιρὸν.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰ χρυσὰ λογάκια σου, *Σεμίραμις*. βεβαίως, ὥραϊα πράγματα θὰ δημοσιεύσω καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Συχνότερα γὰ μου γράφῃς, *Φιλόπατρι Κόδρε*.

Πολὺ νόστιμο ἦτο τὸ γραμματάκι σου, *Ἀγορίστικη Κοριτσάκι*, καὶ τὰ γραφόμενά σου μὲ συνεκίνησαν· κύταξε νὰ ἐκτελῇ πιστῶς τὴν εὐλαβῇ ἐντολήν, τὴν ὁποίαν σὲ ἀνέθεσαν.

Αἱ ἐπιστολαὶ σου μ' ἀρέσουν πολὺ, *Ἀτρόμητε Πο-*

λεμιστά. Ὁδηγίας θὰ σου δώσω εἰς ἓν ἐκ τῶν προσεχῶν φύλλων· ἡ πολλὴ σου ἀγάπη μὲ συγκινεῖ, παιδί μου.

Ὅχι δὲ, *Δρόσος τῆς Πρωίας*, τὸ γράψιμόν σου δὲν εἶνε καὶ τόσον κακὸν (ποῦ νὰ ἰδῇς μερικῶν, μερικῶν!) Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν νέαν φίλην πού μου φέρεις, καὶ δὲν ἀμφιβάλω ὅτι θὰ εἶνε καλὴ καὶ ἀξιαγάπητος κόρη ἀπ' οὐ μοὶ τὴν συνιστᾷς σὺ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσῃ ἂν ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς; Βί-θσια, ναι, κοντὰ 'ς τὸ νοῦ κ' ἡ γνώσι!

Τώρα ποῦ ἀνέρωσες, *Πρόην Καταρινοῦλα*, περιμένω συχνότερας ἐπισκέψεις σου... διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Ἡ καλὴ ιδέα τὴν ὁποίαν ἔχω περὶ σοῦ, Νίκη Ν. Μαρῆ, ὅσον πηγαίνει ἐνισχύεται. Διὰ τὸ ὅμως δὲν λαμβάνεις μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς;

Ἐκαστος τόμος, *Ρόδον τοῦ Ἀπριλίου*, ἀξίζει 2,50 δραχμὰς καὶ ὄχι 1,75· εἰπέ το εἰς τὸν φίλον σου ὅστις θέλει νὰ τοὺς ἀγοράσῃ.

Ὁραῖον καὶ ποιητικὸν εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, *Βόσπορε*, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ τὰ γραφόμενά σου θὰ εἶνε τόσον ὥραϊα ὅσον αὐτό. Κατοικεῖς πράγματι εἰς τὸν Βόσπορον; Εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἢ τὴν ἀσιατικὴν ὁχθὴν; Μὴ λησμονήσῃς νὰ μου τὸ γράψῃς.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Μαρτίου 1893]

37. Στοιχειόγραφος.

Εἰς τὰ γράμματα θὰ μ' εὕρῃς, ὅπως εἰμαι ἂν μ' ἀφήσῃς· 'Σ τὰ τετράποδα θὰ πάγω ἂν με ἀποκεφαλίσῃς.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Στρατιώτου.

38. Λένεγμα δημῶδες.

Ἀνεβαίνει καὶ γυρίζει,

Κατεβαίνει καὶ γυρίζει

Μῆτε τρώγῃς, μῆτε πίνει

κ' ἡ κοιλίτσα του γεμίζει.

Ἐστὶν ὑπὸ Γ. Σιφερλή.

39. Λένεγμα.

Ἀνθὴ μὲ πλέκουσε πολλὰ γι' αὐτὸ μωσκομυρίζω.

Ἀν χάσω τρία ἀπ' τῶνθ' μου μὲ τᾶλλα σὲ φωτίζω.

Ἐστὶν ὑπὸ τῆς Λευκῆς Περιστερᾶς.

40. Ἀναγραμματισμός.

Τὰ ἔθνη ὅλα μ' ἔχουνε πλὴν διαφοροτρόπως·

Ἀναγραμματιζόμενον μὲ προσκυνεῖ πᾶς τόπος.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Μέλλιντος Ναυάρχου.

41. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 4 = Στρατηγὸς τῶν Μεσσηνίων.
2 10 9 6 4 = Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης.
3 4 5 6 2 3 1 = Ἐπιστήμη.
4 10 7 8 2 6 9 = Ἐπίρρημα.
5 3 4 4 1 7 8 9 6 4 = Μάντις Ἡλεῖος.
6 7 10 2 6 4 = Ποιητὴς Ἑλλήν ἀρχαῖος.
7 8 9 6 3 5 3 6 4 = Δίγδοσχος ἀρχαῖος βασι-
λέως τῆς Ἰθάκης.
8 9 1 9 5 3 6 9 = Ἐπίρρημα.
9 10 9 8 7 3 1 = Τὸ ἀντίθετον τῆς καταιγίδος.
10 2 6 4 5 2 1 3 6 4 = Ὁ πυρπολὸς ἀρχαῖος πε-
ρίφημον ναόν.

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Κριοφυλλίου τοῦ Διάκου.

42. Ἱστορικὴ ἐρώτησις.

Τίς ἡγεμὼν ἐφονεύθη πρῶτος ἐν Τρωάδι;

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Στρατηγῶς Γέρδωνος.

43. Καλλιτεχνικὴ ἐρώτησις.

Τίνες ἦσαν οἱ καλλιτέχναι εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἀνέθετε κατ' ἐξοχὴν τὴν κατασκευὴν τῆς εἰ-
κόνης του, καὶ τί ἦτο ἕκαστος ἐξ αὐτῶν;

Ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ φυλλάδι τῆς 31 Δεκεμβρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

204. Ἀπόστολος (Ἀπό, στόλος). — 205. Ἄνεμος (Ἄν, ἄϊμος). — 206. Τιάρα (Τί-ἄρα). — 207. Ἐρίς, ἔρις. — 208. Σιάλος, σάλος. — 209. Πλάκα. — 210. Ὁ φυλάργυρος. — 211. Τὸ κανδύλι, ἡ κανδυλῆρα καὶ τὸ φυτόν.

— 212.

— 213. Ὅστις εἶχε τὴν μεγαλειτέ-
ραν κεφαλὴν. — 214. 11. — 215.

Ἡ καθαριότης εἶνε ἡ καλλίστη τῶν
[στολῶν]

Καὶ κατὰ τῆς ἀσθενείας εἶνε μέγας
[προμαχὼν]

Ὁ δὲ ῥυπαρὸς τὸ σῶμα ἔχει ῥυ-
[παρὰν ψυχὴν]

Καὶ ἀνέχει εἰς τῶν χοίρων τὴν ἀκά-
[θαρτον φυλὴν].

— 216 - 220. Τῇ προσθήκῃ τῶν
γραμμάτων π καὶ ν σχηματίζονται

αἱ λέξεις: πᾶνθηρ, πῖναξ, ὕπνος, ποντικός, πένης. —

221. Κ — 222. Ὁ πλοῦτος χωρὶς φρόνησιν καὶ εὐγενῆ καρδίαν

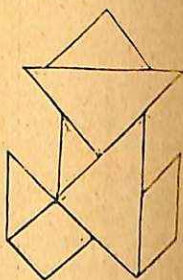
Ε Οὔτε ὑπόληψιν γεννᾷ ἀλλ' οὔτε κ' εὐτυχίαν

Ρ Ἄν ὅμως πλοῦτος κ' ἀρετὴ εἰς σὲ συνενωθῇ

ΑΛΕΚΤΩΡ Εὐδαίμων κ' εὐπόλητος θέλει διαβίωσθ.

Υ — 223. ΧΑΛΚΟΣ (Χελιδόν, Ἀετός, Λά-
Ρος, Κόραξ, Ὀρτυξ, Στρουθός). — 224. Περὶ
τῶν ῥητῶν ὡς ἀπορήτων ἀνακρινῶν. —

225. Φίλοις εὐτυχοῦσι καὶ ἀτυχοῦσιν ὁ αὐτὸς ἴσθι. — 226
Ἡ διευθύντρια διευθύνει.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 33]

Ἀνατραφεῖσα ἐν τῇ μέσῃ τῆς λαμπροφανοῦς καὶ φιλεόρτου ἀριστοκρατικῆς κοινωνίας τῆς Καλκούτας, ἡ Ἀνθὴ Ρόβινσων δὲν ἐθεώρει τὸν βίον ἢ ὡς διαδοχὴν ἀτελεύτητον ἐορτῶν καὶ διασκέδαστων. Νὰ τρέχῃ μὲ τὸ ἄλογον ἢ μὲ τὴν ἄμαξαν εἰς ἐκδρο-
μάς, νὰ παρευρίσκει εἰς προεσπε-
ρίδας καὶ ἐσπερίδας, εἰς φαῖδοκλόκ, εἰς γεύματα, εἰς πίκ-
νικ, εἰς χοροὺς, εἰς ἵπποδρομίας, εἰς θή-
ρας, εἰς ἀλιείας, εἰς ὅλας τὰς δια-
σκεδάσεις τὰς ὁ-
ποίας ἐπενδύει καθη-
μερινῶς κοινωνία
μὴ ἔχουσα ἄλλην
ἐνασχόλησιν, — ἰδοὺ
διὰ τὴν Ἀνθὴν ὁ
σκοπὸς τῆς ὑπάρ-
ξεως. Διὰ τοῦτο
τῇ ἐφαίνετο τόσῳ
παράδοξον νὰ ὑπάρ-
χῃ ἄνθρωπος ξένος
πρὸς ὅλα ταῦτα.

Ἀπεναντίας ὁ
Παῦλος εἶχε τὸ ἀ-
τύχημα νὰ χάσῃ
τὴν μητέρα του ὁ-
ταν ἦτο ἀκόμη παι-
δίον· ὅλη του δὲ ἡ
νεανικὴ ἡλικία δι-
έρρευσεν πλησίον
πατρὸς ἀκοινωνή-
του, ὡς ἐκ τῶν με-
λειτῶν του καὶ τῶν
σοβαρῶν καθηκόν-
των, δὲν εἶχε δὲ
γνωρίσῃ διὰ τοῦτο
διόλου τὸν κόσμον

ὁ νέος καὶ τὰς διασκέδασεις του. Μίαν ἢ δύο φο-
ρὰς εἰς τὴν ζωὴν του ἔτυχε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν
οἰκογένειαν κάθενος συμμαθητοῦ του, ἀλλ' οἱ συμ-
μαθηταὶ του ἀνῆκον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν
μεσαίαν τάξιν. Εἶχεν ἀποκτήσῃ συνεπῶς περὶ τοῦ
προορισμοῦ ἐν γένει τῶν γυναικῶν, τῶν μητέρων,
τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν ἐξαδέλφων, ιδέας τὰς ὁποίας

ἡ μὲς Ρόβινσων θὰ ἐχαρκτήριζεν ὡς βαρβάρους
καὶ ὀπισθοδρομικάς, ἐάν ποτέ τας ἐμάνθανεν. Ὁ
Παῦλος ἐπίστευεν ἀκραδάντως ὅτι ἡ ἐπίβλεψις τῆς
οἰκίας καὶ ἡ φροντίς τῶν ἀσπρορρούχων εἶνε τὸ
μόνον ἔργον τῆς γυναικός· ὅταν δὲ συνέβαινε νὰ

ὄνειρευθῇ τὴν με-
μακρυσμένην ἐπο-
χὴν, καθ' ἣν θὰ
ὑπῆρχεν εἰς τὸν κό-
σμον καὶ μία κυρία
Παύλου Κλοακέν,
ἐφαντάζετο πάντοτε
τὴν καλὴν δέσποι-
ναν κατασκευάζου-
σαν κανὲν γλύκι-
σμα ἢ κεντῶσαν
ζεῦγος παντουφλῶν
διὰ τὸν σύζυγόν της.

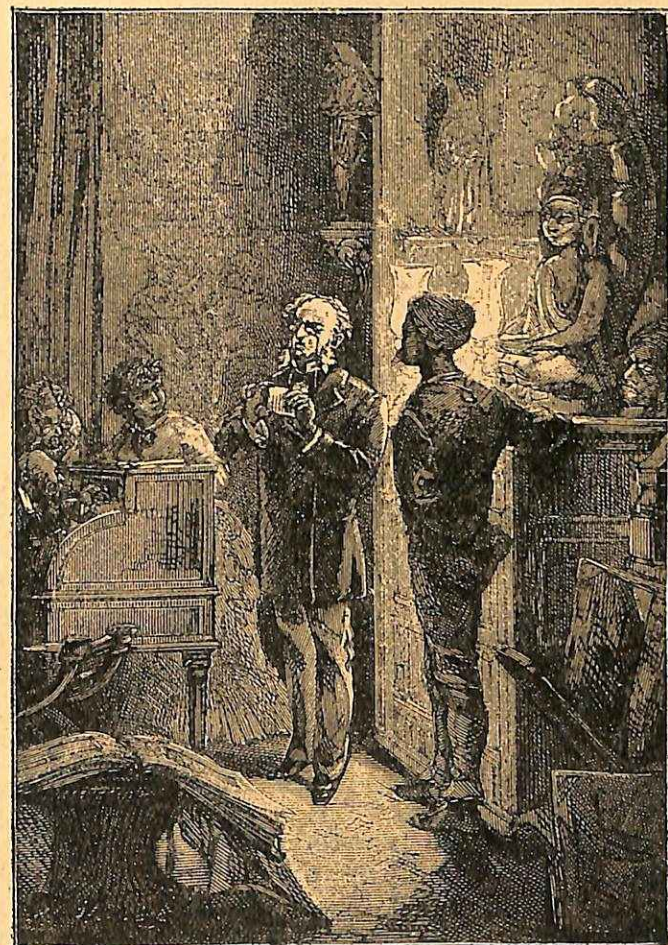
Αἱ ιδέαι αὗται
ὅσον καλαὶ καὶ ἂν
ὑποτεθῶσι, δὲν ἦσαν
ὅμως αἱ ιδέαι τῆς
κοινωνίας, ἐν μέσῃ
τῆς ὁποίας εὐρέθη-
σαν ἐξαίφνης οἱ κ.κ.
Κλοακέν. Ἀκόμη
καὶ καθ' ἣν ἐποχὴν
ὁ σύζυγος τῆς κυ-
ρίας Ὁμολοῶ ἦτο
ἀπλοῦς ὑπολογα-
γός, ἡ μίσσις Ὁ-
μολοῶ ἠδυνάτει νὰ
ἐπιστατήσῃ ἀποτε-
λεσματικῶς εἰς τὴν
κατασκευὴν μιᾶς
πουδίστικας· πολὺ δὲ
περισσότερον ἢ Ἀν-
θὴ, ἡ ἀνατραφεῖσα
ἐντὸς ἰνδικοῦ μεγά-
ρου, περιεστοιχι-
σμένη ἀπὸ εἰκοσιν

ὑπηρέτας, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἦτο ἐπιφορτισμένος
καὶ μὲ ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν. Φαντάζεται δὲ τις
πόσον θὰ ἐξεπλήσσετο ἔξαρνα ὁ μάγειρος βλέπων
τὴν νεαράν του κυρίαν ἀναμειγνυομένην εἰς τὰ τοῦ
μαγειρίου!

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ, τοῦλά-
χιστον εἰς τὰς ἀποικίας, μισθοδοτοῦνται μετ' ἐλευ-

ΕΤΟΣ 15^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 4^{ον}

ΤΟΜΟΣ 23^{ος} — 4

«ΗΡΧΙΖΕ ΝΑ ΕΞΕΤΑΖΗ ΤΟΝ ΦΑΚΕΛΛΟΝ» (Σελ. 34)

θεριότητος, ἡ ὁποία ἐξηγεῖ καὶ ἐπιτρέπει τὰς δαπανηρὰς αὐτῶν συνηθείας. Αἱ σύζυγοί των καὶ αἱ θυγατέρες των, ἀποτελοῦσιν εἰς τὰς πόλεις τῶν Ἰνδιῶν ἰδιαίτερον ὅλως κόσμον, οὐδεμίαν ἔχοντα σχέσιν μὲ τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους καὶ ἄγοντα βίαν διαρκή ἐορτῶν. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐν τῇ τύρβῃ τοῦ περιλάμπρου καὶ ἐλαφροῦ τούτου κόσμου, τὴν ἐσχάτην κατέχει θέσιν ἡ περὶ τοῦ οἴκου μέριμνα. Ἐκτὸς τούτου, τὰ ἦθη τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας παρέχουσιν εἰς τὰς κόρας ἐλευθερίαν πολὺ μεγαλύτεραν τῆς ἰδικῆς μας· ταῖς εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς ὅλας τὰς διασκεδάσεις τῶν ἀδελφῶν των, νὰ τοὺς ἀκολουθῶσιν εἰς τὸ κυνήγιον καὶ νὰ συναγωνίζωνται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ δεξιότητι καὶ πολλάκις ἐπὶ ρώμῃ καὶ ταχύτητι· εἶνε λοιπὸν φυσικὸν νὰ περιφρονῶσιν ὡς ἀναξίας ἑαυτῶν τὰς ἀπλουστεράς ἀπολαύσεις καὶ ἐνασχολήσεις, αἱ ὁποῖαι ἄλλοι εἶνε προωρισμένοι διὰ τὰς κόρας.

Ταῦτα πρέπει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν διὰ νὰ ἐννοήσῃ διατί ὁ Παῦλος καὶ ἡ Ἀνθὴ δὲν εὐρέθησαν ἀμέσως σύμφωνοι. Ἡ νεᾶνις ἐφάνη εἰς τὸν ἐξάδελφόν της μᾶλλον ἰδιότροπος καὶ παράδοξος, παρὰ θελκτική. Τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀφέλειαν τῶν τρόπων της ἐξέλαθεν ὡς ἀδιαφορίαν· καὶ τὰς ὀλίγον ἀνδρικός αὐτῆς κλίσεις ὡς μονομανίας. Ἀλλὰ καὶ ἐκείνη ἐξ ἄλλου, ἀνίκανος νὰ ἐκτιμῇ τὰ σοβαρὰ προτερήματα καὶ τὸν σταθερὸν χαρακτήρα τοῦ Παύλου, τὸν ἔκρινεν ὡς πολὺ ὀλίγον ἄξιον προσοχῆς καὶ ἤρχισε νὰ παῖξῃ κλειδοκύμβαλον, ἀφ' οὗ ἀπηθύνε τρυφεράς τινας λέξεις πρὸς τὸν μικρὸν πιθηκὸν τῆς Ράκης. Ἦτο δὲ οὗτος Ὁ Ἰ σ τ ι τ ῆς νάνος, ὀλίγον μεγαλήτερος σκιουρού, ὁ ὁποῖος ἐτρωγάλιζεν ἀμύγδαλα ἀπὸ πρωίας μέχρι ἐσπέρας, ἡσύχως καθήμενος ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἐκ βαμβοῦ ἀνακλιντήρος του, ὅταν δὲν ἐκάθητο ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς νεαρᾶς του κυρίας. Ἡ μὲς Ἀνθὴ ὑπερηγάπα τὸ μικρὸν τοῦτο ζῶον, μόνον ὅταν ἐξήρχετο παραδίδουσα αὐτὸν εἰς τὰς φροντίδας ἄλλου καὶ κοιτάζουσα τὴν νύκτα ἐν τῷ ἰδίῳ της θαλάμῳ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ράκης ἀφ' ἐτέρου τῇ ἀνταπέδιδε τὸ αἶσθημα, χύνων δάκρυα θερμὰ καὶ συγκροῦων τοὺς ὀδόντας, ὅσκις ἡ νεαρὰ κόρη ἐφόρει τὸν πῖλόν της διὰ νὰ ἐξέλθῃ.

Ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ συνωμίζει ἤδη σοβαρῶς μετὰ τοῦ κ. Κλοακέν. Ἐπερπε νὰ σχοληθῇ περὶ τῶν ὑποθέσεων των, ἔλεγεν, ἐπειδὴ ὁ ταγματάρχης τη εἶχεν ἀναθέσῃ αὐτὴν τὴν φροντίδα, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν λέσχην. Ἡμιανανεκλιμένη ἐπὶ τοῦ ἐκ βαμβοῦ ἀνακλιντήρου της, εἶχεν ἐγκαθιδρυθῇ μετὰ τοῦ ξένου της πλησίον μεγάλου παραθύρου, ἀνοικτοῦ, βλέποντος πρὸς τὸ ὀπισθεν τοῦ περιπτέρου δάσος, πρὸς μαγικὸν πανόραμα Ἰνδοσυκῶν, συ-

κομωρεῶν καὶ φοινίκων. Χλιαρὰ αὖρα, ἐγερθεῖσα ἅμα τῇ ἐπιτολῇ τῶν ἀστέρων, ἔσειεν ἡρέμα τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων, ψιθυρίζουσα ἁρμονικῶς διὰ τῶν μελάνων φυλλωμάτων. Ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ δέσποινα συνειθισμένη ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς τροπικῆς φύσεως, οὐδεμίαν παρεῖχεν εἰς τὸ φαινόμενον προσοχήν, ὁμιλοῦσα ὁλονὲν μετὰ θέρμης, εὐτυχῆς ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Κλοακέν, εὗρισκε προσεκτικὸν λίαν ἀκροατήν.

« Αἱ περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἀπέθανεν ὁ δυστυχὴς συνταγματάρχης, εἶνε πολὺ μυστηριώδεις » τῷ ἔλεγε χαμηλῇ τῇ φωνῇ. « Καθὼς τὸ λέγει καὶ εἰς τὴν διαθήκην του, ἀπὸ τινων μηνῶν πολλάκις ἐπεχείρησαν νὰ τον δολοφονήσουν, χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ κανεὶς ποῖοι καὶ διατί. . . Καὶ ναί μὲν τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε πολὺ σπάνιον καὶ παράδοξον εἰς τὸν τόπον τοῦ ζῶμεν, ὅπου, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, περιπατοῦμεν ὅλοι μας ἐπάνω εἰς ἔδαφος ὑπονομευμένον ἀπὸ τὰ γριώτερα μύση· ἀλλὰ πάλιν, αἱ δολοφονικαὶ ἀπόπειροι τῶν ὁποίων ἐπὶ τέλους ἔπασσε θῦμα ὁ δυστυχὴς συνταγματάρχης, ἦτο φύσεως ὅλως διόλου ἐξαιρετικῆς. Οἱ δολοφόνοι του δὲν ἐζήτησαν νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ διὰ τῶν συνήθων μέσων. Ποτὲ δὲν τῷ συνέβη ἔξαφνα, ὅπως εἰς τούτους ἄλλους ἄγγλους ἀξιωματικούς, νὰ χτυπηθῇ μεσφαῖραν εἰς τὸ κυνήγιον, ἢ μὲ ἐγγχειρίδιον εἰς καμμίαν ἔρμηνον δεινδροστοιχίαν. Ποτὲ δολοφόνος δὲν ἐπέπεσε κατ' αὐτοῦ διὰ νὰ τον πνίξῃ εἰς τὸν ὕπνον του. Ποτὲ κανὲν ἀπὸ τὰ φυτικά ἐκεῖνα δηλητήρια, τῶν ὁποίων οἱ Ἰνδοὶ κατέχουν τὸ μυστικόν, δὲν ἐθρίψαν εἰς τὸ φαγητόν του. Ἀλλὰ τί λοιπόν; Ἀκούστε. Μίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ ἐλούετο εἰς τὸν ποταμόν, ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταβροχθισθῇ ἀπὸ ἑνα κροκόδειλον κατ' ἐμὰ ν ο ν, τὸν ὁποῖον προφανῶς εἶχαν φέρῃ ἐκεῖ ἐπίτηδες, διότι ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε φανῇ κροκόδειλος εἰς τὸν Χούγλην. Ἀλλὰ πορὰν πάλιν ἐν ᾧ ἐπεσκέπτετο τὰ ἐρείπια τῆς Φερόρας, εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Δέλχης, ὁλόκληρος τοῖχος κατέρρευσε ἐμπρὸς του καὶ εἶνε θαῦμα ἀλήθεια πῶς δὲν τον κατεπλάκωσε. Μετὰ δύο μηνες, διερχόμενος ἐπὶ φορείου τὸ δάσος τοῦ Ἐτμαδδολάχ, θὰ ἐνέπιπτεν ἀναμφιβόλως, μὲ τοὺς ἀνθρώπους του εἰς μίαν παγίδα, ἀπὸ ἐκεῖνας ποῦ στήνουν διὰ τοὺς ἐλέφαντας—ἐνα βάρανθρον ἐσκαμμένον καταμεσῇ τοῦ δρόμου καὶ σκεπασμένον καλὰ μὲ κλάδους καὶ μὲ χόρτα· ἡ συμφορὰ ἐνὸς ἄλλου φορείου, ἐρχομένου κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, τὸ ὁποῖον ἔπεσεν ἐκεῖ μέσα πρὸ τῶν ὀμμάτων του, τῷ ἔσωσε τὴν ζωὴν, μὲ τὴν ζωὴν ἐνὸς ἄλλου. . .

— Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ δὲν εἰμπορεῖ ἄρα γε νὰ εἶνε τυχαῖα; » παρετήρησεν ὁ κ. Κλοακέν. « Ὁ καὶ μάνος ἡμπορεῖ νὰ ἦλθε μόνος του καὶ μάλιστα ἀπὸ πολὺ μακράν· ὁ ἐτοιμόρροπος τοῖχος εἰμπορεῖ

νὰ κατέρρευσε ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἡ παγὶς πραγματικῶς νὰ ἐστήθῃ δι' ἐλέφαντας.

— Βεβαίως, ἔχουν πολὺ τὸν χαρακτήρα τοῦ τυχαίου τὰ περιστατικὰ αὐτὰ. Ἀλλὰ εἶνε τόσῳ πολλὰ, τόσῳ συχνὰ καὶ τόσῳ ἐπίμονα, ὥστε ἀποκλείουν ὡς ἀπίθανον τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἦσαν τυχαῖα. Αἱ ἀπόπειραι αὐταὶ ἀνενοῦντο κατὰ διαφόρους τρόπους· ποτὲ ἑνα ταβάνι ἐπιπτεν ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι τοῦ συνταγματάρχου· ποτὲ ἀντρέπετο ἡ βάρκα του· ποτὲ δένδρα πελώρια ἐπιπτον ἐμπρὸς του, ἐν ᾧ ἐπερνοῦσε· ποτὲ εὗρισκετο κανένας σκορπιὸς εἰς τὰ σκεπάσματά του· ποτὲ σκυλὶ λυσασμένο ἔτρεχε κατεπάνω του, ποτὲ ἄλογον, ἡμερον ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ εὐπειθές, ἀφηνίαζεν ἐξαίφνης, ποτὲ σκαλοπάτι ὑπεχώρει μόλις ἐπάτει τὸν πόδα του, ποτὲ ὅπλον ἔπερνε φωτιὰ εἰς τὰ χέρια του. . . κ' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσα ἄλλα ἀκόμη. Τέλος πάντων τὰ ἐπικίνδυνα αὐτὰ σημεῖα ἔγιναν τόσον πολλὰ, ὥστε ὅλοι ἐσυμβούλευαν τὸν συνταγματάρχην νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησίν του εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ὁ ἀντιβασιλεὺς μάλιστα ἐπέμεινε εἰς τοῦτο πολὺ. Ἀλλ' ὁ συνταγματάσχος τὸ ἐνόμιζε δειλίαν νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τῆς ἀπειλῆς—διότι ἦτο φανερὰ ἀπειλή—καὶ ἔμεινεν ἐδῶ ἕως ὅτου οἱ δολοφόνοι ἐπέτυχαν ἐπὶ τέλους τὸν σκοπὸν των. Καὶ ἡξέυρετε πῶς;

— Δὲν ἔχω ἰδέαν, κυρία μου. Αἱ ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας ἔλαβα δὲν μου ἀνέφεραν περὶ τούτου τίποτε.

— Ἀ! ὅλαι αἱ ἐφημερίδες τῆς Καλκούτας ἔκαμαν λόγον καὶ ἐνόμιζα ὅτι γνωρίζετε τὰς λεπτομερείας. Ἦτο πραγματικῶς ἀπρόοπτον. Ὁ συνταγματάρχης, ἐννοεῖται, ἐφρουρεῖτο νύκτα καὶ ἡμέραν, ἂν καὶ μὲ μυρίας προφάσεις, διότι δὲν ἤθελε. Ἐνας σκοπὸς ἡγρύπνει ὅλην τὴν νύκτα κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρόν του, ἐν ᾧ ὁ πιστὸς του ὑπηρέτης, ὁ στρατιώτης Κάζης, ἐκοιμᾶτο ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν του. Καὶ μ' ὅλ' αὐτὰ τὴν δεκάτην τετάρτην ἰουλίου ὁ δυστυχὴς συνταγματάρχης εὐρέθη νεκρὸς ἐξ ἀσφυξίας εἰς τὴν κλίνην του. Εἰς ἀγωγὸς τοῦ φωταερίου εἶχεν ἀνοιχθῇ ἐπάνω εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ δωματίου του, καὶ τὸ δωματίον ἐγέμισεν ἀπὸ τὸ δηλητηριώδες αὐτὸ ἀέριον καὶ τὸν ἀπέπνιξε.

— Περιέργον πρᾶγμα! ἀνέκραξεν ὁ κ. Κλοακέν. Καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἀγωγὸς εἶχε κοπῇ;

— Διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου.

— Αὐτὸ ὅμως ἀποδεικνύει μᾶλλον χεῖρα εὐρωπαίου. Ἰνδὸς βέβαια δὲν θὰ ἐφεύρισκε τοιοῦτον τρόπον δολοφονίας.

— Ναί, τὸ εἶπαν πολλοί. Ἀλλ' αἱ ἐγχώρια ἐφημερίδες, αἱ ὁποῖαι ἐσχολίασαν τὴν ὑπόθεσιν ὅπως καὶ σεῖς, εἶπαν ἴσα-ἴσα ὅτι οἱ Ἰνδοὶ δὲν εἶνε καὶ τόσον ἀμαθεῖς ὅσον τοὺς νομίζει ὁ κόσμος. Καὶ

εἶνε ἀληθὲς αὐτὸ δυστυχῶς. . . Ὅπως δὴ πτε οἱ αὐτοῦργοι τοῦ ἐγκλήματος δὲν ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἔμεινε δι' ἡμᾶς μυστήριον.»

Ἐγένετο σιγή. Ὁ κ. Κλοακέν ἦτο βεθυισμένος εἰς τὰς θλιβερὰς σκέψεις, τὰς ὁποίας τῷ ἐξήγειρεν ἡ διήγησις αὐτή. Ἀλλ' αἱ σκέψεις τῆς κ. Ὁμολλοᾶ ἔλαβον ἤδη ἄλλην τροπὴν καὶ ἐπανελάθεν:

— Ὁ μακαρίτης εἶχεν ἀλήθεια τόσῳ παραδόξους μονομανίας! Δὲν το λέγω βέβαια διὰ νὰ τον μεμφθῶ, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι αὐτὸς ἔκαμνε καλλίτερα γιὰ λόγιος παρὰ γιὰ διοικητὴς συντάγματος. Ὅλο καὶ τὴν ἀρχαιολογία εἶχε 'ς τὸ κεφάλι του. Φθάνει νὰ μποροῦσε νάντιγράψῃ καμμίαν ἀρχαίαν ἐπιγραφὴν, ἢ νὰ ζωγραφίσῃ κανένα ἀρχαῖον μνημεῖον καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ἤθελε.

— Ἀχ! κυρία μου! καὶ πῶς νὰ ἡξεύρατε ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω τὰς ἰδίας ὁρέξεις τοῦ συνταγματάρχου! ὑπέλαβεν ὁ κ. Κλοακέν. «Τίποτε ἄλλο εἰς τὸν κόσμον δὲν εὗρισκω ἄξιον προσοχῆς ἀνθρώπου ἀνεπτυγμένου. Τί ὑπάρχει ωραιότερον ἀπὸ τὸ νὰ ἐρευνᾷ κανεὶς τὰ ἔχνη τῶν ἀρχαίων, τῶν ἐξαφανισθέντων λαῶν καὶ νὰ καταρτίξῃ λίθον πρὸς λίθον τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος;»

Ἡ κ. Ὁμολλοᾶ δίστασεν ἐκπληκτος τοὺς ὀφθαλμούς, πρὸ τῆς ἐξομολογήσεως ταύτης, τῆς τόσον ἀπρόοπτου. Ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ ἄνθρωπος νὰ τα χάνῃ εὐκόλα.

«Εἶμαι σύμφωνος» εἶπε. «Παραδέχομαι ὅτι ὅλ' αὐτὰ ἔχουν τὸ ἐνδιαφέρον τους καὶ τὴν ἀξίαν τους· ἀλλὰ σὰν ἔχῃ κανεὶς τοιαύτας κλίσεις, δὲν γίνεται στρατιώτης, τί διάβολο! γίνεται λόγιος, γίνεται καθηγητὴς, ἐστὶ ξέρω ἐγὼ. Νά, τὸν συνταγματάρχην δὲν τον ἐμελλε διόλου διὰ τὸ σύνταγμα του. Εὗρισκετο πάντοτε ἀπησχολημένος μ' ἑνα σωρὸ πρᾶγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ τῆς Α. Μεγαλειότητος. Καὶ δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῇτε μέχρι ποίου σημείου ἐξώθει αὐτὴν τὴν μονομανίαν του. Ἀρκεῖ μόνον νὰ σας ἀναφέρω ὡς παράδειγμα ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκστρατείαν τοῦ Ἀφγανιστάν, ἐν ᾧ τὸ σύνταγμα του ἀπετέλει τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν καὶ ἦτο ἡ θέσις τοῦ πολὺ σπουδαίου, δὲ ν π α ρ ε υ ρ ἔθ ῃ εἰς τὴν πρώτῃν χριστιανικήν μάχην, ἐπειδὴ τὴν νύκτα, ὅταν ὅλοι οἱ στρατιῶται ἐκοιμήθησαν, ἐκεῖνος ἐπῆγε μὲ τὸν πιστόν του Κάζην εἰς ἑν ἀρχαῖον τζαμίον, ἐκεῖ πλησίον τοῦ τόπου τῆς κατασκευῆς, ἀνυπόμονος νὰ λάβῃ μίαν πρώτην ἰδέαν περὶ αὐτοῦ ὑπὸ τὸ φῶς ἐνὸς φανοῦ. Οἱ πυροβολισμοὶ τῶν αἰφνιδίως ἐπιπεσόντων Ἀφγανῶν, τὸν ἐξήγειραν ἐκ τῆς ἀρχαιολογικῆς του ἐκστάσεως· ἀλλ' ὡς νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, ἡ μάχη εἶχε τελειώσῃ μὲ τὴν ὑποχώρησιν τῶν Ἀφγανῶν. . .

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ διεκόπη

ὑπὸ τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου, οἱ ὅποιοι ἀνέκραζον καὶ οἱ δύο ὁμοῦ:

«Α, νὰ καὶ ὁ Κάζης.

— Καλὴ μέρα, Κάζη. Τί κάνεις, Κάζη;

— Ξεύρετε, Κύριε Παῦλε, τί σημαίνει Κάζης ἰνδιστί; Σημαίνει φίλος πιστός.»

Δ'.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιον ἔτυχε τόσον ἐγκαρδίῳ καὶ ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς, ἦτο ἀνὴρ χαλκόςχρους, φέρων ζωντὸν τὸν ἰνδικὸν τύπον, μύστακα φαῖον καὶ ἐνδυμασίαν κατὰ τὸ ἥμισυ στρατιώτου καὶ ἰθαγενεὺς ἐκ τῶν τῆς μεσαίας τάξεως. Ἡ κόμη του ἦ κομμένη σύρριζα, ἡ κατασκευὴ τῶν ὤμων καὶ τῶν βραχιόνων καὶ τὸ ἐρυθρὸν τοῦ ἀμπέχοντος, τὸν ἐχαρκτηρίζαν ἀμέσως ὡς στρατιώτην ἀρχαῖον τοῦ Βρετανικοῦ στρατοῦ ἢ ἰδιαιτέρως ὁμοῦ κατασκευῇ τοῦ μετώπου του, ἡ καμπυλότης τῆς ῥινός του, ἡ λάμψις τῶν ὀφθαλμῶν του ὡς καὶ τὸ πλατὺ ἐκ λευκοῦ ὑφάσματος πανταλόνιόν του, τὰ σανδάλιά του καὶ ἡ ἐκ κρεπίου ζώνη του, ἀνῆκον εἰς τέκνον γνήσιον τῆς Βεγγάλης. Ἦτο δὲ τῶντι ὁ Κάζης Ἀγγλος συγχρόνως καὶ Ἰνδός· ἄγγλος μὲν ἐκ πατρός, Ἰνδός δ' ἐκ μητρός. Νέος ἔτι καταταχθεὶς εἰς τὸν στρατὸν τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος ἔκαμε πολλὰς ἐκστρατείας παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ συνταγματάρχου Ροβινσῶνος, ἐπέδειξε δὲ πρὸς αὐτὸν τοιαύτην ἀνέκασιν ἀφοσίωσιν, ὥστε ὁ Χάνδος καὶ ἡ Ἀνθὴ ἠσθάνοντο ἤδη μεγάλην πρὸς τὸν στρατιώτην ἐκεῖνον εὐγνωμοσύνην, τὴν ὅποιαν τῷ ἐξεδήλουν παντοιοτρόπως.

Καὶ πρὸς μὲν τὰ παιδιὰ ὁ Κάζης ἐμεδίασεν. Ἀλλ' ἅμα εἶδε τὴν κυρίαν Ὁμολλοᾶ παρατηροῦσαν αὐτόν, ἀπέβαλε τὸ μεῖδιμα, προσέλαβε σοβαρὰν ὄψιν ὡς ἐνώπιον ἀνωτέρου του, ἐστάθη εἰς τὴν κανονισμένην πρὸ αὐτοῦ ἀπόστασιν καὶ ἐπερίμενε μὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου νὰ τῷ ἀπευθύνῃ τὸν λόγον.

«Τί εἶνε, Κάζη;» ἠρώτησεν ἡ μίσις Ὁμολλοᾶ.

— Δύο κύριοι σὰς ζητοῦν ἔξω! ἀπήντησεν ὁ στρατιώτης.

— Α, ξεύρετε, θὰ εἶνε οἱ κ. κ. Σέλβυ καὶ Γκράχαμ, οἱ ἐπίτροποι τοῦ μακαρίτου τοῦ συνταγματάρχου· τοὺς εἰδοποίησα περὶ τῆς ἀφίξεώς σας καὶ θὰ ἦλθαν νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσίν σας. Θέλετε νὰ τοὺς εἰσαγάγωμεν;

— Εὐχαρίστως» εἶπεν ὁ κ. Κλοακέν, τὸν ὅποιον πολὺ ἐξέπληττεν ἐπίσκεψις χάριν ὑποθέσεων εἰς τοιαύτην ὥραν. Ἀλλ' ἡ κ. Ὁμολλοᾶ ἔσπευτε νὰ τῷ ἐξηγήσῃ ὅτι εἰς τὴν Καλκοῦταν, ἐνεκα τοῦ ἀφορήτου καύσωνος τῆς ἡμέρας, ὅλοι αἱ ὑποθέσεις διεξήγοντο ἢ τὴν πρωΐαν ἢ τὸ ἑσπέρας. Ἀλλ' ὅτι

ἀπέκρυπεν ἀπὸ τοῦ κ. Κλοακέν ἦτο ὅτι τὴν κατεδίδρωσκε περιέργεια νὰ μάθῃ τὰς λεπτομερείας τῆς διαθήκης τοῦ συνταγματάρχου· ὅτι ἡ ἀποσφράγις τῶν ἐγγράφων τοῦ μακαρίτου ἐνεῖχε δι' αὐτὴν μέγα ἐνδιαφέρον καὶ ὅτι αὐτὴ εἶχε στείλῃ εἰς τοὺς συμβολαιογράφους τὸν Κάζην μὲ τὴν ρητὴν παραγγελίαν νὰ ἔλθουν ὅσῳ τὸ δυνατόν γρηγορώτερα. «Μπόσε τοὺς μέσα» εἶπε πρὸς τὸν Κάζην, ὁ ὅποιος ἔκαμε κανονικὴν μεταβολὴν καὶ ἐξῆλθε.

Οἱ δύο ἐπίτροποι εἰσῆχθησαν ἀμέσως καὶ συνεστήθησαν ὑπὸ τῆς κυρίας Ὁμολλοᾶ εἰς τὸν κ. Κλοακέν. Ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῶν ὁ Χάνδος καὶ ἡ Ἀνθὴ ἐξῆλθον διακριτικῶς τῆς αἰθούσης, ἐνόμισε δὲ καθήκον του νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον καὶ ὁ Παῦλος. Πρὸς μεγάλην τῆς λύπην ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ ἠθέλησε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, ἀλλ' ὁ κ. Κλοακέν τὴν παρεκάλεσε νὰ μείνῃ, καὶ το ἐδέχθη μὲ μεγάλην τῆς χαρὰν.

Ὁ κ. Γκράχαμ, ὁ νεώτερος τῶν δύο ἐπιτρόπων, ἔλαβε τὸν λόγον καὶ εἶπεν ὅτι ἐκτελοῦντες τὴν διαθήκην τοῦ μακαρίτου συνταγματάρχου Ροβινσῶνος ἐκλείσαν καὶ ἐσφράγισαν ἐπιμελῶς τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπουδαστηρίου του, ὅπου εὐρίσκοντο τὰ ἐγγράφα του καὶ ὅτι ἦσαν πρόθυμοι τώρα, ἂν ὁ κ. Κλοακέν το ἐπέθυμει, νὰ φαιρῶσιν τὰς σφραγίδας ἐπὶ παρουσίᾳ του.

«Ἀπόψε; ἠρώτησεν ὁ ἀρχαιολόγος.

— Ἀμέσως, κύριε, ἂν ἀγαπᾶτε· ἡ ὑπόθεσις θὰ τελειώσῃ εἰς τὴν στιγμὴν καὶ θὰ παραδῶσμεν εἰς τὰς χεῖράς σας ὅλα ἐκεῖνα τὰ χαρτιά.

— Ἀλλ' ἡ παρουσία κανενὸς ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου δὲν θὰ ἦτο ἀναγκαῖα;» ἠρώτησεν ὁ κ. Κλοακέν.

Τῷ ἀπήντησαν ὅτι οἱ συμβολαιογράφοι εἶχον ἐκεῖ τὸ δικαίωμα νὰ προβῶσι μόνοι τῶν εἰς τὴν ἀποσφράγισιν ἀνεῦ τῆς παρουσίας οὐδενός. Ἦδη δὲν ἔμενεν ἢ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ συνταγματάρχου, τὸ ὅποιον ἔκαμαν καὶ ἀμέσως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Κάζη.

Ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἡσφαλισμένου δωματίου εὐρίσκοντο τρεῖς μεγάλαι σφραγίδες ἐξ ἐρυθροῦ ἱσπανικοῦ κηροῦ. Αἱ σφραγίδες εὐρέθησαν ἀλῶμαντοι καὶ ἀφηρεθῆσαν ἀμέσως ὑπὸ τῶν κ.κ. Σέλβυ καὶ Γκράχαμ· ἡ κλεις ἐστράφη τότε εἰς τὸ κλεῖθρον, ἐσύρθησαν οἱ ὀχεῖς καὶ ἡ θύρα ἠνοιχθη.

Πνοὴ ἀέρος θερμοῦ προσέβαλε τὸ πρόσωπον τῶν ἐπισκεπτῶν. Τὸ μέγαλον ἐκεῖνο δωμάτιον, κατὰκλειστον ἐπὶ δύο μῆνας, εἶχε τι τὸ πένθιμον, μὲ τὰ παράθυρα κλειστά καὶ ἐσφραγισμένα ὡς τὴν θύραν. Ἀλλὰ τὰ πάντα εὐρίσκοντο ἐκεῖ ὅπως τα εἶχεν ἀφήσῃ ὁ συνταγματάρχης τὴν πρωταίαν τοῦ θανάτου του, ὅλα τούτέστιν ἐν τάξει ἀσφύγι, αἱ βιβλιοθήκαι, αἱ χαρτοθήκαι, τὰ μεγάλα

λευκώματα μὲ τὰς ἐπαργύρους γωνίας, τεθειμένα ἐπὶ πτυκτῶν στηριγμάτων ἐν σχήματι Χ, αἱ ἐξ ἐβένου θῆκαι τῶν σημειώσεων, τὸ μέγα κυλινδρικὸν γραφεῖον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλάμου.

Τὸν κ. Κλοακέν εἴλκυσαν ἀμέσως συντρίμματα ἀρχαιοτήτων μαρμάρινα καὶ χαλκᾶ, ἐσπαρμένα ἐφ' ὧν τῶν ἐπίπλων. Τὰ περισσότερα ἀνεφέροντο εἰς τὴν ἰνδικὴν ἀρχαιολογίαν, τινὰ δὲ εἰς τὴν προϊστορικὴν καμβογδικὴν τέχνην. Ἐν γένει ὁ κ. Κλοακέν εὐρέθη περιστοιχισμένος ὑπὸ ἀντικειμένων προσφιλῶν καὶ γνωρίμων, ἐκ τῶν ὁποίων ἠσθάνετο μεγάλην χαρὰν.

«Εἰς τὸ γραφεῖον βεβαίως θὰ εὕρωμεν ἔγγραφα σπουδαιότατα» εἶπεν ὁ κ. Γκράχαμ. «Ἄν ἀγάπατε, κύριε, ἀπὸ αὐτὸ ἃς ἀρχίσωμεν τὰς ἐρεῦναις μας.»

Ὁ κ. Κλοακέν ἦτο σύμφωνος· πάραυτα δὲ ὁ κ.

Σέλβυ, ἐξαγαγὼν ὄρμαθον κλειδίων ἤρχισε ν' ἀνοίγῃ τὸ γραφεῖον.

Τὰ πρῶτα συρτάρια, τὰ ὅποια ἠρεύνησαν, δὲν ἐφαίνετο νὰ περιέχουν τίποτε ἐκτάκτως ἐνδιαφέρον. Ἀλλ' ἀνεγείρων τὸ σκέπασμα τοῦ γραφείου, τῇ βοηθείᾳ μεταλλικοῦ κρυβίου, ἀπεκάλυψε τετράγωνον θήκην, ἐπεστρωμένην διὰ χαλκοῦ, ἐν ᾗ εὐρέθη κατ' ἀρχὰς φάκελλος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν κ. Κλοακέν καὶ φέρων τὴν ἐξῆς σημείωσιν:

Αὕτη εἶνε ἡ ἀρχαιολογικὴ μου διαθήκη

Γ. Π. Κ. ΡΟΒΙΝΣΩΝ»

Ὁ συμβολαιογράφος ἔσπευσε νὰ ἐγχειρήσῃ τὸν φάκελλον εἰς τὸν κ. Κλοακέν, ὁ ὅποιος τὸν ἤνοιξε παρευθὺς καὶ πλησιάζων αὐτὸν πρὸς τὸ φῶς τῆς λυχνίας ἤρχισε νὰ τὸν ἐξετάζῃ.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΡΟΥΘΟΥΝΙΣΤΡΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Εἶμαι ἡ Ρουθουνίστρα· λέγουν ὅτι ἡ Πηνελόπη εἶνε ἡ κυρία μου, ἀλλ' ἐγὼ λέγω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ κυρία τῆς Πηνελόπης· διότι κάμνω ὅ,τι θέλω, διότι ἐγὼ προστὰζω καὶ ἐκεῖνη ὑπακούει.

Ὅταν πεινῶ λέγω;

— Νιάου, νιάου, νιάου!

Καὶ ἡ Πηνελόπη τρέχει νὰ μου φέρῃ τὸ γάλα μου.

Ὅταν νυστάζω φωνάζω πάλιν:

— Νιάου, νιάου, νιάου!

Καὶ ἡ Πηνελόπη μοῦ στρώνει ἓνα μαξιλαράκι καὶ κουλουριάζομαι ἐπάνω καὶ ἀποκοιμοῦμαι.

Ὅταν ἔχω ὄρεξιν διὰ χάδια, ψυθιρίζω:

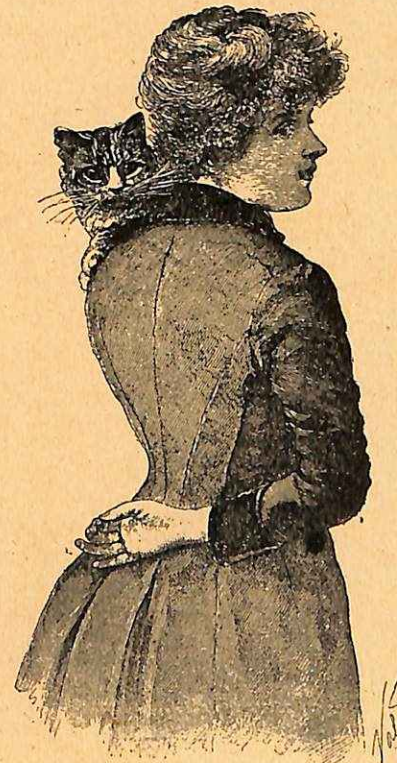
— Νιάου, νιάου, νιάου!

Καὶ ἡ Πηνελόπη μὲ παίρνει εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ μὲ θωπεύει.

Ἀλήθεια, πῶς σὰς φαίνεται ἡ Πηνελόπη, ἡ κυρία μου;

Δὲν εἶνε νόστιμη; ὦ, πολὺ· ἀλλ' ἔχει καὶ δύο ἐλλείψεις: τῆς λείπουν μουστάκια καὶ δύο μυτερά αὐτάκια... — Τί κρῖμα, αἱ;

Ἐν ᾧ ἐγὼ ἔχω καὶ τὰ μουστάκια ἔχω καὶ τ' αὐτάκια, γι' αὐτὸ μὲ θαυμάζουν ὅλοι καὶ ἡ Πηνελόπη τῷχει καμάρι τῆς ποῦ ἔχει τέτοια κυρία σὰν καὶ ἐμένα τὴν Ρουθουνίστρα.

ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΕΙΝΕ ΩΡΑΙΟΙ

— «Ω, τί άσχημόπαιδο ! είπε μία κυρία, άποστρέφουσα με έκφρασιν άπεχθείας έν άσχημον παιδίον.

— Θα είνε ωραϊόν εις τόν ουρανόν, κυρία, είπεν άλλη κυρία άπλώς ένδεδυμένη, ήτις είχεν ακούσῃ τήν παρατήρησιν.

— Άλήθεια ; είπεν ή πρώτη κυρία, ή όμιλήσασα με τόσῃν έλαφρότητα περί του παιδίου. Θέλω νά μάθω πού στηρίζετε αυτό πού λέγετε ;

— Είς τήν άλλην ζώην, άπήντησεν ή δευ-

τέρα γυνή, όλοι οι καλοί είνε ωραϊοί, ό,τι πρόσωπον και άν έχη κανείς εις τόν κόσμον τουτον, εις τόν άλλον θα είνε ωραϊός ή άσχημος αναλόγως τής καλωσύνης ή τής κακίας του. Είς τήν άλλην ζώην θα έμφανισθώμεν όπως είμεθα πραγματικώς : εκεί ή κακή καρδιά κάμνει άσχημον και τό πρόσωπον, ή δέ καλή τό εύμορφαίνει. Τό παιδί αυτό λοιπόν θα είνε ωραϊόν εις τόν ουρανόν, όσον άσχημον και άν είνε τώρα, διότι έχει άγαθήν καρδίαν.

Η ΓΛΩΣΣΟΥ

Γνωρίζω μίαν κόρην με χρυσήν καρδίαν, με πολλήν εύφυϊαν και με μίαν . . . γλώσσαν, άγωνιζομένην νά υπερβή κατά τήν φλυαρίαν και αυτήν τήν χελιδόνα, τό λαλίστερον των πτηνών. Τήν λέγουν Έλένην, είνε μόλις δέκα έτών, ύψηλή, με μαύρους όφθαλμούς και . . . άνοιγμένα χείλη. Άγαπή τήν μητέρα της, φροντίζει πάντοτε νά μή την λυπή εις τό παραμικρόν, άγαπή τόν πατέρα της, και γίνεται τρελλή από εύτυχίαν, όταν επιστρέφουσα από τό σχολείον βλέπη νά της γελά γλυκά γλυκά ό μικρός μπεμπές των. Τέλος καθ' όλα είνε άξιαγάπητον κοράσιον, άλλ' έχει και έν έλάττωμα : λέγει πολλά. Κ' έν τούτοις όλη ή άπειρος καθημερινή φλυαρία της ένέχει τόσῃν άθωότητα, τόσῃν γλυκύτητα, ώστε πολλοί δέν ήξεύρουں άν αυτό είνε έλάττωμα· μάλιστα μερικοί, μεταξύ των οποίων άριθμείται και ό θεϊός της, δι' ισχυρίζονται ότι ή γλυκεία φλυαρία της κατέστη πλέον άπαραίτητος δι' αυτήν, όπως τό άσμα τής χελιδόνος είνε άπαραίτητον δι' τήν ιδίαν της ζώην. "Ολοι συνήθισαν νά την λέγουν Γλωσσού. Βεβαίως κανείς δέν ζηλεύει αυτό τό όνομα Γλωσσού ! Και όμως παράξενον, μόνον εις τήν άτοχόν του δέν φαίνεται άσχημον καθόλου. Γελά μάλιστα έκ καρδίας όπόταν, άφού τήν αφήνουν νά είπη, νά είπη, επί πολλήν ώραν, τής λέγουν μειδιώτες :

— Σώπαινε τώρα, γλωσσού !

Άλλ' αϊ φίλοι της όταν είνε άναμεταξύ

των και όμιλούν δι' αυτήν, ποτέ δέν την κα-
τακρίνουν, άν δέ καμμία είπη τίποτε δι' τήν πολυλογίαν της, μία άλλη θα εύρεθί άμέσως νά είπη : — Νάί, λέγει πολλά, μά δέν κάνει σέ κανέναν κακό ή γλώσσά της !

Και πραγματικώς : ή πολυλογία της δέν έχει ουδέ τό παραμικρόν ίχνος κακολογίας μέσα της : όταν κανείς λέγη πολλά συνήθως λέγει και άνοησίας, λέγει και πράγματα πειρακτικά εις τούς άλλους. Άλλ' αυτή δέν λέγει ποτέ κακόν δι' κανένα : ή πολυλογία της είνε σάν ποταμάκι πού τρέχει άκατάπαυστα με γλυκό μουρμουρητό χωρίς νά βλάπτῃ κανένα.

Η πολυλογία της μάλιστα γίνεται κάποτε ώφέλιμος όπως θα κρίνετε από τήν μικράν ιστορίαν πού θα σας διηγηθώ.

Αυτάς τās ήμέρας, όπου τό ψυχός ήτο το-
σουτον δοριμύ, και επάγωναν και αυτοί οι δρό-
μοι, ή Έλένη διερχομένη τήν ογδόην πρωϊνήν ώραν από μίαν δδόν, τήν οποίαν δέν ένθυμούμαι τώρα, με τήν σάκκαν της υπό μάλης, με τόν μικρόν της κοῦκον περισφίγγοντα τήν μικράν κεφαλήν της, και κουκουλωμένη εις τό θερμόν επανωφόριόν της, ήκουσεν εκεί πολύ πλησίον της, μίαν άσθενή φωνήν, νά ψιθυρίζῃ τρέμουσα.

— Έλεημοσύνη, καλή μου κόρη, δόστε μας μιά πεντάρα νά πάρουμε ψωμάκι . . .

Αν και ήτο ή ώρα πού έπλησίαζε τό μά-
θημα, άν και τό ψυχός ήτο τόσον άνυπόφορον, ώστε δέν υπέφερε κανείς νά σταματήσῃ τό βή-

μα του, ή καλή μου φίλη έπλησίασε τό μικρόν κοράσιον, πού έτρεμε τόσον ή φωνή του, και το εκύτταζε με πολλήν συγκίνησιν. Ητο μικρόν. μικρότερον άπ' αυτήν, με κουρελιασμένα φορέ-
ματα, και με τό χέρι του ακίνητον, και πα-
γωμένο. Έθεσε τήν χείρα της εις τό θυλάκιον τής μικράς ποδηάς της, εκεί όπου ή μητέρα της τής είχε βάλῃ μίαν δεκάραν, δι' νά πάρῃ καμμίαν κουλούραν, και την έδωκε πρὸς τό πτωχόν παιδίον. Έπειτα ώσάν νά ήσθάνῃ πάλιν τήν φοβερὰν ανάγκην νά είπη κάτι τι, τό ήρώτησε παρηγορητικά.

— Πού κάθεσθε ; έχετε ζουμί, έχετε θερμά-
στρα :ς τό σπίτι σας ; πώς κάθεσαι αυτού μου-
νάχο σου ; δέν έχεις μητέρα, άδελφάκια ; . . .

Και θα έλεγε πολλά άκόμη, άν δέν την διέ-
κοπτεν ή άσθενής φωνή τής μικράς.

Δέν έχομε τίποτε . . . κρούνομε πολύ, και πεινῶμε : ή μάνα μου είνε άρρωστη, πεσμένη :ς τό κρεβάτι . . . τά δυό άδελφάκια μου κλαίνε από τό πρωί ως τό βράδυ γιά ψωμί . . . δέν έχομε φωτιά, δέν έχομε τέτοια πράγματα έμείς . . .

Η γλωσσού, έσφόγγισεν ένα δάκρυ πού έ-
σταζεν από τά μάτια της, έσκυψε τό κεφαλάκι της, και έφυγε πολύ σκεπτική. Μόλις επρό-
φθασε τό μάθημα, εκάθησεν εις τήν συνηθι-
σμένην θέσιν της και έμεινε παρὰ τήν συνήθειάν της ακίνητος και σθεαρά. Έσήμανε τέλος ό κώδων, και τό μάθημα έτελείωσε, και ήρχισε τό διάλειμμα, τό τόσον ποθητόν κατόπιν του μαθή-
ματος. "Ολοι αϊ συμμαθητριά της διεσκορπίστη-
σαν εις τήν αύλήν του σχολείου γεμίζουσαι τόν άέρα από φωνάς και γέλωτας, όταν αίφνης πα-
ρουσιάσθη και ή γλωσσού εις τό μέσον των. "Ολοι την έπλησίασαν, και την έβλεπαν μετ' άπορίας. Ητο σθεαρά σήμερα, και έφαίνετο τόσον άπησυχολημένη, ώστε μία φίλη της, μία μικρή παμπόνηρη την ήρώτησε γελῶσα :

— Πώς πηγαίνουν αϊ υποθέσεις σήμερα ;
είχες καμμία είδησιν από τά καράβια σου ;
Και έγέλασαν όλοι ζωηρώς, και την έπολιόρ-
κησαν φαιδρόταται. Έγέλασε κι' αυτή τότε, και τας έκραξε πλησιέστερον άκόμη, ρίπτουσα βλέμμα άνησυχίας περίξ της ώσάν νά έφοβείτο νά όμιλήσῃ θαρρευτά. Είς τό κίνημά της αυτό όλοι αϊ φίλοι της παρεξενεύθησαν, και έγέ-
λασαν έκ δευτέρου, και της είπον :

— Πώς ξεμερώθηκαν έτσι σήμερα ;

Άλλ' εκείνη μή προσέχουσα εις τούς λόγους των, άφού είδεν ότι έσχηματίσθη εύρύς ό κύκλος, ήρχισε νά λέγη με τήν γλυκεϊαν φωνήν της.

— Άκούστε, τά καράβια μου πηγαίνουν καλά, έσύ Άνθή, πού λές, μά ένα μικρό κορι-
τσάκι, μιά δυστυχισμένη οικογένεια δέν πη-
γαίνει καθόλου καλά . . . Είνε δυστυχείς όλοι των εκεί, ή μητέρα άρρωστη, πεσμένη :ς τό κρεβάτι, ό πατέρας . . . δέν θάχουν φαίνεται, πατέρα τά δυό άδελφάκια, και θάνε πολύ μι-
κρά, πολύ μικρά, και θα κρούνουν φοβερά, τά δυό άδελφάκια φωνάζουν και γυρεύουν ψωμί από τό πρωί, ως τό βράδυ . . . φωτιά δέν έχουν, ούτε σούπα, ούτε ζουμί . . . θα είνε πολύ δυσ-
τυχισμένη οικογένεια, δέν ξέρετε . . . μά δέν τα είπα πάλιν καλά. Σταθήτε ν' αρχίσω από τήν αρχή. Νά, περνούσα σήμερα τό πρωί από ένα δρόμο, έδω δυό βήματα άποπίσω εκρύονα φοβερά : λοιπόν, τί έλεγα, ά ! ναι, περνούσα από ένα δρόμο, όκτώ ή ώρα κ' έρχόμουνα τρε-
χάτη, βλέπω λοιπόν σέ μιά άγκωνή ένα μικρό κοριτσάκι. Ηταν ξαπλωμένο :ς τές πλάκες χά-
μου, άπλωνε τό χεράκι του κόκκινο, κόκκινο και παγωμένο, και μουρμούριζε με μιά φωνή-
τσα πού σου πονούσε τήν καρδιά : Έλεημο-
σύνη, καλή μου κόρη, δόστε μας μιά πεντάρα νά πάρουμε ψωμί . . . στοχαστήτε νά μήν έχουν ψωμί . . . νά πεινῶνε, νά κρούνουν, και ύστερα νά μήν έχουν πατέρα, και νάνε άρρωστη ή μη-
τέρα τους, πολύ τρομερό πράγμα ! Έχετε ιδῇ έσείς ποτέ φτώχεια ; έ ; έγώ μιά φορά, ού ! είνε καιρός τώρα, μόλις τό θυμούμαι . . . όχι, καλέ, τό θυμούμαι καλά, νά, προχθές ήτανε, τές γιορτές πού μάς περάσανε, πού πήγα μαζί με τήν μητέρα μου :ς ένα σπίτι φτωχικό. Ηταν νύχτα, κρύο, έτσι σάν σήμερα . . . Άναστασία, καλέ Άναστασία, έλα :δω κ' έσύ, έλα γλήγω-
ρα . . . λοιπόν πήγαμε με τήν μητέρα μαζί, μπήκαμε μέσα και τουρτουρίζαμε . . . κρύο λές, περισσότερο από τό δρόμο. Τους πήγαμε φορεμα-
τάκια, όλίγα λεπτά, άς είνε φτωχοί κ' εκεί ήτανε. Πώς έτρεχαν τά μικρά άπάνω μου, και πώς χαμογελούσε μιά φτωχή γυναίκα, όλοι μάς φιλούσαν, μάς έδιναν εύχές, έγώ :ς τήν αρχή τάχασα, κ' έσείς νάσαστε θα βλέπατε, ύστερα γελοῦσα κ' έγώ και 'φιλοῦσα, και με 'φιλοῦσαν, όσο πού 'λησμόνησα και τό κρύο τό-
τε : με 'πήρε ύστερα ή μαμμά και 'φύγαμε . . .

Λοιπόν έτσι πρέπει ν'ανε κ' ἐκεῖ 'ς τὸ σπίτι φτωχοὶ ἄνθρωποι, ν'ἄχουν κι' ἄρρωστο... Ἐέρω γ'ώ, τόσο συγκινητικό μου 'φάνηκε ἐκεῖνο τὸ μικρὸ κοριτσάκι μὲ τ' ἀπλωμένο χεράκι του, κατακόκκινο καὶ παγωμένο... δὲν εἶχα τίποτε ἐπάνω μου, μιὰ δεκάρα μονάχα, γιὰ νὰ πάρω καμμιὰ κουλούρα... τῆς την ἔδωκα, ἀλλὰ ξέρετε τί ἰδέα ἔχω; σὰν τί; ἔλατε κι' ἄν την μαντεύσετε. Νά, καθεμιὰ σας πέρνει μιὰ δεκάρα τὸ πρωῖ, δὲν εἶνε ἔτσι; λοιπὸν ὅλοι μας ἀπὸ τὰ τώρα ν' ἀγοράζουμε, καλέ, μιὰ κουλούρα μονάχα, κ' ἡ πεντάρα ποῦ θὰ μας μένη, νὰ την δίνουμε ὅλες μας, μὰ ὅλες μας, ἀκούτε, κάθε πρωῖ, ποῦ θὰ περναμε ἀπ' ἐκεῖ· θὰ σὰς την δείξω ἐγώ, δὲν εἶνε μακρυὰ, δύο βήματα ἀπ' ἐδῶ 'ς τὸν δεῦτερο δρόμο... ἓνα μικρὸ κοριτσάκι, μὲ φτωχικὰ φορέματα, μὲ το χεράκι του ἀπλωμένο, καὶ παγωμένο... δὲν εἶνε μακρυὰ, καλέ...

Καὶ ἐσιώπησεν. Εἶχεν ὁμιλήσῃ τόσα πολλὰ, κατὰ τὴν συνήθειάν της καὶ ἐκοκκίνησεν ὁλό-

κληρη. "Ἐνα «εὖγε!» ἠκούσθη ἀπὸ ὅλα τὰ στόματα, εἰς ὅλους τοὺς ὀφθαλμοὺς διεκρίνετο ἡ συγκίνησις. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ γενικὴ ἐκείνη ἀπόφασις ἐπραγματοποιήθη, ἀπὸ τὸ πρωῖ τῆς ἐπομένης ἡμέρας, καὶ τὸ βράδυ, ὅταν εἰς τὴν οἰκίαν συνεκεντρώθησαν ὅλοι, συγγενεῖς καὶ φίλοι, παρὰ τὴν τράπεζαν, ἡ καλὴ μου φίλη, ἡ ἀκράτητος Γλωσσού ἐκελάδησε πολὺ κατὰ τὸ σύστημά της, ἀλλ' οὔτε λέξιν δὲν ἀνέφερε διὰ τὴν ἀγαθοεργὸν αὐτὴν πράξιν της. Μόνον εἰς τὴν μητέρα της κατὰ τὴν εἴπε βέβαια, ἀφοῦ τὴν ἔδλεπεν ἡ καλὴ της μήτηρ μὲ τὸσον τρυφερόν καὶ πολυσήμαντον βλέμμα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου. Τί λέγετε, λοιπὸν, δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα ἐπιεικεῖς εἰς αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα τῆς μικρᾶς μου φίλης, τὸ ὅποιον οὐχὶ μόνον δὲν κάμνει εἰς κανένα κακόν, ἀλλὰ γίνεταί καὶ πρόξενον ἀγαθοεργιῶν; Δὲν εἶνε ἀξιαγάπητος ἡ Γλωσσού μου μὲ τὴν χρυσὴν καρδίαν;

ΜΗΤΕΩΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

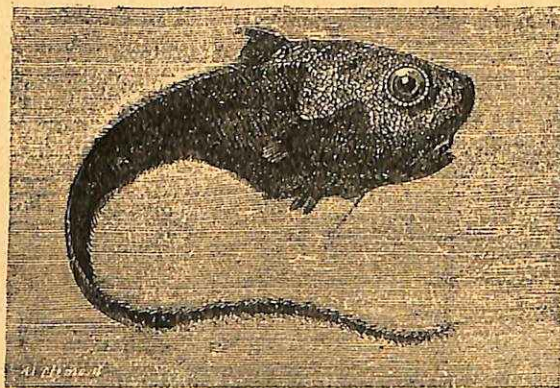
ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

"Ὅλοι ἡ σχεδὸν ὅλοι γνωρίζετε τὴν θάλασσαν, ἀγαπητοὶ μου φίλοι· εἴτε διότι κατοικεῖτε παραθαλάσσιον πόλιν ἢ χωρίον—καὶ εἰς τὴν χώραν μας τὴν βρεχομένην τόσον πολὺ ὑπὸ τῆς θαλάσσης αἱ τοιαῦται πόλεις καὶ τὰ τοιαῦτα χωρία εἶνε πολλὰ—ἢ διότι ἀπὸ τὰς πρώτας σελίδας τῆς Γεωγραφίας σας ἐμάθετε ὅτι «ἡ θάλασσα εἶνε εὐρεῖα ἔκτασις ὕδατος καλύπτουσα περίπου τὰ δύο τρίτα ἢ καὶ τὰ τρία τέταρτα τῆς σφαίρας τὴν ὑποίαν κατοικοῦμεν.» Ἄλλ' ἂν γνωρίζετε τὴν θάλασσαν, εἴτε διότι την εἶδατε εἴτε διότι ἠκούσατε νὰ σας ὁμιλοῦν περὶ αὐτῆς, θὰ ἐσκέφθητε χωρὶς ἄλλο ὅτι ὁ ὕψος αὐτὸς ὄγκος θὰ ἔχῃ πολὺ

βάθος, καὶ ὅτι τὸ βάθος αὐτὸ δὲν θὰ εἶνε παντοῦ τὸ ἴδιον. Ἰδέαν τινα τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν ἂν φαντασθῶμεν τὰς ἐλευθέρας σημερον κοιλάδας καλυπτομένης αἰφνης ὑπὸ τοῦ ὕδατος· ὁ βυθὸς των θὰ εἶνε ἀνώμαλος, διότι ἀλλοῦ μὲν θὰ ἔχῃ ἐξοχὰς ἀλλοῦ δὲ κοιλάματα· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸ βάθος τῆς ἀληθινῆς θαλάσσης.

Τὸ βάθος τοῦτο εἰς τινα μέρη αὐτῆς εἶνε καταπληκτικόν, φθάνει εἰς πέντε χιλιάδας,

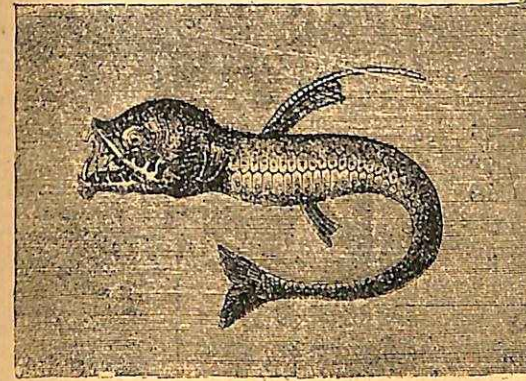
ἕξ χιλιάδας μέτρα· μὲ ἄλλους λόγους διὰ νὰ φθάσωμεν ἀπὸ τὸν βυθὸν μέχρι τῆς ἐπιφανείας πρέπει νὰ προσθέσωμεν τὸν ὕψος 1027 μέτρων, τέσσαρας ἢ πέντε φορές

ΕΙΚ. 1. — ΙΧΘΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΘΟΥΣ

ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἀμέσως γεννᾶται ἡ σκέψις: Εἰς τόσον ἱλιγγιώδες βάθος ὑπάρχει ἔρα γε ζωὴ, ὑπάρχουσιν ἰχθῦς ἢ μαλάκια εἰς τὸν κάτω κόσμον ἐκεῖνον;

Πολλοί, καὶ σοφοὶ ἄνθρωποι μάλιστα, ἐφρό-

ΕΙΚ. 2. — ΙΧΘΥΣ ΜΕ ΦΩΤΕΙΝΑΣ ΠΛΑΚΑΣ

νουν ὅτι εἰς τὰ πολὺ μεγάλα βάθη τῆς θαλάσσης δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρχουν ζωντανὰ ὄντα, ἐστηρίζοντο δὲ εἰς δύο λόγους: Πρῶτον μὲν διότι ἡ πίεσις τοσούτου ὄγκου νεροῦ θὰ εἶνε φοβερὰ ἐκεῖ κάτω· ζωντανὰ δὲ ὄντα ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποστώσι τὴν πίεσιν ἐκείνην, δεῦτερον δὲ διότι αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες δὲν διαπερῶσι τὰ βαθύτατα ἐκεῖνα στρώματα τῆς θαλάσσης καὶ ἐπομένως ἐκεῖ κάτω εἶνε αἰωνία νύξ, ἀτελεύτητος σκότος, ἀτελεύτητος ψυχρός, ζωὴ δὲ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἐκεῖ ὅπου ὁ ἥλιος δὲν ῥίπτει οὐδὲ ἀσθενῆ ἀκτῖνα.

Ἄλλ' ἡ γνώμη αὕτη ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη, ἰδοὺ δὲ πῶς συνέβη τοῦτο.

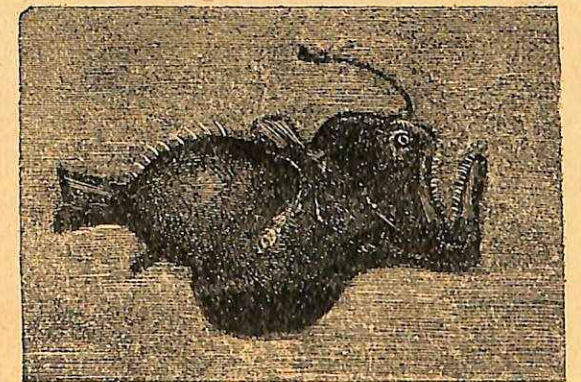
Σοφοὶ τινες ἐμπνεόμενοι ὑπὸ ἱεροῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ζήλου, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξακριβώσωσι τὰ μυστήρια τῆς φύσεως, ἐπεβιβάσθησαν εἰς πλοῖον ἐφοδιασμένον δι' ὅλων τῶν ἀναγκαίων μηχανημάτων καὶ ἐπλευσαν πρὸς ἐξερεύνησιν τῶν μυστηριωδῶν βυθῶν τῆς θαλάσσης. Ἐρριψαν εἰς πολλὰ μέρη αὐτῆς, εἰς τὰ πελάγη τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, εἰς βάθος δύο, τριῶν, τεσσάρων, πέντε χιλιάδων μέτρων δίκτυα βυθοκόρα, τουτέστι καθαρίζοντα τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, σαρόνοντα ὅτι εὗρωσιν ἐμπρὸς των τὰ δίκτυα ταῦτα ἀνείλκυσαν πλῆθος ὄντων, τῶν πλεί-

στων ἀγνώστων μέχρι τοῦδε, τὰ ὅποια ἀπέδειξαν ὅτι ὁ Δημιουργὸς θέλων νὰ ὑπάρχῃ παντοῦ ζωὴ, ἐκεῖ κάτω εἰς τὰ ἀνήλια βάθη ὅπως ἐπάνω εἰς τὴν ἡλιοφειγγῇ γῆν, δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ πλάσῃ τὰ ὄντα ἐκεῖνα διαφορετικὰ ὥστε νὰ δύνανται νὰ ζῶσιν ὑπὸ διαφόρους ζωικούς ὁρους.

Καὶ πράγματι τὰ ὄντα ταῦτα προωρισμένα νὰ ζῶσιν ὑπὸ τόσον ὄγκον ὕδατος ἐπλάσθησαν τοιοῦτοτρόπως ὥστε ἡ πίεσις ἐκείνη ἀντὶ νὰ τα βλάπτει τοῖς εἶνε τούναντίον ἀπαραίτητος. Διὰ τοῦτο δὲ ὅτε ἀνείλκυθησαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἐφθασαν ὅλα νεκρά, συνέβη δηλαδὴ εἰς αὐτὰ ἀπαραλλάκτως ὅτι θὰ συνέβαινε εἰς ἡμᾶς ἂν ἐξηφανίζετο ἐξαφνα ὁ περικυκλῶν ἡμᾶς ἀτμοσφαιρικός ἀὴρ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῶμεν.

Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1 εἰκὼν παριστάνει ἰχθὺν ἀγρευθέντα εἰς βάθος δύο χιλιάδων πεντακοσίων μέτρων· ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦ βάθους τούτου φθάνει ἀκόμη ὀλίγον φῶς, ὁ ἰχθὺς οὗτος ἔχει πελωρίους ὀφθαλμοὺς χρησιμεύοντας εἰς τὸ νὰ συλλέγουσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερας ἡλιακᾶς ἀκτίνας.

Ἄλλοι ἰχθῦς συλληφθέντες εἰς βάθος τριῶν χιλιάδων μέτρων δὲν ἔχουν τόσον μεγάλους ὀφθαλμοὺς· ἀφ' ἐτέρου ὅμως τὰ πτερύγιά των εἶνε

ΕΙΚ. 3. — ΙΧΘΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΘΟΥΣ

οὕτω κατασκευασμένα ὥστε βοηθοῦν αὐτοὺς νὰ διευθύνωνται διὰ τῆς ἀφῆς.

Αἱ ὑπ' ἀριθμὸν 2 καὶ 3 εἰκόνες παριστῶσιν ἰχθῦς ἀλιευθέντας εἰς βάθος τριῶν χιλιάδων καὶ τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων μέτρων. Ἰδέτε ποῖα

πελώρια στόματα ἔχουσι κατάλληλα πρὸς θήραν εἰς τὰ σχεδὸν σκοτεινὰ ἐκεῖνα βάρη. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν (Εἰκ. 3) ἔχει προσέτι, ἐν εἶδει λοφίου ὑψωμένην, ἰσχυρὰν σαρκώδη ἵνα, τὴν ὁποῖαν καταβιβάζει ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ στόματός του. Τὸ τριανταφυλλί ἄκρον τῆς χρησιμεύει ὡς δόλωμα εἰς τοὺς ἄλλους ἰχθύς, οἱ ὁποῖοι ὅταν πλησιάζουν διὰ τὸ γευθῶν καταβροχθίζονται ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ ἰδιοκτήτου του. Πῶς σὰς φαίνονται οἱ ὀδόντες τῶν ἰχθύων τούτων; διόλου ἐνθαρρυντικοὶ βέβαια. Οἱ τυχοδιώκται οὗτοι τοῦ σκοτεινοῦ βασιλείου εἶνε φοβεῖα ὠπλισμένοι. Μερικῶν τὸ στόμα ὁμοιάζει πρὸς μεγάλην κουτάλαν. Τί θραῦσιν ποῦ θὰ κάμνη! Ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν, ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν βυθῶν ἐκείνων δὲν δύνανται νὰ ζήσωσι μὲ ἔντομα ἢ μὲ φυτικάς οὐσίας ἀφ' οὗ τίποτε τοιοῦτο δὲν εὐρίσκεται ἐκεῖ κάτω, καὶ ὅτι κατ' ἀνάγκην εἶνε σαρκοφάγοι· ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου βεβαίως ἔχομεν δικαίωμα νὰ τοὺς μεμφθῶμεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, οἱ κατ' ἐξοχὴν σαρκοφάγοι, οἱ καταβροχθίζοντες ἀπηνῶς τοὺς κατοίκους τῆς ζῆρας, τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ἀέρος.

Ἀλλὰ θὰ ἐρωτήσετε; Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶνε σκότος ἐκεῖ κάτω, ψηλαφητὰ προχωροῦν οἱ ἰχθύς οὗτοι ἕως ὅτου κατὰ τύχην εὐρεθῇ ἄλλος τις ἰχθύς πρὸ τοῦ στόματός των;

Διόλου, διότι ὁ Δημιουργὸς τῶν παραδόξων

τούτων ὄντων δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ εὕρῃ τρόπον ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτὰ τοῦ νὰ κινούνται εἰς αἰώνιον σκότος.

Ἄν σεῖς ἠναγκάζεσθε ποτὲ νὰ προχωρήσετε τὴν νύκτα διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν, ἡ πρώτη σκέψις σας θὰ ᾔτο νὰ λάβετε μαζί σας ἐν φανέριον. Αὐτὴ ἡ σκέψις ἦλθε καὶ εἰς τὸν Πλάστην· διότι ἐπὶ τῶν πλείστων ἰχθύων, τοὺς ὁποῖους ἀνείλκυσαν τὰ βαθυκόρα δίκτυα παρητήθησαν φυσικοὶ λαμπτήρες διαχέοντες φῶς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ζωηρόν. Εἷς τινες μὲν ὁ φωτισμὸς ἐκτελεῖται διὰ πολυαριθμῶν μικρῶν σημείων εὐρισκομένων ἐπὶ τῆς γαστροῦ (Εἰκ. 2) εἰς ἄλλους διὰ πλατειῶν πλακῶν εὐρισκομένων πλησίον τῶν ὀφθαλμῶν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲν ἔχουν ὅλοι οἱ ἰχθύς ἐκεῖ κάτω τοιοῦτον φανόν, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἔχοντες εἶνε πολλοί, ἐννοεῖται ὅτι συμβαίνει καὶ ἐκεῖ ὅ,τι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, δηλαδὴ οἱ μὲν βοηθοῦνται ἀπὸ τὸ φῶς τῶν δέ.

Τοιοῦτος εἶνε ὁ νέος κόσμος, τὸν ὁποῖον οἱ ἐρευνηταὶ τῆς φύσεως ἀνεκάλυψαν εἰς τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν. Πόσον σαφεστέραν, τελειοτέραν ἰδέαν τῆς Δημιουργίας μᾶς δίδει ἡ ἐπιστήμη, καὶ πόσον θερμὴ εἶνε ἡ πλήρης θαυμασμοῦ ἐπιφώνησις τὴν ὁποῖαν ἀναβιβάζει εἰς τὰ χεῖλη μας: «Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας!»

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΟΥ

Φυσᾷ ἡ αὔρα δροσερὴ
καὶ τὸ ναυτόπουλο θωρεῖ
ἔς τὸν τόπον του πῶς φθάνει.
κι' ἀρχίζει μὲ παραφορὰ
γεμᾶτο τρέλλα καὶ χαρὰ
νὰ λέρῃ ἔς τὸ λιμάνι:
Νὰ ποῦ ἦλθα ἀπὸ τὰ ξένα!
Ὡ τί χαρὰ σὲ μένα!

Χρυσὴ ἐλπίδα ἀγαπητὴ!
νὰ τῆς Ἑλλάδος ἡ ἀκτὴ
ἔς τὰ μάτια μου προβάλλει.
Ἀράζουμε κ' ἐγὼ κυττῶ
τὸν τόπο μας τὸν δοξαστό.
μ' εὐλάβειαν μεγάλῃ.
Νὰ που ἦλθα ἀπὸ τὰ ξένα!
Ὡ τί χαρὰ σὲ μένα!

Ἄν μακρὸν ἀπὸ τῆ γῆ
τὴ μάννα μου εἶχα συλλογὴ
καὶ ἐκλαψα ἔς τὸ δρόμο,
ἔς τὸν κόσμον πέρα μακρὸν
ἐσχίσα κύματα θερῖα
χωρὶς κανένα τρόπο.
Καὶ ἦλθα ἀπὸ τὰ ξένα!
Ὡ τί χαρὰ σὲ μένα!

M. X.

Η ΦΩΛΕΑ ΤΗΣ ΧΕΛΙΔΟΝΟΣ

Εἰς ἐν τῶν σχολείων τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθην κατὰ τὴν περιήγησίν μου εἰς τὴν Ἀργολίδα εἶδα κατὰ τὸ ὁποῖον μὲ ἐξέπληξε καὶ μὲ συνεκίνησε συγχρόνως. Μίαν φωλεὰν χελιδόνος ἐντὸς τοῦ σχολείου, εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς παραδόσεως.

Βεβαίως οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου ἐκείνου ἦσαν φρόνιμα παιδιὰ, διότι ἄλλως τὸ δειλὸν πτηνὸν δὲν θὰ ἐξέλεγε μεταξὺ αὐτῶν τὴν κατοικίαν του· θὰ ἐτρόμαζε καὶ θὰ ἔφευγεν ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερα καὶ ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερα.

Ἀλλ' ὅχι, ὅχι! τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα ἦσαν φρόνιμα καὶ καλὰ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ χελιδὼν δὲν εἰδίστασε νὰ μείνῃ. Μοὶ φαίνεται ὅτι τὴν βλέπω τὴν μικροῦλαν ταξειδεύτριαν, ἐπιστρέφουσαν ἀπὸ τὸ μακρυνὸ τῆς ταξείδου. Εἶχε γεννηθῇ βεβαίως ἐκεῖ κάπου καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὰ μέρη ὅπου ἀνετράφη· ἀνεγνώρισε τὸ χωρίον, τὸ σχολεῖον.

Βαρυθεῖσα νὰ περυγίξῃ εἰς τὴν αὐλήν, ἐκάθησε πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου· τὰ παιδιὰ ἦσαν ἐκεῖ, καὶ ἐμελέτων προσεκτικὰ τὸ μάθημά των, ἢ ὁ διδάσκαλος ὑπηγόρευε μὲ φωνὴν ἡσυχον· μόλις ἤκούετο ὁ ἐλαφρὸς ἤχος τὸν ὁποῖον ἀπετέλουν τὰ μικρὰ χεῖλη ψιθυρίζοντα χαμηλοφώνως τὸ μάθημα. Καὶ ἡ χελιδὼν ἐσκέφθη μέσα εἰς τὴν μικρὰν τῆς κεφαλὴν:

— Νὰ εὐμορφο μέρος! Εἶνε λαμπρὰ αὐτοῦ μέσα· οὔτε ἄνεμο φοβᾶται κανεὶς οὔτε βροχὴ. Ὡ, βέβαια αὐτὰ τὰ παιδιὰ δὲν θὰ με πειράξουν· δὲν κάμνουν πολὺ θόρυβον, δὲν θὰ τρομάξουν τὰ μικρὰ μου.

Τότε ἐμβῆκε· ἔκαμε τὸν γύρον τῆς αἰθούσης, ὑψηλὰ, ὑπὸ τὴν ὀροφήν· ἐξέλεξε τὴν θέσιν τῆς· δὲν τὴν εἰδῶξαν· δὲν τὴν ἐπειράξαν, τὴν ἀφῆκαν ἡσυχον· ἀνεχώρησε καὶ πάλιν ἐπανῆλθε.

Ἡ χελιδὼν ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς. Τὸ ἐκλεχθὲν μέρος ἦτο εἰς τὴν γωνίαν, ὅχι μακρὰν τοῦ παραθύρου, ὑπὸ τὴν ὀροφήν, πλησίον ἐνὸς στύλου. Καὶ γρήγορα, ἤρχισε τὸ ἔργον τῆς. Ἐφερε μὲ τὸ ῥάμφος τῆς ὀλίγην λάσπην· ἐπειτα ἀκόμη ὀλίγην ὥ, πόσα ταξειδία ἔκαμε

ἕως ὅτου κτίσῃ τὴν κατοικίαν τῆς, χιλιάδας, βεβαίως. Οἱ μαθηταὶ τὴν ἐβλεπον νὰ ἐρχεται ν' ἀναχωρῇ, εἴκοσι, τριάντα φορὰς τὴν ὥραν καὶ νὰ προσθέτῃ κατὰ εἰς τὴν φωλεὰν τῆς. Ἀλλ' ἂν ἔστρεφον πολὺ πρὸς αὐτὴν τὴν προσοχὴν των, ὁ διδάσκαλος μὲ ὅλην τὴν πρὸς τὴν χελιδὼνα συμπάθειάν του θὰ ἠναγκάζετο νὰ τὴν διώξῃ, ἢ νὰ κλείσῃ τὸ παράθυρον διὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ ἐπανέλθῃ.

— Ὅχι, μοῦ εἶπεν ὁ διδάσκαλος, κυττάζου καὶ κάπου κάπου, ὅχι ὅμως τόσο ὥστε νὰ φαίνονται ἀπρόσεκτοι εἰς τὸ μάθημά των· ἐν βλέμμα ῥίπτουν μόνον, κάπου, κάπου... Καὶ ἐπὶ τέλους συνείθισαν.

Ὅτε ἐπεσκέφθην τὸ σχολεῖον, ἡ φωλεὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ τελειωμένη· ἡ μήτηρ εἶχε στολίσῃ μὲ πτίλλον τὸ μέρος ὅπου εἶχεν ἀποθέσῃ τὰ ῥά της, τὰ ἵποια ἐπόαζεν ἀνοίγουσα ἐπ' αὐτῶν τὰς πτέρυγας τῆς· ὁ πατὴρ ὅστις τὴν εἶχε βοηθήσῃ μὲ μεγάλην προθυμίαν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐπήγαγε, ἤρχετο, ἐξήρχετο, ἐπέστρεφε, καὶ ὁσάκις ἐπέστρεφε ἔφερε πάντοτε εἰς τὸ ῥάμφος του κατὰ πρὸς τροφήν. Μικρὰ φωνὴ ἀνήγγελλε μακρόθεν τὴν ἔλευσίν του, ἐπειτα ἤρχιζον μικρὰ τερετίσματα μετὰ τῆς θηλείας χελιδόνος ὡς νὰ συνδιελέγοντο χαμηλοφώνως.

Ἐτι ὠραιότερον θὰ εἶνε ἀκόμη τὸ θέαμα, ὅταν ἐπωασθῶν τὰ ῥά, ὅταν τὰ χελιδονάκια δίχως πτερὰ ἀκόμη θὰ στρυμμόνωνται εἰς τὸ βάθος τῆς μικρᾶς των κλίνης, ὁ δὲ πατὴρ των καὶ ἡ μήτηρ των ἐναλλάξ θὰ τα ζεσταίνουν κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγας των, ἔπειτα δὲ θὰ τοὺς φέρουν τὴν τροφήν των, τὴν ὁποῖαν θὰ θέτουν εἰς τὸ ἀνοικτὸν μικρὸν ῥάμφος των... Δὲν θὰ φαίνωνται τὰ μικρὰ χελιδονάκια, διότι ἡ φωλεὰ εἶνε ὑψηλὰ, ἀλλὰ θ' ἀκούεται τὸ φαιδρὸν των κουὶ κουὶ.

Δὲν σὰς εἶπα ὅτι εἶνε θελκτικὸν τὸ θέαμα; Ἡ δὲ ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποῖαν δεικνύει εἰς τὰ καλὰ παιδιὰ ἡ πτερωτὴ οἰκογένεια δὲν εἶνε ἀρκετὴ ἀνταμοιβὴ δι' αὐτὰ;

Δὲν εἶνε ἄξια μιμήσεως τὰ καλὰ αὐτὰ παιδιὰ; Ποῖον παιδίον ἔχον καρδίαν θὰ εἴπῃ ὅχι;

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΥ ΗΓΜΕΝΗΣ ΝΕΑΝΙΔΟΣ

Ἡ καλὴν ἀνατροφὴν ἔχουσα νεανὶς οὐδέποτε στρέφεται ἐν τῇ ὁδῷ νὰ ἴδῃ τινά.

Δὲν ἐπιτρέπει εἰς κύριον νὰ τῇ ἀπευθύνῃ τὸν λόγον ὅταν εὐρίσκεται μόνῃ καθ' ὁδὸν ἢ συνοδεύεται ὑπὸ παιδαγωγοῦ, ἐκτὸς μόνον ἂν ὁ κύριος εἶνε προβεβηκώς τὴν ἡλικίαν.

Ἄν συναντήσῃ φίλας καθ' ὁδὸν ἢ εἰς τὸ θέατρον ἢ ἄλλου ὅπου εἶνε καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι, δὲν γελά οὐδὲ συνομιλεῖ θορυβῶδως. Ἄν αἱ φίλαι τῆς λησμονήσου τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, τὰς φέρει μετὰ χάριτος εἰς τὴν τάξιν: — «Σιωπῇ, σιωπῇ, σιγανώτερα, ὅτ' ἐλκύσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου.»

Δὲν φορεῖ ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἄλλ' οὐδ' ἐντὸς αὐτῆς παράδοξα καὶ ἰδιότροπα φορέματα, ἀποφεύγει δὲ ὅσα χρώματα κτυποῦν ἐς τὰ μάτια.

Ὅταν συναντήσῃ γνωστὸν πρόσωπον, δὲν ἀρκεῖται εἰς ἀπλὴν ξηρὰν κίνησιν τῆς κεφαλῆς, οὐδὲ χαιρετᾷ αὐτὸ ψυχρῶς καὶ ἀδιαφόρως. Κλίνει μὲ χάριν τὸ σῶμά της μειδιῶσα φιλοφρόνως.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς της δὲν εἶνε οὔτε πολὺ δυνατός, οὔτε πολὺ ἀδύνατος, οὔτε ἐπιτετηδευμένος, οὔτε λιγνόμενος, οὔτε τραχύς. Ὅμιλεῖ φυσικᾶ, εὐκρινῶς.

Κατὰ τὴν συνομιλίαν ἀποφεύγει τὰς ὑπερβολικὰς καὶ ἀναρμόστους ἐκφράσεις: «Αὐτὸ εἶνε κουτό!» ἢ «μὴ με σκοτίζῃς» δὲν λέγει: «αὐτὸ το λατρεύω» ἢ «αὐτὸ τὸ συχαίνομαι!» Δὲν στολίζει τὴν ὁμιλίαν της μὲ φράσεις ὑποταί: «εἶνε μαγεῖα, εἶνε θαυμάσιο, εἶνε ἀριστούργημα», προκειμένου περὶ πραγμάτων ἀπλῶν καὶ συνηθεστάτων.

Δὲν παρέχει εἰς τὰς φίλας τῆς ὑπερβολικὰς ἐκδηλώσεις ἀγάπης, δὲν τὰς ἀγκαλιάζει διὰ τὸ παραμικρόν, δὲν προσωνομεῖ αὐτὰς μὲ θωπευτικὰ ὀνόματα· εἶνε ἡρεμὸς καὶ σταθερὰ εἰς τὴν φιλίαν της, δεικνύει ἀληθῆ τιμιότητα εἰς τὰς σχέσεις της, μὴ περιπαίζουσα τὰ ἐλαττώματα ἢ τὰ σφάλματα τῶν φίλων της ἐν ἀπουσίᾳ των, μὴ ζηλοτυποῦσα μῆτε τὴν καλ-

λονὴν των, μῆτε τὰ πλούτη των, μῆτε οἶον-δήποτε προτέρημά των.

Δὲν χασμάται ὅταν δὲν εὕρισκῃ ἐνδιαφέρονσαν τὴν συνδιάλεξιν τινος· ἔχει ὑπομονὴν καὶ ἀκούει μὲ προσοχὴν καὶ τοὺς πεζοτέρους λόγους· προσπαθεῖ ν' ἀπομνημονεύῃ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα μεθ' ὧν εὐρίσκεται εἰς σχέσιν, τὸ ὄνομά των, τὰς σχετικὰς πρὸς αὐτὰ περιστάσεις, ὅπως μὴ τῇ συμβῇ νὰ διέλθῃ πλησίον γνωστοῦ προσώπου χωρὶς νὰ χαιρετήσῃ, πράγμα τὸ ὁποῖον εἶνε προσβολή, ἢ νὰ χαιρετήσῃ ἄγνωστον, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀκόμη χειρότερον· ἡ μνημοτεχνικὴ αὕτη προσπάθεια θά τὴν ἐμποδίσῃ ἐπίσης νὰ εἴπῃ πράγματα τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ δυσχερῶσιν ἢ λυπήσωσι παρόντα πρόσωπα, οὕτω δὲ δὲν θά δώσῃ ἀφορμὴν νὰ εἴπουν περὶ αὐτῆς: «Ἀφῆκε καὶ τῆς διέφυγε λαμπρὰ εὐκαιρία διὰ νὰ σιωπήσῃ».

Ἀποφεύγει τὴν ὑπερβολικὴν ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς της, συγχρατοῦσα τὰς ἐντυπώσεις της.

Δημοσίᾳ παίξει ὄργανον ἢ ἄδει, μόνον ὅτε εἶνε βεβαία ὅτι καὶ ἡ φωνή της εἶνε ἀρκούντως γυμνασμένη καὶ ἡ ἄσκησίς της εἰς τὸ ὄργανον ἐπαρκής.

Δὲν λαμβάνει ὡς θέμα μετὰ τῶν φίλων της, ἔστωσαν καὶ αἱ στενότεραι, τὰ οἰκογενειακά της πράγματα. Αἱ οἰκογενειακαὶ ὑποθέσεις δὲν ἐκστομιζόνται. Ἄν θέλῃ νὰ ἐκτιμᾶται ὑφ' ὧν ἂς ὁμιλῇ πάντοτε μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης περὶ τῆς μητρὸς της.

Ὅταν εἶνε εἰς ἐπίσκεψιν μετὰ τῆς μητρὸς της θά περιμείνῃ νὰ τῇ ἀποτείνου τὸν λόγον· πρέπει ὅμως νὰ μὴ ἀπαντήσῃ διὰ μονοσυλλάβων. Δὲν τῇ ἀπαγορεύεται νὰ δεῖξῃ ὅτι εἶνε πνευματώδης, ἐξυπνῇ. Ἀξιοκατάκριτος δὲν εἶνε ἡ χάρις καὶ ἡ ἀφέλεια, ἀλλὰ τὸ θράσος καὶ ἡ ἱταμότης καὶ ἡ προπετής αὐτάρκεια.

Ἡ εὐ ἡγμένη κόρη ἴσταται ἢ βηματίζει εὐθυτενῆς ἀλλὰ μετὰ χάριτος, ἀποφεύγουσα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν χαλαρὰν στάσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἐντονὸν βῆμα, τὰς ζωηρὰς κινήσεις, ὁποῖαι ἀρμόζουσιν μᾶλλον εἰς τ' ἀγόρια.

Κατὰ τὴν βαροννίδα Staffe.

ΑΥΓΟΤΑΡΙΧΟΝ

Τὸ ὠτοάριχον κοινῶς αὐγοτάριχον, τὸ ὁποῖον τῶρα τὴν τεσσαρακοστὴν ἤλθεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διατάξιν, κατασκευάζεται ἐκ τῶν ὠθηκῶν ἰχθύος τινὸς ὅστις ὀνομάζεται Κεφάλος ὁ γνήσιος. Ἡ ἄλιεα τοῦ ἰχθύος τούτου ἐν τῇ λιμνοθαλάσσει τοῦ Μεσολογγίου διαρκεῖ ἀπὸ τῆς 15 Αὐγούστου μέχρι τῆς 14 Σεπτεμβρίου. Αἱ ἀγέλαι τῶν Κεφάλων διευθυνόμεναι ἀπὸ τὰ ῥηχὰ τῶν ἀκτῶν εἰς τὸ πέλαγος εἰσέρχονται εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἀλιέων ἐστημένους καλαμωτάς, τότε δὲ ἡ ἐμπύπτου εἰς τὰ ὀριζοντίως αὐτῶν τεθειμένα δίκτυα, ἢ καταφεύγουσιν εἰς τὰς ἐν τῷ μέσῳ τῶν καλαμωτῶν δέσμας τῶν κλάδων ὅπου οἱ ἀλιεῖς καμκαρίζουσι καὶ συλλαμβάνουσιν αὐτοὺς. Οἱ Μεσολογγῖται καμακισταὶ ἔχουσιν ἑκτακτον ἐπιτηδεϊότητα κατωρθόντες νὰ κτυπῶσι τοὺς Κεφάλους εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ μὴ ξεσχιζῶσι τὴν λεπτὴν μεμβράνην τῶν ὠθηκῶν ἢ ὁποῖα περιέχει τὰ

ψά. Συλλαμβάνονται δὲ μόνον οἱ θήλειοι Κεφαλοὶ, οἱ ὀνομαζόμενοι Μπάφες, ἐν ᾧ οἱ ἀρσενικοὶ, τὰ Στεριάδια, ἀφίνονται ἐλεύθεροι.

Ἀφ' οὗ συλληφθῇ ὁ ἰχθύς ἐν ᾧ ἀκόμη σπαίρει σχίζουσιν οἱ ἀλιεῖς τὴν κοιλίαν του καὶ ἐξάγουν τὰς ὠθηκὰς μετὰ προσοχῆς, ἐπειτα θέτουσιν αὐτὰς ἐπὶ τέσσαρας ὥρας εἰς τὸ ἅλας, κατόπιν τὰς πλύνουν, καὶ ἀφ' οὗ τὰς πιέσουν μεταξύ δύο σανίδων διὰ νὰ λάβουν τὸ σχῆμα τὸ ὁποῖον ἔχουν ὅταν ἐκτίθενται εἰς πώλησιν, τὰς ἀφίνουσιν εἰς τὸν ἥλιον 4—8 ἡμέρας. Ὅταν ἀποξηρανθῶν τὰς βυθίζουσιν ἐντὸς ἀναλελυμένου κιτρίνου κηρίου, τοῦ ὁποῖου τὸ λεπτόν στρώμα προφυλάσσει τὸ αὐγοτάριχον ἀπὸ τὴν μούχλαν. Τὸ Μεσολογγίον παράγει περὶ τὰς 800 ὀκάδας αὐγοταρίχου κατ' ἔτος, αὐτὸς δὲ εἶνε ὁ λόγος καὶ τῆς μεγάλης τιμῆς τοῦ γευστικωτάτου τούτου ἐδέσματος τῆς τεσσαρακοστῆς. *

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ὁ ἀριθμὸς 7.

Τὰ θαύματα τοῦ κόσμου ἦσαν ἐπὶ αἱ ἡμέραι τῆς δημιουργίας ἐπὶ αἱ κεφαλαὶ τῆς Ἰδρας ἐπὶ αἱ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ αἱ λόγοι τῆς Ρώμης εἶνε ἐπὶ αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος ἐπὶ αἱ μουσικαὶ φθόγγοι ἐπὶ αἱ. Ἀλλάζομεν δὲρμα κάθε ἐπὶ αἱ ἔτη, κατὰ γενικὸν δὲ κανόνα ἔχομεν ἐπὶ αἱ τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς μας. Καὶ τὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα εἶνε ἐπὶ αἱ.

Ἀνθρώπινος ἔθνος.

Μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ὀνομάζονται ὡς ἐκ τοῦ χρώματος των τὸ ὁποῖον εἶνε μαῦρον ὡς ἔθνος οἱ δυστυχεῖς μαῦροι τοὺς ὁποῖους οἱ δουλέμποροι ἐμπορεύονται καὶ πωλοῦν ὡς κτήνη.

Ἀπὸ τοῦ 1841 ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη συνῆψαν σύμβασιν διὰ τῆς ὁποίας τὰ πλοῖα τῶν ὀφείλου νὰ κατοπεύουσιν τὰ ὑποπτα παράλια ἢ πλοῖα ὅπως παρεμποδίσουν τὸ βάρβαρον καὶ αἰσχρὸν τοῦτο ἐμπόριον, τὸ προσβάλλον ὅλους τοὺς νόμους τῆς φιλανθρωπίας.

Μολαταῦτα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀφρικῆς ἡ δουλεμπορία δὲν ἔπαυσε. Ἰδοὺ δὲ μέχρι τίνος ποσοῦ

πωλοῦνται δοῦλοι ἕκαστον ἔτος κατὰ μέσον ὄρον.

Ἐκ τοῦ δυτικοῦ Σουδᾶν 15,000 ἄτομα

Ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ Σουδᾶν 25,000 »

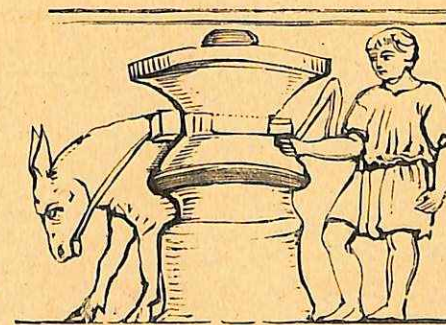
Ἐκ τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς 40,000 »

Ἐν συνόλῳ 80,000 ἄνθρωποι σύρονται εἰς τὴν φοβερὰν σκλαβίαν. Πρὸς καταπολέμησιν καὶ ταύτης τῆς δουλεμπορίας συνέστη ἑταιρία ὑπὸ τοῦ πρό τινος ἀποθανόντος διασήμεου γάλλου Καρδινάλιου Λαβιζερῆ, ἧτις ἐργάζεται δραστηρίως ὑπὲρ τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ της.

Οἱ μύλοι τῶν ἀρχαίων.

Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἐν πρώτοις τὸν χειρόμυλον ἢ χειρομύλην, τὴν ὁποίαν ἐστρεφον οἱ δοῦλοι· ἀπετελεῖτο δὲ ἀπὸ δύο λίθους, ὡς καὶ τῶρα, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ κατώτερος ἦτο ἀκίνητος ὁ δὲ ἄλλος ἐστρέφετο· εἶχον δὲ

καὶ ποδομύλους κινουμένους διὰ τῶν ποδῶν ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ὄνομά των, τοὺς δὲ μεγαλειτέρους μύλους περιέστρεφον ἵπποι ἢ ὄνοι ὡς παριστᾷ ἡ παλαιότερη εἰκὼν. Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον προσέτι καὶ ὑδρομύλους, ἔχοντας ὡς καὶ τῶρα κάθετον τροχόν, στρεφόμενον ὑπὸ τοῦ ῥέοντος ὕδατος καὶ στρέφοντα

ΜΥΛΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΤΡΕΦΟΜΕΝΟΣ ΥΠΟ ΟΝΟΥ

ἄλλον ὀριζόντιον, τοῦ ὁποίου κέντρον ἦτο ἡ μετ' αὐτοῦ στρεφόμενη μύλη (μυλόπετρα). Ἀνεμύμυλοι δὲν ὑπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἢ ἐπινόησις αὐτῶν ἔγινε τὸν μεσαίωνα.

Ἡ πρώτη θερμάστρα ἐν Ἀθήναις.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον αἱ θερμάστραι εἶνε πρᾶγμα συνήθιστον· ἀλλὰ δὲν συνέβαινε τοῦτο πάντοτε, ὑπῆρχε δ' ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ θερμάστρα ἐθεωρεῖτο παρὰδοξόν τι καὶ πρωτοφανές. Ὁ Γερμανὸς ἀρχαιολόγος Ρός, ὅστις ὑπῆρξε καὶ καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, περιγράφει εἰς τὰς *Ἀναμνήσεις* του τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τῆς θερμάστρας ἐν Ἀθήναις. Τῷ 1832 ὁ χειμὼν ὑπῆρξε ὀρμύς, αἱ δὲ ἐστὶαι πολὺ ἀτελῶς κατ'ὄρθονον νὰ θερμάνωσι τὰ ἐλεεινὰ δωμάτια τῶν οἰκῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Γερμανὸς τις ἀποκατεστημένος ἐν Ἀθήναις, ἐτέκθη ὡς πρακτικὸς ἄνθρωπος νὰ κατασκευάσῃ μίαν θερμάστραν· κατορθώσας νὰ προμηθευθῇ ἐκ τῆς ἀγορᾶς σιδηρᾶ ἐλάσματα προσεκάλεσε ἕνα σιδηρουργόν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποίου καὶ μὲ πολλὸν κόπον ἡδυνήθη νὰ συναρμολογήσῃ εἶδος τετραγώνου κιβωτίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἦνοιξε μίαν θυρίδα καὶ εἰς τὸ ὁποῖον προσήρμοσε μακρὸν σωλῆνα. Τοιοῦτοτρόπως εἶδε τὸ φῶς ἡ πρώτη θερμάστρα ἐν Ἀθήναις, ἀμέσως δὲ ἤρχισε τὸ ἔργον τῆς. Ὁ Γερμανὸς ἐγείμει τοὺς σιδηροὺς τετράγωνον μὲ ξύλα ἐλαίαις, τὰ ὁποῖα ἀνέδωσαν λαμπρὸν πῦρ, οἱ δὲ τριγμοὶ καὶ σπινθηρισμοὶ αὐτῶν κατέθελγον τοὺς παριστάμενους. Ἡ εἰδητὴς περὶ τοῦ πρωτοφανοῦς θαύματος διεδόθη ὡς ἀστραπὴ καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν, ἐκπλήξιν καὶ περιεργίαν προξενούσα. Ὁ μητροπολίτης ἔτρεψε διὰ νὰ ἴδῃ ἰδίους ὄμμασι τὸ πρᾶγμα. Καί τινες δὲ ἐκ τῶν προκρίτων Ὁθωμανῶν, οἵτινες εὐρίσκοντο ἐν Ἀθήναις, ἐζήτησαν τὴν ἀδειαν νὰ ἴδουν τὸ παράδοξον φαινόμενον. Παρετήρησαν μετὰ θάμβους καὶ μετὰ τινος σεβασμοῦ τὸ ἄμορφον ἐκεῖνο κατασκευάσμα, θαυμάζοντες δὲ τὰ μακρὰ γένειά των ἀνε-

φώνησαν: Ὁ Θεὸς εἶνε μέγας καὶ ἡ σοφία τῶν Φράγκων δὲν ἔχει ὅρια.»

Παράσιτος.

Παράσιτον ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες τὸν ἱερεῶν τὸν φροντίζοντα περὶ τοῦ αἵτου, ἐξ οὗ προσεφέροντο αἱ θυσίαι εἰς τοὺς θεοὺς. Βραδύτερον ἀπεδόθη ἡ ἐπωνυμία αὕτη εἰς τοὺς τρώγοντας δαπάνη τῶν ἄλλων, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ λέξις ἔχει ὑβριστικὴν σημασίαν· παράσιτα ὀνομάζονται εἰς εὐρυτέραν ἔννοιαν καὶ πάντα τὰ ὀργανικὰ σώματα, τὰ ὁποῖα ζῶσιν ἀναλῶμασι τῶν ἄλλων, δι' ὃ καὶ φυτὰ τινὰ καλοῦμεν παράσιτα.

Τῶν λοιπῶν!...

Τὸν πρελθόντα Ἰούνιον περιοδεύων τὴν Ἀιτικὴν ἔφθασα εἰς χωρίον τι ὅπου εἶδον τοιχοκολλημένην τὴν ἐξῆς γνωστοποίησιν περὶ ἐξετάσεων:

«Σήμερον ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν:

«Ἀπὸ τῆς 9 π. μ. τῶν ἀρρένων.

«Ἀπὸ τῆς 10 π. μ. τῶν θηλέων.

«Ἀπὸ τῆς 2 μ. μ. τῶν λοιπῶν.

Ἐμεγάλωσα εἰς τὸν δρόμον!

Κυρία τις μετὰ τοῦ μικροῦ υἱοῦ της ἐπιβιβάζεται ἐκ Κορίνθου εἰς τὸν σιδηρόδρομον· λαμβάνει δὲ ἐν κτῆ ἡμισυ εἰσιτήριον, διότι τὸ τέκνον της εἶνε ἐξ ἐτῶν, ἂν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν του πολὺ ἀνεπτυγμένον σωματικῶς. Ἡ ἀμαξοτοχία εἶνε πολὺ βροδυκίνητος, φθάνει δὲ εἰς Ἀθήνας μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ὥρων.

— Πῶς, λέγει ὁ ὑπάλληλος, ὅστις παρέλαβε τὰ εἰσιτήρια, μόνο μισὴ θέσι γι' αὐτὸ τὸ παιδί; σὰν μεγάλο μοῦ φαίνεται!

Τότε τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἦτο μεγάλωσμον ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἔξυπνον, ἀπήντησε:

— Ἡμουν μικρότερος ὅταν πῆραμε τὰ εἰσιτήρια, ἀλλὰ ὁ σιδηρόδρομος ἔκαμε τόσον καιρὸν νὰ ἔλθῃ ποῦ ἔμεγάλωσα εἰς τὸν δρόμον!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Γεωργάκης λέγει μὲ κλάυματα εἰς τὴν μητέρα του.

— Μαμά, μοῦ πονεῖ πολὺ τὸ δόντι μου.

— Αὔριον, παιδί μου, θά σε πιάω ἔς τὸν γιατρὸ νὰ τὸ βγάλῃ.

— Ὅχι, μαμά. Θὰ πονέσω· καλλίτερα νὰ μου δώσῃς γλυκὰ νὰ φάγω· γιατί ὁ μπαμπᾶς λέγει πῶς μὲ τὰ γλυκὰ πέφτουν τὰ δόντια.

Ἐστῆλη ὑπὸ τῆς Λευκῆς Περιστερᾶς.

*

Ὁ μικρὸς Βασιλάκης ἐπῆγε τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὴν μητέρα του, καὶ εἶδε τὸν ἐπίτροπον νὰ περιφέρειται μὲ τὸν δίσκον καὶ νὰ μαζεύῃ χρήματα. Τὸ πρᾶγμα τῷ φαίνεται παράξενον καὶ ἔρωτᾷ.

— Μαμά, πῶς ὁ πτωχὸς αὐτὸς εἶνε ἔτσι καλονδυμένος!

Ἐστῆλη ὑπὸ τοῦ Κεφάλου.

Ὁ Γιαννάκης, μικρὸς μὲν τὸ δέμας ἀλλὰ μέγας... ψευδολόγος, ἐπανελθὼν ἐξ Αἰγύπτου ὁμιλεῖ πλὴν ἄλλων καὶ περὶ τῆς θερμότητος τοῦ κλίματος.

— Φαντάσου λέγει, ποῦ μίαν ἡμέραν τὸ θερμόμετρον εἰδείνε 45 βαθμοὺς εἰς τὴν σκιάν.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι τί ἔκαμαν τότε;

Καὶ ὁ Γιαννάκης σοβαρά:

— Ἡναγκάζοντο νὰ στέκουν εἰς τὸν ἥλιον.

Ἐστῆλη ὑπὸ Ν. Π. Μαροῦλου.

*

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης γελά μόνος του εἰς τὸν δρόμον. — Μπα, σὲ καλὸ σου, μόνος σου γελάς; τὸν ἐρωτᾷ εἰς φίλος του.

— Ἐρεῖς, ἀπαντᾷ ὁ Κουριοκεφαλᾶκης, πρὸ ὀλίγου ἔκατάλαβα μίαν ἐξυπνάδα, τὴν ὁποίαν ἄκουσα χθές.

Ἐστῆλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεπῆς Αἵμου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»,

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν σου, Λύρα τοῦ Ὀργέως, ὑπάρχει τρυφερά τις μελαγχολία ἢ ὁποία μὲ συνεκίνησε. Διὰ τί νὰ μὴ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς; Ἐγὼ λέγω νὰ λαμβάνῃς καὶ θὰ εὐχαριστήθῃς τόσον!

Μάλιστα, νὰ εἰσαι φίλη μου, καλὴ μου Μόσχα Γ. Πιάγκου· εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς διότι σοῦ ἀρέσκουν τὰ γραφόμενά μου.

Μὴ μελησμονῇς, γράφε μοι καὶ ἄς εἶνε εἰς καθὲς τρία τεύχη, *Λευκὴ Περιστερά*, ἀφ' οὗ δὲν σου περισεύει καιρὸς. Δὲν ἔχεις δίκαιον ν' ἀνησυχῇς διὰ τὴν ἐπιστολήν σου· δὲν τὴν ἔκοψες ἀσχημα, ὅπως μοι γράφεις· τὸ καλλίτερον συστατικὸν μιᾶς ἐπιστολῆς εἶνε ἡ φυσικότης· καὶ οὗτὸ το προσόν το ἔχει ἡ ἰδική σου.

Πολὺ καλὰ, Ἰωάννη Θεοφιλόπουλε, ἡ αἰτήσις σου γίνεται δεκτή.

Ὁ καίμενος ὁ *Ἡρακλῆς*! τὸ ψευδώνυμόν του παρίστανει πελῶριον ἥρωα καὶ αὐτὸς εἶνε μικρὸς ἀκούη καὶ γράζει σὲ χαρκαμένο χαρτί. «Ω, νὰ ἤξευρες πῶς μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου, παιδί μου. Νὰ μοι γράψῃς συχνά, *Ἡρακλῆ* μου.

Καλῶς τὸν *Τιταρήσιον* μὲ τὰς λύσεις του· κύττα ὅμως ἄλλοτε νὰ στέλλῃς περισσότερες.

Κ' ἐγὼ πολὺ εὐχαριστήθην διὰ ἀπέκτισσα φίλον ἕνα καλὸ παιδί, Π. Ν. Πλατανίνα.

Σοῦ ἀρέσει λοιπὸν πολὺ τὸ *Au clair de la lune*, Ἄστηρ τοῦ *Ναυπλίου*; εἶδες; τί χαριτωμένην μελωδίαν ποῦ ἔχει; τώρα λοιπὸν ποῦ ξεῦρες ποῖος τὸ ἔκαμε θὰ το τραγουδῇς μὲ περισσοτέρον ὄρεξιν.

Τὸ σταλὲν ἐλήφθη, ἀγαπητὴ μου Β. Μ.— «Ω, πόσον ταχέως παρέρχονται τὰ ἔτη, καὶ πόσον γρήγορα τὸ κορίτσι μεταβάλλεται εἰς κοπελοῦδαν. Ἡ πιστὴ σου ἀφοσίωσις καὶ ἡ προθυμία μὲ τὴν ὁποίαν μὲ συνέστησες εἰς τὴν μικρότεραν ἀδελφὴν σου, δεικνύουν δι' εἶχα δίκαιον νὰ σε θεωρῶ τόσον καλὴν φίλην.

Ἡ ἀπόφασίς σου νὰ γίνῃς συνδρομητριά μου μὲ τὰς οἰκονομίας τοῦ κουμπάρ σου μὲ κάμνει νὰ σ' ἀγαπῶ πολὺ, νέα μου φίλη *Ἐαρινὴ Πρωτῆ*. Μ' ἐρωτᾷς ἂν θέλω νὰ μοι γράψῃς συχνά. «Ω! ναί, πολὺ συχνά μάλιστα, ἂν εὐκαιρῇς.

Διὰ νὰ μὴ γίνῃ κανὲν λάθος ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν εἰς τὰς λύσεις, κάμε κατὰ ἀπλοῦστατον, *Ἐρ Βουλγαρία* ἔλληνισμέ· γράφε εἰς τὰς λύσεις καὶ εἰς ὅ, τι στέλλεις τὴν ἡλικίαν σου.

«Ω, πόσας, πόσας ἀσχολίας ἔχει ἡ καλὴ μου φίλη Βιργινία Σιμπούλου· ὁ νοῦς της εὐρίσκεται εἰς διαρκὴ κίνησιν· πλὴν τῶσων καὶ τῶσων ἔχει καὶ γερμανικὰ καὶ γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ καὶ κλειδοκύμβαλον, καὶ ὅμως εὐρίσκει καιρὸν καὶ μοι γράφει. Πῶς νὰ μὴ ἀγαπᾷ ἡ ΔΙΠΛΑΣΙΣ τοιαύτην φίλην;

Διὰ τὴν ἀγάπην μου, *Ξενητεμένο Πουλί*, σὲ παρακαλῶ ν' ἀποφεύγῃς πᾶν ὅ, τι προκαλεῖ ἐρίδας ἐκ μικροφιλοτιμίας.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ πολὺ διὰ τὰς θερμὰς ὑπὲρ ἐμοῦ ἐνεργείας σου, *Κόρη τῆς Δοξασιμένης Ἰδης*. Γράφε μοι συχνότερα, ἀφ' οὗ μ' ἀρέσει τόσον ἡ χάρις τῶν ἐπιστολῶν σου.

Προθύμως γίνεται δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Εὐαίσθητος Καρδιά*.

Βλαδίμηρε Μορομάχε, καλῶς ἤλθες· εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ γίνῃς καλὸς φίλος μου.

Ἀφ' οὗ ἀνέθεσες τὴν ἐκλογὴν εἰς ἐμέ, φίλε Π. Γ. Π. ἐκλέγω ἐν ἐκ τῶν τριῶν καὶ σε ἀναγορεύω: *Σοφὸν Σω-*

κράτην. Ἄν τὸ ψευδώνυμον ἔχῃ ἐπιρροὴν τινα εἰς τὸν φέροντα αὐτὸ δὲν πιστεύω νὰ παραπονεῖς διὰ τὸ ἰδικόν σου.

Τώρα λοιπὸν, *Φιλεργε Χελιδὼν*, ποῦ ἤρχισε νὰ μυρρίζῃς ἀνοιξίς, καὶ τὸ χορτάρι προσιντίζει εἰς τοὺς κάμπους, καὶ ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου εἶνε τῶσων γλυκεῖα καὶ ζωογόνα, τώρα θὰ σου περάσουν αἱ χιονίστρες σου. Ἀχ! αὐταὶ αἱ χιονίστρες! Φίλος μου τις εὐφυλογῶν ἔλεγε πρὸ τινος· εἰς τὸν ἀνεψιόν του δι' αἱ χιονίστρες μὲ τὸ κόκκινον χρῶμα εἶνε τὰ «τριαντάφυλλα τοῦ χειμῶνος» κοινὸν ἔχουσαι πρὸς αὐτὰ ἐπίσης ὅτι ἀνοίγουν! Ὡς τόσο εὐρίσκονται καὶ σκληροὶ ἄνθρωποι νὰ κάμνουν ἐξυπνάδες μὲ τὰ καίμενα τὰ πονεμένα χεράκια τῶν φίλων μου!

Κρίμα εἰς τὸ ὄνομά σου, *Μεγαθύμε Κεφάλι*, ἀφ' οὗ μοι γράφεις «βλέπω δι' εἰς τὴν Διάπλασιν εἰσεχώρησαν αἱ γνωριμίαι καὶ τὰ μέσα· ἀλλ' ὅμως δύνασθε νὰ διορθώσετε τὸ παράνομον» κτλ. Τρίθω τοῦ; ὀφθαλμοὺς μου· πραγματικῶς μεγαθύμος πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς διὰ νὰ ὑβρίζῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν «Διάπλασιν». Γνωρίζεις, παιδί μου, τὴν σημασίαν τῶν λέξεων ἢ τὰς ῥίπτεις ἔτσι τυχαίως, ἀσκόπως; Μετὰ τὴν ὕβριν αὐτὴν ἔπρεπε βεβαίως νὰ μὴ σου ἀπαντήσω, καὶ νὰ σε παραπέμψω μόνον εἰς τὸ μετ' ὀλίγον ἐκδιδόμενον *Βιβλίον* τῆς *Συμπεριφορᾶς*. Ἀλλ' ἐπειδὴ πιστεύω δι' αἱ φράσεις αὐταὶ σὲ διέφυγον ὀλίγον τι ἀπερίσκεπτος, ἐν παραφορᾷ προσβληθείσης φιλοτιμίας καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐμὲ ἀρμόζει νὰ δώσω τὸ παράδειγμα τῆς ἀμνησικαχίας, λησμονῶ ἐντελῶς τοὺς πικροὺς καὶ ἀδίκους λόγους σου, καὶ θὰ σε θεωρῶ ὅπως σ' ἐθεώρουν πρότερον. Ὅπως δὴποτε ὅμως ἀνάγκασε ἄλλην μίαν φορὰν τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ καὶ θὰ ἴδῃς δι' ἐν ἔχεις οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δικαίωμα νὰ παραπονεῖσαι διὰ τὴν μὴ δημοσίευσιν τῶν πνευματ. ἀσκήσεων σου, ἐπιμελοῦ δὲ περισσώτερον ὅσας μοῦ στελλεῖς ἂν θέλῃς νὰ δημοσιεύωνται, διότι μέσα καὶ γνωριμίαι εἰς τὴν «Διάπλασιν» δὲν περνοῦν.

Ἀγαπητὴ *Μέλλων Ναύαρχε*, σήμερον πρέπει νὰ σου κάμω μίαν παρατήρησιν. Εἰς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου δὲν ἔβαλες τὸ ὄνομά σου. Ἐγὼ δὲ ἀφ' οὗ ἐτέλεξα μίαν, παρετήρησα νὰ ἰδῶ τίνας εἶνε· ἀλλὰ πῶς νὰ ἰδῶ πρᾶγμα ποῦ δὲν ὑπῆρχε; πρὸς στιγμὴν ἐσκέφθην νὰ ῥίψω εἰς τὸ καλὰθὶ τῶν ἀχρήστων ὅλας τὰς ἀνώνυμους ἐκεῖνας πνευμ. ἀσκήσεις, καὶ θὰ ἦτο δίκαιον ἔπειτα ὅμως ἐσκέφθην ν' ἀναδιφίσω τὸν φάκελλον τῶν ἐπιστολῶν καὶ νὰ ἐννοήσω ἀπὸ τὸ γράψιμον τίνας εἶνε· αὐτὸ ἔπραξα· ἀλλὰ φαντάζεσαι πόσον καιρὸν ἔχασα. Αὕτη ὅμως εἶνε ἡ τελευταία φορὰ. Ὅριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἔλαβα τὴν ἐξῆς ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἂς λάβουν ὑπ' ὄψιν ὅλοι οἱ φίλοι μου. Πᾶσα πνευματικὴ ἀσκῆσις, ἢ πᾶν παιδικὸν πνεῦμα ἢ λύσις ἂν δὲν εὐρίσκεται ἐπὶ ἰδιαίτερον φüllου χάρτου (τὸ ὁποῖον νὰ μὴ εἶνε μικροσκοπικὸν ἀλλὰ τοῦλάχιστον τὸ ἡμισυ σελίδος ἐπιστολικοῦ χάρτου) δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Ὁ καιρὸς μου εἶνε πολὺ τιμὸς καὶ δὲν πρέπει νὰ καταναλίσκεται εἰς τακτοποίησιν τῶσων μικρῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκ μέρους σὰς ἀπαιτοῦν μόνον ὀλίγην προσοχήν, ὀλίγην καλὴν θέλησιν. Ἀλλῶς τε τεκμήριον ἀληθοῦς ἠθικῆς ἀγωγῆς εἶνε ἡ πρόθυμος ὑποταγὴ τῆς θελήσεώς μας εἰς μίαν ἄλλην θέλησιν ἔχουσαν τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνῃ. Ἡ «Διάπλასιν» ἀπαιτεῖ λοιπὸν ἀπὸ σᾶς τὸ προσόν τοῦτο τῆς καλῆς ἀγωγῆς.

Τὸ παιγνῖδες ψευδώνυμον *Κατσεβρέστο*, γίνεται δεκτὸν Κ. Ν. Μὴ λησμονήσῃς ὅμως ν' ἀναγνώσῃς ὅσα γράφω ἀνωτέρω περὶ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1893]

44. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε πρόθεσις, νηοὶ τὸ δευτέρον μου,
Σοφὸς ἀρχαίαις ἐποχῇς εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀνθρωπογράφου Γορίλλου.

45. Στοιχειόγριφος.

Ἐν τὰ νῶτα μου ἐδέχθηκα τοῦ κόσμου τὸν σωτήρα
x' εἰς ἱερὰ ἐβήδισα, δαφνοστρωμένα μέρη.
Ἄλλ' ἂν μ' ἀλλάξῃς τὸ λαιμό, μῶχει γραφτὸ ἡ μοῖρα
ἂν μ' ἀπὸ πάγουσ σκεπαστὸς χειμῶνα καλοκαίρι.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Καρυσφυλλίου τοῦ Διάκου.

46. Στοιχειόγριφος.

Ἐπὶ τῶν δύο σου χειρῶν ἐγὼ ὑπάρχω πρῶτος·
ἂν μοῦ κοπῇ ἡ κεφαλὴ, παντοῦ θὰ βλέπῃς σκότος.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Τύσου.

47. Λένιγμα.

Μὲ γεννᾷ ἡ εὐθυμία·

Ἄν μὲ ἀποκεφαλίσῃς

Καὶ βραχύτερον τὸν ἓνα τῶν ποδῶν μου καταστήσῃς,
Γίνομαι ἀμέσως τότε τῶν βατράχων κατοικία.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τῆς Σιμειράμειδος.

48. Λένιγμα δημῶδες.

Ἀνεβρίνει κατεβρίνει

καὶ 'ς τὴ μέση στέκεται.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Γόρδωνος.

49. Κυβόλεξον.

Σχημάτισον κυβόλεξον ἐκ 4 λέξεων, ὧν ἐκάστη νὰ πε-
ριέχῃ 4 γράμματα, μία δὲ τῶν λέξεων τούτων νὰ εἶνε
Ἡσαῦ.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Ναυάρχου.

50. Δίλτα.

Ἀντικατάστησον διὰ γραμμάτων τὰς
σταυροὺς ὥστε ν' ἀναγινωσκται ἐν τῇ
ἀριστερᾷ πλευρᾷ τὸ ὄνομα Ἀφρικανικῆς
χωρᾶς, ἐν τῇ δεξιᾷ πόλεως τῆς Ἰταλίας,
ὁρίζοντες δὲ πόλεως τῆς Αἰγύπτου.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ὑψηλάντου.

51. Πάξιγνον.

Διὰ τῶν κάτωθι συλλαβῶν σχηματίσον ῥήτόν·
μος, εἰν, τι, γι, αρ, α, η, ερ, α, σι, γα, τι, εν, η, μος,

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Συντεταγμένου Πουλιού.

52. Ἀπροσδόκητον.

Πῶς μὲ τρία σπέρτα δύνασαι νὰ σχηματίσῃς τετρά-
γωνον;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολεμιστοῦ.

53. Φύρδην-μέγδην.

Ω ὄρνεχ, ἐρμηχθὸ ἐθέ! ἄτ ἀπὶνα λάνοιόεις
Ἐδουν σελαιῖτυ, αἰκ ἐδουν οὐ; πείε ὀπιε σιαου!
Λιβνεῖς, αἰκ λὸα νίγονται ρὸπ ὠτι ὀπδῶν ους κὶδὸι
Ὅπτε ἐδν ἡρθοῦθεν ιτ, αρπα ὀτ ἀδδῖμα ους!

Ἐστάλῃ ὑπὸ τῆς Ἀντισμένης Λυγαριᾶς.

54. Πρόβλημα.

Δύο ὅμιλοι μαθητῶν συνητήθησαν καθ' ὁδόν.—Ἐλ-
θετε 2 ἐξ ὑμῶν, εἶπεν ὁ ὁδηγὼν τὸν α'. ὅμιλον πρὸς τὸν
β'. καὶ διὰ τῆς προσθήκης ὑμῶν θὰ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἴσοι
κατὰ τὸν ἀριθμὸν πρὸς σᾶς.— Καλλίτερον, ἀπεκρίθη ὁ
ὁδηγὼν τὸν β'. ὅμιλον νὰ ἔλθουν πρὸς ἡμᾶς 2 ἐξ ὑμῶν,
καὶ οὕτω θὰ γίνωμεν διπλάσιοι ὑμῶν. Πόσοι μαθηταὶ
ἀπετέλουν τὸν α'. καὶ πόσοι τὸν β'. ὅμιλον;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Ναυάρχου.

55-57. Μεταμορφώσεις.

Α'.) Ὁ Γάλλος διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Ἀγγλος.

Β'.) Ὁ Λόφος δι' ὀκτώ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ὄρος.

Γ'.) Ὁ Πέτρος διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Παῦλος.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ὑψηλάντου.

58. Λογοπαλινγνόν.

Ποία πόλις τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὀρεκτικώτατον φαγητόν;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τῆς Λύρας τοῦ Ὁρφέως.

59. Ἱστορικὴ ἐρώτησις.

Τί ἐλέγετο κατὰ τοὺς πρὸ τῆς ἐλευθερώσεως τῆς Ἑλ-
λάδος χρόνους Ὀπλοστάσιον τοῦ Λυκούργου καὶ τὴ
Φανάρι τοῦ Διογένητος;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους.

60. Φιλολογικὴ ἐρώτησις.

Ποῖοι εἶνε οἱ δύο ποιηταὶ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος οἱ τι-
νὲς ἀπέθανον τριακονταετῆς περίπου;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Πικουλλίου.

61. Καλλιτεχνικὴ ἐρώτησις.

Πότε κατεστράφη ὁ Παρθενὼν καὶ ὑπὸ τίνος;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους.

62. Φωνηεντόλιπον.

x—y—t—πλλ—t—*—λλ—y—t—*—t—πλ.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Καρυσφυλλίου τοῦ Διάκου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

1. Πατήσια (πατεῖς, ἴκ).—2. Ἄνους, νοῦς, οὐς, ὤς.
—3. Νάρκισσος, κισσός.—4. Τὸ αὐτό.—5. Ὁ Ἀλέ-
ξανδρος Σούτσας, εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τῷ 1863.—6.

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

—7—10. Τῇ προσθήκῃ τῶν γριμμάτων σ καὶ τ σχημα-
τίζονται αἱ λέξεις: ἀστήρ, στάμνα, τάξις, λύτης.—11. Ὁ
Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Δημοσθένης ἀποθανόντες τῷ 322 π. Χ.
—12 Κ Μ Σ—13. ΤΥΡΤΑΙΟΣ (1, ἐν Τόκ. 2.
Ω Ι Ο εὐτ'Υχία. 3, γέΡων. 4, βάΤος. 5,
Μ Α Ν Ι Α ἀγΔπη. 6, γενΙκός. 7, γελΟῖος.
Η Ω Ο 8, νόΣος).—14. Καπνὸς ὁ ὑπερή-
Τ Σ Σ φανός 'ς τὴν κεφαλὴν του ἔχει
Καὶ πάσχων τὸν ἐγκέφαλον φρονεῖ ὅτ' ὑπερέχει.
—15. Πᾶς τις εὐχαριστεῖται ἀναγινώσκων τὴν «Διάπλα-
σιν».—16. Οὐκ ἂν μεθύσκειτο τις εἰ ὁρῶν τοῦ μεθύ-
σκοντας οἶα ποιοῦσιν.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 49]

Εἶδε τότε ὅτι ὁ φάκελλος περιεῖχε:

Α'.—Μικρὰν χαρτοθήκην ἐκ δέρματος μαροκινού,
περιέχουσαν μόνον πλάκα χρυσὴν λεπτοτάτην, ἐμ-
βαδοῦ ἐνὸς τετραγωνικοῦ ὑποδεκαμέτρου περίπου, ἐπὶ
τῆς ὁποίας ἦσαν κεχραγμένα σχήματα, ἀπεσβεσμέ-
να σχεδὸν ἐκ τοῦ
χρόνου.

Β'.—Ὑπόμνημα
χειρόγραφον, ἐξ ἐ-
κατὸν περίπου σελί-
δων, γεγραμμένον
διὰ χειρὸς τοῦ συν-
ταγματάρχου, μὲ
σχήματα διάφορα.

Γ'.—Σημείωσιν,
τὴν ὁποίαν ὁ κύριος
Κλοακὲν ἔσπευσε
ν' ἀναγνώσῃ καὶ ἡ
ὁποία εἶχεν ὡς ἐξῆς:
«Λίαν ἐμπι-
στευτικόν.

Πρὸς τὸν κ. Βε-
νι α μ ἰ ν Κ λ ο α-
κέν.

Καλκούτα,
19 Μαρτίου 1882.Ἀγαπητέ μου
γαμβρέ,

«Ἐὰν δέν ἦπα-
τήθην ὡς πρὸς τὴν
ἐκτίμησιν τοῦ χα-
ρακτῆρός σας, εἶμαι
βέβαιος ὅτι θὰ ἔλ-
θετε ὁ ἴδιος, ὅπως
σᾶς παρεκάλεσα, νὰ
παραλάβετε ἐνταῦ-
θα τὴν ἀρχαιολο-
γικὴν μου κληρονο-
μίαν. Ἐὰν ἐμπόδια
ἀνυπερβλήθη, δέ ν
σας ἐπέτρεψαν νὰ
ἔλθετε προσωπικῶς, δέν ἀμφιβάλλω ὅτι οἱ κ. κ.

Σέλβυ καὶ Γκρέχαμ θὰ ἐφρόντισαν νὰ σας στείλουν
τὸ δέμα τοῦτο ἀσφαλῶς. Ἀπλῇ μόνον ἐξέτασις τῆς
ἐσωκλειστού πλακός, ἀρκεῖ νὰ σας πείσῃ περὶ τῆς
μεγάλους ἐπιστημονικῆς του σημασίας.

«Ἦνε μνημεῖον μοναδικόν, εὐρεθὲν ὑπ' ἐμοῦ
πρὸ δύο ἐτῶν εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ ἀρχαίου τζαμίου

ΕΤΟΣ 15^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 5^{ον}

τοῦ Ράμ-Μοχούν, πλησίον τοῦ Κανδαχάρ, καὶ τὸ
ὁποῖον θεωρῶ ἀδιστάκτως ὡς τὴν ἀρχαιοτέραν ἐπι-
γραφὴν, ἐξ ὧν ἔχουσιν ἐξαχθῇ μέχρι τοῦδε εἰς τὸ
φῶς τῆς ἡμέρας.

«Λόγοι πολιτικοὶ με ἠνάγκασαν νὰ κρατήσω μυ-

στικὴν μέχρι τῆς
στιγμῆς ταύτης τὴν
ἀνακάλυψιν. Περὶ
τούτων διαλαμβάνω
ἐν ἐκτάσει εἰς τὸ
ἐπισυνημμένον ὑπό-
μνημα. Ἀρκεῖ μό-
νον νὰ σας εἶπω
ὅτι ἡ πλάξ αὕτη,
φυλασσομένη εἰς ἐί-
δός τι θήκης ἐκ λί-
θου σκληροῦ, ἐθεω-
ρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐπι-
τοπίων μωαμεθα-
νῶν ὡς κληρονομία
ἐνὸς τῶν πρώτων
αὐτῶν ἀρχηγῶν καὶ
ἦτο δι' αὐτοὺς ἀντι-
κείμενον ἰδιαιτέρας
λατρείας. Ἐὰν λοι-
πὸν ἤθελον κοινο-
ποιῆσαι ἀμέσως τὴν
ἀνακάλυψίν μου, ἡ
ἀγγλικὴ κυβέρνη-
σις θὰ ἔκρινεν ἴσως
ἀναγκαῖον ν' ἀπο-
δώσῃ τὴν πλάκα εἰς
τοὺς Ἀφγανούς, οἱ
ὁποῖοι τὴν θεωροῦν
ὡς παλλαδίον καὶ
οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦν
μέχρι τῆς στιγμῆς
ταύτης τὴν ἐξαφά-
νισίν της.

«Ἐγὼ ὁ ὁποῖος
τὴν ἐσφοτερίστην ἐν

ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας
μου ζωῆς, ὡς μοναδικὸν ἄθλον τῆς νίκης, τὴν
ὁποίαν τὸ σύνταγμα μου κατήγαγε κατὰ τῶν Ἀφ-
γανῶν, δέν ἐτόλμησα ν' ἀναμιχθῶ εἰς τοιοῦτο σκάν-
δαλον· μολονότι οἱ Ἀφγανοὶ, κατὰ τὴν γνώμην μου,
δέν ἔχουσι κανένα τίτλον κατοχῆς δικαίας τοῦ
κειμηλίου τούτου. Ἀνήκει εἰς πολιτισμὸν καὶ εἰς

ΤΟΜΟΣ 23^{ος} — 5

Ο ΡΑΚΗΣ ΕΣΦΑΔΑΖΕ ΚΑΙ ΗΓΩΝΙΑ (Σελ. 69)

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιώσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύ-
θυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

θησκείαν πολὺ προγενεστέραν τῆς ἰδικῆς των, ἄρα ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

« Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ το κρατήσω, ἕως οὗ δυνηθῶ ν' ἀναγνώσω ἐντελῶς τὴν ἐπιγραφήν. Μετὰ τοῦτο θὰ το φέρω εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ θὰ το καταθέσω ἐγὼ ὁ ἴδιος εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον. Θὰ ἴδωμεν δὲ τότε ἐάν, πρὸ τῆς σοφῆς Εὐρώπης, θὰ τολμήσουν νὰ το ἀποδώσουν εἰς τοὺς ἀπίστους, οἱ ὅποιοι μοῦ ἐφόνευσαν τόσους γενναίους στρατιώτας !

« Ἐὰν δὲν προφθάσω νὰ τελειώσω ἐγὼ τὴν ἔρμηνειαν, τὴν ἐμπιστεύομαι εἰς ὑμᾶς, ἀγαπητέ μοι γαμβρέ. Κατόπιν κάμετε τὴν πλάκα ὅ,τι σας ὑπαγορεύει ἡ συνείδησίς σας.

« Ὡς θὰ ἴδῃτε εἰς τὸ ἐπισυνημμένον παράρτημα, τὴν θεωρῶ ὡς μνημεῖον χαλδαϊκόν, ἀναφερόμενον εἰς τὸν κατακλυσμὸν τοῦ Νῶε ἢ ἄλλον κατακλυσμὸν τῶν προϊστορικῶν χρόνων. Σὺς ἐμπιστεύομαι τὸν θησαυρὸν τοῦτον, ὡς σὰς ἐμπιστεύομαι τὰ τέκνα μου, τὰ χειρόγρατά μου καὶ ἰδίᾳ τὰς περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Καμβόδγης σημειώσεις μου.

Υπογεγρ. Γ. Π. Κ. ROBINSON.

Ἐπαλλεν ἡ καρδιά τοῦ κ. Κλοακέν, ἐν ᾧ διέτρεχε τὸ ἔγγραφο τοῦτο, ἐκ συγκινήσεως τὴν ὁποίαν μόνον ἐπιστήμονες εἶνε ἱκανοὶ νὰ ἐννόησωσι καὶ νὰ αἰσθανθῶσι. Πρὶν φυλάξῃ τὴν πολύτιμον χαρτοθήκην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θυλάκιον τῆς ρεδιγκότας του, ἠθέλησε νὰ τὴν ἐξετάσῃ καὶ πάλιν καὶ τὴν ἐπλησίασεν ἀνοικτὴν εἰς τὸ φῶς τῆς λυχνίας.

Ἀνεγνώρισε τότε ἀμέσως, ἐμπειρὸς ὡς ἦτο τῆς χαλδαϊκῆς γραφῆς, ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ συνταγματάρχου ἦτο λίαν βάσιμος καὶ ὅτι, ὅπερ σπουδαιότερον, σημεῖα τινὰ ἐκ τῶν κεχαραγμένων ἐπὶ τῆς χρυσοῦς πλάκῃς ἐφαίνοντο ἀνήκοντα εἰς τὸν δρυϊδὸν ζωδιακόν. Ὅποια ἀνεξάντλητος πηγὴ ἐρευνῶν, μελετῶν, συμπερασμάτων ! . . . Ἡ καρδιά τοῦ ἀρχαιολόγου ἐξεχειλίκεν ἐκ χαρᾶς. Εὐχαρίστως θὰ κατεφίλει τὴν χρυσὴν ἐκείνην πλάκα ἐὰν εὕρισκετο ἐκεῖ μόνος.

Ἀλλ' εἶδεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκστάσεώς του καὶ κλείσας εὐλαβῶς τὴν χαρτοθήκην τὴν ἔσφιγγεν ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρετήρησε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Κάκης προσηλωμένους ἐπ' αὐτοῦ μ' ἐκκρᾶσιν παράδοξον τρόμου συγχρόνως καὶ εἰκτου.

« Αἶ, τί τρέχει, παλληκάρι ; » τὸν ἠρώτησεν ἀγγλιστί, ὅσον ἐδύνατο καλλίτερον. « Τὴν γνωρίζεις ἐσὺ αὕτῃ τὴν πλάκα, ποῦ τὴν βλέπεις ἔτσι ;

« Ἀν τὴν γνωρίζω ! ἀκούς ἐκεῖ ! » εἶπεν ὁ Κάκης δι' ὑποκώφου φωνῆς, χαμηλόνων τὴν κεφαλὴν. « Μήπως δὲν ἤμουν μαζί μὲ τὸν συνταγματάρχην τὴν νύκτα ποῦ τὴν πῆρε ; Καταραμένη νὰ εἶνε ἡ ὥρα καὶ ἡ στιγμὴ ! αὕτῃ ἡ πλάκα ἐγένεν αἰτία τοῦ

θανάτου του, εἶμαι βέβαιος, ὅπως θὰ γίνῃ αἰτία καὶ τοῦ θανάτου τῶν παιδιῶν του καὶ τοῦ ἰδιοῦ σας χωρὶς ἄλλο . . .

— Ἐλα ! ἔλα ! αὐταὶ εἶνε προλήψεις ἀνάξαι στρατιώτου ἀνδρείου, σὰν ἐσέ » ἀπήντησεν ὁ κ. Κλοακέν. « Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ πιστεῦσῃ κανεὶς ὅτι μία μικρὴ χρυσὴ πλάκα, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν ἐκείνου ποῦ τὴν κρατεῖ ἐπάνω του !

— Δὲν ἤξεύρω » εἶπεν ὁ Κάκης, ξύνων τὸ εὖς. « Εἶμαι ἓνας ἀμαθὴς στρατιώτης, τὸ παραδέχομαι. Ἀλλὰ ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδέαν μου. Κανεὶς δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μου βγάλῃ ἀπὸ τὸ κεφάλι ὅτι ἀπ' αὐτῇ τῇ διαβολοπλάκα προήλθε ὁ θάνατος τοῦ συνταγματάρχου καὶ ὅτι καὶ ἄλλες δυστυχίαι ἀκόμη θὰ μας ἔλθουν ἐξ αἰτίας τῆς !

— Ὁ κακόμοιρος τάχει χαμένα ! » εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἀρχαιολόγος, χωρὶς νὰ δώσῃ πλέον προσοχὴν εἰς τὸ ἐπεισόδιον.

Ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐρωτήσῃ βραδύτερον τὸν Κάκην περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς μεγάλης ἀνακαλύψεως, ἐπανῆλθε πλησίον τῆς κ. Ὁμολλοᾶ, ἡ ὁποία μετὰ μυστικῆς τινὸς λύπης, διότι δὲν ἐδύνατο νὰ τὴν ἀκούσῃ, εἶχε παρακολουθῆσαι μακρόθεν τὴν συνομιλίαν τοῦ ξένου τῆς μετὰ τοῦ στρατιώτου.

Οἱ συμβολαιογράφοι, ἐξακολουθοῦντες τὸ ἔργον των, ἤνοιξαν διαδοχικῶς ὅλα τὰ συρτάρια, ὅλα τὰ χαρτοφυλάκια, ὅλας τὰς θήκας. Ταχέια καὶ πρόχειρος ἔρευνα ἤρκεσε νὰ πείσῃ τὴν κ. Κλοακέν ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ ὁλόκληρος ἀρχαιολογικὸς θησαυρὸς, προπάντων ἐκ σημειώσεων τῆς κ. μ. ε. ρ. ι. ἡς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἀλλὰ δὲν ἦτο καιρὸς νὰ τὸν ἐξετάσῃ τὴν ἰδίαν καὶ ἀντὶ παντός ἄλλου ἔσπευσε νὰ ὑπογράψῃ ἀπόδειξιν παραλαβῆς, ἀπαλλάττουσαν τῆς περαιτέρω εὐθύνης τοὺς συμβολαιογράφους. Μετὰ τοῦτο ἐπέστρεψαν ὅλοι εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀφήσαντες εἰς τὸν Κάκην τὴν φροντίδα νὰ κλείσῃ τὴν θύραν τοῦ σπουδαστηρίου τοῦ συνταγματάρχου.

Ἡ ἐπὶ τῆς χρηματικῆς περιουσίας τοῦ μακαρίτου συνομιλία ὑπῆρξε βραχεῖα. Ἀπεφασίσθη νὰ μεταβιβάσθῃ ὑπὸ τῶν κ. κ. Σέλβυ καὶ Γκρέχαμ πρὸς τὸν συμβολαιογράφον τοῦ κ. Κλοακέν δι' ἐπιταγῶν τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς, ἐλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια ἐκληροδοῦντο εἰς τὰ τέκνα τοῦ ὁ συνταγματάρχου. Ἡ νομικὴ συνέντευξις τότε ἐληξεν· προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ καὶ οἱ δύο συμβολαιογράφοι ἀπῆλθον.

Μόλις ὁ κρότος τῶν βημάτων των ἔπαυσε νὰ κούσεται εἰς τὸν πρόδρομον, ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ ἐπλησίασε ζωηρῶς τὸν κ. Κλοακέν, ὡς ἂν ἤθελε νὰ τῷ εἴπῃ :

« Ἐπὶ τέλους εἴμεθα μόνοι καὶ εἰμπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε τί σπουδαῖον περιέχει ἡ χρυσὴ ἐκείνη πλάκα. »

Ἀλλ' ἡ ἐλπίς τῆς διεψεύσθη. Ὁ κ. Κλοακέν περιωρίσθη νὰ τῇ εἴπῃ ὅτι ἡ ἀρχαιολογικὴ κληρονομία τοῦ συνταγματάρχου ἐνέειχε τῶντι μεγάλῃν σπουδαιότητα καὶ ὅτι ἐχρεάζοντο πολλοὶ μῆνες διὰ νὰ ἐρευνήσῃ κανεὶς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔγγραφα. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἤμποροῦσε νὰ κάμῃ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν εἰς τὴν Καλκούταν, ἐσκέπτετο ἀμέσως τὴν ἐπομένην νὰ δέσῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ χαρτιά καὶ νὰ τα στείλῃ εἰς τὸ Παρίσι.

« Καὶ τώρα ποῦ ἐκانونίσθησαν αἱ ὑποθέσεις, προσέθηκε, θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὸν ὀλίγον καιρὸν ποῦ μας μένει, διὰ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὰς Ἰνδίας.

— Ἐχετε σκοπὸν νὰ ὑπάγετε καὶ εἰς τὴν Καμβόδγην ; » ἠρώτησεν ἡ κ. Ὁμολλοᾶ.

— Ἀ, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ παραιτηθῶ αὐτῆς τῆς ιδέας. Ἡ Κογχικίνα καὶ ἡ Καλκούτα φαίνονται κοντὰ κοντὰ εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας. Ἀλλὰ ὅταν κανεὶς εὕρισκεται εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, βλέπει ὅτι πρόκειται νὰ κάμῃ ὁλόκληρον ταξίδιον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Σαϊγκόν. Τὸ φρονιμώτερον θὰ ἦτο, νομίζω, καὶ διὰ τὸν υἱόν μου καὶ δι' ἐμέ, προκειμένον μάλιστα νὰ πάρωμεν μαζί μας τὴν Ἀνθὴν καὶ τὸν Χάνδον εἰς τὴν Εὐρώπην, νὰ περιορισθῶμεν εἰς μίαν μικρὰν ἐκδρομὴν, εἰς ταξίδιον διὰ τῆς χερσονήσου ἀπὸ Καλκούτας εἰς Βομβάην. Θὰ διαθέσωμεν μόλις ἓνα μῆνα δι' αὐτό, ἀλλὰ θὰ ἴδωμεν πολλὰ ὠραῖα πράγματα εἰς τὸ Βεναρές, εἰς τὸ Ἀλ-λαχαβάδ, Λοῦκνοβ, Δέλχην, Ἀγραν, Ζεϋπόρην, Βάρσουν, Συράτην, Ἑλλόραν . . .

— Μικρὸς περίπατος μὰ τὴν ἀλήθειαν !

— Καὶ ὅμως ὑπολείπεται κατὰ πολὺ τῶν ἐλπίδων μου, σὰς βεβαίω. Θὰ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἂν κατορθώσω νὰ ἴδω μερικὰ ἀπὸ τὰ περίφημα ἐκεῖνα μνημεῖα, τὰ ὁποῖα γνωρίζω μόνον ἀπὸ εἰκόνας ἢ φωτογραφίας. Ἐχω νὰ ἐπισκεφθῶ καθ' ὁδὸν τὸν Ναὸν τοῦ Ζαχερνάθ, τὸ εἶδωλον τοῦ Μανδάρ πλησίον τῆς Βαγαλγόρης, τὴν κυκλώπειον κλίμακα τῆς Σεχνάγας, τὰ σπήλαια τῆς Ἑλλόρας, τὸ ἄντρον τῶν Λεόντων, καὶ πολλὰ ἄλλα μνημεῖα θαυμάσια. Ἀλλ' ἄρᾳ γε θὰ προφθάσω ; »

Ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ, βλέπουσα ὅτι ἡ συνδιάλεξις ἀπεμακρύνετο ὁλονὲν ἐκ τῆς διαθέκης, ἐδοκίμασε νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου ἀντικειμένου, ὁμιλοῦσα περὶ τοῦ θανάτου τοῦ συνταγματάρχου.

« Ἀρᾳ γε » εἶπεν ἀποτόμως « ὁ συνταγματάρχης δὲν ἀναφέρει τίποτε περὶ τῶν ἐχθρῶν του εἰς τὴν διαθήκην του, ἱκανὸν νὰ μας διαφωτίσῃ περὶ τῆς αἰτίας τοῦ θανάτου του ;

— Τίποτε ἀπολύτως. Εἰς τὴν διαθήκην του μόνον περὶ ἐπιστημονικῶν ἀντικειμένων γίνεται λόγος . . .

— Ἦθελα νὰ εἴπω ὅτι ἐὰν ἔκαμνε καμμίαν νύξιν περὶ τοῦ θανάτου του, εἴχαμεν χρέος νὰ το ἀνακοι-

νώσωμεν εἰς τὴν δικαιοσύνην. Εἶνε φανερόν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐδολοφονήθη. Αἱ ἐπανελημμένα κατ' αὐτοῦ ἀπόπειραι δὲν ἀφίνουν περὶ τούτου καμμίαν ἀμφιβολίαν. Τί σας ἔλεγε πρὸ ὀλίγου ὁ Κάκης ; Στοιχηματίζω ὅτι θὰ σας ἀνεκοίνωνε τοὺς τρελοὺς τοῦ φόβου περὶ τοῦ Χάνδου.

— Τοῦ Χάνδου ; ὅχι, δὲν μου εἶπε τίποτε ἰδιαιτέρως περὶ τοῦ Χάνδου. Αὐτὸς φαίνεται ὅτι πιστεύει εἰς κάποιαν θεῖαν ὁργὴν, ἡ ὁποία ἐπληξεν ἤδη τὸν συνταγματάρχην καὶ ἡ ὁποία εἰμπορεῖ νὰ πληξῇ ἀκόμη τὰ παιδιά του καὶ ἐμέ . . .

— Καὶ ὅμως διὰ τὸν Χάνδον φοβεῖται πρὸ πάντων. Φαντασθῆτε ὅτι ὅσον εἰμπορεῖ τὸν παρακολουθεῖ καὶ ὅτι τὴν νύκτα κοιμᾶται πάντοτε ἀπέξω ἀπὸ τὴν θύραν του, ὅπως ἔκαμνε ἄλλοτε καὶ διὰ τὸν μακαρίτην. Δὲν του βγαίνει ἀπὸ τὸ κεφάλι ὅτι ὁ Χίνδος εὕρισκεται εἰς κίνδυνον, ἐπειδὴ τοῦ συνέβησαν δύο - τρία ὅλως διόλου ἀσήμαντα περιστατικά, ἓνα πέσιμον ἀπὸ τάλουγο παραδείγματος χάριν, ἀπ' αὐτὰ ποῦ συμβαίνουν εἰς τὰ παιδιά κάθε μέρα . . .

Ὁ κ. Κλοακέν ἐφρικίασε τότε ἐλαφρῶς, ἐνθυμηθεὶς τὸ πρωῒνον ἐπεισόδιον, τὴν πτώσιν τοῦ Χάνδου εἰς τὴν θάλασσαν.

« Μπα ; » εἶπε. « Τοῦ συνέβησαν λοιπὸν καὶ τοῦ Χάνδου πολλὰ τέτοια ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του ;

— Ναί, ἀλλὰ χωρὶς σημασίαν καὶ μάλιστα διὰ παιδὶ ζωηρὸ σὰν τὸν Χάνδον.

— Καὶ ὅμως τὸ πρωῒνον εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν σημασίαν του » εἶπεν ὁ κ. Κλοακέν σκεπτικὸς ὡσεὶ ὁμιλῶν καθ' ἑαυτὸν.

« Ποιὸ πρωῒνον ; » ἠρώτησεν ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ. « Συνέβη λοιπὸν τίποτε σήμερα τὸ πρωῒ ; Πῶς ἐγὼ δὲν ἤξεύρω τίποτε ; »

Ὁ κ. Κλοακέν διηγήθη τὸ ἐπεισόδιον, παραστήσας καὶ τὴν κτηνώδη ἐκείνην ἀδιαφορίαν τοῦ ἐνόχου, μὴ στρέψαντος καὶ τὴν κεφαλὴν νὰ ἴδῃ, ἀφ' οὗ ἀνέτρεψε τὴν λέμβον τοῦ Χάνδου ἐκ τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ὡς νὰ το ἔκαμνε ἓκ προμελέτης.

Ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ ἀνησύχησε καὶ κρούσασα τὸν κώδωνα, ἐκάλεσε τὰ παιδιά. Ἡ Μίς Ἀνθὴ ὡς καὶ ὁ Χάνδος εὕρισκοντο εἰς τὴν πλησίον αἴθουσαν συνομιλοῦντες μετὰ τοῦ Παύλου εὐθύμως. Ὅταν παρουσιάσθησαν εἶχον τόσῳ παιδρὰν καὶ ἀνθηρὰν τὴν ὄψιν, ὥστε μόνον ἐκ τῆς θέας αὐτῆς ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ καθυσύχασε καὶ χωρὶς νὰ τοὺς εἴπῃ τίποτε ἀνησυχαστικόν, τὰ ἐστείλε νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν συναναστροφὴν των.

Ἦτο ἤδη ἀργὰ καὶ οἱ ταξιδιωταὶ εἶχον ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Ἐκκληνυκτίσθησαν καὶ ἐχωρίσθησαν παρὰ τὸ μεσανάβαθρον τῆς μαρμαρίνης κλίμακος, διὰ νὰ μεταβῶσιν εἰς τοὺς κοιτῶνας των, δεξιᾷ αἱ κυρίαι, ἀριστερᾷ οἱ κύριοι.

«Ω, νά και ὁ Κάκης που ἔφερε τὸ στρῶμά του» εἶπεν ὁ Χάνδος, δεικνύων ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνός του δέμα κυλινδρικόν. «Εἰς τὸν πόλεμον ἔλαβε τὴν συνήθειαν νὰ κοιμᾶται κατὰ γῆς καὶ τώρα δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλοιῶτα. . . Καληνύκτα, θεῖέ μου, καλὴ νύκτα, ἐξάδελφέ μου!»

Ε'

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΦΙΝ

Ἐκοιμῶντο ἤδη πρὸ πολλοῦ. Εἰς τὸ περίπτερον καὶ εἰς τὸν παρακείμενον στρατῶνα ἐβασίλευεν ἄκρα σιγή. Εἶχον ἠχήσῃ δύο ὧραι μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅταν θαμνῶν τις διηνοίχθη εἰς τὸ βάθος τοῦ δάσους καὶ ἀνέδυσεν αἴφνης μία κεφαλὴ μελαγχροινή, μὲ ὀφθαλμοὺς φωσφορίζοντας εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ὡς τίγρεως. Κατ' ἄρχας ἡ κεφαλὴ ἔμεινεν ἀκίνητος, τείνουσα τὸ οὖς εἰς τὴν σιγὴν καὶ βυθίζουσα τὸ βλέμμα εἰς τὴν σκιά. Κατόπιν μυώδης λαιμὸς καὶ εὐρεῖς ὦμοι γυμνοὶ ἀπεκαλύφθησαν καὶ ἀμέσως διὰ πηδήματος ἰσχυροῦ καὶ ἐλαφροῦ ὡς πάνθηρος, ἀνθρωπὸς τις ἐξεπήδησεν ἐκ τῆς κρύπτης τοῦ ἐπὶ τῆς ἄμμου τῆς δεινδροστοιχίας.

Ἀντὶ παντὸς ἐνδύματος ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ἔφερεν ἀπλὴν ὀθόνην, δεδεμένην σφιγκτὰ περὶ τὴν ὀσφύν· οἱ πόδες τοῦ ἦσαν γυμνοί, ὡς καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ χαλκόχρους κορμός. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἦτο ἀποτεθειμένος σάκκος ἐξ ὑφάσματος χονδροῦ, κεκλεισμένος ἐπιμελῶς, εἰς τὸν ὁποῖον περιείχετο προφανῶς καὶ τι παράδοξον, ὥστε κινούμενον καὶ ζῶν.

Ταχὺς ὡς βέλος διέσχισε τὸ μέρος τὸ ὅποιον ἐφώτιζε ζωηρῶς ἡ σελήνη, καὶ εὐρέθη εἰς τὴν ἀπέναντι σκιά, ἐκεῖθεν δέ, ἀκολουθήσας δρόμον σκιερὸν, ἔφθασε πλησίον τοῦ περιπτέρου. Ἐκεῖ ἐφάνη πρὸς στιγμὴν δισταζών, ὡς διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὸ σημεῖον τῆς προσβολῆς.

Ὁλόκληρος ἡ ὀπισθία πρόσοψις τῆς οἰκίας ἐφωτίζετο διὰ τοῦ λαμπροῦ φωτός τῆς σελήνης. Μόνον ἓν μέρος τοῦ τοίχου ἦτο βεβυθισμένον εἰς τὴν σκιά, τὴν ὁποίαν ἔρριπτεν ἐπ' αὐτοῦ μέρος τοῦ γειτονικοῦ οἰκοδομήματος. Ἡ στοά, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἠνοίγοντο τὰ παράθυρα τοῦ πρώτου πατώματος, ἐπερχοῦτο ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον ὅπου τὸ φῶς ὑπεχώρει πρὸ τῆς σκιάς. Καὶ τὸ βλέμμα τοῦ νυκτερινοῦ ἐπισκέπτου, προσηλωμένον ἐπὶ τῆς στοᾶς, ἐμαρτύρει ὅτι αὕτη ἦτο ὁ ὀλθὴς σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς του. Ἰσχυρὰ ὑδρορρόη, μὲ κλοιοὺς σιδηροῦς, ὡς τὰς κατασκευάζουσιν ἐκεῖ διὰ νὰντέχουν εἰς τὰς καταιγίδας τῶν τροπικῶν, σωλὴν διήκων διὰ τοῦ σκότους, ἐχρησίμευσεν ὡς κλίμαξ εἰς τὸν ἀνθρώπον. Ἔστη καὶ πάλιν ἀκίνητος τείνων τὸ οὖς μετὰ προσοχῆς καὶ παρατηρῶν μήπως ὑπῆρχε κινεῖς· δι' ἐνός πηδήματος κατόπι διήλθε τὸ φωτεινὸν μέρος, τὸ ὁποῖον τιν ἐχώριζεν ἐκ τῆς σκιάς καὶ εὐρέθη παρὰ τὸν πόδα

τοῦ σωλῆνος. Ἐλαβε τότε διὰ τῶν ὀδόντων τὰς ἄκρας τοῦ σάκκου τὸν ὁποῖον ἐκράτει τώρα ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ ἤρχισε νὰναρριχᾶται διὰ τῶν χειρῶν καὶ διὰ τῶν ποδῶν. Εἰς δύο δευτερόλεπτα εὐρέθη εἰς τὴν στοᾶν καὶ ἐπήδησεν ἄνευ θορύβου ἐπὶ τοῦ ξυλίνου αὐτῆς πατώματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατέπεσε πρηνῆς καὶ ἤρχισε νὰ ἔρπη.

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη κλαγγὴ ὀπλων καὶ κρότος βημάτων στρατιωτικῶν. Ἦτο ἡ περίπολος, ἀλλάζουσα τοὺς σκοποὺς. Ὁ ἀνθρώπος ἐπερίμενε νὰπομακρυνθῇ, σκεπτόμενος ὅτι τότε θὰ ἔμεινεν ἐλεύθερος. Ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο ἠπατήθη. Ὁ στρατιώτης, ὁ ὁποῖος ἐτάχθη ὡς φρουρὸς ἀντὶ νὰ περιπατῇ ὅπως ὁ προκατόχος του εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ περιπτέρου, ἦλθε πρὸς τὸ ὀπισθεν, πρὸς τὸ μέρος τῆς δεινδροστοιχίας καὶ ἐξ ἔρωτος ἴσως πρὸς τὸ σεληνιαῖον φῶς, μόλις ἔκαμνε πέντε ἔξ βήματα εἰς τὴν σκιάν ἀντὶ τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα εἰς τὸ φῶς· οὕτως ὥστε μόλις ἐπὶ δύο δευτερόλεπτα ἐξηφανίζετο, ἐν ᾧ ἦτο ὁρατὸς ἐπὶ τρία ἢ τεσσαρὰ λεπτά κατὰ συνέχειαν.

Ὁρατὸς, ἄρ' ἐδύνατο καὶ νὰ βλέπῃ... Τοῦτο ἐφαίνετο ὅτι παρημπόδιζε πολὺ τὰς κινήσεις τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν σάκκον. Ἀκίνητος καὶ πρηνὴς ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῆς στοᾶς, ἔκαμε συμβούλιον μὲ τὸν ἐαυτὸν τοῦ καὶ ἦλθεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπίσης δύσκολον τῷ ἦτο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ δάσος ὅσον καὶ νὰ κινηθῇ ἐπὶ τῆς στοᾶς. Ἐπρεπε νὰ περιμείνῃ νάντικατασταθῇ ὁ στρατιώτης, ἡ νὰ βαρυνθῇ τὸν περιπάτον του, ἡ νὰ κρυφθῇ ἡ σελήνη ὀπισθεν τῶν γειτονικῶν τοίχων.

Πρὸς τοῦτο θάπητοῦντο τοῦλάχιστον δύο-τρεῖς ὧραι. Θὰ ἦτο λοιπὸν φρόνιμον νὰ μείνῃ οὕτως ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν στοᾶν ἐκείνην καὶ νὰ τον εὕρῃ ἐκεῖ ἡ ἡμέρα; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Ἀλλά, συνετὸν ἢ μὴ, τὸ σχέδιον τοῦτο ἦτο ἤδη τὸ πρακτικώτερον. Καὶ ὁ ἀνθρώπος το παρεδέχθη.

Παρήλθεν οὕτω μία ὥρα, ὅταν ὁ σκοπὸς κουρασθῇς ἀπὸ τὸν περίπατον ἐκεῖνον, ἀπεφάσισε νὰ σταματήσῃ καὶ ἔπκυσεν νὰ υπερβαίνει τὸ ὄριον τῆς σκιάς.

Τότε ὁ ἀνθρώπος ἤρχισε νὰ κινῆται διὰ τῶν ἀγκῶνων καὶ τῶν γονάτων κατὰ μῆκος τῆς στοᾶς. Διὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἀνοικτῶν παραθύρων, φρασσομένων μόνον διὰ τῶν λεπτῶν ἐκ γάζης παραπετασμάτων, ἐξέβαλλεν ὁ γλυκὺς καὶ ἰσόχρονος θορύβος τῶν ἀναπνοῶν. Ὁλη ἡ οἰκία ἐκοιμᾶτο. Ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης ἐσταμάτησεν εἰς ἓνα θάλαμον, φωτιζόμενον ἀσθενῶς ὑπὸ κανδύλας κυανῆς. Πρὸς στιγμὴν ἠκροάσθη, ἐβεβαιώθη ὅτι δέν τον ἐπρόδωσαν τὰ κινήματά του καὶ ὅτι ὁ σκοπὸς δέν εἶχεν ἐπναλάβῃ τὸν περίπατόν του.

Τότε, περάσας τὴν κεφαλὴν του διὰ τοῦ παραπετάσματος, ἐπεσκόπησε τὸν θάλαμον. Εἰς τὸ βόθος,

μορφὴ ἀμυδρῶς διακρινομένη, ἀνεπαύετο ἡσυχῶς ἐπὶ τῆς λευκῆς κλίνης, φοροῦσα ἐσθῆτα νυκτικὴν ἐκ μετὰξης φαιᾶς. Οὐδὲν ὠραιότερον, γλυκύτερον, ἡρεμώτερον τοῦ ὕπνου ἐκείνου τῆς νεαρᾶς κόρης, τῆς διαφανομένης ἐν τῷ ἡμίφωτι. Ἡ θεὰ τῆς γαλήνης ἐκείνης θάψωπλιζε καὶ τίγριν. Ἀλλ' ἡ κεφαλή ἣτις ἤρχετο νὰ τὴν ταραξῇ ἀνῆκεν εἰς ἀνθρώπον. Ἀστραπὴ ἀγρίας χαρᾶς ἐφλόγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς του. Μειδίαιμα ἀπαίσιον ἀπεκάλυψε τοὺς λευκοὺς τοῦ ὀδόντας. Εἰσήγαγε τότε τὸν σάκκον, τὸν ὁποῖον ἔστυρεν ὀπισθεν του, ἐντὸς τοῦ θαλάμου, τὸν ἠνοίξε, τὸν ἀνέστρεψε καὶ ὄγκος μελανὸς κατέπεσε μὲ ὑπόκωφον δούπον ἐπὶ τοῦ λινοῦ τάπητος.

Ταχέως τότε, παραλαβὼν μεθ' ἐαυτοῦ τὸν σάκκον, ἔτρεξεν εἰς τὸ σκοτεινὸν μέρος τῆς στοᾶς, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀναδῇ, δι' ἐνός πηδήματος· ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ὑδραγωγοῦ σωλῆνος καὶ δι' αὐτοῦ ὠλισθησε μέχρι τοῦ ἐδάφους. Ἦδη ἡ σελήνη εἶχε κατέλθῃ καὶ περὶ τὴν οἰκίαν ἡ σκιά εἶχε μεγαλυνθῇ.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀνθρώπος ἐπάτει τὸ ἔδαφος καὶ ἡτοιμάζετο νὰ διασχίσῃ τὴν δεινδροστοιχίαν, φωτιζομένην ἔτι ὑπὸ τῆς σελήνης, κραυγὴ τρόμου ἀγωνιώδους ὑπεράνθρωπος, διέσχισε τὸν ἄερα. Ὁ σκοπὸς, ἐξαφανισθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς ταύτης, μόλις ἐπρόφθασεν νὰ τρέξῃ εἰς τὴν γωνίαν τοῦ περιπτέρου, ὅταν εἶδε μίαν σκιά, σῶμα μέλαν, τρέχον διὰ τοῦ λευκοῦ φωτός τῆς δεινδροστοιχίας.

Ἐφώναξε: «Τὶς εἶ!» δὲν ἔλαβεν ἀπάντησιν καὶ ἐπυροβόλησε καθ' ἣν στιγμὴν τὸ σῶμα ἐκεῖνο ἡ ὀπτασία ἐξηφανίζετο.

Ταῦτα συνέβησαν ἐντὸς δύο ἢ τριῶν δευτερολέπτων.

Ἐν τούτοις αἱ κραυγαὶ ἐδιπλασιάζοντο εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, κραυγαὶ φρικῶδεις, παράδοξοι, ὁμοιάζουσαι πρὸς κραυγὰς παιδίου ἐξάλλου. Ὅλοι ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀφυπνισθέντες ἀνεπήδησαν ἐκ τῶν κλινῶν τῶν καὶ ἤρχισαν νὰ τρέχουν· ἡ φρουρὰ ἐν τῷ στρατῶνι ἔδραττε τὰ ὅπλα, φῶτα ἠνάπτοντο. Σκιαὶ ἐπτοημέναι ἔσπευδον πρὸς τὴν στοᾶν καὶ ὀδηγοῦμεναι ἐκ τῶν ἐπιτεινομένων κραυγῶν διηυθύνοντο πρὸς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀνθῆς, — ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον κυανῇ κανδήλα ἐφώτιζε δι' ἀμυδρῶς φωτός.

Καὶ τότε φρικῶδες θέαμα ἐπαρουσιάσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Κάκη, πρώτου προστρέξαντος, τῆς κ. Ὁμολλοᾶ, τῶν θαλαμηπόλων, τοῦ κ. Κλοακέν, ἐλθόντων κατόπιν, τοῦ Χάνδου, τοῦ Παύλου καὶ τῶν ὑπηρετῶν, ἐλθόντων τελευταίων.

Ἐπὶ τοῦ λινοῦ τάπητος, ὁ Ρακῆς, ὁ νανοειδὴς πῖθηκος τῆς Ἀνθῆς ἐσφάδαζε καὶ ἡγωνία, συνεσφιγμένως ὡς ἦτο διὰ τῶν ἰσχυρῶν ἐλίκων ὀφews μελανοῦ ἐκ τοῦ εἶδους τῶν κ ο β ρ α ς.

[Ἐπεταὶ συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ

Γλυκὰ βραδυνάζει· τρεμουλιάζουν
Ψηλὰ τ' ἀστέρια φωτεινά·
γλυκὰ βραδυνάζει, καὶ φωλιάζουν
μ' ἀγάπην τὰ μικρὰ πτηνὰ.

Τὸν ἄγγελο ποῦ τώρα βράδυν
ἀπ' τὰ οὐράνια ἔχει ἐρθῇ,
δὲν θά τον ὀδῇ, γιὰτὶ σκοτάδι
ς τὴ γῆ ἀπλώθηκε βαθύ.

Ἄν λείπω ἐγὼ ἀπ' τὸ πλευρό σου.
ἔρχεται αὐτὸς χωρὶς βοή
ς τὸν ὕπνο σου καὶ ὅς τ' ὄνειρό σου
καὶ ἀγρυπνεῖ ὡς τὸ πρῶτ.

Εἰς τὸ δεξιόν σου πάντα πλάι
στέκει ἡ ἀθήα του θωριά,
ὁ ἴδιος πάντα σὲ φυλάει
κι' ἀπὸ κοντὰ καὶ μακριὰ.

Μονάχα ἂν ἀτακτῆς δὲν μένει
σιμὰ σου πιά μὲ σιωπή,
μὰ ὅς τὸν καλὸν Θεὸν πηγαίνει
μὲ λύπη του γιὰ νὰ το 'πῇ.

M. X.

ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟΝ

Ὁ Κωστάκης εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς μικροὺς συνομηγετάς τῆς Διαπλάσεως. Δηλαδή εἶνε ἓνα πολὺ καθὼς πρέπει παιδί, καθαρὸν ἐκδοκίμο, μὲ καλὴν ἀνατροφήν καὶ καλοῦ τρόπου, καὶ μὲ εὐγενῆ καὶ εἰλικρινῆ καρδίαν. Ἐξυπακούστικῶς τὸ πρῶτον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ῥοφᾷ τὸ γάλα τοῦ γρήγορα, γρήγορα, καὶ μόλις ἐνδύθῃ κάθεται πρὸ τοῦ μικροῦ τραπέζιου τοῦ καὶ ἀρχίζει μὲ ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην τὴν πρῶτην μελέτην του, ἐνῶ αἱ πρῶται ἡλικιαὶ ἀκτίνες τῆς ἡμέρας, διαπερῶσαι τὰς ὕλους τοῦ παραθύρου θωπεύουν μὲ χρυσοῦς ἀνακλάσεις τὰ θελκτικὰ μαλλάκια τῆς κεφαλῆς του. Τὰ πτηνὰ ἔρχονται καὶ κτυποῦν τὰ τζάμια του, ψάλλουν, ψάλλουν τὸ ἀτελεύτητον ἄσμα των, καὶ αὐτὸς ἀκουμβησμένος ἐπὶ τῆς τραπέζης του ἀμιλλᾶται νὰ τα ὑπερβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἐπειτα, μόλις τὸ ὥρολόγιον τῆς οἰκίας σημάει τὴν ὀγδόην πρωϊνὴν ὥραν, παίρνει τὰ βιβλία του ὑπὸ μᾶλιν καὶ μὲ βῆμα γοργὸν καὶ μὲ ὕψος γαλήνιον καὶ ὑπερήφανον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, βαίνει ταχὺ εἰς τὸ Γυμνάσιον. Μάλιστα, ὁ Κωστάκης ἂν καὶ μικρὸς ἀκόμη, μόλις δωδεκαετής, φοιτᾷ εἰς τὸ Γυμνάσιον, καὶ εἶνε ἀπὸ τοὺς ἐπιμελεστέρους μαθητάς, καὶ ἀποσπᾷ κάθε ἡμέραν θερμοὺς ἐπαίνους ἀπὸ τοὺς καθηγητάς του διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν προκοπὴν του. Εἰς τὸ σπίτι ἐπίσης ὁ πατέρας ἢ μητέρα, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός, ἢ μαγείρισσα, ἢ θειὰ Παναγίτσα, ὅλοι ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τὴν καλοσύνην καὶ τὴν ἡσυχίαν του. Ἐκεῖ δὲν βασιλεῦει, ὅπως εἰς μερικάς οἰκίας κακῶν παιδιῶν, ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ ἀταξία, δὲν ἀκούονται φωναὶ καὶ κλαψίματα, δὲν θραύονται καρέκλες καὶ βάζα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, δὲν εὐρίσκονται εἰς ἐντελῇ ἀνησυχίαν καὶ σύγχυσιν ἄνθρωποι καὶ οἰκιακὰ σκευῆ. Τὰ πάντα διακρίνει ἀρμονία, τάξις καὶ σιγὴ βαθεῖα, διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἐργάζεται ὁ πατέρας ἡσυχῶς εἰς τὸ γραφεῖόν του, διὰ νὰ δύναται νὰ ἀφοσιούται ἢ μητέρα μὲ στοργὴν εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας της. Μονάχα τὸ βράδυ πρὸ τοῦ δείπνου εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν, ἐκεῖ εἰς μίαν κομψὴν γωνίαν της, γεμάτην ἀπὸ ἄνθη καὶ κομψοτεχνήματα, ὑπὸ τὸ φῶς διπλῶν κηρίων

ἀντηχεῖ ἐπὶ ὥραν μακρὰν ὁ ἐπίμονος καὶ συνεχὴς θρήνος τοῦ βιολίου τοῦ Κωστάκη, κύπτοντος ἀδιακόπως πρὸ τοῦ ξυλίνου ἀναλογίου του, ἐφ' οὗ ἐξαπλοῦνται ἀνοικτὰ τὰ μουσικὰ του τετράδια. Τί νὰ σας κάμῃ ὁ καϊμένος ὁ Κωστάκης; εἶνε μικρὸς ἀκόμη, καὶ μόλις ὀλίγους μῆνας ἔχει ἀρχίσῃ νὰ μανθάνῃ μουσικὴν. Ἐ! καλοὶ γονεῖς καὶ φίλοι, ἔχετε ὑπομονὴν καὶ θὰ ἰδῆτε μίαν ἡμέραν τὴν κατωρθῶναι ἢ φιλομάθειαν καὶ ἡ μελέτη ἐνὸς καλοῦ παιδίου!

Καὶ μὴ νομίζετε, ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, πῶς ὁ Κωστάκης εἶνε κανεὶς σχολαστικὸς, καὶ ἀγροῖκος. Πολλοὺ γε καὶ δεῖ! ποὺ λέγουν καὶ τὰ βιβλία. Ἐχει τὸσον γελαστὸν καὶ χαρωπὸν ὕψος, λάμπουν τὸσον γλυκεῖς οἱ ὀφθαλμοὶ του, καὶ ἐνέχει τὸσην ἀγαθότητα τὸ ἀνεξάλειπτον τῶν χειλέων του μειδίαμα.

Περίεργον ὅμως, ὁ Κωστάκης ὁ καλὸς καὶ γλυκὺς Κωστάκης ἀπὸ τίνος χρόνου εἶχε μεταβληθῇ πολὺ. Ἐφαίνετο πολὺ λυπημένος, πολὺ σκεπτικὸς, ὥσάν μίαν ἐπίμονον ἰδέαν νὰ του ἐκκρῶντο καλὰ εἰς τὸν νοῦν, χωρὶς νὰ δύναται νὰ τὴν ἀποδιώξῃ.

Καὶ νὰ μὲν ἐξηκολούθει πάντοτε νὰ εἶνε ἐπιμελής καὶ φρόνιμος, δὲν ἐλυποῦσε κανέναν, δὲν ἐπεβάρυνε τοὺς ἄλλους μὲ τὴν δυσθυμίαν του, ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο νὰ κρύψῃ τὴν μελαγχολίαν του. Εἰς τὸ σπίτι ὅλοι κατεθρομβήθησαν δι' αὐτὴν τὴν μεταβολήν, ἢ μητέρα ἰδίως ἐφαίνετο πολὺ ἀνήσυχος, καὶ μάτην προσεπαθεῖ νὰ ἀποσπᾷ τὴν ἀφορμὴν τῆς λύπης τοῦ μικροῦ της, διὰ φιλημάτων καὶ ἐναγκαλισμῶν.

Μόνον μίαν ἐσπέραν, μίαν γλυκεῖαν ἐσπέραν ἑορτῆς, καθ' ἣν ἐμειδία τὸσον γλυκὰ ὁ ροδοθαμμένος ὁλόγυρα Μαρτιάτικος οὐρανός, ἐνῶ εὐρίσκοντο ἔξω εἰς τὴν ἔκθεσιν καὶ ἐγύριζαν διὰ τῆς Δευδροστοιχίας εἰς τὸ σπίτι, ἐκεῖ ἀνάμεσα εἰς τὸ πλῆθος, μητέρα καὶ υἱός, ὁ Κωστάκης ἐστάθη αἴφνης πολὺ συγκινημένος, καὶ παρηκολούθησε μὲ τρυφερόν καὶ πολυσήμενον βλέμμα ἓνα ποδηλατιστὴν τῆς ἡλικίας του, διελθόντα πρὸ αὐτοῦ μὲ γοργότητα ἀστραπῆς καὶ μὲ ἐλαφρότητα πτηνοῦ, καὶ ἐνῶ ἐκεῖνος ἐχάανετο πέραν εἰς τὸ βάθος τῆς ὁδοῦ, ὁ Κωστάκης ἐφέλλιζεν ἀπὸ τὴν καρδίαν του μὲ βαθὺν πόθον.

— Πῶς ἤθελα νὰ εἶχα καὶ ἐγὼ ἓνα ὅμοιον ποδήλατο! . .

Καὶ ἠκολούθησε μελαγχολικὸς, σιωπηλός, τὴν μαμμάτου, ὥστε νὰ ἐφοβεῖτο νὰ εἴπῃ περισσότερα.

Ἀκτὶς χαρᾶς διεγράφη ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς καλῆς μητρός. Σχεδὸν ἠνόησε τὸ πᾶν. Εἶνε τὸσον εὐαίσθητος ἡ καρδία τῆς μητρός, καὶ δύναται νὰ ἀναγνώσῃ σελίδας ὁλοκλήρους ἀπὸ ἐν μόνον βλέμμα! Ἐχάρη μὲν μεγάλως διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐκείνην φανέρωσιν τῆς λύπης τοῦ τέκνου της, ὑπεμειδίασεν, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε. Βλέπετε καὶ αἱ μητέρες ἔχουν τὰ μυστικά των, καὶ προετοιμάζουν κρυφὰ τὰς ἐκπλήξεις των.

Οὕτω παρήλθον ἀρκεταὶ ἡμέραι, ὅτε μίαν πρωΐαν ἡ οἰκία τοῦ Κωστάκη προσέλαβεν ὄψιν ἐπισήμου ἑορτῆς. Ἡ οἰκογένεια ἐώρταζε τὰ γενέθλια τοῦ Κωστάκη. Γενικὴ ἀναστάσις, ἀπὸ τοὺς γονεῖς ὡς τοὺς ὑπηρέτας. Εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα ἀπῆστραπεν ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία. Ἡ μητέρα πρὸ πάντων ἐφαίνετο περισσότερον συγκινημένη καὶ φαιδρὰ ἀπὸ ὅλους. Ἐκύτταζε πάντοτε τὸν Κωστάκην καὶ προσεπαθεῖ νὰ κρατήσῃ ἓνα μυστικὸν διαλογισμὸν, μίαν κρυφὴν σκέψιν, ἣτις ἐξήτει νὰ προδοθῇ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Αἴφνης ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός, τελειόφοιτος τοῦ Πανεπιστημίου μὲ γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν δεκαενναετοῦς νεανίου, καὶ μὲ λεπτοφυῆ καὶ ξανθὸν μύστακα μόλις διαγραφόμενον ἄνω τῶν χειλέων του, εἰσῆλθεν ὁρμητικὸς εἰς τὴν αἴθυσαν.

— Ἐ! σεῖς ἐδῶ πέρα, δὲν κοιτάζετε μιὰ στιγμὴν εἰς τὸν κῆπον; εἶνε τὸσον εὐμορφα τὰ δένδρα, ποὺ πρασινίζουν ἐκεῖ κάτω ἐμπρός!

Ὅλοι τον ἠκολούθησαν. Μετὰ τινεὺς λεπτὰ εὐρέθησαν εἰς τὴν μικρὰν χαλικοστρωτὸν ἀναδεδραῖα ἐπὶ τῶν ἀρτιφυῶν τῆς ὁποίας φύλλων ἐλκινίζοντο φλυαροῦσαι αἱ χελιδόνες τοῦ ἔαρος.

Αἴφνης ὁ Κωστάκης ἐξέβαλε φωνὴν χαρᾶς. Πλησίον ἐνὸς ξυλίνου καθίσματος ἐπακουμβούσεν ἓν μικρόν, κομψότατον χαριτωμένον ποδήλατον, ἐξηπλωμένον τὸ ἥμισυ ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ τὸ ἥμισυ ἐπὶ τοῦ καθίσματος, θωπευόμενον ὑπὸ τῶν διερχομένων ἀναμέσον τῶν φυλλωμάτων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Τὶ ἀπροσδόκητος εὐτυχία! Τὸ ὄνειρόν του, τὸ ὄνειρον τὸ κρυφόν καὶ ἀκατάβλητον τὸ ὁποῖον τον ἐστενοχώρει καὶ τον ἐβασάνιζε τὸσον καιρὸν τώρα ἐξεπληροῦτο ἐκεῖ αἰφνιδίως, καὶ τελείως πλέον. Ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τῆς καλῆς μητρός του, κατε-

φίλησε τὸν ἀδελφόν του, καὶ ἐν μέσω τῆς γενικῆς χαρᾶς ἐπλησίασε τὸ ποδήλατον, τὸ ἔστησεν ὀρθιον πρὸ αὐτοῦ, καὶ δι' ἐνὸς πηδήματος, ὡς ἐκ θαύματος εὐρέθη ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἀφέθη νὰ διαγράψῃ κύκλους γοργοὺς ἀνάμεσα εἰς τὰς ἀτραπούς τοῦ κήπου, ἐκβάλλων παρατεταμένα «οὐρρά!»

Δὲν πιστεύω νὰ ὑπῆρξέ ποτε πλέον εὐκίνητος, πλέον εὐλύγιστος ποδηλατιστὴς ἀπ' αὐτὸν, καὶ οὔτε ἡδυνήθη ἄλλος διὰ μιᾶς κινήσεως νὰ κατανοήσῃ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ ποδηλάτου, καὶ νὰ ἀντιληφθῇ διὰ τῆς πρώτης ἀναβάσεως ὁλόκληρον τὸν ὁργανισμόν του. Τὶ κάμνει ἐνίοτε ἢ λατρεῖα καὶ ἡ ἀγάπη, ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ ἐπιτηδεύτης, καὶ εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν ἀκόμη!

Ὁλόκληρος ἡ ἡμέρα κατηναλώθη τότε εἰς τὸ ποδήλατον. Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός ὅστις ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους ποδηλατιστάς τοῦ συλλόγου του, ἀνέλαβε νὰ τελειοποιήσῃ μερικὰς ἐλλείψεις τοῦ πρωτοπείρου, καὶ ὁ κῆπος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐγέμιζεν ἀπὸ κραυγὰς θριαμβῶν, τὸσον ὥστε οἱ γείτονες ἀντικρὺ εὗρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ διασκεδάσουν τὴν πλῆξιν καὶ τὴν ὀκνηρίαν των μὲ τὸ διασκεδαστικὸν θέαμα τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ἐκτοτε ὁ μικρὸς Κωστάκης κατέστη ὁ πρῶτος ποδηλατιστὴς τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτὸ τοῦλάχιστον δύνανται νὰ το ἀνομολογήσουν ὅλοι ὅσοι τον βλέπουν τὰς ἑορτάς, καὶ ἐνίοτε τὰς ἐσπερινὰς ὥρας νὰ διατρέχῃ μὲ ἀπαράμιλλον εὐκίνησίαν καὶ ταχύτητα τὰς κεντρικωτέρας ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἀποσπῶν τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκπληξιν μεταξὺ τῶν τελειοτέρων ποδηλατιστῶν, τριπλασίον αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ μέγεθος.

Καὶ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν πόλιν νὰ γυρνᾷ ὁ φοβερός ποδηλατιστὴς, ἀλλὰ κάμνει ἐκδρομὰς μακροτάτας μὲ τὸν ἀδελφόν του, ἢ μὲ κανένα ποδηλατιστὴν συμμαθητὴν του ἀνὰ τὰ περίχωρα, ἐπανερχόμενος τὴν ἐσπέραν μὲ μεγάλαν ἀνθεσμίαν ἔων, καὶ μὲ κλώνους θυμαριοῦ. Μόνον αἱ κακαὶ γλώσσαι λέγουν ὅτι ὠλισθήσε μίαν φορὰν εἰς ἓνα λάκκον εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἐκυλίσθη ἐντὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ μὴ δίδετε πολλὴν πίστιν εἰς αὐτάς, διότι ποδηλατιστὴς σὰν τὸν Κωστάκην, μὴ ὀλισθήσειν εἰς τὰ μαθήματά του ποῶς, ἐν δύναται νὰ ὀλισθήσῃ ἐπίσης καὶ εἰς τὰς περὶ τοὺς ἀσκήσεις του καὶ τὰς εὐγενεῖς παιδικὰς του!

ΜΗΤΕΩΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΑΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ήσαν μίαν φοράν δύο μικραί ἀδελφαί ἡ Κοκκινούλα καὶ ἡ Στακτερούλα, αἱ ὁποῖαι ἔκαμναν περίπατον μέσα εἰς ἓνα κελλάρι.

— Τί νὰ εἶνε ἄρά γε μέσα εἰς αὐτὴν τὴν τρύπα; εἶπεν ἡ Κοκκινούλα, καὶ ἔχωσε τὴν κεφαλὴν της εἰς ἓνα στρογγυλὸν ἀνοιγμα.

— Κλίπ! Ἡ Κοκκινούλα δὲν ξαναγύρισε ποτὲ διὰ νὰ εἰπῇ τί εἶδε.

— Τί ώραία κρέμα! εἶπε καὶ ἡ Στακτερούλα,

καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ἄκρον μιᾶς μεγάλης γαβάθας. Πόση θὰ φάγω!

Καὶ ἔσκυψε διὰ νὰ βουτήξῃ τὴ μυτίτσα της· ἀλλὰ γλυστρᾷ τὸ πόδι της καὶ πέφτει μέσα! Δυστυχισμένη Στακτερούλα!

Κρίμα, ποῦ ἀγαπᾷ τόσο τὴν κρέμα! δὲν θὰ ξαναφάγῃ πλέον.

Κρίμα, κρίμα. Ἡ καὶ-μένη ἡ Στακτερούλα δὲν ξαναγύρισε διὰ νὰ μας εἰπῇ τί γεῦσιν εἶχε ἡ κρέμα τῆς μεγάλης γαβάθας, ὅπως οὔτε ἡ Κοκκινούλα τί εἶδε μέσα εἰς τὴν τρύπαν ὅπου ἔχωσε τὴν κεφαλὴν της.

Ὅταν ἡ μαγείρισσα ἐμβῆκεν εἰς τὸ κελλάρι εὗρήκεν ἓνα ποντικᾶκι πνιγμένο, καὶ ἓνα ἄλλο στραγγαλισμένο μέσα εἰς τὸ δόκανο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓ

Πρό τινων αἰώνων ἀκόμη τὸ μόνον μέσον πρὸς πολλαπλασιασμὸν ἑνὸς συγγράμματος ἦτο ἡ διὰ χειρὸς ἀντιγραφή. Τὰ χειρόγραφα ταῦτα ἦσαν δαπανηρά, εὗρισκοντο δὲ συνήθως μόνον εἰς βιβλιοθήκας μοναστηρίων, πανεπιστημίων, ἢ εἰς ἡγεμονικὰς βιβλιοθήκας. Διὰ νὰ καταρτισθῇ ἓν τέλειον χειρόγραφον ἀπῆτειτο πολὺπλοκος ἐργασία· ἄλλος ἦτο ὁ παρασκευάζων λείαν καὶ στιλπνὴν τὴν μεμβράνην, ἄλλος ὁ ἀντιγραφεὺς, ἄλλος ὁ καλλιτέχνης ὁ στολίζων μὲ ποικίλας εἰκόνας τὰ περιθώρια, καὶ ἄλλος ὁ συνδέων τὰ φύλλα τοῦ βιβλίου βιβλιοδέτης.

Τὰ χειρόγραφα, ὡς εἵπομεν, ἦσαν δαπανηρά· ἓν ἀντίγραφον τῆς Καινῆς Διαθήκης παρὰδείγ-

ματος χάριν ἐστοίχιζεν ὑπὲρ τὰς 600 δραχμάς.

Ὅλίγα παιδιά λοιπὸν ἐμάνθανον ἀνάγνωσιν, ὅσα δὲ ἤξευραν δὲν ἐδιδάσκοντο αὐτὴν εἰς βιβλία ἐπίτηδες δι' αὐτὰ γραφέντα, ὅπως σεῖς, οὐδὲ εἶχον περιοδικόν, ὅπως σεῖς, τὸ ὁποῖον νὰ τα συμβουλευῇ, νὰ τα ὁδηγῇ, καὶ νὰ τα διδάσκῃ.

Ἐν γένει οἱ ἄνθρωποι ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας. Ἀλλ' ἡ θεία Πρόνοια ἔστειλεν ἓνα μέγαν ἄνδρα, ὅστις ἐμελλε νὰ καταστήσῃ κοινὸν κτῆμα τῆς ἀνθρωπότητος, ὅ,τι ἕως τότε ἦτο κτῆμα τῶν ὀλίγων μόνον· ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ, ὅστις εἶνε ἄξιος τῆς μεγαλειότητος εὐγνωμοσύνης, εἶνε ὁ Ἰωάννης Γούτεμπεργ.

Ὁ Γούτεμπεργ ἐγεννήθη ἐν τῇ ώραίᾳ παρρηνηίῳ πόλει Μαγεντίας, κατήγετο δὲ ἐξ οἰκογενείας εὐγενοῦς. Τὴν παιδικὴν καὶ ἐφηβικὴν τοῦ ἡλικίαν διήλθεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ· ἡ οἰκία των, κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ μεσαίωνος, ἦτο κεκοσμημένη μὲ διάφορα ἀνάγλυφα καὶ ἄλλα ἀλληγορικὰ κοσμήματα. Ἐπὶ τῆς μεγάλης θύρας τῆς εἰσόδου ὑπῆρχε γλυπτὴ κεφαλὴ ὑπερμεγέθους ταύρου φέρουσα ἐπιγραφὴν: Τίποτε δὲν μοι ἀντίσταται! Τὸ ἐμβλημα τοῦτο ἐγίνε καὶ ἐμβλημα τοῦ Γούτεμπεργ.

Ἐν ἡλικίᾳ δεκαπέντε ἐτῶν ὁ Γούτεμπεργ ἀπώλεσε τὸν πατέρα του, ὅστις ὡς κληρονόμιον ἀφῆκεν εἰς αὐτὸν μικρόν τι μόνον εἰσόδημα. Ἀναχωρήσας ἐκ Μαγεντίας μετέβη εἰς τὰς κάτω χώρας, ἔπειτα δὲ εἰς Στρασβούργον. Ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης στερούμενος πόρων ἦτο ἡναγκασμένος νὰ κερδίῃ διὰ τῆς ἐργασίας του τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Μολονότι δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ εὐγενεῖς δὲν εἶχον ἄλλο ἐπάγγελμα πλὴν τοῦ τῶν ὀπλων ὁ Γούτεμπεργ ἐπροτίμησε τοῦ ξίφους τὴν σφύραν καὶ τὴν ῥίνην, καὶ ἡσχολήθη εἰς τὴν λείανσιν πολυτίμων λίθων καὶ τὴν στίλβωσιν κατόπτρων. Εἶχε δὲ ὅχι μόνον ἔκτακτον φιλοπονίαν ἀλλὰ καὶ ἔκτακτον ἐπιδειξιότητα καὶ πνεῦμα ἐπινοητικὸν πρὸς τοῦτοις.

Ἀπὸ πολλοῦ ἐζήτει τὸν τρόπον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀντιγράφων, ὅπως διὰ μιᾶς μοναδικῆς πλάκας, ἀνανεουμένης μόνον τῆς με-

λάνης, πολλαπλασιάζεται ἐπ' ἄπειρον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιτύπων.

Ἐπὶ δέκα ἔτη ἐργάζετο μόνος ἐν Στρασβούργῳ ζητῶν νὰ τελειοποιήσῃ τὸ μέγα μυστήριον, τὴν θαυμασίαν ἀνακάλυψιν· ἔφερον δὲ τὰ δέκα ταῦτα ἔτη τῆς ἐργασίας πολυτίμους καρπούς. Ὁ Γούτεμπεργ κατῴρθησε νὰ

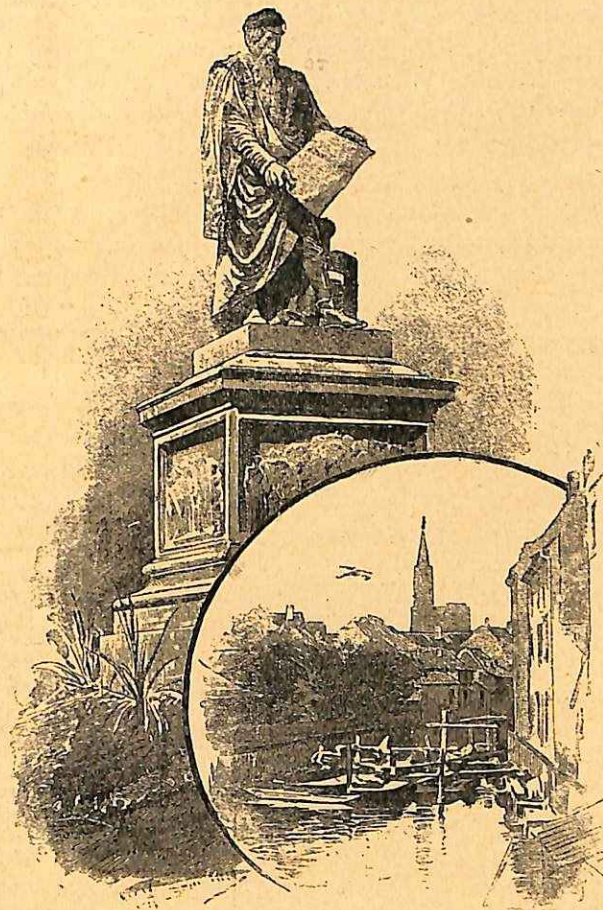
γλύφῃ εὐκόλως κινητὰ μεταλλικὰ στοιχεῖα, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ εὗρεθῇ καὶ τὸ κατάλληλον μέταλλον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ χύνωνται τὰ στοιχεῖα· ὁ σίδηρος ἦτο πολὺ σκληρὸς καὶ διέσχιζε τὸν χάρτην· ὁ δὲ μόλυβδος ἦτο πολὺ μαλακὸς καὶ συνεπιέζετο ἀπὸ τὴν πίεσιν.

Ὅπως ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς πολυειδεῖς δαπάνας, τὰς ὁποίας ἀπῆτει ἡ ἐργασία αὐτῇ συνεταιρίσθη πρὸς τρεῖς κατοίκους τοῦ Στρασβούργου. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐνδόξου ἐργου ἡναγκάσθησαν νὰ πωλήσωσι ὅ,τι κινητόν, καὶ πολυτίμον εἶχον καὶ αὐτὴν ἐτι τὴν πατρικὴν των οἰκίαν· ἀλλ' οὐδεμία μομφὴ ἐξῆλθε ποτε ἐκ τοῦ στόματός των·

τόσην πεποίθησιν εἶχον εἰς τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔργου καὶ εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ διευθύνοντος τὰς ἐργασίας!...

Ἀλλ' οἱ συνεταιροὶ τοῦ ἀπέθανον, ὁ δὲ Γούτεμπεργ ἀποθαρρυνθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου αὐτῶν, παρενοχλούμενος δὲ καὶ ὑπὸ δανειστῶν ἀφῆκε τὰς ἐργασίας του καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ Στρασβούργου.

Ἐπανελθὼν εἰς Μαγεντίαν ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν ἀλλὰ στερούμενος πόρων προσεταιρίσθη τὸν Ἰωάννην Φούστ καὶ τὸν Πέτρον Σχαϊφερ.

«Ο ΕΝ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΩ ΑΝΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓ»

Ὁ Φούστ ἦτο πλούσιος τραπεζίτης ὁ δὲ Σχαϊφερ νέος λόγιος πολὺ πεπαιδευμένος καὶ ἀντιγραφεὺς ἐκτάκτου ἐπιδεξιότητος.

Ὁ Γούτεμπερ τῇ βοήθειᾳ καὶ τοῦ Πέτρου Σχαϊφερ κατ'ὀρθωσεν τὴν παραγὰγῃ δι' ἐνώσεως ἀναλόγων μερῶν μολύβδου καὶ ἀντιμονίου τὸ πολύτιμον μίγμα ἐκ τοῦ ὁποῦ κατεσκευάσθησαν στοιχεῖα λεπτόγραμμα, ὀλιγώτερον μὲν σκληρὰ τοῦ σιδήρου ἀλλὰ καὶ δυνάμενα νὰ ἀντέχουν εἰς τὴν πίεσιν τοῦ τύπου.

Ἄλλ' ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ σκηνὴ μετεβλήθη. Ὁ Φούστ, πονηρὸς ὢν καὶ δόλιος, εἶχε καταθέσῃ μὲν χρήματα ὑπὲρ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀλλὰ φροντίσας ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς ἑαυτὸν ὅλον τῆς ἐπιχειρήσεως τὸ κέρδος. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐτελειοποιήθη ἡ ἐφεύρεσις, ὁ ἄπιστος Φούστ ἐζήτησε μέσον νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ Γούτεμπεργ, εἶχε δὲ τοιοῦτο μέσον εἰς τὰς χεῖράς του, τὰ χρεωστικὰ αὐτοῦ.

Ἦνάγκασε λοιπὸν τὸν Γούτεμπεργ νὰ παραιτηθῇ παντὸς δικαιώματος τὸ ὁποῖον θὰ εἶδεν ἡ νέα ἐφεύρεσις καὶ μάλιστα νὰ κινήσῃ τὸ τυπογραφεῖον καὶ νὰ νῆαχωρήσῃ. Ὁ πκτήρ τῆς τυπογραφίας περιελθὼν εἰς δυστυχίαν ἀπὸ τὴν ἀχαριστίαν τοῦ Φούστ ἠναγκάσθη νὰ νῆαχωρήσῃ ἐκ Μαγεντίας.

Ὁ Φούστ τότε ἔλαβεν ὡς συνέτακτον τὸν Σχαϊφερ, καὶ ἤρχισε μετὰ ζήλου τυπῶν βιβλία, τὰ ὁποῖα ἐπώλει ὡς ἀντίγραφα. Τοὺς ἐργάτας τοῦ οἴτινες ἐδυσπίστουν πρὸς αὐτὸν καὶ ἦσαν δυσηρεστημένοι διὰ τὴν πρὸς τὸν Γούτεμπεργ διαγωγὴν τοῦ ὑπεχρέωσε νὰ δμώσωσιν ἐπὶ τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὅτι θὰ διαφυλάξουν τὸ μυστικὸν τῆς βιομηχανίας ταύτης. Ὅπως δὲ περισσότερον ἀσφαλισθῇ περὶ τῆς σιωπῆς των ὁ γηραιὸς τοκογλύφος τοὺς ἠνάγκαζε νὰ ὑπογράψουν γραμμᾶτια, τῶν ὁποίων τὸ ἀντίτιμον θὰ ἐκράτει ἐκ τοῦ μισθοῦ των ἐν περιπτώσει ἀθυροστομίας. Μὴ ἀρκοῦμενος εἰς ταῦτα ἐγκατέστησε τὸ ἐργαστήριόν του εἰς σκοτεινὰ ὑπόγεια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνέκλειε τοὺς ἐργάτας του. Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐπιχευόμενης ἐπιχειρήσεώς του καταλαμβάνει αὐτὸν ὁ λοιμὸς, καὶ ἀποθνήσκει.

Τότε κύριος τοῦ τυπογραφείου ἔγινεν ὁ Σχαϊφερ καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν ἕως ὅτου ἡ Μαγεντία ἐκυριεύθη ἐξ ἐφόδου καὶ διηρηπάγη· ὁ Σχαϊφερ ἐφονεύθη, οἱ δὲ ἐργάται τοῦ τυπογραφείου διεσκορπίσθησαν.

Ἄλλ' ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐγκαθιδρύσεν αὐτὸ ἐκ

νέου· εἰλικρινὲς ὅμως καὶ τίμιος ὢν δὲν ἐδέχθη νὰ ἀποστερήσῃ τὸν Γούτεμπεργ τῆς δόξης ἣτις τῷ ἤρμοζεν, ἀλλ' ἐθεώρησε καθήκον του νὰ ἀνακηρύξῃ δημοσίᾳ εἰς ποῖον ἀνήκεν ἡ ἐφεύρεσις τῆς τυπογραφίας. Ἐπὶ τοῦ πρώτου φύλλου λοιπὸν βιβλίου τινὸς τυπωθέντος τῷ 1505 καὶ ἀφιερωθέντος εἰς τὸν αὐτοκράτορα Μαξιμιλιανόν, ἐτύπωσε τὰς ἐξῆς γραμμάς: «Ἐν Μαγεντίᾳ ἐφευρέθη ἡ θαυμασία τέχνη τῆς τυπογραφίας ὑπὸ τοῦ εὐφυοῦς Ἰωάννου Γούτεμπεργ ἐν ἔτει 1450, ἐν αὐτῇ ἐβεβλήθη ὕστερον καὶ παρεδόθη εἰς τοὺς μεταγενεστέρους διὰ τῆς ἐργασίας τοῦ Φούστ καὶ Σχαϊφερ.»

Ὁ Γούτεμπεργ ἐκ Μαγεντίας εἶχε μεταβῇ εἰς Στρασβούργον ὅπου τῇ βοήθειᾳ φίλων τοῦ τινῶν ἱδρύσε τυπογραφεῖον. Περὶ τὰ τέλη δὲ τοῦ βίου του ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μαγεντίας καὶ ἐκλέκτωρ Ἀδόλφος τοῦ Νασσάου προσκαλέσας μετὰ τιμῶν εἰς Μαγεντίαν τὸν Γούτεμπεργ κατέταξεν αὐτὸν μετὰ τῶν εὐγενῶν του καὶ ἔδωκεν αὐτῷ καὶ σύνταξιν.

Διὰ τῆς γενναίας ἀλλὰ βραδείας ταύτης προστάσεως ὁ Γούτεμπεργ ἠδυνήθη νὰ ἀφιερῶσιν τὰ τελευταῖα ἔτη του εἰς τελειοποίησιν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς τυπογραφίας. Ἀπέθανε δὲ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1468.

Τὸ μνημεῖον τὸ ὁποῖον παριστάνει ἡ εἰκὼν ἱδρῦθη ἐν Στρασβούργῳ τῷ 1840, ἡ δὲ ἐκτέλεσις ἀνετέθη εἰς ἓνα τῶν μεγίστων γάλλων γλυπτῶν τὸν David d'Angers.

Ἄλλὰ καὶ ἡ πατρίς αὐτοῦ ἡ ὠραία Μαγεντία ἀνήγειρεν εἰς τὸ ἐνδοξον τέκνον τῆς περικαλλῆς μνημεῖον, τὸ ὁποῖον ἡ γράφουσα τὰς γραμμάς ταύτας ἠτύχησε νὰ ἴδῃ ὅτε εὐρίσκετο ἐν Γερμανίᾳ. Τὸ πρόπλασμα κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ ἐξόχου γλύπτου τοῦ αἰῶνος, τοῦ δανοῦ Τορβάλδσεν, ὁ δὲ ἀνδριὰς χυθεὶς ἐν Παρισίῳ ἱδρῦθη τῷ 1837 ἐπὶ τῆς Πλατείας Γούτεμπεργ· εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τοῦ μνημεῖου εὐρίσκεται τετράστιχον λατινικὸν ἐπιγράμμα ἀρχίζον ὡς ἐξῆς: Artem quae Graecos latuit latuitque Latinos κτλ. καὶ τὸ ὁποῖον ἐν μεταφράσει σημαίνει: «Τέχνην ἀγνωστον εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐπενόησεν ἡ ἀγχινοῖα ἐνός Γερμανοῦ. Σήμερον ὅ,τι ἐγνωρίζον οἱ ἀρχαῖοι καὶ ὅ,τι γνωρίζουν οἱ νεώτεροι δὲν εἶνε μόνον δι' αὐτοῦς, ἀλλὰ δι' ὅλην τὴν οἰκουμένην.»

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Κατὰ τοὺς θερμοὺς μῆνας τοῦ θέρους, μετὰ τὸν θερισμόν, ὁπότε ἡ πεδιάς ἐκτείνεται κατὰ-ξηρὸς καὶ κεκαυμένη, οἱ ἐλαιῶνες εἶνε ὡς δάσεις ἐν τῇ ἐρήμῳ· ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν εὐρίσκει ὁ ἄνθρωπος καταφυγὴν κατὰ τοῦ καύσωνος, ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν φυτεύει κήπους καὶ ἀμπελῶνας ὁ γεωργός.

Ἐν μέσῳ τῆς αὐχμηρᾶς ξηρασίας ὅπου εἶνε ἐλαιῶνες μόνον ὑπάρχει πρασινωπὴ ἡ τεφρόχρους βλάστησις.

Ἐλαιῶνες εὐρίσκονται εἰς τὰς κλιτύας τῶν ὄρεων, εἰς τὰς πεδιάδας καὶ τοὺς λόφους, ἐκτείνονται δὲ καὶ μέχρι τῶν παραλίων. Μεγαλειότερος ἐλαιῶν τῆς Ἀττικῆς εἶνε ὁ τοῦ ἀθηναϊκοῦ πεδίου, ὅστις ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Φαληρικῆς καὶ Πειραικῆς ἀλπείδος ἐκτείνεται ἄνευ διακοπῆς ἐφ' ὅλης τῆς κοιλάδος τοῦ Κηφισοῦ φθάνων μέχρι τῶν προπόδων τοῦ Πεντελικοῦ, ἄνωθεν τοῦ Ἀμαρουσίου καὶ τῆς Κηφισίας, εἰς μῆκος 15 περίπου χιλιαμέτρων. Κατὰ τινα ἀπαρίθησιν γενομένην τῷ 1873 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλαιῶν τοῦ ἀθηναϊκοῦ πεδίου ἀνῆρχετο εἰς 141,898. Ἀδιακόπως ὅμως αὐξάνεται ἡ γεωργία τῆς ἐλαίας, πολλοὶ δὲ νέαι ἐφυτεύθησαν περὶ τὰς Ἀθήνας κατὰ τὰς δύο τελευταίας δεκαετηρίδας, μολονότι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς φυτείας ἀπαιτοῦν πολλὴν περιποίησιν καὶ ἔχουν ἀνάγκην πολλοῦ ποτίσματος.

Μεγάλα καὶ γηραιὰ δένδρα εὐρίσκονται ἐν Ἀμαρουσίῳ καὶ Κηφισίᾳ· πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἔχουν εἰς τὴν κατωτάτην αὐτῶν βάσιν περίμετρον μέτρων 15 καὶ 55 ἑκατοστῶν, τὸ δὲ στέλεχος αὐτῶν εἰς μικρὸν ὕψος ἀπὸ τῆς βάσεως· 6 καὶ 8 μέτρων. Καὶ εἰς πολλὰ δὲ ἄλλα μέρη τῆς Ἀττικῆς εὐρίσκονται μέγιστα ἐλαῖα· εἰς τὴν κοιλάδα τῆς Μεσογαίας Λάμπρικα π.χ. ὑπάρχει δένδρον, τοῦ ὁποῦ ὁ κορμὸς ἀκριβῶς κατὰ τὴν βάσιν ἔχει περίμετρον 12 μέτρων καὶ 85 ἑκατοστῶν, εἰς ὕψος δὲ 50 ἑκατοστῶν ἀπὸ τῆς βάσεως 7 μέτρων καὶ 40 ἑκατοστῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ αὐξήσις τοῦ δένδρου τούτου εἶνε βραδεία, αἱ ἐλαῖαι αὗται εἶνε ἀρχαιόταται· δυστυχῶς ὅμως εἶνε δυσκολώτατον ἢ καὶ ἀδύνατον σχεδὸν νὰ ὀρισθῇ ἡ ἡλικία αὐτῶν. Αἱ γηραιαὶ ἐλαῖαι ἔχουν συνήθως κοῖλον κορμόν,

ἐλλείπει συνήθως ἀπ' αὐτῶν τὸ ξυλῶδες σῶμα μετὰ τῶν ἐτησίων δακτυλίων, ἄλλοτε δὲ διασχιζονται φυσικῶς εἰς πολλὰ ἄλλα στελέχη. Μετὰ μεγάλῃς πιθανότητος ὑπολογίζεται ὅτι αἱ ἐλαῖαι τοῦ Ὄρους τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἱερουσαλὲμ, 8 τὸν ἀριθμόν, εἰσὶν αὗται ἐκεῖναι αἱ τινες ὑπῆρχον ἐκεῖ ἐπὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' αἱ ἰδικαὶ μας εἶνε πολλῶ πυχύτεραι, ἂν δὲ ἐκ τούτου συμπεράνωμεν περὶ τῆς ἡλικίας αὐτῶν, τὰ ζῶντα ταῦτα μνημεῖα εἶνε ἀρχαιότερα τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν χρόνων, ὑπῆρξαν μάρτυρες τῶν ἀρχῶν τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς παρακμῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν εἶδον περιπατοῦντας τοὺς μεγάλους αὐτῆς ἀνδρας τῶν ὁποίων μένει αἰωνία ἡ δόξα.

Τὰ φύλλα καὶ οἱ καρποὶ τῆς ἐλαίας εἰσι διάφορα· ὑπάρχει δὲ πλῆθος ποικιλιῶν ἰδίως ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν μορφήν τῶν καρπῶν. Αἱ ἐλαῖαι τῆς Κρήτης, ἐπὶ παραδείγματι, εἶνε μικραὶ, ἀλλὰ τὰ δένδρα πολυκαρπώτατα. Διάσημοι διὰ τὸ πολὺ ἐλαιον τὸ ὁποῖον περιέχουσιν εἶνε αἱ μετρίου μεγέθους ἐλαῖαι τῶν Μεγάρων· ἐν γένει αἱ ἀττικαὶ ἐλαῖαι ἔχουσι μέτριον μέγεθος.

Ἡ ἐλαία δὲν καρποφορεῖ ἀφθόνως ἕκαστον ἔτος. Παρατηρεῖται περιοδικότης τις, κατὰ τὴν ὁποίαν συνήθως πᾶν τρίτον ἔτος ἐπέρχεται πολυκαρπία (καλὴ χρονιά) τὰ δὲ δύο ἄλλα ἔτη ἐναλλάξ ὅτε μὲν πολυκαρπία ὅτε δὲ ὅλως σχεδὸν ἀκαρπία· εὐτυχῶς ἡ διαδοχὴ τῶν καλῶν καὶ τῶν κακῶν ἐτῶν δὲν γίνεται ταυτοχρόνως εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ κατὰ διάφορον σειρὰν εἰς τὰ διάφορα αὐτῆς μέρη.

Ἡ συγκομιδὴ τῶν ἐλαιῶν ἀρχεται ὅταν αὗται ἀρχίζουσιν νὰ μαυρίζουσιν καὶ νὰ πίπτουν· τούτο δὲ γίνεται κατὰ τὰ μέσα Ὀκτωβρίου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐλαῖαι κατὰ μικρὸν ὀρμαρίζουσι διὰ τοῦτο καὶ ἡ συγκομιδὴ, ἡ ὁποία γίνεται συνήθως ὑπὸ γυναικῶν καὶ παιδίων, διαρκεῖ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Νοεμβρίου μέχρι τέλους Ἰανουαρίου. Σπανίως τινάσσονται ἢ βραβεύονται οἱ καρποφόροι κλάδοι διὰ βράδων ὅπως ἐπιταχυνθῇ ἡ τρυγητός· γίνεται δὲ τούτο μόνον ὅταν πρόκειται νὰ συλλεγῶσιν ἄωροι αἱ ἐλαῖαι. Ἡ ἀνθesis τῆς ἐλαίας διαρκεῖ ἀπὸ τῆς 15 μέχρι τῆς 30 Μαΐου.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Η ΕΥ ΗΓΜΕΝΗ ΚΟΡΗ

Ἡ εὐ ἡγμένη κόρη δὲν φωτογραφεῖται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, πρὸ πάντων δὲ δὲν σκορπίζει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀντίτυπα τῆς φωτογραφίας τῆς. Δύναται ἐξ αὐτῶν νὰ δώσῃ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῆς ἢ εἰς ἐκείνας τῶν φίλων τῆς, αἵτινες ἔχουσι σοβαρὸν χαρακτῆρα καὶ εἶνε βεβιαία ὅτι δὲν θὰ παραρρίψουν τὴν εἰκόνα τῆς ὥστε νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας εἰς τὰς ὁποίας δὲν πρέπει νὰ εἶνε.

Δὲν φέρει τὸ μονόγραμμα τῆς οὔτε ἐπὶ καρφίδος, οὔτε ἐπὶ ἄλλου μέρους τῆς ἐνδυμασίας τῆς εἰμὴ μόνον ἐπὶ τοῦ μανδηλίου τῆς. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ ἐπιστολικοῦ τῆς χάρτου τὸ ὄνομα τῆς ἢ τὰ ἀρχικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα.

Ἄν κύριός τῆς ἐν σιδηροδρομικῇ ἀμάξῃ ἐν τῷ τροchioδρόμῳ ἢ ἀλλαχοῦ παραχωρήτῃ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν του, εὐχαριστεῖ φιλοφρόνως μὲ ἥθος εὐχαρι.

Εἰς τὰς συναναστροφὰς τῇ ἀπαγορεύεται μὲν ἡ θορυβώδης εὐθυμία καὶ ἡ πολυλογία, ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἐπεταί ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ ὕψους ψυχρὸν καὶ πολὺ σοβαρὸν. Καὶ ἐνταῦθα τὸ ὀρθὸν εὐρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ.

Εἰς τὴν τράπεζαν δὲν πρέπει νὰ τρώγῃ μετ' ἀπληστίας, ἀλλ' εἶνε πάλιν ἄνοστον νὰ τρώγῃ σὰν πουλί, ἐξ ἐπιτηδεύσεως, διὰ νὰ φανῇ τάχα αἰσθηματικῇ. Ὅσοι εἶνε νέοι καὶ ὑγιεῖς, εὐρίσκονται δὲ ἰδίως εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως ἔχουν ὄρεξιν. Μόνον ἡ λαιμαργία εἶναι ἀξία ἀποφυγῆς, διότι δεικνύει ἔλλειψιν ἀγωγῆς.

Ἡ νεῆνις δὲν πίνει οἶνοπνευματώδη ποτὰ, εἰς δὲ τὸν οἶνον τῆς προσθέτει νερόν.

Οὐδέποτε σκώπτει τοὺς ἄλλους, οὐδ' εἰρωνεύεται τὰς φίλας τῆς ἢ ἄλλα πρόσωπα. Αἱ κατὰ τῆς φιλοτιμίας προσβολαὶ εἶνε αἱ ὀδυνηρότεροι, προξενοῦν δὲ ὀριμὸν πόνον· ἐξ ἀγαθότητος τὸ πρῶτον, ἔτι δὲ καὶ ἐκ φρονήσεως πρέπει κανένα νὰ μὴ πειράζωμεν.

Ὅπως ἀποκτήσῃ χάριν κόρη τις πρέπει νὰ ἀσκήσῃ τὸ σῶμά της. Διὰ τοῦτο αἱ μητέρες πρέπει νὰ ἀναγκάζωσι τὰς θυγατέρας τῶν νὰ κινῶνται ἐντὸς τῆς οἰκίας ἀσχολούμεναι εἰς τὰ τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας ἐφ' ὅσον αἱ σπουδαίων τὸ ἐπιτρέπουν. Αἱ φυσικὰ καὶ ἀνεπίγνωστοι κινήσεις, αἱ σύμφωνοι πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν, καθιστῶσιν εὐκάμπτους τὰς ἀρθρώσεις τῶν, τούλάχιστον ὅσον καὶ ὁ χορὸς καὶ ἡ γυμναστική, τὰ ὁποῖα καθιστοῦν δυσκάμπτους τοὺς νευρικοὺς ἔνεκα τῆς μεγάλης ἐντάσεως τοῦ πνεύματος τὴν ὁποίαν ἀπαιτοῦν. Ἡ κόρη ἢ ὁποῖα ἀπὸ πρῶτης μέχρι ἐσπέρας σπουδάζει μόνον τὰ μαθήματά της καὶ τὸ κλειδοκύμβαλόν της, δὲν ἤξεύρει νὰ βαδίζῃ μετὰ χάριτος.

Ἡ κόρη δὲν πρέπει νὰ εἰσέρχεται ἀποτόμως καὶ διὰ μιᾶς εἰς τὴν κοινωνίαν. Καλλίτερον εἶνε νὰ προπαρασκευάζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον δι' ἐσπερίδων εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, μανθάνουσα ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν περὶ αὐτὴν τοὺς νόμους τῆς συμπεριφορᾶς.

Ἡ κόρη δὲν πρέπει νὰ παραφορτωθῇ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μὲ πολλὰς ὁδηγίας τῆς ἐθιμοτυπίας, ὥστε νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῆς τὸ μέγα θέλημα τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ νεότης : ἡ ἀφελής, ἡ ἀπροσποίητος χάρις.

Ἡ ἀληθὺς εὐ ἡγμένη νεῆνις ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅτι αἱ νεῆνιδες παρέρχονται ἀπαρατήρητοι εἰς τὰς συναναστροφὰς ὅταν εἶνε ἀφελεῖς, μετριόφρονες, καὶ δὲν πράττωσι τι ἐναντίον τῶν κανόνων τῆς ἐθιμοταξίας. Ἄς μὴ νομίζῃ δὲ ὅτι ὅλοι ἔχουν ἐπ' αὐτῆς προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς των, ὅπως ἴδωσι μὴ τυχὸν παρέσθαι καὶ τὸν ἐλαφρότατον κανόνα τοῦ φέρεσθαι.

Ὡς εἴπομεν ποιά τις ἐπίχαρις ἀπειρία ἀρμόζει εἰς τὰς νεῆνιδας, εἰς τὰς ὁποίας τούναντιον θά μας δυσηρεστῇ ἡ πλήρης θάρρους ἀταξία καὶ ἡ μεγάλῃ ἐφ' ἑαυτὰς πεποιθησις· ἀλλ' ἡ συστολὴ αὕτη πρέπει νὰ μὴ εἶνε τεχνητὴ καὶ ἐπιτετηδευμένη, ἀλλὰ φυσικὴ καὶ ἀβίαστος.

Κατὰ τὴν βαρονίδα Staffe.

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' Ο ΛΑ

Ὁ ἐν Αἰγίνῃ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἐν Αἰγίνῃ, περὶ τὰς δύο ὥρας μακρὰν τῆς πόλεως πρὸς τὸ βορειοανατολικόν, ἐφ' ὑψηλοῦ λόφου, ὅστις ὑπέρκειται τοῦ πλείστου μέρους τῆς νήσου καὶ θέν τὸ βλέμμα ἐκτείνεται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀργολίδος καὶ τῆς Ἀττικῆς, κεῖνται τὰ μεγαλοπρεπῆ ἑρείπεια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς. Ὁ ναὸς οὗτος ἦτο δωρίου ρυθμοῦ ἐξάστυλος, περίπτερος ἐκ πώρου ξανθοῦ, ἐπικεχρισμένου μὲ κονίαν· ὁ θρυφὸς ὅμως καὶ τὸ γέῃσον ἦσαν ἐκ μαρμάρου, διατηρεῖ δ' εἰσέτι ἱκανὰ ἔχνη πλουσίου χρωματισμοῦ.

Ὁ ἐν Αἰγίνῃ ναὸς εἶνε ἰδίως ἐπίσημος διὰ τὰ γλυπτικὰ αὐτοῦ κομμήματα. Οἱ Αἰγινῆται, οἵτινες ἔτιγον ἀριστείων ἐν τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ, ὅπως δοξάσωσι τοὺς προγόνους αὐτῶν Αἰακίδας, οἵτινες, καθ' Ἡρόδοτον, συνεπολέμησαν ἄορατοι ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ, ἐκόσμησαν τὰ ἀετῶματα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς δι' ἀγαλμάτων παριστάντων μάχας Ἑλλήνων κατὰ βαρβάρων. Ἐκ τῶν ἀγαλμάτων τούτων εὐρέθησαν 15 ἐν ταῖς τῷ 1811 ὑπὸ ἐπιτερίαις Γερμανῶν Ἀγγλων καὶ Δανῶν γενομέναις ἀνακαφαῖς, ἀγορασθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου, τοῦ πατρὸς τοῦ πρώτου βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Ὁθωνος, συνετέθησαν καὶ συνεπληρώθησαν ὑπὸ τοῦ διασώμου δανεῦ γλύπτου Τορβάλδσεν. Κοσμοῦσι δὲ ἤδη τὴν ἐν Μονάχῳ Γλυπτοθήκην, ἐπιτήδες δι' αὐτὰ μετ' ἀπαρμιλλοῦ πολυτελεῖας οἰκοδομηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ φιλομούσου καὶ φιλοτέχνου ἐκείνου ἀνακτος.

Τὰ σύρματα τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἐν Νέα Ὑόρκῃ εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον εἰς τὰ πτηνὰ νὰ εἰσδύσουν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς, τόσοι πυκνὰ εἶνε τὰ σύρματα, τὰ ὁποῖα ἐκτυλίσσονται ὑπεράνω τῶν ὁδῶν ἀνήκοντα εἰς τηλεγράφους, τηλέφωνα, μικρόφωνα ἢ χρησιμεύοντα εἰς τὸν φωτισμὸν δι' ἡλεκτρικῶν φωτῶν, κτλ. Οὐδεμία πόλις τῆς Εὐρώπης, οὐδ' αὐτὸ τὸ Λονδίνον δύναται νὰ συγκριθῇ ὑπὸ τὴν ἔσophιν ταύτην πρὸς τὴν ἀκμαίαν ταύτην μεγαλόπολιν τῆς ὑπερωκεανείου Δημοκρατίας.

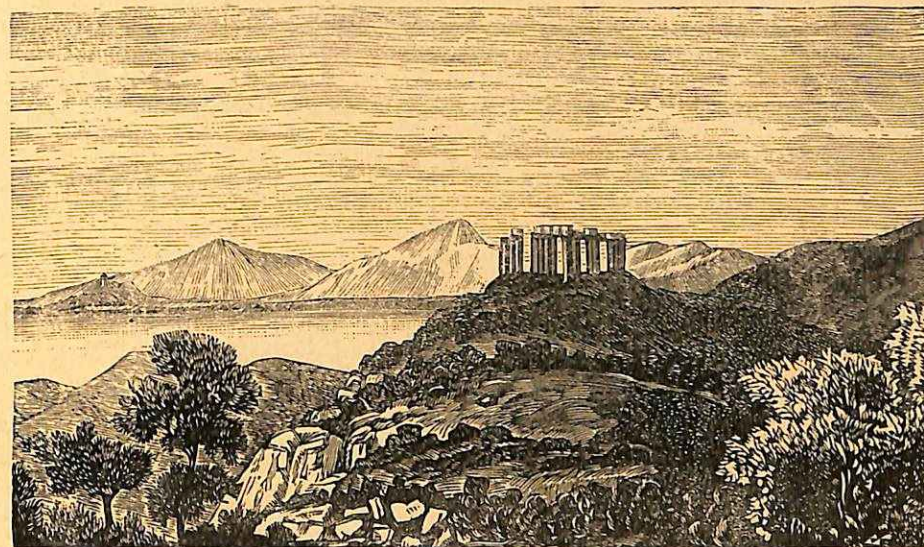
Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ.

Ὑπολογίζεται ὅτι ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἐκυρίευσεν 800 φρούρια, ὑπέταξε 30 ἔθνη, καὶ ὅτι εἰς τὰς διαφόρους μάχας, τὰς ὁποίας συνεκρότησεν ἐφονεύθησαν 3 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων.

Ψυχὴ καὶ χρυσαλλίς.

Τὴν πεταλοῦσαν ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι ψυχὴν· βραδύτερον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ χριστιανισμοῦ, ἡ λέξις ἔπεσεν εἰς ἀχρηστίαν· μόνον ἐν Χίῳ λέγεται ἡ πεταλοῦσα ψυχαροῦδα, ἴσως ὅμως καὶ ἀλλαχοῦ.

Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες ὠνομάσαμεν αὐτὴν ἀνεξέστα-

Ο ΕΝ ΑΙΓΙΝῃ. ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

στος χρυσαλλίδα· χρυσαλλίς ὅμως εἶνε ἄλλο τι ἢ μεταξοκάμπη, περικαλυπτομένη ἀπὸ τὸ νῆμα τὸ ὁποῖον ἐκβάλλει ἀπὸ τὸ στόμα τῆς καὶ θαπτομένη ἐντὸς τοῦ βόμβυκος (κουκουλίου) ὃν σχηματίζει, μεταμορφοῦται εἰς ἐντομον ἄχαρι· αὐτὸ λέγεται χρυσαλλίς διότι χρυσιζει· ἡ χρυσαλλίς ἔχει τὰ πτερὰ κολλημένα εἰς τὸ σῶμα τῆς καὶ δὲν πετᾷ· ὅταν δὲ τρυπήσῃ τὸ βομβύκιον καὶ ἐξέλθῃ τότε δὲν εἶνε πλέον χρυσαλλίς· τοῦτέστι κάμπη, ἀλλὰ ψυχὴ· ὥστε ἡ πεταλοῦσαν πρέπει νὰ λέγωμεν αὐτὴν ἢ ψυχὴν· ἔχομεν καὶ ἀπλοῦν ὄνομα ἔχομεν καὶ ἑλληνικόν· τὸ ἐσφαλμένον χρυσαλλίς εἶνε ὅλως περιττόν.

Ὁ ληστής καὶ ὁ συκοφάντης.

Ὁ ληστής σὲ δολοφονεῖ μὲ τὴν μάχαιραν, ὁ συκοφάντης μὲ τὴν γλῶσσαν.

Ποία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξύ τῶν δύο τούτων; Μία καὶ μόνη. Ὁ ληστής χρειάζεται τούλάχιστον ἀνδρείαν· ὁ συκοφάντης εἶνε ἀνανδρός.

ΟΙ ΔΟΔΟΝΤΕΣ.

Ἐν ὧσφ τὸ στόμα μένει κλεισμένον οἱ δόδοντες δὲν φαίνονται· ὅταν ὅμως ἀνοιχθῇ τότε καθίσταται σπουδαίотαν μέρος τῆς φυσιογνωμίας, ἐλκύνοντες θαυμασμὸν ἢ συμπάθειαν ἢ ἀποστροφήν. Οἱ ὠραιότεροι δόδοντες δὲν δύνανται νὰ καταστήσουν τινα ὥρχιον, ἀλλ' ἄσχημοι δόδοντες ἀρκοῦν νὰ καταστρέφουν τὴν καλλονὴν καὶ αὐτῆς τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου.

Ἐξημερωθεὶς λέων.

Περὶ γηγῆτις τις εἶδεν ἐν Ἀλγερίᾳ λέοντα πελώριον ἐξημερωμένον εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον· ὅλην τὴν ἀφοσίωσίν του εἶχε συγκεντρώσει εἰς τὸ τέκνον τοῦ κυρίου του, οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὸ ὡς αἰεὶ ἐκείνῳ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἀσφαλοῦς φύλακός του.

Συζυγικὴ ἀφοσίωσις περιστερᾶς.

Ἐν γερμανικῇ ἐφημερίδι γεωπόνος τις τρέφων πολὺν περιστερᾶς γράφει τὰ ἐπόμενα. «Τὴν παρελθούσαν ἐβδόμηδα εὔρον εἰς τὸν περιστερῶνα νεκρὸν ἀρσενικὴν περιστερᾶν. Πρὸς αὐτὴν ἐθρῆναι ἡ θήλεια. Ἰδὼσα τὸ νεκρὸν πτηνὸν ἀπὸ τὸν φεγγίτην· ἀλλ' ἡ σύντροφός του ἐπέταξε πρὸς αὐτό· ὅπου δὲ μετέφερα τὸ πτώμα τῆς περιστερᾶς παρηκολούθει καὶ ἡ

ζῶσα. Ἐπὶ τέλους διὰ νὰ θάψω τὸν νεκρὸν ἠναγκάσθην νὰ περιορίσω αὐτὴν. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὴν ἀφήκα ἐλευθέραν, ἐπετρέψεν εἰς τὴν αὐλὴν ζητοῦσα τὴν σύντροφόν της, ἐπέταξε καὶ τὸν οἰκίσκον της καὶ ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας δὲν ἐφάνη. Ματαίως προσέπαιθσα νὰ τὴν ἐλκύσω ἔξω μετ' τροφῆν· δὲν ἠθέλησε τίποτε νὰ ἐγγίγῃ, τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν, συγκινητικὸν παράδειγμα συζυγικῆς ἀφοσίωσης, παρηκολούθησεν εἰς τὸν θάνατον τὴν ἀρσενικὴν περιστερᾶν.

Μοναδικὴ διανοητικὴ συνέντευξις διδασκάλων.

Μεταξὺ τοῦ ἁλσατικοῦ χωρίου Πρεπεραχάουζεν τοῦ Ἑλβετικοῦ Βεουρνεβεργίν καὶ τοῦ γαλλικοῦ Ρεχεζὺ ὑπάρχει ἐπὶ ὑψώματος λίθος, ὅστις χρησιμεύει ὡς σημεῖον ἐφ' οὗ συναντῶνται τὰ γερμανικὰ, τὰ ἐλβετικὰ καὶ τὰ γαλλικὰ σύνορα. Οἱ διδασκαλοὶ τῶν τριῶν τούτων χωρίων συνῆλθον ἐκεῖ ὅπως διασκεδάσει. Ἐπὶ τοῦ λίθου ἐτέθη τρίπους τράπεζα ἐπὶ τῆς ὁποίας παρετάθη ἄφθονον γεῦμα· εἰς τὴν τράπεζαν ἔλαβε ἕσιν ἕκαστος τῶν διδασκάλων καθήμενος οὕτως ὥστε νὰ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πατρίδος του ἔπιον ἐρρηγνικῶς ἕκαστος ὑπὲρ εὐημερίας τῆς πατρίδος του καὶ διεσκεδάσαν μέχρι ἐσπέρας χωρὶς ὁ εἰς νὰ πατήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ γείτονος.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας.
ΔΙΑΔΕΚΑΛΟΣ. Πέ μου, διὰ τίνας μέσου δύνασαι νὰ ὑπάγῃς ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ εἰς Μασσαλίαν;
ΜΑΘΗΤΗΣ. Διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου.
ΔΙΑΔΕΚΑΛΟΣ. Ποῖον δρομολόγιον θ' ἀκολουθήσῃς;
ΜΑΘΗΤΗΣ. Δι' αὐτὸ θὰ φροντίσῃ ὁ πλοίαρχος.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πολυμήχανου Ὁδοῦτος.

Ἡ μικρὰ Ἑλένη ἀκούει τὸν νεογέννητον ἀδελφόν της νὰ βάλῃ καὶ δυνατὲς καὶ ἀτελείωτες φωνές.
— Πραμάνα, λέγει πρὸς τὴν τροφὸν της, ἀπὸ ποῦ μᾶς ἦλθε αὐτὸ τὸ φωνακλάδικον;
— Ὁ Θεὸς τῷ στείλει, παιδί μου.
— Ἀ! δὲν μπορούσε νὰ ὑποφέρῃ τὲς φωνές του γι' αὐτὸ μᾶς τῷ στείλει ἐμᾶς. Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μιλλωνοῦ Ναυάρχου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ».

«Ὅσα μου γράφεις περὶ τῆς ἐκδρομῆς σας μέχρι τοῦ Προσέτου, ἢ ἢ Δουροκλειτῆ Ἰδομενεῦ, μου ἤρσαν πολὺ· ἐπίσης πολὺ μ' εὐχαρίστησεν ἡ εἰλικρίνεια μεθ' ἣς ὁμολογεῖς τὸς ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ διαγωνισμοῦ ἐντυπώσεις σου· «τὴν κρίσιν περὶ τῶν διηγημάτων, συμπεραίνων ἐκ τοῦ ἰδικοῦ μου διηγήματος, εὐρίσκω δικαίαν, μὴ γράφεις, εἰς τὸν ἄλλον διαγωνισμὸν ἐφαρμόζων τὰ φάρμακά σου τὰ διδόμενα κατὰ τῆς μεγάλης συντομίας ἵσως δυνηθῶ νὰ γράψω καλλίτερον.» Ἀκριβῶς αὐτὸς εἶνε ὁ σκοπὸς τῶν διαγωνισμῶν, φίλε μου, νὰ παρορμοῦν τοὺς διαγωνιζομένους εἰς τὸ νὰ γίνωνται καλλίτεροι.

Ὅσον εὐχαριστοῦμαι ὅταν λαμβάνω ἐπιστολάς τῶν φίλων μου, Ἐσθέρῃ, τόσο δυσἀρεστοῦμαι ὅταν εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τοὺς κάμνω παρατηρήσεις. Εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν εὐρίσκωμαι καὶ τώρα. Δὲν εἶπα τοσάκις ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ καὶ αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις καὶ αἱ λύσεις καὶ τὰ παιδικὰ πνεύματα πρέπει νὰ γράφονται ἐπὶ ἰδιαιτέρου χαρτίου ἕκαστον; Πῶς λυποῦμαι ὅτι τὰ στοιχεῖα τοῦ τυπογραφείου δὲν ἔχουν φωνήν! διότι ἤθελα νὰ το φωνάξω δυνατὰ, πολὺ δυνατὰ διὰ νὰ τ' ἀκούσουν ὅλοι· θὰ τ' ἀκούσης λοιπὸν σὺ τουλάχιστον, παιδί μου Ἐσθέρῃ;

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὸν νέον φίλον τὸν ὁποῖον μοῦ συνι-

στᾶς, Ἀτρόμητε Ὑψηλάντη· θὰ τον ἀγαπῶ καὶ αὐτὸν πολὺ· ἀλλὰ τὸ ψευδώνυμόν του τὸ ἤθελα κομψότερον. Ἐν γένει παρατηρῶ ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ψευδωνύμου δὲν καταβάλλεται ἐκ μέρους τῶν φίλων μου ἡ δέουσα προσοχή. Μερικὰ εἶνε κακόζηλα· ἄλλα δὲν σημαίνουν ἀπολύτως τίποτε· ἄλλα ὁμοιάζουν πρὸς τὰ συμβολικὰ ὀνόματα Ἰνδῶν. Πόσον θὰ ἤθελα ἡ ἐκλογὴ τῶν ψευδωνύμων τῶν φίλων μου νὰ δεικνύσῃ καλαισθησίαν ἢ εὐφυΐαν, καὶ τὰ ψευδώνυμα αὐτὰ νὰ εἶνε γεμάτα ποίησιν ἢ πνεῦμα, ἢ νὰ φέρουν εἰς τὸν νοῦν κατὰ τι ὥραϊον καὶ γραφικόν, κατὰ χαριτωμένον ἢ ἥρωϊκόν ἢ εὐγενές ἢ ἑλπιον!

Εἰς τὴν Μυροβόλον Ἰτέαν ἡ ὁποία κατὰ τὰ ἄλλα εἰς ἀξιόλογον κόρη, παρατηρῶ ὅτι τὸ ψευδώνυμόν της εἰς *bagouque*, ὅπως λέγουν οἱ Γάλλοι· ἂν γωρῆζῃ κατὰ καμμίαν ἰτέαν μυροβόλον ἢ κατὰ τὴν φέρῃ τὴν ἰτέαν καὶ ἐγὼ καὶ νὰ ὁσφρανθῶ τὸ μύρον της· ἐγὼ εἰς τὴν τῶρα ἤξευρα ὅτι αἱ ἰτέαι φύονται εἰς μέρη τοῦ ὑπάρχοντος νερέως, εἰς τὰς ὄχθας ποταμῶν κτλ. καὶ οἱ ἐπὶ αὐτῇ οἱ κλάδοι τῶν κρέμαντα· πρὸς τὴν γῆν καλοῦνται διὰ τὴν θλίβεσθαι τῶν στάσιν θρηνώδεις ἰτέαι.

Ναί, Ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλλητισμὸς, ἐλήφθησαν τὰ σταλέντα.

Μετ' ὀλίγον θὰ εἶνε ἔτοιμον καὶ θὰ σοὶ σταλῇ τὸ ζητούμενον, μικρὸν μου Ἰωάννη Γ'. Κοτζιά.

Ἐκ τῶν τριῶν ψευδωνύμων ἐκλέγω τὸ *Ροδοπαία Αὔρα*, φίλε μου Κ. Γ. Πολύ, πολὺ χαίρω διότι ἔχω τὴν ἐπίδρασιν καὶ σε κάμνω ὁλονὲν καλλίτερον.

Ἄλλοτε γράφε μου περισσότερα, Ἀνδρῆε Στρατιῶτα.

Αἱ τελευταῖαι σου ἐπιστολαὶ με συνεκίνησαν βαθύτατα, Ἀμφιλύκη. Ἄλλ' εἰς τὰς δυστυχίας ἴσα ἴσα φαίνονται οἱ ἄνθρωποι· ἐκ τῆς τοιαύτης συγκρούσεως φαίνονται ὅσοι εἶνε χαλύβδινοι καὶ ἀντέχουν ἢ πῆλιντοι μόνον καὶ συντρίβονται· ὁ κύριος τὴν καρδίαν σου καὶ τὸ πνεῦμά σου· τὸ στήθος ἐνὸς δεκαεξαετοῦς νέου δὲν ἀρμύζει νὰ γίνῃ ἔδρα ἀπελπισίας ὅσον μεγάλη καὶ ἂν εἶνε ἡ ἐπισκῆψασα συμφορὰ· ὁ δρόμος εἶνε ἀνοιχτός ἐμπρὸς σου· ἔχεις ἐγκέφαλον ἐνὸς τοῦ κρανίου σου καὶ μὴ εἰς τοὺς βραχίονάς σου!... Ἐγκαταλείμενός δὲν εἶνε ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐγκαταλείπουν οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐγκαταλείπει ὁ ἴδιος ἑαυτός του· θάρρος λοιπὸν καὶ γενναϊότης. — Διὰ τὸν νέον φίλον δὲν μοι συνιστᾶς σὲ εὐχαριστῶ πολύ.

Ἀπὸ τοῦδε λοιπὸν σὲ ἀποκαλῶ *Λευκόμαλλον Χειμῶνα*, φίλε μου Κ. Α. Ν.

Πόσον μου ἤρσεν ἡ ἐπιστολή σου, Ἀνθιμῆν Λυγαριά! Μὲ πόσῃν χάριν γράφεις καὶ μετ' πόσῃν ἀνυπομονασίαν περιμένω τὰς ἐπιστολάς σου! Σ' εὐχαριστῶ δὲ ὁλοψύχως διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν μετ' ὃν ὁποῖον ἐργάζεσαι πρὸς διάδοσίν μου. Εἰς δίκους, εἰς δίκους τοὺς διαγωνισμοὺς νὰ λαμβάνης μέρος. Ἀλλὰ διατὶ γράφεις: «ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι ἀπὸ θαλάσσης τὰς φίλας σου σοὶ εἰμαι ἡ ὀλιγώτερον ἀγαπητή;» Πόθεν το ἤξευρες τοῦτο, Ἀνθιμῆν Λυγαριά; Ὡ, νὰ ἤξευρες πόσον ἔχεις ἀδικον!

Πράγματι ὥραϊον ἔργον εἶνε «τὸ ὄμμα τοῦ Φθόνου» *Ξενιτεμένο ποῦλ* καὶ τὸ ὅτι σοὺ ἤρσεν τόσο πολὺ σημαίνει ὅτι ἔχεις πολλὴν καλαισθησίαν.

Ὅχι, Ἀρόσος τῆς Πρώτης, δὲν βαρύνωμαι ἀναγινώσκουσα τὰς ἐπιστολάς σου· εἶνε ἀνάγκη νὰ σοὺ εἶπω ὅτι τούναντιον εὐχαριστοῦμαι πολὺ;

Ἐπιθυμῶ νὰ μου γράψῃς τακτικά, ἀγαπητή μου Ἀριάδνη Γ. Σκληρᾶ, θὰ ἴδῃς δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ σ' ἀπαντῶ τακτικά. Ἀλλὰ, καλὴ μου φίλη, μὴ γράφῃς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φύλλοντος ἐφ' οὗ καὶ τὴν ἐπιστολήν σου· διὰ σὲ εἶνε τόσο ἀπλοῦν, δι' ἐμὲ τόσο ἀνακουφιστικόν!

Πολὺ καλὰ, φίλε Β. Γ. Στεφανίδη, θὰ γίνωνται ὅπως γράφεις.

Καθόλου δὲν δυσἀρεστοῦμαι ἂν στέλλῃς πολλὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις ἢ πολλὰ παιδικὰ πνεύματα Ἀτρόμητε Πολεμιστά. Στέλλε ὅσα θέλεις, φθάνει μόνον ἡ ποσότης νὰ μὴ βλάπτῃ τὴν ποιότητα καὶ νὰ μὴ δύναται τις νὰ ἀναγέρῃ κακεντρεχῶς τὸν μύθον τοῦ Αἰσώπου καθ' ὃν ὄντα τινὰ ἐκ τῆς βίας τῆς μητρὸς τῶν γεννῶνται τυφλά. Πρῶτος ὅρος εἶνε λοιπὸν νὰ στέλλῃς καλὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα· δεύτερος, στέλλε ὅσας θέλεις.

Πόσοι σε ζηλεύουν, Βόσπορε, διότι περνᾷς τὸ θέρος εἰς τὸν Βαθυρρύακα; «Μπουγιούκ — δερὲ» δὲν ὀνομάζεται τουρκιστὶ; εἶνε πράγματι θαυμασία θερὴν διαμονήν «Ὅταν δὲ μετοικίσετε τὸ καλοκαίρι νὰ μου κάμῃς μίαν λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ὥραϊου προσαστείου σας. Διὰ τὸν νέον φίλον, τὸν ὁποῖον μοι συνίσταται, σ' εὐχαριστῶ πολὺ.

Τὸ σταλὲν ἐλήφθη, Φιλόπατρι Κόδρε, καὶ μὴν ἀνησυχῇς.

Πολὺ μοῦ ἤρσεν ἡ περιγραφή σου τῆς εἰς τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου ἐκδρομῆς σας, Μαρία Α. Ἀποστόλου. Τὸ ἐνδιαφέρον δὲ τὸ ὁποῖον σοὶ ἐμπνέουν τὰ πράγματα περὶ

ὧν μοι γράφεις με κάμνει νὰ σχηματίζω ἐξαίρετον περὶ σοῦ ἰδέαν, καλὴ μου φίλη.

Τὴν ἡλικίαν σου καὶ τὸ ὄνομά σου παρὰ τὸ ψευδώνυμόν σου νὰ τὰ γράφῃς πάντοτε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στελλομένων λύσεων, καλὴ μου *Κερφίλιν*.

Εἰς τοὺς φίλους μου θὰ παρουσιάσω σήμερον δύο καλὰ ἀδελφάκια, τὸ *Λευκὸν Περιστεράκι* καὶ τὸν *Ζωηρὸν Νεβρόν*. Ἡ ἀδελφὴ εἶνε ἐννέα ἐτῶν καὶ ὁ ἀδελφὸς ὀκτώ. Κατοικοῦν μακρὰν, μακρὰν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ μαθαίνουν ἑλληνικά, φαίνεται δὲ ὅτι εἰς τοῦτο τοὺς βοηθῶ καὶ ἐγώ. Γράφουν καθαρὰ καθαρὰ καὶ μεγάλα γράμματα καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τῶν εἰλκυσαν ἀμέσως τὴν συμπάθειάν μου. Ἡ αὐτὴ μοῦ λέγει ὅτι ὁ χαρακτήρ των εἶνε καθαρὸς ὅπως ὁ χαρακτήρ τῆς γραφῆς των.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰ σταλέντα Παναγ. Πολίτα· τὴν περὶ αὐτῶν κρίσιν μοι θὰ σοὶ γράψω εἰς ἓν ἐκ τῶν προσέχων φυλλαδίων.

Ὅχι, *Μέλλιν* Ναύαρχε, δὲν θὰ ἀνοίξω ταμεῖον συνεισφορῶν· ὡς ἐμβλημα μου ἔχω εἰς τοιαῦτα ζητήματα τὸ τοῦ Καίσαρος: *Aut Caesar aut nihil*· Καίσαρ ἢ τίποτε· καὶ ἐπειδὴ εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ γίνῃ τι ἄξιον ἐμοῦ καὶ τῶν φίλων μου προτιμῶ τὸ *nihil*.

Ἦθελα νὰ σ' ἔχω κοντὰ μου διὰ νὰ σε σφιγξῶ εἰς τὴν ἀγκάλῃν μου, Ἀλέξανδρε Ποῦπε· ἐκεῖ πέραν, εἰς τὴν ἀπεραντὸν Ρωσίαν διατηρεῖς ὡς λύχνον ἀβεβαστον εἰς τὰ στήθη σου τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα μας ἀγάπην. Εἶσαι ἀληθινὸ Ἑλληνόπουλο! Φίλησέ μου τὸν *Μετήριον Ἀγρίππαν*.

Ὅστις θέλει νὰ δημοσιεύεται ὅτι στέλλει μετ' ὃν ψευδώνυμόν του, πρέπει νὰ το ὑπογράψῃ εἰς τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα στέλλει, *Κωμικὴ Ἀριστοφάνη* (δεκτὸν, ὡς βλέπεις τὸ, ψευδώνυμόν σου) διότι ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ ζητῶ κάθε τόσο ποῖον εἶνε τὸ ψευδώνυμον τοῦ ἐνός καὶ ποῖον τοῦ ἄλλου.

Ὡραῖον τὸ ψευδώνυμόν σου, *Εὐσχίε Πλάτανε*· αἱ πνευματικαὶ σου ἀσκήσεις γίνονται εὐχαρίστως δεκταί· ἀλλὰ θὰ δημοσιεύονται ἂν εἶνε *καλαὶ καὶ δταν ἔλθῃ* ἡ σειρά τῶν. Σοῦ το λέγω νὰ το ἤξεύρης. *Les bons comptes font les bons amis*.

Ἐπὶ ἄλλον χαρτίου τὰς λύσεις, ἀγαπητέ μου *Φιλόδοξε Ἑλληνα*.

Ὁ *Θυράκιον Τόξον*, ἐξ ὅλης ψυχῆς σου σὲ συλλυποῦμαι διὰ τὸν θάνατον τῆς μικροτέρας σου ἀδελφῆς. Ἄν ῥίψῃς ἐπὶ τοῦ τάφου της ἄνθη, ῥίψε ἓν δύο καὶ ἐκ μέρους μου, ἄφ' οὗ τόσο μὲ ἡγάπα ἢ καίμην ἢ Πολυεῖνη.

Καλὰ λοιπὸν, *Ἀστρον τῆς Αὐγῆς*, ἐξακολουθεῖ νὰ στέλλῃς πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ λύσεις.

Ἄς ῥιφθῇ εἰς λήθην τὸ ἐπεισόδιον ἐκεῖνο, *Μεγάθυμε Κεφαλῆν*. Εἶχα δικαίον νὰ λέγω ὅτι ἦτο αἰφνιδία ὁρμή· ἐξακολουθεῖ νὰ μοι γράφῃς, καλὴ μου φίλε.

Πολὺ εὐχαρίστως γίνεσθε δεκτοὶ καὶ εἰς τὴν Ἀλληλογραφίαν καὶ εἰς τοὺς Διαγωνισμοὺς, *Γαλήνη τῆς Ψυχῆς* καὶ Ἀτρόμητε Λεωνίδα.

Ποῖος εἶνε αὐτὸς πάλιν ὁ ἐκ Πειραιῶς ὅστις μοι στέλλει ἐπιστολὴν ἀρχίζουσαν οὕτω: «μετὰ μεγάλης δραστηριότητος θὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὰς λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων» καὶ ὅστις ἀπὸ τὴν πολλὴν του δραστηριότητα ἐλησμόνησε νὰ θέσῃ τὸ ὄνομά του; Ἄς γράψῃ τὸ γρηγορότερον τὸ ὄνομά του, διότι ἄλλως αἱ τόσαι πνευματικαὶ του ἀσκήσεις μένου ἀχρηστοί.

Ἡ μετὰφράσις σου εἶνε ἀρκετὰ ἐπιτυχημένη, φίλη μου Ἑλένη Α. Ροῦσου· ἡ τοιαύτη ἀσκήσις θὰ σε ὠφελήσῃ πολὺ· στέλλε μου ὅσας κάμνεις καὶ θὰ σοὶ λέγω τὴν κρίσιν μου.

λασσα ἐκείνη τὴν καταραμένη τὴν πλάκα... »
 Ὁ κ. Κλοακὲν ἀνετινάχθη πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ δὲν ἀπεκρίθη λέξιν. Ὁ Κάζης ἦτο πρόθυμος νὰ ριφθῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς τὸ ὕδωρ διὰ νὰ τον ἐξευμενίσῃ καὶ τον καθησυχάσῃ.

ΣΤ'

« Η Ρ Α »

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἡ Σαίγκον εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλικῆς Κοχιγκίνας, ἡ νεωτέρα καὶ ἀνθηροτέρα συγχρόνως τῶν γαλλικῶν κτήσεων· κειμένη εἰς θέσιν θαυμασίαν, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Δοναίου, σχεδὸν ὅπως τὸ Δονδῖνον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ταμέσεως, καὶ ἐπὶ μιᾶς τῶν πλουσιωτέρων θαλασσῶν τῆς γῆς, ἡ Σαίγκον ὤφειλε ἀναγκαιῶς νὰ καταστῇ ὁ μέγας ναυτικός σταθμὸς καὶ ἡ μεγάλη ἀγορὰ συναλλαγῆς μεταξύ τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, μεταξύ τῆς Μανίλλης, τῆς πλουσίας ἰσπανικῆς ἀποικίας, καὶ τῆς Ἰάβας, ἀναδειχθείσης ὑπὸ τῶν Ὁλλανδῶν. Ὁ εὐρύς καὶ ἀσφαλὴς αὐτῶν λιμὴν, ἡ εὐκολος διὰ θαλάσσης συγκοινωνία πρὸς χώραν μεγάλην γεωργικὴν, ὁ πλοῦτος τῆς οἰκοδομησίμου ξυλείας τῆς, ἡ ὀχυρά τῆς θέσις—ὅλα συντέλεσαν ὥστε νὰ ἀναδειχθῇ ταχέως ὄχι μόνον ὁ ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Ἰνδοκίνας, ἀλλὰ καὶ θέσις στρατηγικὴ πρώτης τάξεως.

Ἐν Σαίγκον ἡ στρατιωτικὴ Λέσχη εἶνε πολὺ ζωηρά. Ξένοι παρεπίδημοι καὶ νεολόγοι ὑπάρχουσιν γενικῶς ἐκεῖ ἐν ἀφθονίᾳ. Ἀξιωματικοί, οἱ ὅποιοι πρὸ 25 ἀκόμη ἡμερῶν ἐπεριπάτουσαν εἰς τὰ πρισιναῖα βουλεβάρτα, συναντῶνται ἐκεῖ μετ' ἄλλων ἀξιωματικῶν, οἱ ὅποιοι πρὸ 4 ἡμερῶν ἔτρωγαν φωλεὰς χελιδόνων εἰς Χόγγ-Κόγγ. Οἱ ἐρχόμενοι ἐκ Νέας Καληδονίας, ἀποχαιρετῶσιν ἐκεῖ τοὺς ἀναχωροῦντας εἰς Ἰαπωνίαν. Ὁμιλοῦσι περὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Τουλώνης, τῆς Νικαίας καὶ τῆς Ὑοκοχάμας, ὡς περὶ τόπων γειτονικῶν, τοὺς ὁποίους χθὲς μόλις ἐγκατέλειψαν. Ἐὰν ἡ Σαίγκον εἶνε ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ἀσιατικῆς Γαλλίας, ἡ αἰθουσα τῆς Λέσχης εἶνε ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ τούτου.

Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐν τῇ Λέσχῃ ἐπεκράτει ζωηρότης ἀσυνήθης. Ἡ ἀφίξις εἰς τὸν λιμένα τῆς Σαίγκον ἐνὸς τῶν μεγάλτερων τριῦστιων ὀπλιταγωγῶν τοῦ κράτους τῆς Ἡ ρ α ς, εἶχε φέρει ἐκεῖ πρό τινων ἡμερῶν πληθὺν ἀξιωματικῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ πάσης ἡλικίας· ἐξ ἄλλου δὲ πληθὺς ἄλλων ἀξιωματικῶν ἠτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Κοχιγκίνας διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν διὰ τῆς αὐτῆς Ἡ ρ α ς. Καθημέραν ἐδίδοντο συμπόσια ἀποχαιρετιστήρια, γεύματα ἰδιαίτερα καὶ χοροὶ ἀτελεύτητοι, ἐξ ὧν ἐορτάσιμος ὄψις καὶ παιδρότης, καταφανὴς προπάντων ἐπὶ τοῦ ζωηροῦ προσώπου

τοῦ συνταγματάρχου Οὐγκὸν Δεκόστ Δετρεμασέ, διοικητοῦ τοῦ ἔκτου τῶν πεζοναυτῶν.

Παρὰ τὸ ἀρεϊμάνιον καὶ ἀγριωπὸν αὐτοῦ ὄνομα, ὁ συνταγματάρχης ἦτο ἐκ τῶν φαιδρότερων ἀνδρῶν τοῦ γαλλικαῦ στρατοῦ. Ἀνέκαθεν εἶχε συνειθισθῇ νὰ γελά δι' ὅλα, χωρὶς νὰ εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ κλαύσῃ διὰ τίποτε. Ἐκτὸς τούτου, στρατιώτης μέχρι μυελοῦ ὀστέων, ἀνδρείος, ἐνεργητικός, τέλειος διοικητής, ἔλεγον οἱ στρατιῶταί του, οἱ ὅποιοι τὸν ἐλάτρευαν. Καὶ εἰς τὰς μᾶλλον σοβαρὰς περιπτώσεις, εὗρισκε κάτι διὰ νὰ γελάσῃ, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἔκαμνε τοὺς ὑπ' αὐτὸν νὰ τον ἀγαποῦν περισσότερο. Αὐστηρὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἦτο εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις προσηνὴς καὶ φίλος καλός.

« Ἐμπρός, κύριοι! σὲ τρεῖς ἡμέρας ἀναχωροῦμεν » ἔλεγεν εἰς τινὰς ἀξιωματικούς, οἱ ὅποιοι τὸν περιστοιχίζαν. Ἡ Ἡ ρ α δὲν πηγαίνει ἀσχημα, λένε. Σὲ μιὰ ἐβδομάδα θὰ φθάσουμε στὴ Σιγγαπόρη, σὲ δέκα ἡμέρας εἰς τὸ Ἀδεν, ἀπὸ ἐκεῖ διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ Σουέζ θελομεν δώδεκα καὶ ἄλλας τόσας ἀπὸ τὸ Σουέζ εἰς τὸ Τουλόν. Τέλος πάντων εἰς ἐξ ἐβδομάδας ὑπολογίζω ὅτι θὰ εὕρισκόμεθα ἐς τὸ Παρίσι. »

Μόλις εἶχεν ἐκστομίσει ταῦτα ὁ συνταγματάρχης, τὸν ἔφεραν ἓνα φάκελλον.

« Ἐπιτρέπετε, κύριοι; » εἶπεν ἀποσφραγίζων αὐτόν. « ὦ, ἀνέκραξε μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς, ἰδοὺ νέα σπουδαῖα. Ἐλογάριασα, φαίνεται, χωρὶς τὸν ξενοδόχο. Ὑπουργικὴ διαταγή, κύριοι, μεταβάλλει τὸ δρομολόγιον τῆς Ἡ ρ α ς. Ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τοῦ Σουέζ, διατάσσεται νὰ κάμῃ τὸν γύρον διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου Χὸρν καὶ νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὰς Μαρκησίας καὶ εἰς τὴν Ταϊτήν. »

— Νά, διασκεδαστικὸν ταξίδι! » ἀνέκροξαν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐν χορῷ.

« Ὡραῖα, μὰ τὴν ἀλήθεια! Ἀντὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ Τουλόν σὲ 5 ἢ 6 ἐβδομάδας, θὰ ἔχουμε τώρα μεγάλη τύχη ἂν φθάσουμε σὲ 5 ἢ 6 μῆνας! »

— Ναί, ἀλλὰ θὰ διασκεδάσωμεν εἶπεν ὁ λοχαγὸς Φαζελιέ, φιλόδοξος ἀξιωματικός, ὁ ὅποιος προητοιμάζετο διὰ τὸν διαγωνισμόν τῆς Ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς Σχολῆς.

— Θὰ διασκεδάσωμεν! » εἶπε τότε ὁ συνταγματάρχης Ζερφέλ, ὁ ὅποιος ἦτο πνεῦμα ἀντιλογίας. « Ἄν κατετάχθης εἰς τοὺς πεζοναύτας διὰ νὰ διασκεδάσῃς, σὲ βεβαίῳ ὅτι παρενέσεις τὴν κλίσιν σου. »

— Ὅχι διὰ νὰ διασκεδάσω, ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχω προαγωγήν, συνταγματάρχα μου » εἶπεν ὁ λοχαγὸς Φαζελιέ. « Τὸ μόνον ποῦ φοβοῦμαι εἶνε μήπως ἡ βραδύτης αὐτὴ μὲ κάμει καὶ δὲν προσθάσω εἰς τὸν διαγωνισμόν. »

— Ὅποιος ἀκούῃ θὰ νομίσῃ ὅτι ἡ προαγωγή εἶνε ταχύτερα εἰς τὸ δικό μας σῶμα παρὰ εἰς τὰ ἄλλα!

— Καὶ μήπως δὲν εἶνε; Λησμονεῖτε τὸν κίτρινον πυρετόν, ὁ ὁποῖος ἀραιώνει τόσον τὰς τάξεις μας; — Ὁ κίτρινος πυρετὸς εἶνε μῦθος! » ἀντέταξεν ὁ συνταγματάρχης. « Ἐχε τὴν κοιλιὰ σου ζεστή, φυλάγου ἀπὸ τὸ κρύο, κάμνε κανονικῶς τὰ τέσσαρά σου γεύματα τὴν ἡμέρα, νὰ μὴ σε πιάσῃ ποτὲ κίτρινος πυρετός. Νά, ἐγὼ γυρίζω τώρα εἴκοσι χρόνια εἰς τὴ Σενεγάλη καὶ εἰς τὴν Κοχιγκίνα... καὶ ὅμως ποτὲ δὲν ἔπαθα τίποτε. »

— Καὶ ὅμως ὁ κίτρινος πυρετὸς ὑπάρχει!

— Ὑπάρχει διὰ τοὺς ἀσκέπτους καὶ δι' ὅσους

δὲν ξεύρουν νὰ φυλαχθοῦν· ἀλλὰ ποτὲ δι' ἐκείνους ποῦ ἔχουν κρᾶσιν καὶ κίμνουν διάιταν!

— Καὶ ὅμως ἡ στατιστικὴ...

— Νά τη βράσω τὴ στατιστικὴ σου! »

Ἡ συζήτησις ἠπείλει οὕτω νὰ λάβῃ διαστάσεις, διότι ἡ εἰδησις τῆς μεταβολῆς τοῦ δρομολογίου εἶχε θερμάνει τὰς κεφαλὰς, — ὅταν ἠγγέλθη εἰς τὸν συνταγματάρχην Τρεμασέ ὅτι ὁ ἀρχιμουσικὸς τοῦ συντάγματος ἐζήτη νὰ τῷ ὁμιλήσῃ.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θέλετε νὰ σας συστήσω τὴν Ἑλένην; Ἡλικία ἑτῶν ὀκτώ· λεπτοκαμωμένη· μεγάλα μαῦρα μάτια καὶ μικρὰ κάτασπρα δόντια. Εἶνε ἐξοχος νοικοκυροῦλα, ἀγαπᾷ ἰδιαίτερος τὴν ἀγροτικὴν ζωὴν καὶ τὸ ὄνειρόν της εἶνε νὰ περιποιῇται πουλιά.

Εἰς τὸ ἐξοχικὸν τῶν σπίτι εἰς τὰ Πατήσια ἔχουν κότες, καὶ ἡ μεγαλητέρα τῆς χαρὰ εἶνε νὰ τες ταγίζῃ καὶ νὰ τες ποτίζῃ.

Ἡ ἀγαπητὴ τῆς κότα, ἡ Παρδαλὴ μερικὰς ἡμέρας δὲν ἦτο καλά.

Ἡ Ἑλένη ἦτο ὅλη ἀνησυχία· μὴν ἀρρώστησεν; ἀλλ' ἡ γιαιγία τῆς τῆς εἶπε μὲ χαμογέλιο ὅτι αὐτὰ τὰ ἔκαμεν ἡ Παρδαλὴ διότι ἠθελε νὰ κλωσσήσῃ.

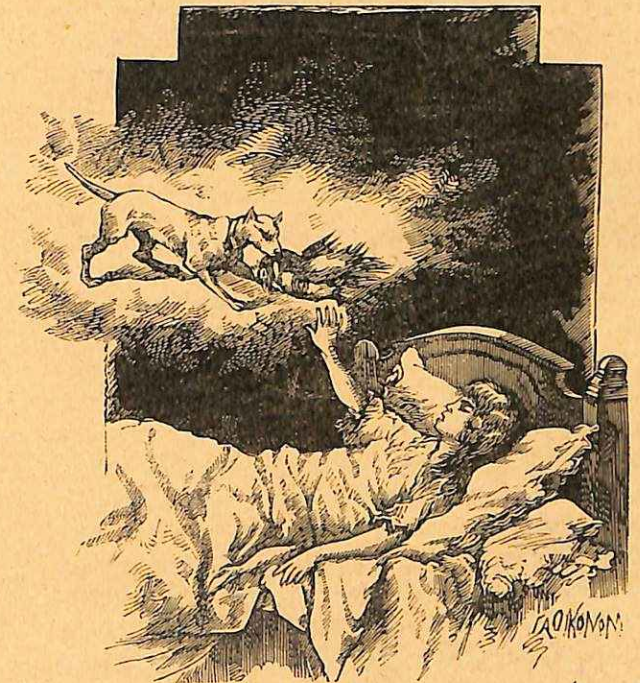
Τῆς ἔβαλαν αὐγὰ καὶ ἡ Παρδαλὴ ἐκάθητο ἐπάνω καὶ τὰ ἐκλώσσα.

Τότε νὰ ἐβλέπατε τὴν Ἑλένην· ποῦ τὴν ἔχανες ποῦ τὴν εὗρισκες εἰς τὸ κοτέτσι. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ μὲ τὴν Παρδαλὴν εἶχε νὰ κάμῃ. Ἀλλ' ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ ἀλλὰ καὶ τὴν νύκτα ἀκόμη, εἰς τὸν ὕπνον της.

Ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο ἔβαλε ἑξαφνα τὲς φωνές· εἶδεν ὅτι ὁ Ἀράπης, ὁ πελώριος σκύλος τῶν ὄρμησε καὶ ἔκαμε κομμάτια τὴν Παρδαλὴν της. ὦ, ὁ κακὸς ὁ Ἀράπης! ἐσπάραξε μὲ τὸ κρέας τῆς Παρδαλῆς καὶ τὴν καρδιὰ τῆς Ἑλένης!

Ἀλλὰ τὸ πρῶτ' ἡ Παρδαλὴ τὴν ἀπέξημίωσε διὰ τὴν μεγάλην της λύπην· ὄχι μόνον δὲν ἔγινε πρόγευμα τοῦ Ἀράπη ἀλλ' ἔκαμε καὶ δέκα κοτόπουλα, μικρούλια ἀκόμη, χωρὶς πτερά, ποῦ ἐφώναζαν τόσο σιγανὰ τοῖου τοῖου!

Ἡ Ἑλένη ὅμως δὲν ἐλησμόνησε τὸ τρομερὸ ὄνειρον καὶ προσέχει ἀπὸ τότε ἀκόμη πλεῖδ πολὺ καὶ τὴν Παρδαλὴ καὶ τὰ χαριτωμένα πουλάκια της.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

“Όπου και ἂν εὐρίσκεται κανείς, τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, εἴτε εἰς πόλιν εἴτε εἰς χωρίον, πάντοτε αἰσθάνεται τὴν ἀγαλλίασιν τῆς ἐπισημοῦς ἑορτῆς, πάντοτε τὴν ψυχὴν του τὴν διαπνέει τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο ἄρωμα τῆς πανδήμου χαρᾶς. Ἄλλ’ ὅσοι δὲν εἶδαν, δὲν ἀντελήφθησαν μὲ τὰ μάτια των, μὲ τὴν ψυχὴν των, τὸ Πάσχα εἰς ἓνα χωρίον, δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ὁμολογήσωσιν μαζί μου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ὡραιότερα ἀπόλαυσις, ἀπὸ τὴν ἑορτὴν τῆς Λαμπρᾶς εἰς τὸ χωριό. Τὸ Πάσχα ἐκεῖ δὲν ὁμοιάζει καθόλου μὲ τὸ θορυβῶδες Πάσχα τῶν πόλεων, ὅπου ὅσας συγκινήσεις καὶ ἂν προξενῇ δὲν εἴμπορεῖ ποτὲ νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν γλυκεῖαν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν θὰ παρουσιάσω εἰς τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας μου σήμερον.

Σκότος πυκνὸν βασιλεύει ἀκόμη εἰς τὴν γῆν· οἱ μικροὶ καὶ πολυάριθμοι ἀστέρες τρέμουν ἀκόμη φωτεινοὶ ἐν τῇ καταστικτῇ ἀγκάλῃ τοῦ οὐρανοῦ· κάτω εἰς τὴν κοιλάδα ἀντηχοῦν γλυκὰ τὰ κωδωνίσματα τῶν ποιμνίων, ἀναμειγμένα μὲ ἀδιάκοπα βελάσματα, ἐνῶ ἐκ τῶν μικρῶν λευκῶν οἰκίσκων τοῦ χωρίου, τῶν μόλις διαγραφομένων εἰς τὸν πέπλον τῆς νυκτός, φθάνουσιν ὀξεῖς οἱ λαρυγγισμοὶ τῶν ἀλεκτόρων. Ἄλλὰ τί θόρυβος εἶνε ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος, τί ἀναρίθμητα ἀστεράκια σκορπισμένα, καὶ κινούμενα ἐδῶ κ’ ἐκεῖ; Εἶνε οἱ χωρικοί, οἱ εὐθυμοὶ καὶ εὐτυχεῖς χωρικοὶ ποῦ γυρίζουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ἐψάλη ἡ Ἀνάστασις, καὶ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, μὲ τὰς χρυσοχαρτί-νους λαμπάδας των ἀναμμένας ἀπὸ τὴν ἰδίαν λαμπάδα τοῦ ἀσπρομάλλη παπᾶ, ποῦ ἐψάλε πλήρης γαλήνης, καταστόλιστος ἀπὸ τὰ ἱερά του ἄμφια, καὶ πλημμυρισμένος ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν τῶν κανδηλιῶν καὶ τῶν λαμπάδων. « Δεῦτε, λάβετε φῶς! » Καὶ οἱ χωρικοὶ καὶ αἱ χωρικάί, καὶ αἱ λυγεραί, καὶ τὰ παιδάκια μὲ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο φῶς τρέχουν εἰς τὰ σπιτάκια, τὰ κάτασπρα καὶ καθαρὰ σπιτάκια των, ποῦ λάμπουν μιὰ χαρὰ εἰς τῆς ἡμέρας τὸ φῶς, γιὰ ν’ ἀνάψουν αἱ οἰκοκυραὶ τὰ μικρὰ καντηλάκια των πρὸ τῶν εἰκονισμάτων. Τὸ χωρίον πληροῦται τῶρα φωνῶν, κραυγῶν, οἱ ἀλέκτορες το-νίζουν ὑψηλότερον τὸ ἥσυχόν των, οἱ σκύλοι, οἱ

πιστοὶ φίλοι καὶ φύλακες μολοσσοί, ὑλακτοῦν καὶ σαίνουν ζωηρῶς τὴν οὐρανὸν των, ἡ ἀνατολὴ ῥοδίζει πλέον, καὶ τὰ πουλάκια, εὐμορφότερα θαρρεῖς ἀπὸ κάθε φοράν, διασχίζουν τὸν ἀέρα, καὶ κελαδοῦν τῆς μεγάλης ἡμέρας τὴν χαρὰν, τῆς θείας ἀναστάσεως τὸ τραγοῦδι.

Αἱ πυραὶ ἔχουν ἀναφθῇ εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς, εἰς ὅλας τὰς οἰκίας· φλόγες ἀστράπτουν παντοῦ. Αἱ πρῶται ἐκρήξεις τῶν τουφεκιῶν, τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτοῦ ἐθίμου τῆς Λαμπρᾶς εἰς τὰ χωρία, ἀντηχοῦν ἤδη, καὶ ἡ λαγγαδιὰ, καὶ ἡ κοιλὰς ἀντηχεῖ κάτω μὲ χίλια στόματα. Τὰ μικρὰ ἀρνάκια περασμένα εἰς τὰ κοντάρια των, κόκκινα, κόκκινα, καὶ παχύτατα, ἀρχίζουν νὰ στρέφονται ἀποπάνω ἀπὸ τὰς ἀνθρακιάς, ὁ ἥλιος ἀνέρχεται ἐκ τῶν βουνῶν εἰς τὸν ὄριζοντα τὰ κόκκινα αὐτὰ διαγωνίζονται εἰς τὰς χεῖρας ὄλων, αἱ οἰκοκυραὶ κύπτουν ἐπιμόνως εἰς τὸ μαγειρεῖον, φιλοτιμούμεναι ποῖα νὰ παραθέσῃ τὸ πλουσιώτερον καὶ τὸ καλλίτερον γεῦμα εἰς τοὺς οἰκίους τῆς. Διότι σήμερον εἶνε ἡ ἐκλεκτὴ ἡμέρα τῶν φαγητῶν καὶ τῶν ἐδεσμάτων, κατόπιν μάλιστα τῶν μακρῶν ἡμερῶν τῆς Τεσσαρακοστῆς, καθ’ ἧς οἱ μέχρις ἐξαντλήσεως ἐργαζόμενοι εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς ἀμπελοφυτεῖας χωρικοί, μόνον διὰ ξηροῦ ἄρτου, καὶ ὀλίγων ἐλαιῶν ἐτρέφοντο. Μὲ πόσῃ ἀγαλλίασιν ὑποδέχονται οἱ καλοὶ ἄνθρωποι τὸ εὐλογημένον Πάσχα, καὶ πόσον ἀληθινὴ εἶνε δι’ αὐτοὺς ἡ ἐξαιρετικὴ ἐπιστημότης τῆς ἡμέρας! Ἡμεῖς εἰς τὰς πόλεις δὲν θὰ εὐρωμέν ποτε ὁμοίως συγκινήσεις, δὲν θὰ αἰσθανθῶμεν ποτὲ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτὴν τὴν ἀπλὴν, ἀλλὰ τόσο μεγάλην. Βλέπετε ὁ βίος τῶν πόλεων, ὁ πιεζὸς αὐτοῦ βίος, δὲν μᾶς παρέχει αὐτὴν τὴν ποίησιν, καὶ ἐγὼ μακαρίζω ἰδιαιτέρως, τοὺς μικροὺς μου ἀναγνώστας, ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἔχουν τὴν ἐξάρσιν νὰ ἑορτάζουν τὸ Πάσχα εἰς τὰ χωρία, ἐν μέσῳ τῆς ἀνθισμένης ἐξοχῆς, τῆς νεοστολισμένης φύσεως.

Τὸ μεσημέρι ἔρχεται τέλος. Ὁ ἥλιος μεσουρανεῖ, τὰ βουνὰ καὶ οἱ κάμποι ἀκτινοβολοῦν ὑπὸ τὰς φλογεράς ἀκτῖνας των, αἱ πυραὶ ἀρχίζουν νὰ σβύνονται, τὰ ἀρνάκια διαμελίζονται, ὅλοι ἔχουν συναχθῆναι τὴν πασχαλινὴν τράπεζαν, καὶ μόνον τὰ πουλάκια ἀκούραστα δὲν παύουν νὰ

περυγίζουν καὶ νὰ κελαδοῦν τῆς μεγάλης ἡμέρας τὴν χαρὰν, τῆς θείας ἀναστάσεως τὸ τραγοῦδι.

Ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὴν τυχοῦσαν οἰκίαν, ἧς ῥίψωμεν ἐν βλέμμα εἰς τὴν τυχοῦσαν τράπεζαν κρυφά, κρυφά ὅμως, διὰ ν’ ἀποφύγωμεν τὴν πρόσκλησιν τῶν καλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ φιλοξενία φθίνει μέχρι κουράσεως. Πᾶς εἶδετε πῶς ἀπαστράπτει ἡ μακρὰ τράπεζα μὲ τὸ καθαρὸν τραπεζομάνδηλόν της, μὲ τὰ ἀκτινοβολοῦντα πινάκιά της, μὲ τὰς μεγάλας κολλούρας της, μὲ τοὺς σωροὺς τῶν κόκκινων αὐγῶν της, μὲ τὴν ἀχνίζουσαν σοῦπᾶν της, μὲ τὸ καλοψημένον ἄρνι τῆς ἡμέρας. Εἰς ὄλων τὰ πρόσωπα, τὰ ἀφελῇ καὶ γαλήνια πρόσωπα, ζωγραφεῖται ἡ ὀρεξίς καὶ ἡ καλὴ υἰγία. Ἐχουν συναχθῇ ὅλοι εἰς μίαν οἰκογένειαν οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς, καὶ ἡ οἰκογενειακὴ αὐτὴ συνάθροισις καὶ ὁμόνοια ἐνθυμίζει πολὺ τοὺς χρόνους καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ Ἀβραάμ, καθὼς ἐνθυμείσθε ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς Γραφῆς. Ποῖος ξεῦρε ἂν ὁ παπποὺς θὰ χαμογελᾷ πάλιν καὶ τὴν ἐρχομένην Λαμπρὰν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, πρὸς τοὺς ῥοδαλοὺς μικροὺς ἐγγόνους του, μὲ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν μίαν χεῖρα καὶ τὸ μεγάλον ψωμίον εἰς τὴν ἄλλην, καὶ ὅλοι τὸν βλέπουν μὲ τόσῃ τρυφερότητά, μὲ τόσον σεβασμόν, μὲ τόσῃ συγκίνησιν! Καὶ ὁ καὶ μένος ὁ παπποὺς, ὥσπιν νὰ τὰ ἐννοῇ βαθύτατα ὅλα αὐτὰ, εὐλογεῖ πολὺ συγκινημένος τὴν τράπεζαν, καὶ ἡ ἀσθενὴς φωνὴ του προφέρει μὲ ζωηρὸν τόνον τὸ « Χριστὸς Ἀνέστη. » Καὶ τὸ γεῦμα ἀρχίζει, καὶ ἐπισφραγίζεται μὲ εὐθυμότητα τραγοῦδι. Ἐπειτα ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς ἀναπαύσεως. Ὅλοι θὰ κοιμηθῶν, θὰ ἡσυχάσουν, διότι τὸ ἀπόγευμα θὰ ἐκκλησιασθῶν πάλιν, μονάχα τὰ παιδία, τὰ ἀκούραστα καὶ ζωηρὰ παιδία τοῦ χωριοῦ, ποῦ δὲν ἀγαποῦν καθόλου τὸν ὕπνον, δὲν ἡσυχάζουν. Ἐχουν τόσα εὐμορφα, καὶ τόσα πολλὰ παιγνίδια ἐκεῖ. Ἄλλα μὲ τὸ μακρὸν σκοινὶ τῶν ἀλόγων των κρεμοῦν μιὰ κούνια εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, καὶ κινοῦνται μὲ τόσῃ ὀρμῇ, καὶ τόσῃ ἡδονῇ ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα, ἄλλα ἀγωνίζονται ὡς ἀληθινὰ ἀρχαῖα Ἑλληνόπαιδα, ποῖο νὰ ξεπεράσῃ τὸ ἄλλο εἰς τὸ ῥίψιμο τοῦ λιθαριοῦ, καὶ ἄλλα ἀγωνίζονται ἀκατάβλητα εἰς τὸ ἄλμα.

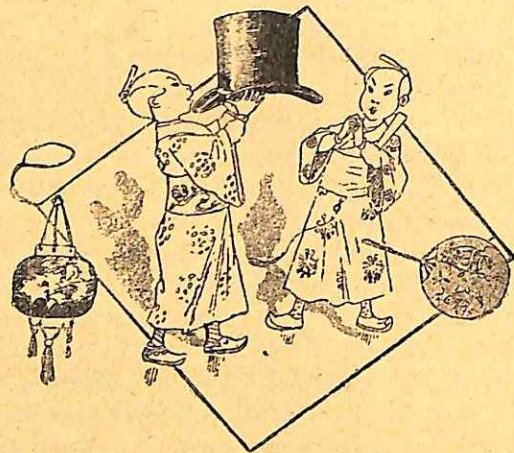
Καὶ μόλις ἡ ἡμέρα ὁρσίση, καὶ τὸ ἀεράκι, ἀρχίσῃ νὰ φυσᾷ ἀπὸ τὰ βουνὰ ὁρσιτέρω, καὶ

ὁ ἥλιος καταβῇ πρὸς τὴν δύσιν του, ἄλλη χαρὰ, ἄλλη ζωὴ τότε. Ἡ γλυκεῖα ἡχὼ τοῦ σημάν-τρου, ποῦ ἔρχεται πέρα ἀπὸ τὴν κρυμμένην ἐν-τὸς πυκνῶν δένδρων ἐκκλησίαν ἐξυπνᾷ φαεινοὺς ὅλους. Ὅλοι τότε θὰ πλυθοῦν, θὰ καθαρισθῶν, καὶ θὰ φορέσουν τὰ καινουργότερα φορέματά των. Καὶ μὲ τὰς λαμπάδας των εἰς τὰς χεῖρας ἐκκινοῦν ὅλοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ μικρὰ ἐκ-κλησία λάμπει καταστόλιστος ἀπὸ μύρτα, με-γάλα πράσινα στεφάνια στολίζουν τὰς μικρὰς θύρας της, καὶ τὰ παραθυράκια της, ὡς καὶ τὰ μνήματα μὲ τοὺς ἀπλουστάτους μαύρους σταυροὺς των, εἶνε ἐστολισμένα μὲ ἄνθη καὶ μὲ ἀναμμένα κηρία. Εἶνε τόσον πολὺ τὸ πλη-θος, ὥστε ἡ μικρὰ ἐκκλησία γεμίζει μέχρις ἀ-σφυξίας. Οἱ ψάλται καθιδροὶ ψάλλουν ἀντιμέ-τωποι εἰς τὰ σταίδια των τὸ « Χριστὸς Ἀ-νέστη! » ὁ κόσμος φιλεῖ τὴν Ἀνάστασιν, μυ-ρόνεται ἀπὸ τὴν γεροντικὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως, ῥίπτει εἰς τὸν χάλκινον δίσκον του ἐν ἀργυροῦν νόμισμα, καὶ ἐξέρχεται. Ἐξὼ τὰ φιλήματα, καὶ τὰ « Χριστὸς Ἀνέστη! » ἀνταλλάσσονται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, ἀγάπη, ἀδελφωσύνη γενικὴ βασιλεύει, καὶ τὸ σήμαντρον δὲν παύει τὸν γλυκὺν ἦχόν του, τὸν διασκορπιζόμενον ὑπὸ τῶν πετερυγῶν τῆς αὐρᾶς πανταχοῦ. Ἡ ἀκο-λουθία τελειώνει πλέον, ὁ ἥλιος κλίνει πάν-τοτε πρὸς τὴν δύσιν του, πληροῖ τὴν εὐρείαν ἐπιφάνειαν τοῦ λόφου γλυκεῖας τινὸς ἐκστάσεως. Εἶνε ἡ ὥρα τοῦ χοροῦ, τοῦ γενικοῦ χοροῦ τοῦ Πάσχα. Τὸ εὐρὺ χοροστάσιον μὲ τὸ ἡμαλὸν ἐπίπεδόν του καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς τελειο-τέρους χορευτάς, καὶ τὰς καλλιτέρας χορευτρίδας.

Τί ὥραϊα, τί γραφικὰ, τί εὐκίνητα, τί γορ-γά, ποῦ χορεύουν νέοι καὶ νεάνιδες, ἐνῶ μητέρες καὶ γονεῖς συνοδεύουν τὸν χορὸν μὲ φιλόστοργα βλέμματα, καὶ μὲ εὐχάριστα μειδιάματα! Καὶ ὁ ἥλιος δύει, καὶ ὁ οὐρανὸς ὁ διαυγὴς πλη-ροῦται ἀπὸ ῥοδινὰς ἀντανakλάσεις, καὶ ὁ λό-φος ῥοδίζει ὁλόκληρος, καὶ τὰ φύλλα τῶν δέν-δρων θωπεύονται ἐλαφρῶς ὑπὸ τῆς ἐσπερινῆς αὐρᾶς, καὶ τὰ πουλάκια κελαδοῦν, κελαδοῦν ἀκόμη, καὶ ὁ χορὸς αὐξάνει, καὶ μεθ’ αὐτοὺς χορευτάς του, καὶ συναρπάζει τοὺς θεατάς του, ἐνῶ ὁ γλυκὺς ἦχος τοῦ σημάντρου ἀντηχεῖ εἰς τὴν λαγγαδιὰν καὶ τὴν κοιλάδα συνεχῆς, καὶ ἀκούραστος, ὥσπιν νὰ λέγῃ: Τί ἀπλοῦν καὶ τί εὐτυχές Πάσχα! ΜΗΤΕΡΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΥΣΑΡΕΣΤΟΣ ΠΑΡΕΝΝΟΗΣΙΣ

Μικροί μου αναγνώσται, θά σᾶς διηγηθῶ κάτι, τὸ ὁποῖον συνέβη ἐν Ἰαπωνίᾳ. Βλέπετε

«ΤΙ ΝΑ ΕΙΝΕ ΛΟΙΠΟΝ ;» (Σελ. 88)

τὸ φανάριον αὐτό, τὸ ταλαντευόμενον εἰς τὸν ἄερα, τὸ ριπίδιον ἐκεῖνο ;

«Ὅλα ταῦτα, καλοὶ μου φίλοι εἶνε ἰαπωνικά. Ὅμοια θὰ ἔχετε ἰδῆ βεβαίως, διότι τώρα τὰ ἰαπωνικά αὐτὰ ἀντικείμενα κατήντησαν τοῦ συρμού. Ἐν Ἀθήναις εὐρίσκονται καταστήματα, τὰ ὁποῖα πωλοῦν ἰαπωνικά ὑφάσματα παντὸς χρώματος, μετὰ ζωτὰ κεντήματα παριστάνοντα πτηνὰ καὶ ἄνθη, ἀλεξίπυρα μετὰ παραδόξους ζωγραφίας, ἀγριωπάς προσωπίδας, πορσελάνας τοῦ Κιότου καὶ τοῦ Ἰμαρι, λεπτοεργημένα ἐπιπλα, καὶ λαμπτήρας μετὰ κομφοτάτας γλυφάς. Ὁ ἰαπωνικὸς λαὸς βαδίζει μετὰ ταχέα βήματα εἰς τὸν πολιτισμόν. Ἐχει ἀπαραμίλλους καλλιτέχνας, καὶ λέγουσιν ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδία ἡξεύρουσιν νὰ μεταχειρίζωνται τὸν χρωστήρα ἤδη πρὶν ἀρχίσουν νὰ βαδίζουν. Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθω εἰς τὴν ἱστορίαν μου τὴν ὁποίαν μοι διηγήθη εἰς συγγενῆς μου, ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ὅστις ἐταξείδευσεν εἰς τὰ μακρυνὰ ἐκεῖνα μέρη.

Ὁ Κολὶ εἶνε εἰς Ἰέδον ἀτμοπλοικὸς διανομέυς· αὐτὸς διανέμει τὰ δέματα, τὰ ὁποῖα φέρουν τὰ ἐξ Εὐρώπης ἐρχόμενα ἀτμόπλοια.

Ἐχει δύο υἱοὺς τὸν Κασσι-Χουμᾶ καὶ τὸν Σακόδο, οἱ ὁποῖοι εἶνε περίεργοι ὥς νὰ ᾤσαν ἐλλήνοπαιδες. Ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν πρῶϊαν ἐφθασε ἐν μεγάλῳ ξύλινῳ κιβώτιον ἐκ Πα-

ρισίων διὰ τὸν πρόξενον τῆς Γαλλίας.

Τί νὰ περιέχῃ ἄρα γε αὐτὸ τὸ κιβώτιον ; Κάτι ἀξιοθαύμαστον πράγμα χωρὶς ἄλλο. Ἔρχεται ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὅπου ὅλα εἶνε ὠραῖα, καθὼς λέγουσιν.

Ὁ Κασσι-Χουμᾶ καὶ ὁ Σακόδο δὲν ἤμπορουν ν' ἀντιστοῦν εἰς τὸν πειρασμόν· ὁ πατὴρ των δὲν θὰ ἐννοήσῃ τίποτε· θὰ βάλουν τὰ πράγματα πάλιν εἰς τὴν θέσιν των.

Οἱ μικροὶ περίεργοι ἤνοιξαν τὸ κιβώτιον καὶ ἐξέβαλαν ἐν ἀντικείμενον στρογγύλον ὡς κινεζικὴ γάστρα, στίλβον ὥς νὰ ᾤτο ὀρειχάλκινον.

Τί νὰ εἶνε λοιπόν ; οἱ μικροὶ Ἰάπωνες μας περιέπεσαν εἰς μεγάλην ἀπορίαν.

— Ἴσως εἶνε μουσικὸν ὄργανον, λέγει ὁ Κασσι-Χουμᾶ, ὅστις εἶνε ὁ μεγαλύτερος.

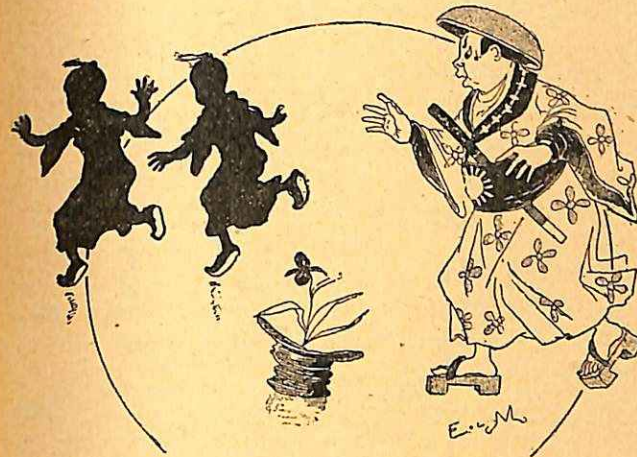
Ὁ Σακόδο ἔτρεξε καὶ ἔφερε τὸ πλήκτρον ἐνὸς γρόγκου, τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ μέγα τύμπανον τῶν

ΓΕΜΙΖΟΥΝ ΝΕΡΟ ΤΟΝ ΕΥΤΥΧΗ ΠΙΛΟΝ (Σελ. 88)

Ἰαπώνων. Καὶ κτυπᾷ, κτυπᾷ τὸ καπέλλον. Μήπως δὲν εἶνε μουσικὸν ὄργανον ;

Ὁ Σακόδο κτυπᾷ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Ἄλλοτε κτυπᾷ μὲ ὅλην τὴν δύναμίν του· ἄλλοτε μόλις ἐγγίζει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ καπέλλου· ἄλλ' ὅτι

ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΕΝ ΤΩΙ ΑΜΑ ΩΣ ΣΚΙΑΙ (Σελ. 89)

καὶ ἂν κάμῃ τὸ καπέλλον μένει βωθόν.

— Θὰ εἶνε ὑάλινος κώδων, ἀπ' ἐκείνους μετὰ τοὺς ὁποῖους σκεπάζουν τὸ τυρὶ ἢ τὸ βούτυρον· εἶπεν ὁ Κασσι-Χουμᾶ.

— Ἀ! μπᾶ. Τότε θὰ ἐβλέπαμεν ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά ἕως τὴν ἄλλην. Ὁχι· ἄλλο τίποτε θὰ εἶνε!

— Ἴσως εἶνε βάζο τοῦ νεροῦ! εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ Κασσι-Χουμᾶ. Καὶ παρευθὺς γεμίζουν νερόν τὸν ἀτυχῆ πῖλον, ὅστις κατήντησεν ἐλεεινός.

— Οὐτε βάζο δὲν εἶνε, λέγουσιν μετὰ μικρὰν σκέψιν, τὸ νερόν τρέχει ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη.

Ἦρχισαν ἤδη νὰ λυποῦνται ὅτι ἤνοιξαν τὸ κιβώτιον, διότι τοῖς φαίνεται ὅτι τὸ πράγμα τὸ ὁποῖον ἔλαβον ἐξ αὐτοῦ δὲν στίλβει πλέον ὅσον πρότερον οὐδ' εὐρίσκεται εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν. Ἄν ἐτόλμων θὰ ἐπήγαινον νὰ ἐρωτήσουν τὸν πατέρα των. Ἀλλ' ὁ φόβος μὴ τιμωρηθῶν τοὺς κρατεῖ διότι συναισθάνονται ὅτι διέπραξαν χονδρὴν ἀνοησίαν. Ἦξεύρουσιν δὲ ὅτι ὁ πατὴρ των δὲν χωρατεύει ὅταν εἶνε θυμωμένος!

— Ἐπὶ τέλους τὸ ἐνόησα! ἀναφωνεῖ θριαμβευτικῶς ὁ Κασσι-Χουμᾶ, ὅστις ἠμολογουμένως εἶχε πολὺ ἐφευρετικὸν κεφάλι! Εἶνε γάστρα.

Εἰς τὴν στιγμὴν τὸ καπέλον γεμίζεται μετὰ χῶμα καὶ φυτεύεται ἐντὸς αὐτοῦ ἓν ἄνθος.

— Αὐτὸ εἶνε! ἀναφωνεῖ ὁ Κασσι-Χουμᾶ.

— Αὐτὸ εἶνε! ἀναφωνεῖ καὶ ὁ Σακόδο!

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ἐμβαίνει καὶ ὁ πατὴρ των, καὶ βλέπει τὴν κατάστασιν τοῦ πῖλου.

Φαίνεται μανιώδης ἐξ ὀργῆς· ὁ Κασσι-Χουμᾶ καὶ ὁ Σακόδο ἐξαφανίζονται ἐν τῷ ἅμα ὡς σκιαί.

Ἀλλ' ὁ πατὴρ των τοὺς προφθάνει μετ' ὀλίγον. Ἰδέτε τοὺς ὀρθοὺς εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας των, ὅπου θὰ μείνουν ὅλην τὴν ἡμέραν. Εἶνε χωμένοι ἐντὸς πινυνοῦ σάκκου, ἀπὸ τὸν λαιμόν των δὲ κρέμονται μία πινακίς, ὅπου εἶνε γραμμένη ἡ ἐξῆς ἰαπωνικὴ παροιμία. « Ἡ περιέργεια εἶνε πολὺ κακὸν ἐλάττωμα! »

Καὶ οἱ διαβάται θὰ τοὺς ἴδουν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν! Καὶ οἱ συμμαθηταὶ των θὰ ξεκαρδισθοῦν εἰς τὰ γέλια!

Υπόσχονται ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ εἶνε εὐπειθῆ καὶ καλὰ παιδία, καὶ ὅτι δὲν θὰ φροντίζουν διὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν τοὺς ἐνδιαφέρουν.

Εἰς ταξειδιώτης ἐλθὼν ἐσχάτως ἐξ Ἰαπωνίας

ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΙΜΟΝ ΤΩΝ ΚΡΕΜΑΤΑΙ ΠΙΝΑΚΙΣ

μετὰ διεβεβαίωσε ὅτι ὁ Κασσι-Χουμᾶ καὶ ὁ Σακόδο διωρθώθησαν ἀπαξ διὰ παντός.

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

Τί ἄλας εἶνε ἀπαρξίτητον εἰς τὸν ἄνθρωπον, διότι ἂν θελήσῃ νὰ τραφῇ ἐπὶ πολὺ μὲ φαγητὰ ἔνευ ἄλατος βαθμυδὸν θ' ἀδυνατίζη, τέλος δὲ θ' ἀποθάνῃ. Φυλακισμένος τις στερηθεὶς ἄλατος ἐπὶ δύο μῆνας ἐφθειρίασε. Μία δὲ ἐκ τῶν αἰτιῶν, αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς πολιορκουμένους ἐν Μίετς νὰ παραδοθῶν κατὰ τὸν γαλλογερμανικὸν πόλεμον τῷ 1870 ἦτο καὶ ἡ στέρησις ἄλατος, τοῦ ὁποίου μία λίτρα κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς πολιορκίας ἀπὸ 90 λεπτῶν ἐφθασεν εἰς 18 φράγκα.

Ἡ σπουδαιότης τοῦ ἄλατος ἦτο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστὴ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἄλας ἐθεωρεῖτο ἀνέκαθεν ὡς πρᾶγμα πολὺτιμον.

Εἰς χώρας τινὰς ἀπολιτίστους ὅπου εἶνε σπάνιον τὸ ἄλας μεταχειρίζονται αὐτὸ μέχρι σήμερον ὡς νόμισμα· εἰς τινὰ μέρη τοῦ Σουδάν, παραδείγματος χάριν, αἱ συναλλαγαὶ γίνονται διὰ τεμαχίων ἄλατος.

Εὐτυχῶς ἡ θεία Πρόνοια τόσον ἀφθόνως ἐσκόρπισε τὸ ἄλας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ὥστε ὀλίγισται εἶνε αἱ χώραι αἱ στερούμεναι αὐτοῦ.

Ἐν πρώτοις ἡ θάλασσα περιέχει ἀνεξάντλητον ποσὸν αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ αἱ ἀλμυραὶ πηγαὶ καὶ λίμναι, αἱ εὐρισκόμεναι εἰς μέρη ἀπέχοντα τῆς θαλάσσης ἐγκλείουσιν ἄλας· καὶ ὑπὸ τὴν γῆν δὲ ὑπάρχουσιν ἄπειρα στρώματα ὀρυκτοῦ ἄλατος.

Ἐν Ἑλλάδι, ἥτις περιβάλλεται πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης γίνεται χρῆσις ἀποκλειστικῶς θαλασσίου ἄλατος. Τὸ ἄλας διαλελυμένον ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὄν, ἐξάγεται διὰ τῆς ἐξατμίσεως εἰς τὰς λεγομένους ἀλυκὰς.

Ἡ ἐξαγωγή αὐτοῦ γίνεται ὡς ἐξῆς :

Εἰς τὴν παραλίαν σκάπτεται μικρὰ ἀβαθὴς λίμνη, εἰς τὴν ὁποίαν μετοχετεύεται διὰ χάνδακος ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὸ ὕδωρ, ὅπου τοῦτο ἐναποθέτει ὅλας τὰς ξένας ὕλας, τὰς ὁποίας τυχὸν περιέχει. Ἐκεῖθεν μετοχετεύεται τὸ ὕδωρ εἰς τοὺς λεγομένους θερμοαστῆρας, ἂν εἶνε ἀνάγκη νὰ καθαρισθῇ καὶ πάλιν, ἢ ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ ἀλατοπήγια κοινῶς τηράνια καλούμενα ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἡ ἀνάγκη αὕτη. Εἶνε δὲ τὰ ἀλατοπήγια τετραγωνικὰ περίπου κοιλώματα κατὰ σειρὰν κείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀφίεται τὸ ὕδωρ νὰ ἐξατμισθῇ διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ αἰέρος καὶ τοῦ ἡλίου. Συγκοινωνοῦσι δὲ αὐτὰ πρὸς

ἄλληλα δι' ὀχετῶν, τὸ δὲ μεταξὺ διάστημα, ὑψηλοτέραν ἔχον ἐπιφάνειαν καλεῖται τράπεζα. Ἐπὶ τῶν τραπέζων τούτων σχηματίζονται οἱ σωροὶ τοῦ ἄλατος, ὡς παρασκευασθῇ τοῦτο εἰς τὰ ἀλατοπήγια.

Ἀλλὰ τὸ ἄλας ἐκεῖνο τῶν σωρῶν εἶνε πικρὸν τὴν γεῦσιν, ἔνεκα τοῦ μαγνησιακοῦ ἄλατος τὸ ὁποῖον περιέχει τὸ θαλάσσιον ὕδωρ. Ἀφίνονται λοιπὸν οἱ σωροὶ εἰς τὸν αἶρα καὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τινὰ χρόνον, οὕτω δὲ καθαρίζεται τὸ ἄλας, γίνεται λευκὸν καὶ ἀποβάλλει τὴν πικρίαν του. Ἐπειτα χωρίζεται τὸ ἄλας εἰς λευκὸν καὶ εἰς μαῦρον, τὸ ὁποῖον διατηρεῖ ἀκόμη ποσὸν τι μαγνησιακοῦ ἄλατος· ἡ ἰδέα ὅτι τὸ μαῦρον ἄλας ἀλατίζει περισσότερον τοῦ λευκοῦ εἶνε ἐσφαλμένη.

Μέχρι τοῦ 1833 τὰς διαφόρους ἐν Ἑλλάδι ἀλυκὰς· ἐξεμίσθωνε τὸ Κράτος· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου ἀνέλαβε τὴν παραγωγὴν ἄλατος· αὐτὸ τὸ Κράτος, ἀπαγορευθείσης τῆς εἰσαγωγῆς εἰς Ἑλλάδα ξενικοῦ ἄλατος.

Ἀλυκαὶ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰ ἐξῆς μέρη: Ἐν Ἀναβύσσῳ (Ἀττικῆς) Δομβραίνῃ (Θηβῶν) Θερμασίῃ (Σπετσιῶν) Λαμίῃ (Φθιώτιδος) Μεσολογγίῳ, Νάξῳ καὶ Μήλῳ κτλ.

Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀλυκῶν ἀρχεται περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καὶ τελειώνει τὸν μῆνα Σεπτέμβριον.

Τὸ ὀρυκτὸν ἄλας ἐξάγεται ἐκ τοῦ βάθους τῆς γῆς ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ὀρυκτά. Ὅταν τὸ ἄλας εὐρίσκεται εἰς μεγάλους συμπαγεῖς ὄγκους, τότε ἀνοίγονται φρέατα ὅπως εἰς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα, φθάνοντα μέχρι τοῦ κοιτάσματος τοῦ ἄλατος, ἐσκάπτεται δὲ αὐτὸ διὰ τῆς σκαπάνης· πρὸς διευκόλυνσιν δὲ τῆς ἐξαγωγῆς διατρύπωνται ὑπόγειοι στοαὶ διὰ τοῦ ἄλατος.

Τὸ τοιοῦτο ἄλας κρυσταλλικὴν μάζαν ἀποτελοῦν, τῆς ὁποίας τὸ χρῶμα ποικίλλει ἀπὸ τοῦ ἐλαφροῦ ροδίνου μέχρι τοῦ μαύρου, δένειν καθαρόν· ὅπως γίνῃ λοιπὸν χρῆσις αὐτοῦ διαλύεται εἰς τὸ ὕδωρ καὶ καθαρίζεται διὰ τῆς ἐξατμίσεως.

Παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς τὸ ἄλας θεωρεῖται ὡς σύμβολον τῆς φιλοξενίας· καὶ ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες ὅταν ἐλωμεν νὰ σημάνωμεν ὅτι μετὰ τινος εὐρισκόμεθα εἰς οἰκειοτάτας σχέσεις, λέγομεν ὅτι «ἐφάγαμεν ψωμί καὶ ἄλατι μαζί του.»

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Η ΜΑΝΑ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΟΣ

[Ποίημα πρὸς ἀπαγγελίαν]

Ὡς ἐνὸς παιδιοῦ προσκέφαλο μιά μάνη παραστέκει καὶ χαγρυπνῶ, ἀνήσυχη καὶ καταπικραμένη. Τῷ χει μανάκριβο παιδί καὶ τρέμει μὴ τὸ χάσῃ. Χλωμὸ τὸ προσωπάκι του, τὰ μάτια του κλεισμένα, μὲ πόνο τὸ στηθάκι του ἀναιδοκαταβαίνει· κίθου ποὺ παίρνει ἀναπνοή, λὲς στεναγμὸς καὶ βγαίνει. Τὸ βλέπει ἡ μάνη καὶ πονεῖ καὶ σχίζει· ἡ καρδιά της.

Ἐκεῖ, ἐτὴν θύρα της κτυποῦν. — Ποῖος εἶνε; — Ἐνας [γέρος.]

Κάτι ἐτὴν ῥάχη του φορεῖ, κάτι σὰν νῶν σεντόνι, καὶ τὸ κρατεῖ σφικτὰ σφικτὰ. Νὰ ζεσταθῇ γυρεύει. Χειμῶνας εἶνε, τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι χιονισμένοι, ἔξω ἀπ' τὴν θύρην ὁ Βορρῆας μουγκρίζει παγωμένος, κ' ὁ γέρος ἐστὶ κατ'ὸ φῶς τῆς ἀπὸ τὸ κρῦο τρέμει.

Ἡ μάνη σκύφτει ἐς τὸ παιδί, τὸ βλέπει κοιμισμένο, σιτίζει ξύλα ἐς τὴν φωτιά, τὴν θύρα μανταλώνει. Κι' ὁ γέρος πῆγε· κάθισε κοντὰ εἰς τὸ παιδί της. κ' ἡ μαῦρη μάνη ἀντίκρυ του βλέπει τὸ ἀρρωστὸ της· ὅπου ἀνέπνεε βρεχιά κ' ἐσάλευε τὰ χέρια.

— Πέ, θὰ σωθῇ, ἡ ὁ Θεὸς θὰ μοῦ τὸ πάρῃ, γέρο; Τὸ κάτασπρο κεφάλι του ἐκούνησε ὁ γέρος, σὰν νὰ τῆς λέγῃ θὰ σωθῇ, καὶ σὰν νὰ λέγῃ ὄχι. Ἐσκυφ' ἡ μάνη· δάκρυα τὰ μάγουλά της βρέχουν. Τὰ βλέφαρά της ἔκλεισαν· τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύκτας [κταίς]

ἔχει ἡ πτωχὴ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ ὕπνος τὴν ἐπῆρε· ἀπεκοιμήθη μιά στιγμὴ. Μὲ μιᾶς ἀνατριχιάζει, κρῖος ἰδρὼς τὴν περεχῇ, ἐδῶ κ' ἐκεῖ κυττάζει, δὲν βλέπει τὸ παιδάκι της, τὸν γέρο δὲν τὸν βλέπει... Ὁ γέρο Χάρος ἔφυγε κ' ἐπῆρε τὸ παιδί της! Κ' ἐκεῖ, ἐκεῖ ποῦ δούλευε ἐς τὴν κόωχ τῶρολόγι, μὲ μιᾶς βούζει καὶ βογγᾷ καὶ πέφτει τὸ βαριδί. Ἡ ὦρα ἐσταμάτησε. Ἡ μάνη τρέχει ἔξω, τρέχει, φωνάζει δυνατὰ: Παιδάκι μου, παιδί μου!

Ἐ τὰ χιόνια ἔξω κάθεται μιά μαυροφορεμένη. — Μὴν εἶδες γέρο νὰ περνᾷ, μὴν εἶδες τὸ παιδί μου; — Εἶδα τὸν Χάρο κ' ἔτρεχε κ' ἐκράτει τὸ παιδί σου. Τρέχει γογγύζον, τὸν ἀνεμο τὸν ἐπερνᾷ ὁ Χάρος, κ' ὅτι κ' ἂν πάρῃ μιά φορά δὲν τὸ γυρίζει· πίπτω. — Τί δρόμο πῆρε δεῖξέ μου, τί δρόμο καὶ τὸν φθάνω! — Πέ ὅλα τὰ τραγοῦδια σου τὸν δρόμον νὰ σοῦ δείξω, τὰ τραγοῦδια καὶ τὰ γλυκὰ πῶλεγε τοῦ παιδιοῦ σου. Εἰμί ἡ Νύκτα· σ' ἔδλεπα νὰ κλαῖς καὶ νὰ τὰ λέγῃς. — Νύκτα μου, ὅλα νὰ σ' τὰ πῶ, μόν' ἄρῃς με τώρα ὅπου τὸν Χάρο κυνηγῶ νὰ εὑρῶ τὸ παιδί μου!

Ἡ Νύκτα ἐσκυθώπασε, τὸν δρόμο δὲν τῆς δείχνει. Σπρίγγει τὰ χέρια ἡ πτωχὴ καὶ τραγουδεῖ καὶ κλαίει· δάκρυ τὸ δάκρυ ἀκολουθεῖ, τραγοῦδι τὸ τραγοῦδι. Κ' ἡ Νύκτα τὴν λυπήθηκε, τῆς ἔδειξε τὸν δρόμο.

— Ὡς τὸ δάσος· πῆγαινε δεξιὰ. Ἐκεῖ ἐστὶ μαῦρα πεῦκα εἶδα τὸν Χάρον νὰ χωθῇ κ' ἐκράτει τὸ παιδί σου.

Ὡς τὰ πεῦκα μέσα τὰ πολλά, ἐς τὰ τόσα μονοπάτια ἡ μάνη παρελόγιασε, δὲν ἔξευρε ποῦ νὰ πᾶγῃ. Ἐκεῖ ἐς τοῦ δάσους τὰ πυκνὰ ἐφύτρων· ἕνας βᾶτος. Δὲν εἶχε φύλλα εὖτ' ἀνθούς, ἀγκάθια εἶχε μόνον, κ' ἀπ' τὰ κλαδιά του ἔσταζε ἡ πᾶχυν παγωμένη. — Τὸ εἶδες τὸ παιδάκι μου; Εἶδες τὸν Χάρο, βᾶτε; — Εἶδα τὸν Χάρον νὰ περνᾷ κ' ἐκράτει τὸ παιδί σου. Ἀγκάλιασέ με, σφίξε με ἐς τὰ στήθια τὰ ζεστά σου, ποῦ τὰ κλαδιά μου παύωσαν κ' ἀπὸ τὸ κρῦο τρέμω, κ' ἂν μὲ ζεστάνῃς θὰ σοῦ πῶ τὸν δρόμο ποῦ ἐπῆσαν. Σπρίγγει τὸν βᾶτο δυνατὰ ἐς τὰ στήθια τὰ ζεστά της· ἐξέτχιζαν τὴν σάρκα της τ' ἀγκάθια· στάζει αἷμα... ἐστὴν χειμωνιάτικη νυκτιὰ ὁ βᾶτος βγάζει ἄνθη, Ὡς τὰ παγωμένα του κλαδιά φύλλα χλωρὰ φυτρώνουν Ὡς τὴν φωτιά ἐξ' ἡ καρδιά μιᾶς μάνης λυπημένης!

Κι' ὁ βᾶτος τὴν λυπήθηκε, τῆς ἔδειξε τὸν δρόμο. Κ' ἐκεῖ ποῦ τρέχει ἀπαντᾷ ἐστὸν δρόμο της μιά λίμνη. Εἶνε βαθειά, καὶ πῆραυα δὲν βλέπει, οὔτε ξύλο, κ' ἡ μάνη θέλει νὰ διαβῇ νὰ εὑρῇ τὸ παιδί της. — Θεέ μου θαυματουργήσε νὰ καταπιῶ τὴν λίμνην! Κι' πέφτει κάτω· ἐς τὰ νερά βυθᾷ τὸ μέτωπό της. Καὶ εἶδ' ἡ λίμνη ἀπὸ βαθειὰ τὰ μάτια της νὰ λάμπουν. — Μέσ' ἐστὶ βαθειὰ μου ἔχω γὼ πολλὰ μαργαριτάρια, μὰ σὰν τὰ μάτια σου τὰ δυὸ δὲν εἶδ' ἀκόμη ἄλλα. Ἄν θέλῃς δάκρυσέ μου τα νὰ πέσουν ἐστὶ νερά μου. κ' ἐγὼ ἀντίκρυ σὲ περνῶ ἐς τοῦ Χάρου τὸ παλάτι, πῶχαι τοὺς κήπους τοὺς λαμπροὺς μ' ἄνθη καὶ δέν- [δρα μύρια,]

τὸ κάθε δένδρον καὶ ζωή, ζωὴ τὸ κάθε ἄνθος. — Νά, λίμνη, πᾶρ' τὰ μάτια μου καὶ δός μου τὸ παι- [δὶ μου!]

Ἡ μαῦρη κλαίει καὶ θρηνεῖ καὶ κλαίει καὶ δακρύζει ὡς ποῦ τὰ μάτια της τὰ δυὸ ἐχύθηκον ἐς τὴν λίμνη, καὶ ἐς τὰ βαθειὰ της ἔλαμψαν σὰν δυὸ μαργαριτάρια.

Κ' ἡ λίμνη τὴν ἐσήκωσε, τὴν πέρασεν ἀντίκρυ. Ἐκεῖ ἦσαν δάση καὶ σπηλαιαί, καὶ στύλοι καὶ κα- [μάραις]

δὲν ἤξευρες εἶνε βουνό, ἡ κῆποι καὶ πηλάτια. Ἀλλὰ ἡ μάνη τίποτε δὲν ἔβλεπ' ἡ καυμένη· τὰ δυὸ της μάτια ἔλαμπαν μέσ' ἐς τὰ βαθειὰ τῆς λίμνης. — Ποῦ εἶν' ὁ Χάρος πῆγέ μου, ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου; Τὴν ἄκουσ' ἡ γερόντισσα ποῦ φύλαγε ἐς τὴν θύρα. — Ὁ Χάρος ἀπ' τὸν γυρὸ του δὲν ἦλθ' ἀκόμη· πίτω. Ποῖος σὲ ὠδήγησεν ἐδῶ; Ποῖος σ' ἔδωκε βοήθεια; — Βοήθεια εἶχα τὸν Θεόν. Μ' ἐλέησεν Ἐκεῖνος. Καὶ σὺ, γρηᾷ λυπήσου με. Ποῦ θαῦμα τὸ παιδί μου; — Ἐγὼ δὲν ἔξευρα τὸ παιδί, καὶ σὺ δὲν ἔχεις μάτια. Δένδρον καὶ ἄνθη περιστὰ μαράθηκαν ἀπόψε,

Τί ἄλας εἶνε ἀπαρχίτητον εἰς τὸν ἄνθρωπον, διότι ἂν θελήσῃ νὰ τραφῇ ἐπὶ πολὺ μὲ φαγητὰ ἄνευ ἁλατος βαθμυδὸν θ' ἀδυνατίζῃ, τέλος δὲ θ' ἀποθάνῃ. Φυλακισμένος τις στερηθεὶς ἁλατος ἐπὶ δύο μῆνας ἐφθειρίασε. Μία δὲ ἐκ τῶν αἰτιῶν, αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς πολιορκουμένους ἐν Μέρτ νὰ παραδοθῶν κατὰ τὸν γαλλογερμανικὸν πόλεμον τῷ 1870 ἦτο καὶ ἡ στέρτησις ἁλατος, τοῦ ὁποῦ μίαν λίτρα κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς πολιορκίας ἀπὸ 90 λεπτῶν ἐφθασεν εἰς 18 φράγκα.

Ἡ σπουδαιότης τοῦ ἁλατος ἦτο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων γνωστὴ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἁλας ἐθεωρεῖτο ἀνέκαθεν ὡς πρᾶγμα πολὺτιμον.

Εἰς χώρας τινὰς ἀπολιτίστους ὅπου εἶνε σπάνιον τὸ ἁλας μεταχειρίζονται αὐτὸ μέχρι σήμερον ὡς νόμισμα· εἰς τινὰ μέρη τοῦ Σουδάν, παραδείγματος χάριν, αἱ συναλλαγαὶ γίνονται διὰ τεμαχίων ἁλατος.

Εὐτυχῶς ἡ θεία Πρόνοια τόσον ἀφθόνως ἐσκόρπισε τὸ ἁλας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ὥστε ὀλίγιστα εἶνε αἱ χώραι αἱ στερούμεναι αὐτοῦ.

Ἐν πρώτοις ἡ θάλασσα περιέχει ἀνεξάντλητον ποσὸν αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ αἱ ἀλμυραὶ πηγαὶ καὶ λίμναι, αἱ εὐρισκόμεναι εἰς μέρη ἀπέχοντα τῆς θαλάσσης ἐγκλείουσιν ἁλας καὶ ὑπὸ τὴν γῆν δὲ ὑπάρχουσιν ἄπειρα στρώματα ὀρυκτοῦ ἁλατος.

Ἐν Ἑλλάδι, ἥτις περιβάλλεται πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης γίνεται χρῆσις ἀποκλειστικῶς θαλασσίου ἁλατος. Τὸ ἁλας διαλελυμένον ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὄν, ἐξάγεται διὰ τῆς ἐξατμίσεως εἰς τὰς λεγομένας ἀλυκάς.

Ἡ ἐξαγωγή αὐτοῦ γίνεται ὡς ἑξῆς :

Εἰς τὴν παραλίαν σκάπτεται μικρὰ ἀβυθὸς λίμνη, εἰς τὴν ὁποίαν μετοχετεύεται διὰ χάνδακος ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὸ ὕδωρ, ὅπου τοῦτο ἐναποθέτει ἁλας τὰς ξένας ὕλας, τὰς ὁποίας τυχὸν περιέχει. Ἐκεῖθεν μετοχετεύεται τὸ ὕδωρ εἰς τοὺς λεγομένους θερμοαστήρας, ἂν εἶνε ἀνάγκη νὰ καθαρισθῇ καὶ πάλιν, ἢ ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ ἀλατοπήγια κοινῶς τηγάνια καλούμενα ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἡ ἀνάγκη αὕτη. Εἶνε δὲ τὰ ἀλατοπήγια τετραγωνικὰ περίπου κοιλώματα κατὰ σειρὰν κείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀφίεται τὸ ὕδωρ νὰ ἐξατμισθῇ διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ ἁέρος καὶ τοῦ ἡλίου. Συγκοινωνοῦσι δὲ αὐτὰ πρὸς

ἄλληλα δι' ὀχετῶν, τὸ δὲ μεταξὺ διάστημα, ὑψηλοτέραν ἔχον ἐπιφάνειαν καλεῖται τράπεζα. Ἐπὶ τῶν τραπέζων τούτων σχηματίζονται οἱ σωροὶ τοῦ ἁλατος, ὡς παρασκευασθῇ τοῦτο εἰς τὰ ἀλατοπήγια.

Ἀλλὰ τὸ ἁλας ἐκεῖνο τῶν σωρῶν εἶνε πικρὸν τὴν γεῦσιν, ἔνεκα τοῦ μαγνησιακοῦ ἁλατος τὸ ὁποῖον περιέχει τὸ θαλάσσιον ὕδωρ. Ἀφίνονται λοιπὸν οἱ σωροὶ εἰς τὸν ἁέρα καὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τινὰ χρόνον, οὕτω δὲ καθαρίζεται τὸ ἁλας, γίνεται λευκὸν καὶ ἀποβάλλει τὴν πικρίαν του. Ἐπειτα χωρίζεται τὸ ἁλας εἰς λευκὸν καὶ εἰς μαῦρον, τὸ ὁποῖον διατηρεῖ ἀκόμῃ ποσὸν τι μαγνησιακοῦ ἁλατος· ἡ ἰδέα ὅτι τὸ μαῦρον ἁλας ἀλατίζει περισσότερο τοῦ λευκοῦ εἶνε ἐσφαλμένη.

Μέχρι τοῦ 1833 τὰς διαφορὰς ἐν Ἑλλάδι ἀλυκάς· ἐξεμίσθωνε τὸ Κράτος ἄλλ' ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου ἀνέλαβε τὴν παραγωγὴν ἁλατος αὐτὸ τὸ Κράτος, ἀπαγορευθείσης τῆς εἰσαγωγῆς εἰς Ἑλλάδα ξενικοῦ ἁλατος.

Ἀλυκαὶ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰ ἑξῆς μέρη: Ἐν Ἀναθύσσῳ (Ἀττικῆς) Δομβραίνῃ (Θηβῶν) Θερμασίᾳ (Σπετσῶν) Λαμιά (Φθιώτιδος) Μεσολογγίῳ, Νάξῳ καὶ Μήλῳ κτλ.

Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀλυκῶν ἄρχεται περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καὶ τελειώνει τὸν μῆνα Σεπτέμβριον.

Τὸ ὀρυκτὸν ἁλας ἐξάγεται ἐκ τοῦ βάθους τῆς γῆς ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ὀρυκτά. Ὅταν τὸ ἁλας εὐρίσκεται εἰς μεγάλους συμπαγεῖς ὄγκους, τότε ἀνοίγονται φρέατα ὅπως εἰς τὰ ἀνθρακωρυχεῖν, φθάνοντα μέχρι τοῦ κοιτάσματος τοῦ ἁλατος, ἐκσκάπτεται δὲ αὐτὸ διὰ τῆς σκαπάνης· πρὸς διευκόλυνσιν δὲ τῆς ἐξαγωγῆς διατρύπωνται ὑπόγειοι στοαὶ διὰ τοῦ ἁλατος.

Τὸ τοιοῦτο ἁλας κρυσταλλικὴν μάζαν ἀποτελοῦν, τῆς ὁποίας τὸ χρῶμα ποικίλλει ἀπὸ τοῦ ἐλαφροῦ ροδίνου μέχρι τοῦ μαύρου, δένειν καθαρὸν ὅπως γίνῃ λοιπὸν χρῆσις αὐτοῦ διαλύεται εἰς τὸ ὕδωρ καὶ καθαρίζεται διὰ τῆς ἐξατμίσεως.

Παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς τὸ ἁλας θεωρεῖται ὡς σύμβολον τῆς φιλοξενίας· καὶ ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες ὅταν θέλωμεν νὰ σημάνωμεν ὅτι μετὰ τινος εὐρισκόμεθα εἰς οἰκειοτάτας σχέσεις, λέγομεν ὅτι «ἐφάγαμεν ψωμὶ καὶ ἄλατι μαζί του.»

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Η ΜΑΝΑ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΟΣ

[Ποίημα πρὸς ἀπαγγελίαν]

Ὡς ἐνὸς παιδιοῦ προσκέφαλο μιά μάνη παραστέκει καὶ ξαγρυπᾷ, ἀνήσυχη καὶ καταπικραμένη. Τῷ μὲν μονάκριβο παιδί καὶ τρέμει μὴ τὸ χάσῃ. Χλωμὸ τὸ προσωπάκι του, τὰ μάτια του κλεισμένα, μὲ πόνο τὸ στηθάκι του ἀναισθητοποιεῖ· καί ποῦ παίρνει ἀναπνοή, λὲς σιενναμὺς καὶ βγαίνει. Τὸ βλέπει ἡ μάνη καὶ πονεῖ καὶ σχίζει· ἡ καρδιά της.

Ἐκεῖ, ἐπὶ τὴν θύρα της κτυποῦν. — Ποῖος εἶνε; — Ἐνας [γέρος.]

Καί ἐπὶ τὴν ῥάχη του φορεῖ, καί σὰν νᾶν σεντόνι, καὶ τὸ κρατεῖ σφικτὰ σφικτὰ. Νὰ ζεσταθῇ γυρεύει. Χειμῶνας εἶνε, τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι χιονισμένοι, ἔξω ἀπ' τὴν θύραν ὁ βορρᾶς μουγκρίζει παγωμένους, καὶ ὁ γέρος ἐπὶ τὸ κατώφλι της ἀπὸ τὸ κρύο τρέμει. Ἡ μάνη σκύφτει ἐπὶ τὸ παιδί, τὸ βλέπει κοιμισμένο, σφιγγεῖ ξύλα ἐπὶ τὴν φωτιά, τὴν θύραν μανταλώνει. Κι' ὁ γέρος πῆγε· κάθισε κοντὰ εἰς τὸ παιδί της. καὶ ἡ μαύρη μάνη ἀντίκρου τοῦ βλέπει τὸ ἄρρωστο της· ὅπου ἀνέπνεε βαρεῖα καὶ ἐσάλευε τὰ χέρια.

— Πέ, θὰ σωθῇ, ἡ ὁ Θεὸς θὰ μοῦ τὸ πάρῃ, γέρο; Τὸ κάτασπρο κεφάλι του ἐκούνησε ὁ γέρος, σὰν νὰ τῆς λέγῃ θὰ σωθῇ, καὶ σὰν νὰ λέγῃ ὄχι. Ἐσφυρὶ ἡ μάνη· δάκρυα τὰ μάγουλά της βρέχουν. Τὰ βλέφαρά της ἐκλείσαν· τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύκταις

ἔλει ἡ πτωχὴ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ ὕπνος τὴν ἐπῆρε· ἀπεκοιμήθη μιά στιγμὴ. Μὲ μιᾶς ἀνατριχιάζει, κρύος ἰδρὼς τὴν περεχᾷ, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κυττάζει, δὲν βλέπει τὸ παιδάκι της, τὸν γέρο δὲν τὸν βλέπει... Ὁ γέρος Χάρος ἔφυγε καὶ ἐπῆρε τὸ παιδί της! Κ' ἐκεῖ, ἐκεῖ ποῦ δούλευε ἐπὶ τὴν κώχη τῶρολόγι, μὲ μιᾶς βοῦζει καὶ βογγᾷ καὶ πέφτει τὸ βαρίδι. Ἡ ὦρα ἐσταμάτησε. Ἡ μάνη τρέχει ἔξω, τρέχει, φωνάζει δυνατὰ: Παιδάκι μου, παιδί μου!

Ὡς τὰ χιόνια ἔξω κάθεται μιά μαυροφορεμένη. — Μὴν εἶδες γέρο νὰ περνᾷ, μὴν εἶδες τὸ παιδί μου; — Εἶδα τὸν Χάρο καὶ ἔτρεχε καὶ ἐκράτει τὸ παιδί σου. Τρέχει γοργά, τὸν ἄνεμο τὸν ξεπερνᾷ ὁ Χάρος, καὶ οἱ κ' ἂν πάρῃ μιά φορὰ δὲν τὸ γυρίζει πίσω. — Τί δρόμο πῆρε δεῖξέ μου, τί δρόμο καὶ τὸν φθάνω! — Πέ ὅλα τὰ τραγοῦδια σου τὸν δρόμον νὰ σοῦ δείξω, τὰ τραγοῦδια καὶ τὰ γλυκὰ πῶλεγες τοῦ παιδιοῦ σου. Εἰσεῖ ἡ Νύκτα· σ' ἔβλεπα νὰ κλαῖς καὶ νὰ τὰ λέγῃς. — Νύκτα μου, ὅλα νὰ σ' τὰ πῶ, μόν' ἄρῃσέ με τώρα ὑποὶ τὸν Χάρο κυνηγῶ νὰ εὕρω τὸ παιδί μου!

Ἡ Νύκτα ἐσχυρώθηκε, τὸν δρόμο δὲν τῆς δείχνει. Σπίγγει τὰ χέρια ἡ πτωχὴ καὶ τραγοῦδεῖ καὶ κλαίει· ἄκουε τὸ δάκρυ ἀκολουθεῖ, τραγοῦδι τὸ τραγοῦδι. Κ' ἡ Νύκτα τὴν λυπήθηκε, τῆς ἔδειξε τὸν δρόμο.

— Ὡς τὸ δάσος πῆγαινε δεξιὰ. Ἐκεῖ ἐπὶ τὰ μαῦρα πεῦκα εἶδα τὸν Χάρον νὰ χωθῇ καὶ ἐκράτει τὸ παιδί σου.

Ὡς τὰ πεῦκα μέσα τὰ πολλά, ἐς τὰ τόσα μονοπάτια ἡ μάνη παρελόγιασε, δὲν ἔβρισκε ποῦ νὰ πάγῃ. Ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ δάσους τὰ πυκνὰ ἐφύτρων ἕνας βῆτος. Δὲν εἶχε φύλλα οὔτ' ἀνθούς, ἀγκάθια εἶχε μόνον, καὶ ἀπ' τὰ κλαδιά του ἔσταζε ἡ πᾶχνη παγωμένη. — Τὸ εἶδες τὸ παιδάκι μου; Εἶδες τὸν Χάρο, βῆτε; — Εἶδα τὸν Χάρον νὰ περνᾷ καὶ ἐκράτει τὸ παιδί σου. Ἀγκάλιασέ με, σφίξε με ἐπὶ τὰ στηθία τὰ ζεστά σου, ποῦ τὰ κλαδιά μου πάγωσαν καὶ ἀπὸ τὸ κρύο τρέμω, καὶ ἂν μὲ ζεστάνῃς θὰ σοῦ πῶ τὸν δρόμο ποῦ ἐπῆσαν. Σπίγγει τὸν βῆτο δυνατὰ ἐπὶ τὰ στηθία τὰ ζεστά της· ἐξέτρεχε τὴν σάρκα της τ' ἀγκάθια· στάζει αἷμα... ἐπὶ τὴν χειμωνιάτικη νυκτιὰ ὁ βῆτος βγάζει ἄνθη, Ὡς τὰ παγωμένα του κλαδιά φύλλα γλωρὰ φυτρώνουν Ὡς τὴν φωτιά ἐξ' ἡ καρδιά μιᾶς μάνης λυπημένης!

Κι' ὁ βῆτος τὴν λυπήθηκε, τῆς ἔδειξε τὸν δρόμο. Κ' ἐκεῖ ποῦ τρέχει ἀπαντᾷ ἐπὶ τὸν δρόμο της μιά λίμνη. Εἶνε βαθειά, καὶ πέρασα δὲν βλέπει, οὔτε ξύλο, καὶ ἡ μάνη θέλει νὰ διαβῇ νὰ εὕρῃ τὸ παιδί της.

— Θέσ μου θαυματουργήσε νὰ καταπιῇ τὴν λίμνην! Καὶ πέφτει κάτω· ἐπὶ τὰ νερά βουτᾷ τὸ μέτωπό της. Καὶ εἶδ' ἡ λίμνη ἀπὸ βαθειὰ τὰ μάτια της νὰ λάμπουν. — Μέσ' ἐπὶ τὰ βαθειὰ μου ἔχω γὰρ πολλὰ μαργαριτάρια, μὰ σὰν τὰ μάτια σου τὰ δύο δὲν εἶδ' ἀκόμῃ ἄλλα. Ἄν θέλῃς δάκρυσέ μου τα νὰ πέσουν ἐπὶ τὰ νερά μου. καὶ ἐγὼ ἀντίκρου σὲ περνῶ ἐπὶ τοῦ Χάρου τὸ παλάτι, πῶχαι τοὺς κήπους τοὺς λαμπροὺς μ' ἄνθη καὶ δένδρα μύρια,

τὸ κάθε δένδρον καὶ ζώη, ζώη τὸ κάθε ἄνθος. — Νά, λίμνη, πᾶρ' τὰ μάτια μου καὶ δός μου τὸ παιδί μου!

Ἡ μαύρη κλαίει καὶ ὀρνει καὶ κλαίει καὶ δακρύζει ὡς ποῦ τὰ μάτια της τὰ δύο ἐρύθηκαν ἐπὶ τὴν λίμνην, καὶ ἐπὶ τὰ βαθειὰ της ἔλαμψαν σὰν δύο μαργαριτάρια.

Κ' ἡ λίμνη τὴν ἐσήκωσε, τὴν πέρασεν ἀντίκρου. Ἐκεῖ ἦσαν δάση καὶ σπηλῆαις, καὶ στύλοι καὶ καμάρις.

δὲν ἤξευρες εἶνε βουνό, ἡ κῆποι καὶ παλάτια. Ἀλλὰ ἡ μάνη τίποτε δὲν ἔβλεπ' ἡ καυμένη· τὰ δύο της μάτια ἔλαμπαν μέσ' ἐπὶ τὰ βαθειὰ τῆς λίμνης. — Ποῦ εἶν' ὁ Χάρος πῆγέ μου, ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου; Τὴν ἄκουε ἡ γερόντισσα ποῦ φύλαγε ἐπὶ τὴν θύρα. — Ὁ Χάρος ἀπ' τὸν γυρὸ του δὲν ἦλθ' ἀκόμῃ πίσω. Ποῖος σὲ ὠδήγησεν ἐδῶ; Ποῖος σ' ἔδωκε βοήθεια; — Βοήθεια εἶχα τὸν Θεόν. Μ' ἐλέησεν Ἐκεῖνος. Καὶ σύ, γρηᾷ λυπήσου με. Ποῦ θαῦρω τὸ παιδί μου; — Ἐγὼ δὲν ἔβρισκε τὸ παιδί, καὶ σὺ δὲν ἔχεις μάτια. Δένδρα καὶ ἄνθη περιστὰ μαράθηκαν ἀπόψε,

κι' ὁ Χάρος τώρα πῶρχεται θὰ τὰ μεταφυτεύσῃ·
Τὸ κάθε δένδρο ἄνθρωπος, ζωὴ τὸ κάθε ἄνθος.
Μοιάζουν μὲ τὰλλα τὰ φυτὰ δπου ἔς τὴν γῆ φυτρώνουν,
ἀλλὰ ἐδῶ ἔχουν καρδιάς, κ' ἔχ' ἡ καρδιά των κτύπο.
Ἄν ἅπ' τὸν κτύπο τῆς καρδιάς γνωρίσῃς τὸ παιδί σου,
ἐγὼ σοὺ δείχνω πού νὰ πᾶς. Πέ μου, τί θὰ μοῦ δώσῃς;
—Καὶ τί μοῦ μένει τῆς πτωχῆς; Τί ἔχω νὰ σοὺ δώσω;
ἔς τὰ τετραπέρατα τῆς γῆς πηγαίνω ἄν μὲ στείλῃς.
—Σ' τὰ τετραπέρατα τῆς γῆς δὲν ἔχω νὰ σὲ στείλω.
Δός μου τὰ μαῦρά σου μαλλιά, ταῖς εὐμορφαῖς πλε-

ξοῦδαίς,

καὶ πᾶρε τὰσπρα μου μαλλιά, τὸν δρόμον νὰ σοὺ δείξω.
Τῆς ἔδωκε ταῖς εὐμορφαῖς, ταῖς μαύραις ταῖς πλε-

ξοῦδαίς

κ' ἐπῆρε τὰσπρα της μαλλιά καὶ τὰσπρα της τὰ φρύδια,
κ' ἐμβῆκαν μέσα ἔς τὴν αὐλὴν τοῦ παλαιοῦ τοῦ Χάρου,
ἐκεῖ ποῦ ἦσαν τὰ φυτὰ, δένδρα καὶ ἄνθη μύρια.
Ἦσαν ἐκεῖ τριαντάφυλλα καὶ νάρκισσοι καὶ κρίνοι,
καὶ ὅλα τὰνθη τοῦ βουνοῦ καὶ τῶν νερῶν δουλούδια,
καὶ ποῖο ἅπ' τὰνθη ἦτον γερὸ καὶ ποῖο ἄρρωστημένο.

Κ' ἡ μάνα ἡ βαρυόμοιρη, ἡ πολυπικραμένη,
μέσ' ἔς τὰ δουλούδια τὰ μικρὰ ψηλαφητὰ σκαλίζει,
καὶ σκύπτει τὸ κεφάλι της ν' ἀκούσῃ τὴν καρδιά των.
Σ' τὰ χίλια μέσα γνῶρισε τὸν κτύπο τοῦ παιδιοῦ της·
ἦτον γαρούφαλο μικρὸ, χλωμὸ κι' ἄρρωστημένο.
—Τὸ ἡῦρα! Νὰ το, ἔκραξε καὶ ἄπλωσε τὰ χέρια.
—Μὴ τὸ ἐγγίξῃς! Πρόσμενε ὁ Χάρος νὰ γυρίσῃ!

Ἐκεῖ μὲ μιὰς ἐχύθηκεν ἕνας ψυχρὸς ἄερας
κ' ἔννοιωσ' ἡ μάνα ἡ τυφλὴ πῶς ἔρχεται ὁ Χάρος.
—Ἐδῶ πῶς ἦλθες; Τί ζητεῖς; Ποιὰ εἶται; —Εἶμαι

[μάνα!]

Καὶ τὸ γαρουφαλάκι της σκεπάζει μὲ τὰ χέρια.
Φυσᾷ ὁ Χάρος. Πάγωσαν τὰ δάκτυλα τῆς μάνας·
βαρεῖα βαρεῖα χρεμάσθηκαν τὰ χέρια ἔς τὸ πλευρὸ της.
—Ὁ, τι κι' ἄν κάμῃς, δὲν μπορεῖς τὸν Χάρο νὰ νικήσῃς!
—Εἶν' ὁ Θεὸς εὐσπλαγχνικὸς καὶ σὲ νικᾷ Ἐκεῖνος.
—Ἐγὼ δὲν κάμνω ἄλλο τι παρὰ τὸ προσταγμά του.
Ἐμένα μ' ἔχει κηπουρὸν νὰ τοῦ μεταφυτεύω
τὰ δένδρα του καὶ τ' ἄνθη του εἰς τὸν παράδεισόν του,

εἰς ἕνα τόπο μακρυνὸν ποῦ γυρισμὸν δὲν ἔχει.
Ἐκεῖ ἐγὼ τὰ παραιτῶ καὶ τὰ φροντίζουν ἄλλοι.
—Ἄ! δός μου τὸ παιδάκι μου, δός τὸ παιδί μου, Χάρε!
Πέφτει ἔς τὴν γῆν γονατιστὴ, παρακαλεῖ καὶ κλαίει.
Δέν ὠφελοῦν τὰ κλαύματα, οὔτε τὰ παρακάλια.
Μὲ μιὰς τὰ χέρια τὰ τυφλὰ ἀπλόν' εἰς τοὺς δουλούδια.
—Ἄν μ' ἀπειλῇς, ὅλα σου θὰ σοὺ τὰ ξεριζώσω.
—Μὴ τὰ ἐγγίξῃς!... Σὺ πονεῖς καὶ κλαίεις τὸ παιδί σου,
καὶ θέλεις τώρα τὴν καρδιάν νὰ καύσῃς κι' ἄλλης μάνας;

Ἐτράβηξε τὰ χέρια της καὶ γέρνει τὸ κεφάλι.
—Σοὺ ἔφερα τὰ μάτια σου. Τὰ ψάρευσας τὴν λίμνην.
Τὰ εἶδα κ' ἔλαμπαν ἐκεῖ μέσ' ἔς τὰ βλεφαρὰ νερὰ της.
Πᾶρέ τα πίσω. Βλέπουνε καλλίτερον ἀπὸ πρῶτα.
Πᾶρέ τα κ' ἔλα νὰ ἰδῇς τὰ δύο δουλουδάκια,
ποῦ ἄπλωσες τὰ χέρια σου νὰ μοῦ τὰ ξεριζώσῃς.
Εἰς τὸ πηγάδι τῆς ζωῆς ὁ Χάρος τὴν ἐπῆγε.
Ἐσκυψε μέσα νὰ ἰδῇ, κ' εἶδε τὰ δύο ἀνθάκια,
κ' εἶδε καθὲν ἀπὸ τὰ δύο τί μοῖρα τὸ προσμένει.
Τιμὴ, ἀγάπη καὶ χαρὰ ἐπρόσμενε τὸ ἕνα,
καὶ τᾶλλο τὸ ἐπρόσμενε ἡ συμφορὰ κ' ἡ πίκρα.
Θέλημα εἶναι τοῦ Θεοῦ ἡ μοῖρα κάθε ἄνθους!
—Πέ τίνας εἶναι ἡ χαρὰ, ἡ πίκρα τίνας, Χάρε;
—Δὲν ἔμπορῶ νὰ σοὺ τὸ πῶ. Μόνον αὐτὸ σοὺ λέγω:
Εἶν' τοῦ παιδιοῦ σου ἡ ζωὴ ἐν ἅπ' αὐτὰ τὰνθάκια,
κ' ἐν ἅπ' τὰ δύο ριζικά ἡ μοῖρα τοῦ παιδιοῦ σου.
—Πέ μου, ὦ Χάρε, ἅπ' τὰ δύο ποῖο εἶναι τὸ παιδί μου;
Ἄν εἶναι ἡ μοῖρα ἡ κακὴ δίκη του. πᾶρ' μού το,
πᾶρ' το μαζί σου μακρὰ εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν κῆπο!

Καὶ ἔπεσε ἔς τὰ γόνατα κ' ἐσταύρωσε τὰ χέρια.
—Τὰ τόσα μου τὰ δάκρυα, τὰ τόσα παρακάλια
συγχώρησέ μου τα, Θεέ, καὶ κάμε ὅπως θέλεις,
γιατ' εἶναι πάντοτε σωστόν, Θεέ, τὸ θέλημά σου,
κι' ἂν νὰ τὰλλάξῃς σὲ ζητῶ, Θεέ μου, μὴ μ' ἀκούσῃς,
μὴ μὲ ἀκούσῃς! . . .
Κ' ἔσκυψε τὸ μέτωπο ἔς τὸ χῶμα.

Κι' ὁ Χάρος ἀνεχώρησε μαζὶ μὲ τὸ παιδί της.
Σ' τὸν τόπον πᾶν τὸν μακρυνὸν ποῦ γυρισμὸν δὲν ἔχει.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΛΕΣ

Η ΚΑΛΥΒΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ

Κατοικῶ μία πτωχικὴ καλύβα μὲ ἡ καλύβα αὐ-
τὴ εἶνε δική μου. Εἶνε τόσο χαμηλὴ ποῦ πρέπει
νὰ σκύβω διὰ νὰ ἔμβω. Παρέκει ἔς τὸ δάσος εἶνε
ἕνα ἄρχοντικὸ σπίτι. Ἐκεῖ κάθεται ἕνας πλούσιος,
ἀλλὰ μέσα ἔς τὰ πλούτη καὶ ἔς τὴν ἀρχοντιά του
δὲν μπορεῖ νὰ εὕρῃ ἡσυχία. Ἐγὼ κοιμῶμαι ἡσυχά,
ἐκεῖνος ὅμως ὄχι.

Ἐνα βράδυ ἐκάθουσαν ἐμπρὸς ἔς τὴν καλύβα
μου κ' ἐτραγουδοῦσα. Ἐκεῖνο τὸ τραγοῦδι τὸ εἶχα
κάνῃ ἐγὼ γιὰ νὰ δοξάζω τὸν Θεὸ ποῦ μου δίδει

τὸ καθημερινό μου, ποῦ μου δίδει εὐτυχία καὶ ἡσυχία.
Ὁ πλούσιος κύριος γυρνοῦσε ἀπὸ τὸ κυνήγι
καὶ ἐπέρασε ἅπ' τὴν καλύβα μου. Ἄκουσε τὸ τρα-
γοῦδί μου καὶ ἐστέναξε. Ὁ στεναγμὸς του ἤθελε
νὰ πῇ: Δός μου τὴ χαρούμενη καρδιά σου καὶ
πάρ' τὸ παλάτι μου.

Ἐγὼ ἐσήκωσα τὰ μάτια μου ἔς τὸν Πλάστη ποῦ
ἐμοίρασε τ' ἀγαθὰ ἔς αὐτὴν τὴν ζωὴ, κ' ἔδωκε τὰ πα-
λάτια ἔς τοὺς μεγάλους καὶ τὴν χαρὰ ἔς τοὺς μικροὺς.

[Σουηδικὸν ποίημα]

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ὁ Παρθενών.

Ὁ Παρθενών, τὸ ἀριστούργημα τῆς ἀρχαίας ἀρ-
χιτεκτονικῆς, κατεσκευάσθη ἐπὶ Περικλέους ὑπὸ τῶν
ἀρχιτεκτόνων Ἰκτίνου καὶ Καλλικράτους, ἡ δὲ κα-
τασκευὴ τοῦ διήρκεσε δεκαεξὶ ὅλα ἔτη (454-438 π.Χ.)

Ὁ περίφημος οὗτος ναὸς τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς μετε-
ποιήθη τὸν Ε' μετὰ Χριστὸν αἰῶνα ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ εἰς
χριστιανικὴν ἐκκλησίαν, πολυτελέστατα στολισθεὶς καὶ
ζωγραφηθεὶς ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς δι' εἰκόνων
τῶν ὁποίων τὰ ἔγνη διακρίνονται ἐπὶ ἐπὶ τῶν τοίχων,
καὶ ὁ μὲν ὀπισθοδόμος (τὸ πρὸς τὴν δυτικὴν πλευ-
ρὰν μέρος τοῦ ναοῦ) μετεσκευάσθη εἰς νάρθηκα, ὁ
δὲ πρόναος (τὸ πρὸς τὴν ανατολικὴν πλευρὰν μέρος)
εἰς ἱερόν. Εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ οἰκοδομήμα-
τος ἐτέθη ὁ ἄμβων, εἰς δὲ τὴν νοτίαν ὁ ἐπισκοπικὸς
θρόνος. Συγγραφεῖς τῶν χρόνων ἐκείνων περιγράφουν
τὴν πομπὴν μετὰ τῆς ὁποίας οἱ χριστιανοὶ ἀνεβαινον
εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ὅπως λειτουργηθῶσιν εἰς τὴν με-
γάλῃν ἐκκλησίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, ὅστις
μετὰ τὴν κατατρόπωσιν τῶν βουλγάρων εἶχεν ἔλθῃ
ἐπίτηδες εἰς Ἀθήνας ὅπως εὐχαριστήσῃ ἐπὶ τῆς Ἀ-
κροπόλεως τὸν Πλάστην ἐπὶ τῇ νίκῃ του, προσέθηκε
νέα κοσμήματα εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου.

Τῷ 1204 ὅμως ἡ ἐκκλησία ἀπὸ ὀρθοδόξου ἔγινε
καθολικὴ ὅτε τὰς Ἀθήνας κατέλαβον οἱ Φράγκοι. Τῷ
1460 μετασκευασθεῖσα μετεβλήθη εἰς προσκυνητήριον
τῶν ὀθωμανῶν, ἐν τῇ μεσημβρινοδυτικῇ δὲ γωνίᾳ ἀνη-
γέρθη καὶ μιναρές, τοῦ ὁποίου σώζεται ἡ ἐλικοειδὴς
κλίμαξ.

Μέχρι τοῦ 1676 ὁ Παρθενὼν διετήρει ἐν τῷ συν-
ῳ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ καλλονήν, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ
περιγρητὰι ὅτινες ἐπεσκέφθησαν κατὰ τοὺς χρόνους
ἐκείνους τὰς Ἀθήνας. Ἀλλὰ τῷ 1687 ἐν ᾧ ὁ Ἐνε-
τοὶ ἐπολιόρκουν τὴν Ἀκρόπολιν, σφαῖρα ριφθεῖσα
ὑπ' αὐτῶν κατὰ τοῦ Παρθενῶνος ἐπήνεγκε φοβερὸν
ἔκρηξιν τὸ ἀπαρίμιλλον ἀριστούργημα ἐρράγη εἰς
δύο συντρίμματα, μέγα δ' αὐτοῦ μέρος κατέπεσε
σπυρὸς ἐρείπειν.

Κατὰ τὸ 1833 ἀνασκαφέντων τῶν ἐρείπειν τοῦ
ναοῦ ἀνευρέθησαν διάφορα αὐτοῦ μέρη καὶ κοσμήματα.

Διατὶ ὁ Φεβρουάριος ἔχει 28 ἡμέρας.

Κατὰ τὸ ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὁ Φεβρουάριος εἶ-
χεν ἀρχῇ 29 ἡμέρας διὰ τὰ συνήθη ἔτη καὶ 30
διὰ τὰ δίσεκτα. οἱ δὲ λοιποὶ μῆνες ἀπὸ τοῦ Ἰανουα-
ρίου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου εἶχον ἐναλλὰξ 31 καὶ 30
ἡμέρας. Τὸ ὄνομα τοῦ Καίσαρος Ἰούλιος εἶχε δοθῇ
εἰς τὸν ἑβδομὸν μῆνα τοῦ ἔτους, ὅτε δ' ὁ Αὐγουστος
ἔβλεπε τὸ ὄνομά του εἰς τὸν ἐπόμενον μῆνα, δὲν ἐδέ-
χθη ὁ ἰδικὸς του μῆν νὰ ἔχῃ ὀλιγωτέρας ἡμέρας ἀπὸ
τοῦ Καίσαρος διὰ νὰ γίνῃ λοιπὸν καὶ ὁ Αὐγου-
στος μὲ 31 ἡμέρας ἐλήφθη μία ἡμέρα ἐκ τοῦ Φε-
βρουαρίου ὅστις εὕρισκετο ἤδη ἐν ἀταξίᾳ διὰ νὰ μὴ
ὑπάρχουν δὲ τρεῖς μῆνες κατὰ σειρὰν (Ἰούλιος, Αὐ-

γουστος, Σεπτέμβριος) ἔχοντες 31 ἡμέρας ἡ τριακοστὴ
πρῶτη τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἡ τοῦ Νοεμβρίου μετηνέ-
χθησαν εἰς τὸν Ὀκτώβριον καὶ Δεκέμβριον.

Νοσοκομεῖα διὰ τοὺς σκύλους.

Τὸ Βερολῖνον ἔχει ἀξιόλογον νοσοκομεῖον ὅπου θε-
ραπεύονται κύνες πάσχοντες ἐξ οἰασδήποτε ἀσθενείας.
Τοιοῦτο νοσοκομεῖον κατασκευάζεται τώρα καὶ ἐν Φι-
λαδελφείᾳ, τὸ ὁποῖον ὡς πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν ὀργα-
νισμόν θὰ εἶνε τὸ τελειότατον πάντων τῶν μέχρι
τοῦδε ὁμοίων αἰθουσαι κλινικῆς, αἰθουσαι λουτρῶν,
ἀπομονωτικαὶ σκιαδὲς διὰ τοὺς κολλητικὴν ἀσθενείαν
πάσχοντας κύνας, μηχανήματα πρὸς ἡλεκτρικὴν थे-
ραπείαν κ.τ.λ. ὅλα θὰ ὑπάρχουν καὶ τίποτε δὲν θὰ
λείπῃ. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι πλὴν τοῦ πολυαριθμοῦ προσ-
ωπικοῦ, καὶ πολλοὶ ὀνομαστοὶ κτηνίατροι θὰ προσ-
ληφθῶσιν εἰς αὐτό.

Βεβλῶς ἡ πρὸς τὰ ζῶα συμπάθεια εἶνε πολὺ ἀξι-
έπαινος, μαρτυρεῖ αὐαίσθητον καρδίαν καὶ πρόδοον
πολιτισμοῦ, καὶ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἀνέκαθεν ἐστιγμάτισε
πικρῶς τοὺς βαρβάρους τυράννους τῶν ζώων. Ἀλλ' ἡ
ὑπερβολὴ ἐν παντὶ εἶνε κακὴ. Ἀντὶ νὰ γίνεταί τὸση
πολυτέλεια διὰ τοὺς κύνας ἀντὶ νὰ κτιζώνται μέγα
δι' αὐτοὺς, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περιορισθῇ ἡ εὐσπλαγ-
χνία εἰς τὸ ἀπολύτως ἐπάναγκες καὶ τὸ περισ-
σεῖον νὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν ὁμοίων μας ἐκ
τῶν ὁποίων τόσοι καὶ τόσοι πεινοῦν καὶ γυμνητεύουν
καὶ ἐν Ἀμερικῇ ὅπως καὶ ἄλλοι;

Πόλις ἰδρυθεῖσα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

Ἐννοεῖται ὅτι τοῦτο μόνον ἐν Ἀμερικῇ ἡδύνατο
νὰ γίνῃ καὶ πράγματι ἐκεῖ ἔγινε.

Εἰς τὸ Τεξὰς ὑπάρχει πόλις τις ὀνομαζομένη Μάκ-
Γρέγορ ἣτις συνοικήθη ὡς ἐξῆς.
Τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν τὸ ἔδαφος εἶχε μοιρασθῇ
διὰ κλήρων ἐφαίνοντο δὲ κεχαραγμέναι αἱ πλατεῖαι
καὶ οἱ δρόμοι τῆς νέας πόλεως.

Ἐκαστος κλῆρος ἐπωλήθη μετ' ἀπιστεῦτου ταχύ-
τητος, περὶ τὴν ἐσπέραν δὲ 422 κλῆροι εἶχον ἤδη
διατεθῇ.

Συγχρόνως ἔφθασαν εἰς τὸν λειμῶνα (διότι λειμὼν
ἦτο ἕως τότε τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ἐπρόκειτο ν' ἀνεγερ-
θῇ ἡ πόλις) ἄμαξαι φέρουσαι ξυλῖνας οἰκίας ἐντελῶς
κατεσκευασμένας, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἐτέθη εἰς τὸ
ὀρισμένον αὐτῇ μέρος.

Μετὰ δύο μῆνας ἡ Μάκ-Γρέγορ εἶχε πληθυσμὸν
500 ψυχῶν μετὰ ἐξ δὲ μῆνας ἐδημοσιεύετο ἤδη καὶ
ἐφημερίς ἐν αὐτῇ.

Φυσικὸν βαρόμετρον.

Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς νήσου Χιλόης εὕρισκομένης εἰς
τὴν νοτίαν Ἀμερικὴν ἔχουσι πρωτοτυπώτατον ζων-
τανὸν βαρόμετρον. Εἶνε δὲ τοῦτο εἶδος καραβίδος λίαν
εὐαίσθητου εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς ἐν ᾧ
δηλαδὴ ὅταν εἶνε καλοκαίριον ἡ καραβὶς αὕτη εἶνε

σχεδόν λευκή, όταν ο καιρός κλίνει προς την βροχήν λαμβάνει κόκκινα στίγματα, γίνεται δὲ έντελῶς κόκκινη όταν βρέχει.

Μία ἐπιφύλαξις.

Δύο συνομιλοῦν μὲ πολλὴν ζωηρότητα, πλησιάζουν δὲ νὰ φιλονεικήσουν. Ἐξαφνὰ ὁ εἰς ἀνάφωνεϊ :
— Μά, μήπως θαρρεῖς ὅτι εἶμαι βλάκας ;
— Ὁχι, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος ψυχρῶς . . . ἀλλὰ πιθ-
νὸν ν' ἀπατώμαι.

Τὸ βάρος ἐνὸς μουσικοῦ τεμαχίου.

Γερμανὸς τις μελοποιὸς ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ εἰς βάρος τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν καταβάλλει τις παίζων κλειδοκύμβαλον. Ὑπελόγισε λοιπὸν εἰς 110 γραμμά-
ρια τὴν ἐλαχίστην πίεσιν τοῦ δακτύλου ὅπως θίξῃ πληκτρὸν τι εἰς τὸ pianissimo. Εἰς τὸ fortissimo ἡ πίεσις αὕτη δύναται ν' ἀνέλθῃ μέχρι 3000 γραμμα-
ρίων. Εἰς ἐν πένθιμον ἐμβατήριον τοῦ περιφήμου Schopin ὑπάρχει μέρος τι ὅπου εὐρίσκεται ὅλη ἡ κλῖμαξ τῶν ἀποχρώσεων ἀπὸ τοῦ pianissimo μέ-
χρι τοῦ fortissimo· τὸ χωρίον τοῦτο ἀπαιτεῖ δύναμιν 384 χιλιογράμμων ἐν διαστήματι ἐνὸς καὶ ἡμίσεως λεπτῶ.

Ὁ χειμὼν τοῦ 1892 ἐν Ῥωσσίᾳ.

Παροιμιώδης εἶχε μείνῃ ἐν Ῥωσσίᾳ ὁ χειμὼν τοῦ 1812· ἀλλ' ὁ τοῦ 1892 ὑπῆρξεν ἀκόμη ὀρμηύτερος. Οἱ λύκοι κατ' ἀγέλας διέτρεχον τὰς πεδιάδας· τὸ

θερμόμετρον ἐν Πετρούπολει πολλὰς ἡμέρας ἔμεινεν 34 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικόν. Ἡ δὲ καύσιμος ξυ-
λείξ, ἥτις συνήθως εἶνε εὐθηνὴ ἐν Ῥωσσίᾳ, ἀνῆλθεν εἰς μυθώδη τιμὴν.

Ἄετος ἐν Κίνα.

Ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν χαρτίνους ἄετους εἶνε πολὺ ἀνεπτυγμένη ἐν Κίνα, εἰ δὲ Κινέζοι φιλοτεχνού-
σιν αὐτοὺς ἐξ ἰνδοκαλάμου καὶ μεταξίνου χάρτου. Τὸ περιεργότερον εἶδος τῶν ἄετων εἶνε οἱ μουσικοί, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ ἄνεμος διερχόμενος διὰ τρυπημένον ἰνδοκαλάμου παράγει εἶδος οὐρλιάσματος. Οἱ τοιοῦτου εἶδους ἄετοι κατὰ τὴν δεισιδιμονίαν τοῦ λαοῦ ἐξορ-
κίζουν τὰ πονηρὰ πνεύματα, ὅταν εἶνε ἄνεμος δίνεται συνήθως εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, ὅπου καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐκβάλλει θρηνώδεις ἤχους.

Συνάδελφοι.

Εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς συνομιλίας εἰς κτηνίατρος ἀπο-
καλεῖ ἓνα ἄλλον ἱατρὸν : *συνάδελφον*.

Ὁ τελευταῖος οὗτος εὐφωῖς μειδῶν :

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ λυπηθῆτε τοὺς ἀσθενεῖς μου !

Λαμπρὰ ἐξήγησις.

Ὁ ἱατρὸς συνεβούλευσεν εἰς τὸν Κρασνοκάνταν νὰ πίνῃ περισσότερον νερὸν παρὰ κρασί.

— Εἶνε φοβερό, ἔλεγεν οὗτος προχθὲς ἀφ' οὗ εἶχε ροφήσῃ δύο ὀκάδες κρασί· τώρα κατὰ τὴν παραγ-
γελίαν τοῦ ἱατροῦ πρέπει νὰ πιῶ καὶ τρεῖς ὀκάδες νερό.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ. Ἐγὼ, φίλε μου γελῶ μὲ ὅσους μὲ νο-
μίουν γελοῖον.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. Μὰ τότε λοιπὸν σὺ ἄλλο δὲν θὰ κάνῃς παρὰ νὰ γελάς !

Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Κυανοπίλου Νύμφης.

*

Ἡ μητέρα τῆς μικρᾶς Λιλῆς ἔχει τὸ ἐλάχιστον νὰ κακολογῇ τὰς φίλας τῆς. Μίαν ἡμέραν ἦλθεν εἰς ἐπίσκε-
ψιν μία ἐκ τῶν φίλων τούτων. Ἡ Λιλὴ τὴν πλησιάζει μὲ περιέργειαν καὶ τῆς λέγει :

— Κυρία, ἀνοίξε σε παρακαλῶ τὸ στόμα σου.

— Διατί, παιδί μου.

— Διότι θέλω νὰ ἰδῶ ἂν λέγῃ ἀλήθεια ἡ μητέρα.

— Καὶ τί λέγει.

— Λέγει ὅτι δὲν μπορεῖς ν' ἀνοίξῃς τὸ στόμα σου χωρὶς νὰ ἔβῃ μία ἀνοησία !

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκιποῦς Λίμου.

*

Ὁ διδάσκαλος τῶν ἱερῶν πρὸς μαθητήν.

— Ἐλα σὺ Πέτρε, λέγε μου : Διατί ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐὰ ἦσαν τόσον εὐτυχεῖς εἰς τὸν Παράδεισον.

— Λέγε λοιπὸν διατί ; Διότι δὲν εἶχαν τί ;...

Ὁ Πέτρος μετὰ ἱκανὴν σκέψιν.

— Διότι δὲν εἶχαν . . . μαθήματα, δάσκαλε !

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Μέλκοντος Ναυάρχου.

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης πηγαίνει πρώτην φορὰν εἰς τὸ σχολεῖον.

— Πῶς ὀνομάζεσαι, παιδί μου, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ διδάσκαλος.

Ὁ Κουριοκεφαλᾶκης μένει ἐμβρόντητος. Εἶχε λησμο-
νήσῃ τὸ ὄνομά του ὁ δυστυχής !...

— Λέγε λοιπὸν ! τῷ λέγει ὁ διδάσκαλος.

Ἐπειδὴ δὲν ἀπεκρίνετο, οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἤρχισαν νὰ γελοῦν καὶ νὰ ψιθυρίζουν.

Τότε ὁ Κουριοκεφαλᾶκης στραφεὶς πρὸς αὐτοὺς μὲ θυμόν.

— Τί γελάτε, αἱ ; πῶς θέλετε νὰ τὸ ξέρω τὸν ὄνομά μου ποῦ ὅταν μ' ἐβόλπεισαν ἤμου, μωρό !

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολεμιστοῦ.

*

Ἡ μητέρα δίδει εἰς τὸν μικρὸν Νίχον γλυκό.

— Τί λέγουν, Νίκο μου, εἰς τὴν μητέρα τὰ παιδιὰ, ὅταν τοὺς δίδῃ γλυκό ;

— Κι' ἄλλο μητέρα !

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Θεμιστ. Χριστοφίδου.

*

Πρὸς τὸν ὑποδηματοποιόν.

— Τὰ παπούτσια ποῦ μου ἔστειλες εἶνε μικρά.

— Τὰ παπούτσια δὲν εἶνε διόλου μικρά, ἀπαντᾷ οὗτος μόνον τὰ πόδια σου εἶνε μεγάλα.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Βοσπόρου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ",

Μὲ πολὺ, πολὺ ἐνδιαφέρον ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν σου, Ἀρχηγὲ τῶν Ἱερολοχιτῶν. Ἐκεῖ ὅπου περιγράφεις τὸν ἀμείλικτον, τὸν ὑπουλόν καταδιωγμὸν τὸν ὁποῖον ὑφίστανται οἱ αὐτοὶ Ἕλληνες ὑπὸ τῶν Ῥουμούνων ἡσθάνοντων ἀγανάκτησιν. Πολὺ μου ἤρεσεν ὑπὸ ἔποψιν ὕψους ἡ περι-
γραφή τῆς χιονισμένης παραθαλάσσιας πόλεώς σας, τῆς ὁποίας ὁ λιμὴν τόσον πολὺ ἐπάχυνσε ὥστε ἔγινε ἀνάγκη νὰ κοπῇ ὁ πάρος μὲ πριόνια διὰ ν' ἀνοιχθῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὰ ἀντιπλοία.

Πάντοτε ἔχει κανεὶς καιρὸν νὰ κάμνῃ ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ. Πάντοτε λοιπὸν ἔχω κ' ἐγὼ καιρὸν νὰ σου γράψω, Με-
γάλη Γῆ· σὺ μόνον ἐρρόντισε νὰ μου γράψῃς τακτικόν με-
τάλη Γῆ·

Τὸ γράψιμόν σου εἶνε πολὺ καθαρὸν καὶ εὐανάγνωστον, *Λευκὴ Μαργαρίτα* (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμόν σου ἐξέλεξα φίλῃ μου Μ. Θ. Α.) καὶ δὲν ἔχεις δίκαιον ν' ἀνησυχήσῃς. Ἀφ' οὗ δὲ μ' ἀγαπᾷς τόσον, γράψε μου ὅσον ἡμπορεῖς συχνότερα.

Τὴν ὥραίαν, ὥραίαν ἐπιστολήν σου, *Δούλη Ελλάς*, ἀνέγνωσα εἰς τὸν κ. Αἰμίλιον Εἰμαρμένον ὅστις ἀληθῶς *συνεκινήθη* (κατὰ τὴν ἀληθῆ, τὴν πραγματικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, διότι καὶ αἱ λέξεις ὅπως τὰ νομίσματα ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως ἀποτριβονται). Πράγματι, γράφεις τόσον χαριτωμένῃ, ὡς φίλῃ μου, ἔχει τόσῃν ζωὴν τὸ ὕψος σου, εὐρίσκεις μὲ τόσῃν φυσικότητι τὴν γραφικὴν κυριολεξίαν, ὥστε εἶμαι βεβαία ὅτι ἂν εὐρίσκες *ὀδηγίαν* ὅπως πρέπει ἔκαμες δὲ καὶ *ἄσκησιν* θὰ ἐμάθυνας νὰ γράφῃς μὲ ἀξιώ-
σεις νὰ σὲ ἀναγινώσκουν εἰς εὐρύτερον κύκλον. Εἰς τὴν γλῶσσαν μας δυστυχῶς βιβλία περὶ ὕψους δὲν ὑπάρχουν· γράψῃς μου λοιπὸν ποίας ξένας γλώσσας ἠξεύρεις διὰ νὰ σου ὑποδείξω καμμίαν *Stylistik* ὅπως ἀποκαλοῦν οἱ Γερμανοὶ τὰ τοιοῦτου εἶδους βιβλία· δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ ἔχῃς τὴν ὀδηγίαν, σιγὰ σιγὰ δὲ θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ἄσκησις.

Δὲν ἐνθυμεῖσαι τί ἔγραψα καὶ ἄλλοτε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, *Δουροκλειτὲ Ἰδομενεῦ* ; Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ ἐξε-
λέγγω ἐκάστην πνευματικὴν ἄσκησιν ὅπως ἰδῶ ἀνέδημοσιεύθη πυνθενά. Ἐν μόνον δύναμαι νὰ κάμω : νὰ μὴ ὑπολογίζω εἰς τ' ἀποτελέσματα τὰς σταλείσας· πρὸς τοῦτο δὲ ἄς φρον-
τίζωμεν νὰ με κρατοῦν ἐνήμερον οἱ φίλοι μου καταστρώνοντες καθαρὰ καθαρὰ ἐπὶ ἰδιαίτερον φύλλον χάρτου τὰς ἐξ ἄλλων περιοδικῶν ληφθείσας πνευματικὰς ἄσκήσεις μετὰ τοῦ ὀνόμα-
τος τοῦ περιοδικοῦ, τοῦ ἐτοῦς, τοῦ τόμου καὶ τῆς σελίδος. Μόνον τοιοῦτοτρόπος δύναται νὰ λυθῇ τὸ πολὺκρονον τοῦτο ζήτημα.

Δὲν ἐλθμονήσατε βέβαια τὸ *Κατοικᾶκι τῆς Μάρης* τὸ ὁποῖον ἔλαβε τὸ δεύτερον βραβεῖον εἰς τὸν διαγωνισμόν τῶν διηγημάτων· μὲ μεγάλην μου εὐχαρίστησιν μαθάνω ὅτι ἐβραβεύθη καὶ εἰς τὸν διαγωνισμόν τὸν ὁποῖον ἔκαμε τὸ ἀγ-
γελικὸν περιοδικὸν « Little Folks » καὶ ὅτι ὡς βραβεῖον ἐπῆρξεν ἓνα χονδρὸ βιβλίον μὲ ὥραίαις εἰκόνας. Εἶνε νὰ μὴ ἀγαπᾷ κανεὶς τέτοια κοριτσάκια ; Πῶς ἤθελα νὰ σ' ἔχω κοντά μου, *Κατοικᾶκι τῆς Μάρης*, διὰ νὰ σου δώσω ἐν φίλημα συγχαρητήριον !

Ἀκούς ἐκεῖ, ἂν θέλω νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν τῶν λύσεων, *Βιβλιογράφῃς* ; Μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας θὰ σε δεχθῶ, παιδί μου. Μοῦ γράφεις προσέτι : « Πολὺ μου ἀρέσει ἡ ἄρχη τοῦ νέου μυθιστορήματος· αὐτὸ τὸ ταξεῖδι ποῦ ἔκανε ὁ Παῦλος καὶ ὁ πατέρας του τὸ ἔχω κάνει κ' ἐγὼ, δι' αὐτὸ τοῦ παρακολουθοῦσα μὲ τὴν φαντασίαν μου εἰς ὅλο τὸ δρόμον τῆς. Αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν, φίλε μου, δὲν ἡμποροῦν νὰ τὴν ἔχουν πολλοί, νὰ κρίνουν ἐκ πείρας περὶ τῶν Ἰνδιῶν. Εὐχαριστήθηκα πολὺ διότι ἀπὸ τὴν Βομβάη σὰς ἔρχονται τὸν καλὴν εἰδήσεις.

Ἡ *Ωτὼν Κάδερικ*, διατί ἔγραψες τὰς πνευματικὰς ἀ-

σκήσεις σου ἐπὶ τοῦ ἰδίου χαρτίου ἐπὶ τοῦ ὁποῖου καὶ τὴν ἐπιστολήν σου ; Δὲν παρεκάλεσα τοὺς φίλους μου νὰ με ἀπαλλάξουν ἀπ' αὐτὴν τὴν δυσάρεσκείαν ;

Εἶμαι εὐχαριστημένη, *Ξενοτεμμένο Πουλί*, ὅτι εἶσαι εὐχαριστημένον ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πρὸς σύνθεσιν διηγήματος διαγωνισμοῦ, καὶ ὅτι εὐρίσκεις ὀρθὴν καὶ δικαίαν τὴν περὶ σοῦ κρίσιν. Ἀλλ' ἰδίως εὐχαριστημένη εἶμαι ἐκ τῆς ἀμίλλης ἡ ὁποία σοῦ ἐγεννήθη ὅπως βελτιωθῇς, ὅπως ἀξιωθῇς βραβεῖον μίαν ἡμέραν. Παιδίον τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν φιλοτιμίαν νὰ γίνῃ καλλίτερον, ὁλονὲν καλλίτερον, εὐρίσκεται εἰς πολὺ καλὸν δρόμον. Ἐγὼ δὲ ἀγαπῶ ἰδιαίτερως τὰ τοιαῦτα παιδιά.

Τί νόστιμα λοιπὸν ποῦ γράφεις, *Εαρινὴ Πρωτὰ* ! Ὡ, ναί, πρέπει νὰ το εἰπῶ· οἱ φίλοι μου καὶ αἱ φίλαι μου ποῦ γράφουν φυσικῶς, ἀδιάστως ὅπως κελαδεῖ τὸ πουλί ἡ μουρ-
μουρίζει τὸ ρυάκι εἶνε τόσον ὀλίγοι ὥστε ἀξίζουν νὰ τοὺς ἔχω κάποιαν ἰδιαίτεραν θέσιν εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ σεὶ τὴν γάλλῃ ἀρρώστια τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ νέα γενεὰ μας εἶνε ἡ σχο-
λαστικότης, ἡ ἔλλειψις αὐτενεργοῦ χάριτος. Μία μεγάλη γυνή, ἡ ὁποία ἔγραφεν ἐξ ὁχρῶς, ἡ *Mme Sevigné* παρήγγε-
λε εἰς τὴν θυγατέρα τῆς : « Γράψε μὲ τὴν καρδίαν σου καὶ ὅχι μὲ τὴν βιβλιοθήκην σου. » Αὐτὴν τὴν ὥραίαν συμβουλήν ἄς τὴν ἀκούσουν ὅλοι οἱ φίλοι μου. Κ' ἐγὼ προσθέτω : Τί κάμνεις τὸ τριαντάφυλλον ν' αὐξάνῃ ν' ἀνοίγῃ, νὰ μοσχοβο-
λῇ ; Ἡ ἐσωτερικὴ δύναμις ποῦ ἔχει· ἀφῆσται καὶ σεὶ τὴν ἐσωτερικὴν δύναμιν σας, τὴν καρδίαν σας, τὸ πνεῦμα σας νὰ γράφῃ φυσικῶς, ἀδιάστως, ὅταν δὲ πιάνετε τὸν πέννα νὰ μοῦ γράψετε λησμονεῖτε ὅτι ὑπάρχουν *Ἕλληνοκῶδρες* καὶ φρά-
σεις ἐτοιμοὶ ὁποῖα ἡ ἐξῆς παραδείγματος χάριν διὰ τῆς ὁποίας φίλος μου τίς ἤρχισε τὴν ἐπιστολήν του « Διὰ τῆς παρούσης πρώτον ἐρωτῶ περὶ τῆς τιμαλφούς μοι υγείας σας » Τί ἄνο-
στος φράσις ἐπιστολαρίου αἱ ; Ἀλλὰ σὺ γράφεις νόστιμα, ὡς *Εαρινὴ Πρωτὰ*.

Ἰδὲς ὅτι σοῦ ἀπήντησα, *Εὐσκίε Πλάτανε*.

Μάλιστα, μ' ἀρέσει, καὶ πολὺ, τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἡ *Χρὼ τοῦ Δάσου*.

Εἰς ὅσα περὶ αἰνιγμάτων κτλ. μοὶ γράφεις, φίλε μου Π. Καραβία, σὲ παραπέμπω εἰς ὅσα λέγω ἀνωτέρω πρὸς τὸν *Δουροκλειτὸν Ἰδομενεά*.

Ἐνθυμεῖσαι, Τατιανὴ Π.Μ.Ζ., τὸ διηγηματάκι « οἱ καλοὶ εἶνε ὥραιοι ; » Ἐγὼ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς τὸ ἐκτιμῶ πολὺ· περισσότερον ἀπὸ τὸ κάλλος τοῦ σώματος. Ἄν ἤξευρες πό-
σον εὐτυχής εἶμαι διότι σὲ κάμνω εὐτυχῆ, ὡς μικρὰ μου φίλη !

Ἐκλέγω τὸ « Εαρινὴ Μυρσίνη », ἀγαπητὴ μου Μ. Γ. Π.

Καὶ τὰ μικρὰ σφάλματα πάντοτε σφάλματα εἶνε, *Μέλι-
λων Ναύαρχε*, καὶ κάμνεις πολὺ καλὰ θέλων ν' ἀπαλ-
λαχθῇς ἀπ' αὐτά. Τὰ μικρὰ ρυάκια κάμνουν τοὺς μεγάλους ποταμούς· τὰ σφαλματάκια μεταβάλλονται μὲ τὸν καιρὸν εἰς ἐλαττώματα. Σὺ ὅμως εἶσαι καλὸ παιδί.

Ἡ ποιητικὴ σου διάθεσις, Κ. Κουμεντή, εἶνε ἀξία ἐνθα-
ρύνσεως· ἀλλ' ὑπὸ ἔποψιν ρυθμοῦ περιπίπτεις εἰς τινα λάθῃ τὰ ὁποῖα ἐλπίζω ὅτι θὰ διορθώσῃς μὲ τὸν καιρὸν.

Τόση λακωνικότης, *Τιταρήσιε* ; τίποτε ἄλλο δὲν εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς ;

Εἰς ἕκαστον χειρόγραφον, ὅχι μόνον εἰς τὴν ἐπιστολήν σου νὰ γράψῃς τὸ ὄνομά σου, τὸ ψευδώνυμόν σου καὶ τὴν ἡλι-
κίαν σου, *Μεγάθυμε Κεφαλλήν*.

Πῶς νὰ ἐκφράσω λοιπὸν τὰς εὐχαριστήσεις μου εἰς τὴν *Ἀρθουμένην Λυγαρίαν* διὰ τὰς ἐνθουσιώδεις τῆς ὑπὲρ ἔμου ἐνεργείας τῆς ; Ὁ « Διγέυς », καλὴ μου φίλη, εἶνε τοῦ Ἄλ. Κατακουζηνοῦ καὶ ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν *ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ*. Πόσον ὑπερφηφανεύομαι ποῦ ἔχω τοιαύτην ἀ-
φωτισμένην φίλην ;